

T.C.
İSTANBUL AYDIN ÜNİVERSİTESİ
LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ

**ROMANTİK İLİŞKİ ODAKLI VE PARTNER ODAKLI OBSESİF
KOMPULSİF BELİRTİLER İLE ALDATMA EĞİLİMİ
ARASINDAKİ İLİŞKİ: CİNSEL DOYUMUN ARACI ROLÜ**

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Buse İSTEK

Psikoloji Anabilim Dalı
Klinik Psikoloji Programı

AĞUSTOS, 2023

**T.C.
İSTANBUL AYDIN ÜNİVERSİTESİ
LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ**

**ROMANTİK İLİŞKİ ODAKLI VE PARTNER ODAKLI OBSESİF
KOMPULSİF BELİRTİLER İLE ALDATMA EĞİLİMİ
ARASINDAKİ İLİŞKİ: CİNSEL DOYUMUN ARACI ROLÜ**

YÜKSEK LİSANS TEZİ

**Buse İSTEK
(Y2012.480074)**

**Psikoloji Anabilim Dalı
Klinik Psikoloji Programı**

Tez Danışmanı: Prof. Dr. Cebrail KISA

AĞUSTOS, 2023

ONAY FORMU

ONUR SÖZÜ

Yüksek Lisans tezi olarak sunduğum “Romantik İlişki Odaklı ve Partner Odaklı Obsesif Kompulsif Belirtiler ile Aldatma Eğilimi Arasındaki İlişki: Cinsel Doyumun Aracı Rolü” adlı çalışmamın, tezin proje safhasından sonuçlanmasına kadarki bütün süreçlerde bilimsel ahlak ve geleneklere aykırı düşecek bir yardıma başvurulmaksızın yazıldığını ve yararlandığım eserlerin Kaynakça’da gösterilenlerden oluştuğunu, bunlara atıf yapılarak yararlanılmış olduğunu belirtir ve onurumla beyan ederim. (21/08/2023)

Buse İSTEK

ÖNSÖZ

Tez çalışması sürecimde desteğini, rehberliğini ve akademik bilgisini paylaşarak bana yol gösteren saygıdeğer tez danışmanım Prof. Dr. Cebrail Kısa'ya çok teşekkür ederim. Bu yolu benimle birlikte yürüdüğünüz için minnettarım.

Tez savunma jürimde olmayı kabul ederek değerli katkılarını ve desteklerini esirgemeyen Dr. Öğr. Üyesi Beyza Naz Deniz ve Dr. Öğr. Üyesi Kahraman Güler'e çok teşekkür ederim.

Klinik psikolog olma yolumda bütün belirsizliklerin içinde bana ışık olan, ufkuma ve bilgime sonsuz katkılar sunan, ilham kaynağı olarak var olan lisans ve yüksek lisanstaki bütün değerli hocalarıma çok teşekkür ederim.

Hissettiğim bütün duygulara eşlik eden, yürüyemem dediğim yollarda çiçekler açtıran, kahkahalarımı çoğaltırken gözyaşlarımı silen canım arkadaşlarım siz olmadan her şey çok anlamsız olurdu. Deneyimlerle birbirimizi büyüttüğümüz ve aile olduğumuz bu hayatta omzumda elinizi hissettiğim için çok şanslıyım, çok teşekkür ederim.

Yollarımız kesiştikten sonra mesleğime ve kendime dair en değerli dönüşümleri yaşadığım, bütün arayışlarımız ve sorgulamalarımızdan cesaret bulduğum, yeri geldiğinde bana benden çok inanan canım yüksek lisans arkadaşlarıma çok teşekkür ederim. Terapistlerin büyümesinin durmadan devam edeceğini biliyor ve bunu birbirimizde izlemekten heyecan duyuyorum.

En büyük teşekkürüm, bütün varlığıyla kıymetli aileme. Sevgili ablam Gaye İstek, her zaman sırdaşım ve yoldaşım olduğun, her anımda elimi tuttuğun, benim için en iyisini istediğin, daha kendin büyürken beni de büyüttüğün için çok teşekkür ederim; iyi ki benim ablamsın. Sevgili yeğenim M. Eymen Tunç, bütün tatlılığın ile hep beni gülümsettiğin, bana teyzeliğin en güzel taraflarını tattırdığın için çok teşekkür ederim; birlikte geçireceğimiz günler için sabırsızlanıyorum.

Evimizin neşesi Bambam, yüzümde her daim gülümseme yarattığın, tez yazarken yanımdan hiç ayrılmadığın için çok teşekkür ederim; iyi ki bizi seçtin.

Sevgili annem Oyanur İstek, beni bugün olduğum halime getirdiğin zaman içinde verdiğin bütün emeklerin, gösterdiğin bütün çabaların, sonsuz koşulsuz sevgin için çok teşekkür ederim. Bitmek tükenmek bilmez yaşam enerjin ve hep attığın o muhteşem kahkahaların hayatıma ışık saçıyor. Seni seviyorum ve bu hiç değişmeyecek.

Sevgili babam Bünyamin İstek, senin gibi iyilikle ve sevgilikle dolu bir ruhun hayatıma dokunduğu, babam olduğu için çok şanslı hissediyorum. Bana hayatta iyi bir insanın nasıl olacağını 26 sene boyunca en yakından görme fırsatı verdiğin ve bir baba olarak bana yaşattığın her iyi ki için minnettarım. Yüksek lisans sürecimin başında olduğu gibi sonunda da yanımda olmanı ve benimle bu anı paylaşmanı çok isterdim. Tezimi hep aklımda, kalbimde ve ruhumda olan babama Bünyüş'üme adıyorum; seni seviyorum ve bu hiç değişmeyecek.

Ağustos, 2023

Buse İSTEK

ROMANTİK İLİŞKİ ODAKLI VE PARTNER ODAKLI OBSESİF KOMPULSİF BELİRTİLER İLE ALDATMA EĞİLİMİ ARASINDAKİ İLİŞKİ: CİNSEL DOYUMUN ARACI ROLÜ

ÖZET

Bu araştırma; romantik ilişki odaklı obsesif kompulsif belirtiler (RİOOKB) ve partner odaklı obsesif kompulsif belirtiler (POOKB) ile aldatma eğilimi (AE) arasındaki ilişkide cinsel doyumun (CD) aracı rolünü incelemeyi amaçlamaktadır. Araştırmanın örneklemini 19-50 yaş aralığında romantik ilişkisi olan, evli veya en az bir kere romantik ilişki deneyimi olmuş 279'u kadın ve 121'i erkek olmak üzere toplam 400 gönüllü katılımcı oluşturmaktadır. Araştırmada bilgilendirilmiş onam formunun ardından Demografik Bilgi Formu, Partnere İlişkin Obsesif Kompulsif Belirti Ölçeği (PİOKBÖ), Romantik İlişki Obsesyon ve Kompulsiyonları Ölçeği (RİOKÖ), Aldatma Eğilimi Ölçeği (AEÖ) ve Yeni Cinsel Doyum Ölçeği (YCDÖ) kullanılarak katılımcılardan veriler toplanmıştır. Yapılan korelasyon analizleri sonucunda RİOOKB ile POOKB arasında anlamlı ve pozitif; RİOOKB ve POOKB ile CD anlamlı ve negatif; RİOOKB ve POOKB ile AE arasında anlamlı ve pozitif; AE ile CD arasında anlamlı ve negatif yönde ilişki bulunmuştur. İlişki süresi arttıkça RİOOKB ve POOKB'de anlamlı düzeyde azalma olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Yapılan karşılaştırma analizleri sonucunda cinsiyet, çalışma ve ilişki durumu, psikiyatrik tanı ve ilaç kullanımına göre RİOOKB, POOKB, CD, AE'nin anlamlı düzeyde farklılaştığı saptanmıştır. Yapılan aracılık analizi sonucunda romantik ilişki odaklı ve partner odaklı obsesif kompulsif belirtiler ile aldatma eğilimi arasında cinsel doyumun aracı etkisi olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Sonuç olarak bulgular, romantik ilişki odaklı ve partner odaklı obsesif kompulsif belirtiler, aldatma eğilimi, cinsel doyum arasında anlamlı ilişki, cinsel doyumun aracı rolü üstlendiği hipotezlerini desteklemektedir.

Anahtar Kelimeler: Romantik İlişki Odaklı Obsesif Kompulsif Belirtiler, Partner Odaklı Obsesif Kompulsif Belirtiler, Romantik İlişki Obsesif Kompulsif Belirtiler, Cinsel Doyum, Aldatma Eğilimi

THE RELATIONSHIP BETWEEN RELATIONSHIP CENTERED AND PARTNER FOCUSED OBSESSIVE COMPULSIVE SYMPTOMS AND INFIDELITY TENDENCY: THE MEDIATOR ROLE OF SEXUAL SATISFACTION

ABSTRACT

The present study aims to examine the mediator role of sexual satisfaction (SS) in relationships between relationship centered obsessive compulsive symptoms (RCOCS) and partner focused obsessive compulsive symptoms (PFOCS) and infidelity tendency (IT). The sample of the research consisted of a total of 400 volunteer, 279 female and 121 male, between the ages of 19-50, who are in a romantic relationship, married or had at least one romantic relationship experience. Following the informed consent form, data were collected from participants using the Demographic Information Form, Partner Focused Obsessive Compulsive Inventory, Relationship Centered Obsessive Compulsive Inventory, Infidelity Tendency Inventory and New Sexual Satisfaction Scale. As a result of the correlation analysis, a significant and positive relationship was found between RCOCS and PFOCS; negative relationship was found between RCOCS and PFOCS and SS; positive relationship was found between RCOCS and PFOCS and IT; negative relationship was found between IT and SS. It was concluded that there was a significant decrease in RCOCS and PFOCS as the duration of the relationship increased. As a result of the comparison analyses, it was found that RCOCS, PFOCS, SS and IT differed significantly according to gender, employment and relationship status, psychiatric diagnosis and medication use. As a result of the mediation analysis, it was concluded that sexual satisfaction mediated the relationship between romantic relationship centered and partner focused obsessive compulsive symptoms and infidelity tendency. As a result, the findings support the hypotheses that there is a significant relationship between romantic relationship centered and partner focused obsessive compulsive symptoms, infidelity tendency, and sexual satisfaction and that sexual satisfaction plays a mediating role.

Keywords: Relationship Centered Obsessive Compulsive Symptoms, Partner Focused Obsessive Compulsive Symptoms, Relationship Obsessive Compulsive Symptoms, Sexual Satisfaction, Infidelity Tendency

İÇİNDEKİLER

Sayfa

ONUR SÖZÜ	i
ÖNSÖZ.....	iii
ÖZET.....	v
ABSTRACT	vii
İÇİNDEKİLER	ix
KISALTMALAR LİSTESİ.....	xv
ÇİZELGELER LİSTESİ.....	xvii
ŞEKİLLER LİSTESİ.....	xix
I. GİRİŞ	1
A. Araştırmanın Amacı.....	4
B. Araştırmanın Önemi	4
C. Araştırma Hipotezleri	5
D. Tanımlar.....	7
II. LİTERATÜR TARAMASI.....	9
A. Obsesif Kompulsif Bozukluk	9
1. Obsesif Kompulsif Bozukluğun Epidemiyolojisi	11
2. Obsesif Kompulsif Bozukluğunda Komorbidite	13
3. Obsesif Kompulsif Bozukluğun Etiyolojisi.....	14
a. Biyolojik yaklaşım ve obsesif kompulsif bozukluk	15
i. Genetik	15
ii. Nörotransmitterler	16

iii. Nöroanatomi	16
b. Psikodinamik yaklaşım ve obsesif kompulsif bozukluk.....	17
c. Bilişsel davranışçı yaklaşım ve obsesif kompulsif bozukluk	19
d. Bağlanma kuramı ve obsesif kompulsif bozukluk.....	20
4. Romantik İlişki Obsesif Kompulsif Belirtiler	21
a. Romantik ilişki odaklı obsesif kompulsif belirtiler	23
b. Partner odaklı obsesif kompulsif belirtiler	24
c. Romantik ilişki odaklı ve partner odaklı obsesif kompulsif belirtilerin birbiriyle ilişkisi	27
d. Romantik ilişki odaklı ve partner odaklı obsesif kompulsif belirtilerin sosyodemografik ve diğer değişkenlerle ilişkisi	27
B. Cinsel Doyum	29
1. Cinsellik	29
2. Cinsel Fizyoloji	31
a. Cinsel yanıt döngüsü.....	31
3. Cinsel Doyumun Sosyodemografik ve Diğer Değişkenlerle İlişkisi	34
4. Cinsel Doyum ile Romantik İlişki Obsesif Kompulsif Belirtiler Arasındaki İlişki.....	36
C. Aldatma Eğilimi.....	39
1. Aldatmanın Etkileri ve Sonuçları.....	41
2. Aldatmanın Sosyodemografik Değişkenlerle İlişkisi	42
3. Aldatma Eğilimi ile Cinsel Doyum Arasındaki İlişki	44
4. Aldatma Eğilimi ile Romantik İlişki Obsesif Kompulsif Belirtiler Arasındaki İlişki	45
III. YÖNTEM.....	47
A. Araştırma Modeli	47
B. Araştırma Örnekleme	47

C. Veri Toplama Araçları.....	48
1. Bilgilendirilmiş Onam Formu.....	48
2. Demografik Bilgi Formu.....	48
3. Partnere İlişkin Obsesif-Kompulsif Belirti Ölçeği (PİOKBÖ).....	49
4. Romantik İlişki Obsesyon ve Kompulsiyonları Ölçeği (RİOKÖ).....	50
5. Aldatma Eğilimi Ölçeği (AEÖ).....	51
6. Yeni Cinsel Doyum Ölçeği (YCDÖ).....	52
D. Verilerin Toplanması.....	52
E. Verilerin Analizi.....	53
IV. BULGULAR.....	55
A. Ölçeklerin Tanımlayıcı Değerleri.....	55
B. Korelasyon Analizi Bulguları.....	56
C. Aracılık Analizi Bulguları.....	61
D. Karşılaştırma Analizi Bulguları.....	63
V. TARTIŞMA.....	79
A. Romantik İlişki Odaklı Obsesif Kompulsif Belirtiler, Partner Odaklı Obsesif Kompulsif Belirtiler, Cinsel Doyum, Aldatma Eğilimi, İlişki Süresi Arasındaki İlişki ile İlgili Korelasyon Analizi Sonuçlarının Tartışılması.....	79
1. Romantik İlişki Odaklı Obsesif Kompulsif Belirtiler ile Partner Odaklı Obsesif Kompulsif Belirtiler Arasındaki İlişki ile İlgili Korelasyon Analizi Sonuçlarının Tartışılması.....	79
2. Romantik İlişki Odaklı Obsesif Kompulsif Belirtiler ve Partner Odaklı Obsesif Kompulsif Belirtiler ile Cinsel Doyum Arasındaki İlişki ile İlgili Korelasyon Analizi Sonuçlarının Tartışılması.....	81
3. Romantik İlişki Odaklı Obsesif Kompulsif Belirtiler ve Partner Odaklı Obsesif Kompulsif Belirtiler ile Aldatma Eğilimi Arasındaki İlişki ile İlgili Korelasyon Analizi Sonuçlarının Tartışılması.....	84

4. Aldatma Eğilimi ile Cinsel Doyum Arasındaki İlişki ile İlgili Korelasyon Analizi Sonuçlarının Tartışılması.....	85
5. İlişki Süresi ile Romantik İlişki Odaklı Obsesif Kompulsif Belirtiler, Partner Odaklı Obsesif Kompulsif Belirtiler, Cinsel Doyum, Aldatma Eğilimi Arasındaki İlişki ile İlgili Korelasyon Analizi Sonuçlarının Tartışılması	86
B. Romantik İlişki Odaklı Obsesif Kompulsif Belirtiler ve Partner Odaklı Obsesif Kompulsif Belirtiler ile Aldatma Eğilimi Arasındaki İlişkide Cinsel Doyumun Aracı Rolü ile İlgili Aracılık Analizi Sonuçlarının Tartışılması	88
C. Romantik İlişki Odaklı Obsesif Kompulsif Belirtiler, Partner Odaklı Obsesif Kompulsif Belirtiler, Cinsel Doyum, Aldatma Eğiliminin Sosyodemografik Değişkenler Yönünden Karşılaştırılması ile İlgili Analiz Sonuçlarının Tartışılması	91
1. Cinsiyete Göre Romantik İlişki Odaklı Obsesif Kompulsif Belirtiler, Partner Odaklı Obsesif Kompulsif Belirtiler, Cinsel Doyum, Aldatma Eğiliminin Karşılaştırılması.....	91
2. Eğitim Düzeyine Göre Romantik İlişki Odaklı Obsesif Kompulsif Belirtiler, Partner Odaklı Obsesif Kompulsif Belirtiler, Cinsel Doyum, Aldatma Eğiliminin Karşılaştırılması	93
3. Çalışma Durumuna Göre Romantik İlişki Odaklı Obsesif Kompulsif Belirtiler, Partner Odaklı Obsesif Kompulsif Belirtiler, Cinsel Doyum, Aldatma Eğiliminin Karşılaştırılması.....	94
4. İlişki Durumuna Göre Romantik İlişki Odaklı Obsesif Kompulsif Belirtiler, Partner Odaklı Obsesif Kompulsif Belirtiler, Cinsel Doyum, Aldatma Eğiliminin Karşılaştırılması	95
5. Psikiyatrik Tanı Almaya Göre Romantik İlişki Odaklı Obsesif Kompulsif Belirtiler, Partner Odaklı Obsesif Kompulsif Belirtiler, Cinsel Doyum, Aldatma Eğiliminin Karşılaştırılması.....	97
6. Psikiyatrik İlaç Kullanımına Göre Romantik İlişki Odaklı Obsesif Kompulsif Belirtiler, Partner Odaklı Obsesif Kompulsif Belirtiler, Cinsel Doyum, Aldatma Eğiliminin Karşılaştırılması.....	98
D. Sınırlılıklar	99

VI. SONUÇ VE ÖNERİLER.....	101
VII.KAYNAKÇA	107
EKLER.....	131
ÖZGEÇMİŞ.....	147

KISALTMALAR LİSTESİ

AE	: Aldatma Eğilimi
AEÖ	: Aldatma Eğilimi Ölçeği
CD	: Cinsel Doyum
DSM	: The Diagnostic and Statistical Manual of Mental Disorders
DSÖ	: Dünya Sağlık Örgütü
ICD	: International Classification of Diseases
IT	: Infidelity Tendency
OKB	: Obsesif Kompulsif Bozukluk
PFOCS	: Partner Focused Obsessive Compulsive Symptoms
PİOKBÖ	: Partnere İlişkin Obsesif Kompulsif Belirti Ölçeği
POOKB	: Partner Odaklı Obsesif Kompulsif Belirtiler
RCOCS	: Relationship Centered Obsessive Compulsive Symptoms
RİOKB	: Romantik İlişki Obsesif Kompulsif Belirtiler
RİOKÖ	: Romantik İlişki Obsesyon ve Kompulsiyonları Ölçeği
RİOOKB	: Romantik İlişki Odaklı Obsesif Kompulsif Belirtiler
SPSS	: Statistical Package for the Social Sciences
SS.	: Standart Sapma
SS	: Sexual Satisfaction
YCDÖ	: Yeni Cinsel Doyum Ölçeği

ÇİZELGELER LİSTESİ

Sayfa

Çizelge 1. Katılımcıların Demografik Özellikleri	47
Çizelge 2. Partnere İlişkin Obsesif Kompulsif Belirti Ölçeği, Romantik İlişki Odaklı Obsesyon ve Kompulsiyonlar Ölçeği, Yeni Cinsel Doyum Ölçeği, Aldatma Eğilimi Ölçeğinin Çarpıklık ve Basıklık Değerleri	53
Çizelge 3. Partnere İlişkin Obsesif Kompulsif Belirti Ölçeği, Romantik İlişki Odaklı Obsesyon ve Kompulsiyonlar Ölçeği, Yeni Cinsel Doyum Ölçeği, Aldatma Eğilimi Ölçeğinin Tanımlayıcı Değerleri	55
Çizelge 4. Partnere İlişkin Obsesif Kompulsif Belirti Ölçeği, Romantik İlişki Odaklı Obsesyon ve Kompulsiyonlar Ölçeği, Yeni Cinsel Doyum Ölçeği, Aldatma Eğilimi Ölçeği Arasındaki İlişki.....	57
Çizelge 5. İlişki Süresi ile Partnere İlişkin Obsesif Kompulsif Belirti Ölçeği, Romantik İlişki Odaklı Obsesyon ve Kompulsiyonlar Ölçeği, Yeni Cinsel Doyum Ölçeği, Aldatma Eğilimi Ölçeği Arasındaki İlişki.....	61
Çizelge 6. Cinsiyete Göre Partnere İlişkin Obsesif Kompulsif Belirti Ölçeği, Romantik İlişki Odaklı Obsesyon ve Kompulsiyonlar Ölçeğinin Karşılaştırılması	64
Çizelge 7. Eğitim Düzeyine Göre Partnere İlişkin Obsesif Kompulsif Belirti Ölçeği, Romantik İlişki Odaklı Obsesyon ve Kompulsiyonlar Ölçeğinin Karşılaştırılması	65
Çizelge 8. Çalışma Durumuna Göre Partnere İlişkin Obsesif Kompulsif Belirti Ölçeği, Romantik İlişki Odaklı Obsesyon ve Kompulsiyonlar Ölçeğinin Karşılaştırılması	68

Çizelge 9. İlişki Durumuna Göre Partnere İlişkin Obsesif Kompulsif Belirti Ölçeği, Romantik İlişki Odaklı Obsesyon ve Kompulsiyonlar Ölçeğinin Karşılaştırılması.....	70
Çizelge 10. Psikiyatrik Tanı Durumuna Göre Partnere İlişkin Obsesif Kompulsif Belirti Ölçeği, Romantik İlişki Odaklı Obsesyon ve Kompulsiyonlar Ölçeğinin Karşılaştırılması.....	75
Çizelge 11. Psikiyatrik İlaç Kullanma Durumuna Göre Partnere İlişkin Obsesif Kompulsif Belirti Ölçeği, Romantik İlişki Odaklı Obsesyon ve Kompulsiyonlar Ölçeğinin Karşılaştırılması.....	76

ŞEKİLLER LİSTESİ

Sayfa

- Şekil 1. Romantik İlişki Odaklı Obsesif Kompulsif Belirtiler ve Partner Odaklı Obsesif Kompulsif Belirtiler 26
- Şekil 2. Partnere İlişkin Obsesif Kompulsif Belirtilerin Aldatma Eğilimi ile İlişkisinde Cinsel Doyumun Aracı Rolü..... 62
- Şekil 3. Romantik İlişki Odaklı Obsesyon ve Kompulsiyonların ile İlişkisinde Cinsel Doyumun Aracı Rolü 63

I. GİRİŞ

İnsanlar başkalarıyla birlikte var olabilen ve yakın ilişki arayan canlılardır. Bundan kaynaklı olarak insanlar bir başkasına ihtiyaç duyarlar. Bu bir başkası her dönem için farklıdır. Bebek için anne, çocuk için arkadaşları, ergen için flörtü deneyimleyebileceği kişi, ileri yaşlarda ise bir romantik partner veya eş olabilmektedir (Atak ve Taştan, 2012:539). Yakın ilişkilerin önemli bir boyutu olan romantik ilişkinin kalitesinde kişilerin hem fiziksel hem zihinsel sağlıklarının önemli bir etkisi bulunmaktadır (Simon ve Barrett, 2010:170). Romantik ilişkinin olumlu yönde ilerlemesi kişilerin iyi oluşlarına pozitif yönde etki etmektedir. Öte yandan olumsuz yaşantılar kişilerin iyi oluşunda negatif etki sağlamaktadır (Braithwaite, vd.2010:2). Tüm bu nedenlerden ötürü insan ilişkilerine dair konular araştırmacılar tarafından her dönemde ilgi görmüştür. İlişkilerin bireyleri nasıl etkiledikleri, hangi konuların ilişkileri etkilediği ya da ilişkilerin hangi konulardan etkilendiği, bütün bu konuların özelliklerinin neler olduğu ve ilişkilerin hangi tür psikopatolojilerle etkileşim içinde olduğu konuları araştırmalara örnektir. Çoğu romantik ilişki ya da evlilik yüksek doyum ile başlarken bunu devam ettirmek her zaman kolay olmamaktadır. Zaman içinde ilişkideki olumlu duyguların azalmasına etken olan durumların ve psikopatolojilerin neler olduğunu araştırmak önem arz etmektedir (Sepahvand, 2018:160). Romantik ilişkilere etki eden psikopatolojilerden biri olan obsesif kompulsif bozukluk (OKB) istenmeden ve zorla gelen, belirgin sıkıntıya veya anksiyeteye sebep olan, yineleyici dürtü, düşünce ve düşlemler olarak tanımlanan obsesyonlar ve kişinin bu obsesyonlara tepki olarak ortaya koyduğu veya katı bir biçimde uyulması gereken kurallara göre yapmaktan kendini alıkoyamadığı yineleyici davranışlar veya zihinsel eylemler olarak tanımlanan kompulsiyonların birinin veya ikisinin birlikte var olması ile karakterize bir psikiyatrik bozukluk olarak tanımlanmaktadır (Konkan, vd.2012:92). OKB tanısı almış bireylerin yoğun obsesyon ve kompulsiyonlara harcanan zamanın fazlalığı sebebiyle yaşamlarının çoğu alanında olduğu gibi özellikle romantik ilişkilerinde zorluklar

yaşadığı görülmektedir. Obsesyonların şiddet düzeyi, romantik ilişkide yakınlığın kurulmasını olumsuz etkilerken romantik ilişkideki memnuniyetin kişinin psikolojik iyi oluşuyla ilişkili olması OKB'nin olumsuz etkilerini göstermektedir. Araştırmalar OKB'nin cinsel ilişkideki sorunlarla da ilişkili olduğunu ortaya koymaktadır. OKB tanısı almış kadın ve erkeklerde düşük cinsel istek, orgazm olamama ve kaçınma ile birlikte düşük cinsel doyum bulguları dikkat çekmektedir (Abbey, 2007:1182).

Özellikle son zamanlarda romantik ilişkinin niteliğine etki etmesinden ötürü OKB'nin alt türü olarak romantik ilişki obsesif kompulsif belirti türleri üzerinde araştırmalar yapılmaya başlamıştır. Alanyazında kendine yer bulan romantik ilişki obsesif kompulsif belirti (RİOKB) türü DSM-5 ve ICD-11 gibi tanı ölçütleri içinde tanımlanmamaktadır. Bundan dolayı romantik ilişki obsesif kompulsif belirtiler klinik olmayan örneklerle üzerinden incelenmektedir. Doron ve arkadaşları (2012a; 2012b), klinik gözlemlerden hareketle romantik ilişki obsesif kompulsif semptom türüne ait iki farklı tür saptamışlardır. Bunlar romantik ilişki odaklı obsesif kompulsif belirti (RİOOKB) ve partner odaklı obsesif kompulsif belirti (POOKB) türleridir. Romantik ilişki odaklı obsesif kompulsif belirtiler romantik ilişkiyi merkeze alan kişinin partnerine yönelik duyguları, partnerinin kişiye yönelik duyguları ya da ilişkinin doğruluğuna dair obsesyonel düşünme ve kompulsif davranışları; partner odaklı obsesif kompulsif belirtiler partneri merkeze alan kişinin partnerin dış görünüşü, sosyal becerileri, ahlak düzeyi, duygusal yönden istikrarı, zekası ya da mesleki yeterliliğine dair obsesyonel düşünme ve kompulsif davranışları içeren romantik ilişki obsesif kompulsif belirtiler alt türleridir (Trak ve İnözü: 2017:172). Alanyazına yeni kazandırılan bu konudaki çalışmaların oldukça sınırlı sayıda olduğu görülmektedir. Sınırlı sayıda olan çalışmalarda romantik ilişki obsesif kompulsif belirtilerin oluşumunda ve devamlılığında etkili olduğu düşünülen bağlanma tarzları ve bilişsel çarpıtmalar üzerine yoğunlaşmıştır. Az sayıdaki araştırmalar ise ilişki doyumu, cinsel doyum ve flört şiddeti gibi konularda yaşanan zorlukların romantik ilişki obsesif kompulsif belirtilerle ilişkili olduğunu belirtmektedir (Brandes, vd.2020:3).

İlişki ve yaşam kalitesinde önemli rol oynayan bir diğer etken ise cinsel doyumdur. Cinsel doyumun kişinin yaşantısında meydana gelen değişikliklerden ya da ilişkideki olumsuz durumlardan etkilendiği bilinmektedir. Cinsel doyumda

yaşanan değişim doğal olarak bireyin fizyolojik ve psikolojik durumunda da değişim getirmektedir. Cinsel doyum; cinsel istek sıklığı, orgazm ve ilişki memnuniyeti, cinsel ilişki sıklığı, duygusal yakınlık, cinsel farkındalık ve odaklanma açılarından değerlendirilmekte olup bu alanlar çeşitli şekillerde etkilenmekte ve kişinin yaşamını etkilemektedir (Stulhofer, vd.2010:2; Tuğut, 2016:184). Doron ve arkadaşları (2014:2221), romantik ilişki obsesif kompulsif belirtilerinin ilişki doyumunu etkilediği ve aralarında negatif yönde bir ilişki olmasından yola çıkarak cinsel doyumun bu durumdan nasıl etkilendiğini araştırmışlardır. Romantik ilişki obsesif kompulsif belirtilere sahip kişilerde görülen ilişki şüpheleri ve memnuniyetsizliğin bireyin partnerine yönelik erotik hazzı ve cinsel deneyiminde etkili olarak cinsel doyumunu azaltmasıyla sonuçlanabileceği öngörülmüştür. Araştırmada romantik ilişki obsesif kompulsif belirtilerin cinsel doyum ile ilişkisinde ilişki doyumunun aracılık rolü araştırılmıştır. Sonuç olarak; partner odaklı ve ilişki odaklı obsesif kompulsif belirtiler ile cinsel doyumun negatif yönde ilişkisi olduğu sonucuna ulaşılmıştır (Doron, vd.2014:2222).

Romantik ilişkiyi olumsuz yönde etkileyen bir diğer etken ise aldatmadır. Aldatmanın ilişkiye veya evliliğe verdiği büyük zararın bilinmesinin aksine Türk toplumunda bu olgunun konuşulması, bilgi edinilmesi ve araştırılması toplumsal etkilerden ötürü oldukça zordur. Aldatma nedenleri arasında romantik ilişkinin nasıl olduğu ve ilişkiden ne derece doyum alındığı önemli yer tutmaktadır. Araştırmalar ilişkideki cinsel doyum ile aldatma eğilimi arasında negatif yönde bir ilişki olduğunu göstermektedir (Kantarci, 2009:22). Aldatma eğiliminde partnerin dışında başka bir kişiyle cinsel ilişkideki artışın partner ile cinsel ilişkinin sıklığı ve kalitesinin azalması ile ilişkili olduğu görülmektedir (Thompson, 1983:15). Romantik ilişki obsesif kompulsif belirtiler ile aldatma eğilimi arasındaki ilişkiyi inceleyen araştırmaların ise oldukça yetersiz olduğu göze çarpmaktadır.

Alanyazındaki bütün bu bilgiler ışığında; romantik ilişki obsesif kompulsif belirtiler ve çeşitli değişkenlerle ilişkisini inceleyen farklı araştırmaların eksikliği göze çarpmaktadır. Romantik ilişki obsesif kompulsif belirtilerin iki alt türünün yeterince araştırılmamış olmasının yanında aldatma eğilimi ve cinsel doyumla ilişkisine dair bir araştırma yapılmamıştır. Romantik ilişki obsesif kompulsif

belirtilerin odak noktasının insan ilişkileri olması dolayısıyla aldatma eğilimi ve cinsel doyum kavramları ile birlikte araştırılması literatüre yeni bir boyut kazandıracaktır. Özellikle romantik ilişki obsesif kompulsif belirtilerin Türk örneklem üzerinde çok az çalışılmasından dolayı bu araştırmanın literatüre fayda sağlayacağı düşünülmektedir.

A. Araştırmanın Amacı

Araştırmanın amacı romantik ilişki odaklı obsesif kompulsif belirtiler ve partner odaklı obsesif kompulsif belirtilerin aldatma eğilimi ile ilişkisinde cinsel doyumun aracı rolünü araştırmaktır. Romantik ilişki odaklı ve partner odaklı obsesif kompulsif belirti düzeylerinin sosyodemografik verilere göre farklılaştığı düşünülmektedir. Cinsel doyum ve alt boyutların, aldatma eğilimi düzeyinin sosyodemografik verilere göre farklılaştığı düşünülmektedir. Bu nedenle, araştırmada romantik ilişki odaklı ve partner odaklı obsesif kompulsif belirtilerin alt boyutları, cinsel doyum alt boyutları ve aldatma eğilimi ile sosyodemografik verilerin ilişkisinin incelenmesi de amaçlanmaktadır. Ayrıca değişkenlerin birbiri ile ilişkisinin incelenmesi bir diğer amaçtır. Romantik ilişki odaklı ve partner odaklı obsesif kompulsif belirtilerin aldatma eğilimi ile ilişkisinde cinsel doyumun aracı etkisi olduğu düşünülmektedir. Buna göre, ilişki odaklı ve partner odaklı obsesif kompulsif belirtilerin aldatma eğilimi ile ilişkisinde cinsel doyumun etkiyi arttıracığı öngörülmektedir.

B. Araştırmanın Önemi

Literatür incelendiğinde son dönemde romantik ilişki obsesif kompulsif belirtiler üzerine yapılan araştırmaların yoğunlaştığı görülmektedir. Buna rağmen alanyazında romantik ilişki obsesif kompulsif belirti türüne dair araştırmalarda bir boşluğun var olduğu da açıktır. Mevcut alanyazında romantik ilişki obsesif kompulsif belirtileri ortaya çıkarıcı ve sürdürücü etmenler üzerine yoğunlaşmıştır. Bu araştırmada romantik ilişki obsesif kompulsif belirtilerin bireyi ve ilişkiyi nasıl etkilediği, ne gibi davranışlara yol açtığı üzerinde durulacaktır. Literatüre bakıldığında partner odaklı ve romantik ilişki odaklı obsesif kompulsif belirtiler, cinsel doyum ve aldatma eğilimi değişkenlerinin birlikte incelendiği bir çalışmaya rastlanmamıştır. Bütün bunların ışığında

romantik ilişki obsesif kompulsif belirtilere sahip bireylerin ilişkilerindeki cinsel doyum ve aldatma eğilimi incelenerek alanyazına önemli bir katkı sağlanacağı düşünülmektedir. Romantik ilişki obsesif kompulsif belirtilerin araştırılmasının belirtilerin ve etkilerinin anlaşılmasında, bu belirtileri gösteren bireylerin ve partnerlerinin iyilik hali ve yaşam kalitelerine dair klinisyenlere bilgi sunması açısından fayda sağlaması muhtemeldir.

C. Araştırma Hipotezleri

H1. Romantik ilişki odaklı obsesif kompulsif belirtiler ile partner odaklı obsesif kompulsif belirtiler arasında anlamlı bir ilişki vardır.

H2. Romantik ilişki odaklı obsesif kompulsif belirtiler ile aldatma eğilimi arasında anlamlı bir ilişki vardır.

H3. Romantik ilişki odaklı obsesif kompulsif belirtiler ile cinsel doyum arasında anlamlı bir ilişki vardır.

H4. Partner odaklı obsesif kompulsif belirtiler ile aldatma eğilimi arasında anlamlı bir ilişki vardır.

H5. Partner odaklı obsesif kompulsif belirtiler ile cinsel doyum arasında anlamlı bir ilişki vardır.

H6. Aldatma eğilimi ile cinsel doyum arasında anlamlı bir ilişki vardır.

H7. Romantik ilişki odaklı obsesif kompulsif belirtiler ile ilişki süresi arasında anlamlı bir ilişki vardır.

H8. Partner odaklı obsesif kompulsif belirtiler ile ilişki süresi arasında anlamlı bir ilişki vardır.

H9. Cinsel doyum ile ilişki süresi arasında anlamlı bir ilişki vardır.

H10. Aldatma eğilimi ile ilişki süresi arasında anlamlı bir ilişki vardır.

H11. Romantik ilişki odaklı obsesif kompulsif belirtiler ile aldatma eğilimi arasındaki ilişkide cinsel doyumun aracı rolü vardır.

H12. Partner odaklı obsesif kompulsif belirtiler ile aldatma eğilimi arasındaki ilişkide cinsel doyumun aracı rolü vardır.

H13. Sosyodemografik verilere göre romantik ilişki odaklı obsesif kompulsif belirtiler anlamlı düzeyde farklılaşmaktadır.

H13a. Cinsiyete göre romantik ilişki odaklı obsesif kompulsif belirtiler anlamlı düzeyde farklılaşmaktadır.

H13b. Eğitim düzeyine göre romantik ilişki odaklı obsesif kompulsif belirtiler anlamlı düzeyde farklılaşmaktadır.

H13c. Çalışma durumuna göre romantik ilişki odaklı obsesif kompulsif belirtiler anlamlı düzeyde farklılaşmaktadır.

H13d. İlişki durumuna göre romantik ilişki odaklı obsesif kompulsif belirtiler anlamlı düzeyde farklılaşmaktadır.

H13e. Psikiyatrik tanıya göre romantik ilişki odaklı obsesif kompulsif belirtiler anlamlı düzeyde farklılaşmaktadır.

H13f. Psikiyatrik ilaç kullanımına göre romantik ilişki odaklı obsesif kompulsif belirtiler anlamlı düzeyde farklılaşmaktadır.

H14. Sosyodemografik verilere göre partner odaklı obsesif kompulsif belirtiler anlamlı düzeyde farklılaşmaktadır.

H14a. Cinsiyete göre partner odaklı obsesif kompulsif belirtiler anlamlı düzeyde farklılaşmaktadır.

H14b. Eğitim düzeyine göre partner odaklı obsesif kompulsif belirtiler anlamlı düzeyde farklılaşmaktadır.

H14c. Çalışma durumuna göre partner odaklı obsesif kompulsif belirtiler anlamlı düzeyde farklılaşmaktadır.

H14d. İlişki durumuna göre partner odaklı obsesif kompulsif belirtiler anlamlı düzeyde farklılaşmaktadır.

H14e. Psikiyatrik tanıya göre partner odaklı obsesif kompulsif belirtiler anlamlı düzeyde farklılaşmaktadır.

H14f. Psikiyatrik ilaç kullanımına göre romantik ilişki odaklı obsesif kompulsif belirtiler anlamlı düzeyde farklılaşmaktadır.

H15. Sosyodemografik verilere göre cinsel doyum anlamlı düzeyde farklılaşmaktadır.

H15a. Cinsiyete göre cinsel doyum anlamlı düzeyde farklılaşmaktadır.

H15b. Eğitim düzeyine göre cinsel doyum anlamlı düzeyde farklılaşmaktadır.

H15c. Çalışma durumuna göre cinsel doyum anlamlı düzeyde farklılaşmaktadır.

H15d. İlişki durumuna göre cinsel doyum anlamlı düzeyde farklılaşmaktadır.

H15e. Psikiyatrik tanıya göre cinsel doyum anlamlı düzeyde farklılaşmaktadır.

H15f. Psikiyatrik ilaç kullanımına göre cinsel doyum anlamlı düzeyde farklılaşmaktadır.

H16. Sosyodemografik verilere göre aldatma eğilimi anlamlı düzeyde farklılaşmaktadır.

H16a. Cinsiyete göre aldatma eğilimi anlamlı düzeyde farklılaşmaktadır.

H16b. Eğitim düzeyine göre aldatma eğilimi anlamlı düzeyde farklılaşmaktadır.

H16c. Çalışma durumuna göre aldatma eğilimi anlamlı düzeyde farklılaşmaktadır.

H16d. İlişki durumuna göre aldatma eğilimi anlamlı düzeyde farklılaşmaktadır.

H16e. Psikiyatrik tanıya göre aldatma eğilimi anlamlı düzeyde farklılaşmaktadır.

H16f. Psikiyatrik ilaç kullanımına göre aldatma eğilimi anlamlı düzeyde farklılaşmaktadır.

D. Tanımlar

Obsesif Kompulsif Bozukluk (OKB): İstenmeden ve zorla gelen, belirgin sıkıntıya veya anksiyeteye sebep olan, yineleyici dürtü, düşünce ve düşlemler olarak tanımlanan obsesyonlar ve kişinin bu obsesyonlara tepki olarak ortaya koyduğu veya katı bir biçimde uyulması gereken kurallara göre yapmaktan

kendini alıkoyamadığı yineleyici davranışlar veya zihinsel eylemler olarak tanımlanan kompulsiyonların birinin veya ikisinin birlikte var olması ile karakterize bir psikiyatrik bozukluktur (Konkan, vd.2012:92).

Romantik İlişki Obsesif Kompulsif Belirtiler (RİOKB): Partnere yönelik veya ilişkiye yönelik obsesyonlar ve bu obsesyonların yarattığı sıkıntıyı azaltma görevi gören kompulsiyonların varlığı ile karakterizedir (Doron, vd.2014:175).

Romantik İlişki Odaklı Obsesif Kompulsif Belirtiler (RİOOKB): Romantik ilişkiyi merkeze alarak kişinin partnerine yönelik duyguları, partnerinin kişiye yönelik duyguları ya da ilişkinin doğruluğuna dair obsesyonel düşünme ve kompulsif davranışları içermektedir (Trak ve İnözü: 2017:172).

Partner Odaklı Obsesif Kompulsif Belirtiler (POOKB): Partneri merkeze alarak kişinin partnerin dış görünüşü, sosyal becerileri, ahlak düzeyi, duygusal yönden istikrarı, zekası ya da mesleki yeterliliğine dair obsesyonel düşünme ve kompulsif davranışları içermektedir (Trak ve İnözü: 2017:172).

Aldatma Eğilimi: Romantik ilişki dışındaki diğer kişiler ile kabul edilebilir duygusal ve fiziksel yakınlık düzeylerini belirleyen normların çiğnenmesidir (Drigotas ve Barta, 2001:177).

Cinsel Doyum: Bireyin cinsel ilişkisine dair öznel olarak yaptığı olumlu, olumsuz boyutların değerlendirilmesi sonucundaki duygusal tepkisidir (Tuğut, 2016:183).

II. LİTERATÜR TARAMASI

Çalışmanın bu bölümünde; öncelikle obsesif kompulsif bozukluk ve romantik ilişki obsesif kompulsif belirtiler ele alınmıştır. İkinci olarak cinsel doyum kavramı, son olarak da aldatma eğilimi ele alınmıştır. Bir değişkenin diğer değişken ile ilişkine dair bilgiler başlıklarla ayrılarak kendi bölümlerinde detaylandırılmıştır.

A. Obsesif Kompulsif Bozukluk

Obsesif kompulsif bozukluk (OKB) obsesyonların ve kompulsiyonların ya da ikisinin birlikte var olduğu bir bozukluktur. Obsesyonlar; zorla ve istenmeden gelen, kişide belirgin bir kaygı ya da sıkıntı yaratan, yineleyen ve sürekli haldeki düşünceler, imgeler ve itkiler olarak tanımlanır. Kişide yineleyen ve sürekli haldeki bu düşünceler, imgeler ve itkileri baskılama veya direnme ya da bunları başka eylem ve düşünce ile nötrleştirme çabası mevcuttur (Amerikan Psikiyatri Birliği, 2014: 129). Obsesyonlar kişinin kontrolü dışında ortaya çıkması, rahatsız edici ve istenmeyen olarak algılanması itibariyle ego-distoniktir. Kişi obsesyonu kendi zihninin bir ürünü olduğunu, dışarıdan bir etki ile ilişkili olmadığını kabul eder. Yoğunlukla kişilerde obsesyon ve kompulsiyonların aşırı ve mantıksız olduğuna dair bir kavrayış vardır (Butcher, vd.2013: 389). Rachman, (1997)'e göre obsesyonlar herkes tarafından deneyimlenmesine rağmen “normal obsesyon” ve “anormal obsesyon” olarak ayırmasının sebebi; süreklilik, sıklık ve yoğunluk açısından farklı yaşanmasıdır. Obsesyonlar beden dismorfik bozukluğunda görülen algılanan görünüm kusurları, yaygın anksiyete bozukluğunda görülen günlük kaygılar ya da sağlık kaygısında görülen ciddi bir hastalığa yakalanmaya dair korku ile alakalı değildir (Veale ve Roberts, 2014:3).

Kompulsiyonlar; obsesyonlara tepki olarak yüksüzleştirme amacıyla yapılan ve katı biçimde uyulması gereken kurallardan oluşan yinelenen davranışlar/zihinsel eylemler olarak tanımlanır. Yinelenen bu davranışlar/zihinsel eylemler, obsesyonu ya da bununla bağlantılı olarak yaşanan kaygı ya da sıkıntıyı

ortadan kaldırarak, zayıflatarak, önleyerek mevcut obsesyonu ortadan kaldırma veya etkisiz bir hale getirme amacı taşır (Amerikan Psikiyatri Birliği, 2014: 129). Çoğu kişi kompulsif semptomların etkisizleştirileceği ya da korunulacağı durumlarla gerçekçi olarak bağlantılı olmadığı ve aşırı düzeyde olduğunun kesinlikle farkındadır. Bu sebeple kompulsif davranışlar üzerinde daha fazla kontrole sahip olma arzusu taşırlar (Stein, vd.2019:1). Çoğu yetişkin obsesyon ve kompulsiyonların varlığını tanıyabilirken çocuklar için bu kriter geçerli değildir. Çocuklar bu tür bir yargıya varmak için yeterli bilişsel farkındalığa sahip olmayabilecekleri için obsesyon ve kompulsiyonları tanımlamakta ve tarif etmekte zorluk çekebilirler (Abramowitz, vd.2009:491; Stein, vd.2019:1). Birey kompulsiyonlara çeşitli yollarla her ne kadar direnmeye çalışsa da ritüeli gerçekleştirme dürtüsüne eninde sonunda teslim olur (Clark ve Gonzalez, 2014:498).

OKB çoklu ve çeşitli türden obsesyon ve kompulsiyonları içeren, semptomatik açıdan heterojen bir klinik tablo sunar (McKay, vd.2004:284; Rosario-Campos, vd.2006:1; Abramowitz, vd.2009:491; Clark ve Gonzalez, 2014:512; Bloch, vd.2015:232). OKB'de bireyler birbirinden tamamen farklı semptomlar gösterebilmektedirler. Bu sebeple, OKB'deki heterojen yapıyı homojen alt gruplar tanımlayarak daha anlaşılır hale getirmek amaçlanmıştır (Mataix-Cols, 2005:228). OKB'de en sık görülen obsesyon ve kompulsiyonları arasında; temizlik kompulsiyonları ile kirlenme/bulaşma obsesyonları, kontrol kompulsiyonları ile zarar görme ve zarar verme obsesyonları, zihinsel ritüel/dua kompulsiyonları ile saldırganlık/cinsel/dini obsesyonlar, sayma/düzenleme kompulsiyonları ile simetri/düzen obsesyonları ve biriktirme kompulsiyonu ile biriktirme obsesyonu sayılabilir. Bunlar dışında hastalık, vicdanlılık, müzik, kıskançlık ve romantik ilişki obsesyon ve kompulsiyonları obsesif kompulsif bozukluk belirtileri olarak kendini gösterir (Greenberg ve Huppert, 2010:288; Taylor, vd.2014:587; Stein, vd.2019:1) Bireyler bu obsesyon ve kompulsiyonlarını hem şiddet hem de sıklık açısından farklı yaşarlar. Bazı kişilerin obsesyon ve kompulsiyonları günün neredeyse tümünü almasıyla semptomlar ciddi düzeyde yaşanabilir ve dayanılmaz bir hale gelebilirken bazı kişilerin günde birkaç saatini alması sebebiyle semptomlar görece daha hafif-orta düzeyde yaşanabilmektedir. Obsesyon ve kompulsiyonlar klinik açıdan belirgin

olarak sıkıntıya ya da bireyin yaşantısında önemli ölçüde işlevsellikte düşmeye neden olmaktadır (Amerikan Psikiyatri Birliği, 2014:130). Örneğin; temizlik kompulsiyonları, tuvalete girdikten ya da bir yere dokunduktan sonra on beş ile yirmi dakika harcama gibi görece daha hafif olabiliyorken, her gün saatlerce dezenfektanlarla ellere zarar verecek derecede yıkama gibi daha ciddi olabilmektedir (Butcher, vd.2013: 391).

1. Obsesif Kompulsif Bozukluğun Epidemiyolojisi

OKB'nin epidemiyolojisini anlamak, belirlemek veya ölçmek bazı nedenlerden dolayı kolay değildir. Bazı kişiler yaşadıkları semptomların hafif derecede olmasından dolayı, işlevselliklerini olumsuz etkilemediğini düşünerek bir ruh sağlığı uzmanına gitmezler. Ağır derecede semptomlar yaşayan bazı kişiler işlevselliklerinde ciddi düşüş olmasına rağmen bu semptomları saklamak istemektedirler. Uzun zamandır semptomları var olan birçok kişi de bu semptomları kabullenmiş durumdadır. Dolayısıyla, bütün bu nedenler ile herhangi bir ruh sağlığı uzmanına gitmeyi tercih etmeyerek klinik anlamda OKB'nin tanınması zorlaşmakta ve gerçekteki OKB sayıları ile klinikteki başvurular birbiriyle örtüşmemektedir. OKB hakkında yürütülen epidemiyolojik çalışmalar, özellikle klinik örneklem baz alınarak yapıldığında, gerçekte var olandan daha az oran sunmaktadır (Durmuş, 2022: 7).

1980'lerin başına kadar, klinik örnekleme görülen yaklaşık olarak %1 ile %4 arasında değişen OKB oranlarına dayanarak, OKB'nin nadir görülen bir bozukluk olduğu düşünülüyordu (Templer, 1972:375). Buna dayanarak, genel popülasyondaki OKB yaygınlık oranının %0,5 olduğu tahmin edilmiştir (Karno, vd.1988:1094). Fakat, ilerleyen zamanlarda ruhsal bozuklukların teşhisi için kullanılan ölçütler ile yapılan önemli araştırmalar OKB'nin en yaygın ruhsal bozukluklardan biri olduğunu açıkça göstermiştir. DSM-3 kriterlerine göre yapılan bir araştırmada OKB'nin yaşam boyu yaygınlık oranının %1,9 ile %3,3 arasında değiştiği saptanmış ve klinik beklentilere veya önceki epidemiyolojik çalışmalara oranla yüksekliği görülmüştür (Robins, vd.1984:952; Rasmussen ve Eisen, 1990:744; Regier, vd.1990:5-12). OKB; fobi, alkol/madde kullanım bozukluğu ve majör depresyondan sonra gelen en sık rastlanılan 4. bozukluk olmuştur (Öznur ve Erdem, 2015:154).

Yakın zamanlı bir çalışmaya göre, OKB'nin on iki aylık yaygınlık oranı %1, yaşam boyu yaygınlık oranını %1,6'dır (Kessler, vd.2005a:620; Kessler, vd.2005b:596). OKB yaygınlık oranları çeşitli kültürel bağlamlarda benzer görünmesine rağmen araştırmanın metodolojik faktörleri yaygınlık oranlarını etkileyebilmektedir (Kyrios, vd.2001:410). Çeşitli ülkelerde yapılan araştırmalara göre OKB yaşam boyu yaygınlık oranları Almanya'da %0,5, İsviçre'de %3,5, Amerika Birleşik Devletleri'nde %2,3; on iki aylık yaygınlık oranları İran'da %1,8, Avustralya'da %0,6, Lübnan'da %0,1'dir (Grabe, vd.2000:264; Angst, vd.2004:158; Ruscio, vd.2010:56; Mohammadi, vd.2004:4; Crino, vd.2005:878; Karam, vd.2006:1003). Türkiye'de yapılan çalışmalardan ise, Doğan ve arkadaşlarının çalışmasında OKB'nin yaşam boyu yaygınlığı %3,7, bir aylık yaygınlığı %2,6; Çilli ve arkadaşlarının Konya örneklemindeki çalışmasında on iki aylık OKB yaygınlığı %3; Türkiye Ruh Sağlığı Profili Araştırması'nda OKB'nin on iki aylık yaygınlığı %0,5; Deniz'in Mersin il merkezi örneklemindeki çalışmasında on iki aylık OKB yaygınlığı %2,01 olarak bulunmuştur (Demet, vd. 2005:134).

OKB genellikle geç ergenlik ya da erken yetişkinlik dönemi başlangıçlı olsa da çocukluk döneminde de başlangıç oranları yüksektir ve bu dönemde de semptomlar, yetişkinlik dönemindekilerle çok benzerdir (Butcher, vd.2013: 329). Erken başlangıç yaşıyla tutarlı olarak, yaş OKB'nin en güçlü sosyodemografik yordayıcısıdır. Başlangıç yaşı, araştırma sonuçlarına göre 18-29 yaş arasındaki bireylerde daha yüksektir. Erkeklerde başlangıç yaşı kadınlara göre daha erken ve şiddetli olma eğiliminde olup dörtte birinde 10 yaşından önce görülmektedir. Kadınlarda peripartum veya postpartum tetikleyici olabilse de, genellikle başlangıç yaşı ergenlik döneminde (Goodman, vd.2014:258; Stein vd., 2019:2). OKB belirtilerinin 30 yaşından sonra başlangıçlı olarak görülmesi %15 olarak saptanmış olup 40 yaşından sonra başlaması çok nadirdir (Durmuş, 2022: 89). Çoğu vakada OKB, aşamalı başlangıç izler ve tedavi edilmediğinde kronikleşme eğilimi göstermektedir (Butcher, vd.2013: 329). OKB'nin remisyon oranlarını araştıran çalışma bulgularına göre %5-%10 oranlarında kendiliğinden iyileşme görüldüğü bildirilmiştir (Goodman, vd.2014:258). Obsesyon ve kompulsiyonların dağılımına dair yapılan çalışmalar en sık görülen obsesyon ve kompulsiyonların; kuşku ve bulaşma obsesyonları ile kontrol ve temizlik

kompulsiyonlarının olduğunu göstermiştir (Demet, vd.2005:134). Erkeklerde dini ve cinsel obsesyonlar ile düzenleme ve simetri kompulsiyonlarının, kadınlarda bulaşma obsesyonları ile temizlik kompulsiyonlarının daha yaygın olarak görüldüğü literatürde yer almaktadır (Altıntaş ve Özçürümez, 2015:410).

2. Obsesif Kompulsif Bozukluğunda Komorbidite

Araştırmalar ve klinik gözlemler ile OKB'nin başka psikiyatrik rahatsızlıklarla komorbid olarak birlikte görüldüğü saptanmıştır. OKB tanı ölçütlerini karşılayan kişilerin %90'ı yaşamları boyunca en az bir başka psikiyatrik tanı ölçütünü karşılamakta olup bunlar arasında en yaygın komorbid bozuklukların; depresyon, sosyal fobi, alkol/madde kullanım bozukluğu, özgül fobi, yaygın anksiyete ve OKB ile ilişkili olan bir diğer bozukluk olan beden algısı bozukluğu olduğu görülmüştür. Ayrıca, OKB ile şizofreni, anoreksiya nervoza, bulimiya nervoza, bipolar ve tourette bozukluğu beklenenden daha yaygın olarak birlikte görülmektedir (Veale ve Roberts, 2014:3). OKB'nin, vakaların %79,2'sinde komorbid anksiyete bozukluklarından daha geç başladığı görülmüştür. Ayrılma kaygısı bozukluğunun ise %53,3 oranında OKB'nin başlangıcını takip etme eğiliminde olduğu saptanmıştır. OKB'nin, vakaların %40,2'sinde duygudurum bozukluklarından daha geç ve %45,6'sında daha erken başlama oranı saptandığı için önce veya sonra aynı oranda başlama olasılığı vardır. Vakaların %92,8'inde komorbid dürtü kontrolü ve %58,9'unda madde kullanım bozukluklarından daha geç yaşta OKB belirtilerinin başladığı belirlenmiştir (Ruscio, vd.2010:57).

OKB'de komorbiditeyi araştıran bazı çalışmaların ortak bulgusunda majör depresyonun en sık görülen eştanı olduğu, klinik örneklemin üçte ikisinden fazlasında yaşam boyu majör depresyon öyküsü olduğu bildirilmiştir (Rasmussen ve Eisen, 1990:753). Başka çalışmada OKB ile depresyonun birlikte görülme olasılığının yüksekliği, OKB tanısı almış kişilerin %31,7'sinde yaşam boyu majör depresyon görülme öyküsü ile bildirilmiştir (Karno, vd.1988:1097). Türkiye'de yapılan bazı çalışmalar sonucunda OKB'ye eşlik eden bozukluklar arasında en yüksek sıklığa sahip olan bozukluğun, %39,5 ve %34,4 oran ile majör depresyon olduğu görülmüştür (Tükel, vd.2002:205; Demet, vd.2005:136). OKB'de komorbiditeyi araştıran diğer bazı çalışmaların ortak bulgusunda anksiyete

bozukluklarının sık görülen eştanı olduğu bulgusu mevcuttur. Bir araştırmada, OKB ile herhangi bir anksiyete bozukluğu komorbiditesinin %75,8 oranı ile en yaygın görülen eştanı olduğu saptanmış olup ayrılma anksiyetesi %37,1, sosyal fobi %43,5 ve özgül fobi %43,7 komorbidite oranları bildirilmiştir (Ruscio, vd.2010:58).

OKB belirtileri şizofreni seyrinde sıklıkla gözlemlenmiş olup, bir meta-analiz bulgularına göre şizofreni tanısı almış kişilerde OKB görülme oranı %13,6 ve obsesif kompulsif belirtilerin oranı ise %30,7 olarak saptanmıştır (Swets, vd.2014:466). Bipolar bozukluk ile OKB komorbiditesini inceleyen bir çalışma sonucunda yaşam boyu yaygınlık oranının %11,1 ile %21 arasında değiştiği görülmüştür (Sharma ve Reddy, 2019:144). Araştırma sonuçlarına göre tourette bozukluğu görülen çocukların neredeyse üçte biri ile yarısında yaşam boyu OKB komorbiditesi görülmekte ve semptomların daha ileri yaşlarda daha şiddetli hale geldiği bildirilmiştir (Pallanti, vd.2010:7).

OKB'nin prognozunda, herhangi bir komorbid bozukluğun özellikle duygudurum bozukluğu eştanısı varlığının ve bozukluğun süresinin olumsuz yönde etkili olduğu sonuçları literatürde görülmektedir (Jakubovski, vd.2013:770). Ayrıca tedaviye dirençli kişilerde bipolar bozukluk ve dikkat eksikliği/aşırı hareketlilik bozukluğu komorbiditesinin yaygın olduğu saptanmıştır (Pallanti, vd.2010:1).

3. Obsesif Kompulsif Bozukluğun Etiyolojisi

OKB'nin etiyojisine dair gelişmeler içinde bulunulan dönemin entelektüel yapısından ve bilimsel bulgularından etkilenecek günümüzdeki halini almıştır (Goodman, vd.2014:260). OKB ile ilişkili olan risk faktörlerini anlamak, bozukluğun bir bütün olarak ele alınması ve kavramsallaştırılması açısından önemlidir (Balcı, 2021: 6). Heterojen bir yapıya sahip olması, OKB'nin heterojen olma ihtimali yüksek olan etiyojisi hakkında da bir fikir birliği oluşmamasına sebep olmuştur (Pittenger, vd.2011:315). Bu bölümde OKB'nin etiyojisine dair biyolojik, psikodinamik, davranışçı, bilişsel ve bağlanma yaklaşımından çeşitli faktörler incelenmiştir.

a. Biyolojik yaklaşım ve obsesif kompulsif bozukluk

Son yıllarda OKB'nin biyolojik temeline dair genetik etkenleri, nörotransmitterlerdeki anormallikleri ve beyin işlevlerini konu alan çeşitli araştırmalar yürütülmüştür. Bu çalışmalar sonucunda biyolojik risk faktörlerinin, diğer kaygı bozukluklarıyla karşılaştırıldığında OKB'de daha fazla rol oynadığı görülmüştür (Butcher, vd.2013: 396).

i. Genetik

OKB'nin etiyojisine dair genetik risk faktörlerine olan merak 1930'lu yıllardan beri devam etmektedir (Pauls, vd.1995:76). Özellikle son on yılda araştırmaların yoğunlaşmasına rağmen, genetik bulguların halen yetersiz olması göze çarpmaktadır (Öznur ve Erdem, 2015:156). Çoğu genetik çalışma ve bulgular ikiz ya da aile çalışmalarından gelmektedir. Yapılan aile çalışmaları bulgularına göre; ağır derecede OKB'ye sahip çocuk ve ergenlerin aile öyküsünde %25 ile %30 oranında obsesif kompulsif belirtiler görülmüştür (Swedo, vd.1989:339; Lenane, vd.1990:409). OKB'ye sahip kişiler ile birinci derecede akrabaları arasında yapılan çalışmalar sonucunda; birinci derece akrabalarda OKB'nin yaygınlık tahminlerinden 3-12 kat daha fazla, görülme oranının ise %10,3 ile %11,7 daha fazla olduğu saptanmıştır (Hetteema, vd.2001:1573; Pauls, vd.1995:79). Başka bir çalışmada; OKB'ye sahip kişilerin birinci derece akrabalarında OKB yaygınlığının %12 iken, OKB tanısı olmayan kontrol grubundaki akrabalarda yaygınlık oranının %2 olduğu görülmüştür (Nicolini, vd.2009:8). Yapılan ikiz çalışmaları bulgularına göre; obsesif kompulsif belirtilerinin %27 ile %47'si genetik etkiyle açıklanıyor olup tek yumurta ikizlerindeki konkordans oranının çift yumurta ikizlerine göre daha yüksek olduğu görülmüştür (Butcher, vd.2013: 396; Clark ve Gonzalez, 2014:514). 1936-1990 yılları arasında yapılan 14 çalışmanın gözden geçirilmesi sonucunda; 80 tek yumurta ikizinden 54'ünde (%67,5), 29 çift yumurta ikizinden de 9'unda (%31) konkordans saptanmıştır (Öznur ve Erdem, 2015:156). Çalışmalar erken başlangıçlı OKB'de genetik etkinin, geç başlangıçlı OKB'ye oranla daha yüksek olduğunu gösterse de son zamanlarda yapılan çalışmalar genetik etkinin başlangıç yaşından bağımsız olduğunu göstermiştir (Durmuş, 2022: 11).

ii. Nörotransmitterler

OKB'nin etiyolojisine dair farmakolojik çalışmalar 1970'lerden itibaren yeni bulgular sebebi ile yoğunlaşmaya başlamıştır. OKB'nin farmakoterapiye dirençli olduğu düşüncesi 1970'lerde klomipraminin OKB'ye sahip kişilerde faydalı olduğuna dair gözlem ile birlikte değişmeye başlamıştır (Yaryura-Tobias ve Neziroğlu, 1975:115). Günümüzde serotonin nörotransmitterinin OKB'de önemli rol oynadığı düşünülmekle birlikte araştırma bulguları ile serotonin geri alım inhibitörlerinin (SRI) OKB üzerindeki etkileri bu hipotezi doğrulamıştır. Ayrıca, seçici serotonin geri alım inhibitörlerinin (SSRI) piyasaya sürülmesi ile birlikte OKB tedavisinde eşit oranda etkili oldukları görülmüştür (Dougherty, vd.2002:388; Goodman, vd.2014:261). Benzer antidepresan etkinliğine sahip desipraminin OKB belirtilerinde etkisi görülmez iken klomipraminin OKB belirtilerini azaltması serotonin geri alımının OKB için önemli bir etken olduğunu göstermektedir. OKB'nin etiyolojisinin tamamen serotonerjik sistemlerdeki işlev bozukluğu ile açıklanmamasının sebebi ise klomipramin ve SSRI'ların OKB'de kısmi yanıt vermesidir. OKB'ye sahip kişiler ile yapılan çalışmada SSRI'a %40'tan fazla iyi yanıt verilmediği ve farklı SSRI'a farklı yanıt verildiği saptanmıştır (Karşlıoğlu ve Yüksel, 2007:6). Ek olarak dopaminerjik, GABA ve glutamat sistemleri gibi başka nörotransmitter sistemlerinin de OKB'de rol oynadığı düşünülmekle birlikte etkilerinin daha iyi anlaşılması için gelecekteki araştırma bulgularına ihtiyaç duyulduğu görülmektedir (Butcher, vd.2013: 399; Öznur ve Erdem, 2015:157).

iii.Nöroanatomi

Beyinde OKB ile ilgili anormallikler üzerine yapılan araştırmalar beyin görüntüleme tekniklerindeki ilerleme sayesinde yoğunlaşmıştır. Özellikle OKB ile tourette sendromu gibi bazal gangliyonlarla bağlantılı nörolojik hastalıklar arasındaki ilişkilere dair bulgular sunan çalışmalar bazal gangliyonlarda işlev bozukluğuna dikkat çekmiştir (Eşel, 2000:3; Karşlıoğlu ve Yüksel, 2007:3). PET taramalarının kullanıldığı araştırma sonuçlarına göre OKB'ye sahip kişilerde duygusal davranışları denetleyen limbik sistemi ile bağlantılı olan frontal korteksin iki bölümündeki etkinliğin aşırı düzeyde yüksek olduğu görülmüştür. Cinsellik, temizlik, tehlike ve saldırganlık gibi ilkel dürtüler ile ilişkili olan orbital frontal kortekste anormal derecede yüksek etkinlik ile OKB'nin

bağlantısı da araştırma bulgularında görülmüştür (Butcher, vd.2013: 397). Orbitofrontal bölge aktivitesindeki artışın OKB semptomlarının şiddetlenmesine yol açtığı görüşünün yanında OKB semptomlarını bastırmak amacıyla aktivitenin arttığı, yani sebepten çok sonuç olabileceği görüşü literatürde mevcuttur (Insel, vd.1983:749; Swedo, vd.1992:692).

b. Psikodinamik yaklaşım ve obsesif kompulsif bozukluk

Obsesif kompulsif bozukluğa dair ilk bilimsel hipotezleri ortaya atan kişi on dokuzuncu yüzyılın sonlarına doğru Freud olmuştur. 1985'te obsesyoneel nevroz ilk olarak Freud tarafından istenmeyen ve tuhaf birtakım içsel düşünceler ve bunlara savunma olarak ortaya çıkan tekrarlı eylemler olarak tanımlanarak ortaya çıkmıştır (Atmaca, 2017:15). Freud obsesyoneel nevroz hakkında on dört eser yayınlamış ve diğer hastalıklara oranla daha fazla yayın yapmış olup OKB'yi psikanaliz tarihinde en çok ilgi çeken konularından biri haline getirmiştir. Freud obsesyoneel nevrozun özgün bir bozukluk olduğunu; anal döneme saplanma ve anal döneme gerileme, yer değiştirme, yapma-bozma, yalıtma, karşıt tepki oluşturma gibi savunma mekanizmaları kullanılması ve sadistik süperego ile ego arasında sadomazoşistik ilişki gibi gözlemlerini bir araya getirerek öne sürmüştür (Topçuoğlu, 2003:46).

Freud, anal döneme saplanma ve anal döneme gerilemeyi obsesyoneel nevrozun gelişimi olarak açıklamıştır. Obsesif kompulsif hastanın, ödipal dönemin çatışmaları ile baş edemeyip anksiyete duyduğu ve önceki bir psikoseksüel gelişim dönemine yani anal sadistik döneme gerilediği belirtilir (Freud, 1913/2021: 125-143). Anal sadistik evreye gerilemede libidonun genital organizasyonu terk edilir ve libidinal dürtü nesnesine karşı hem sevgi hem nefreti birlikte taşır. Obsesif kompulsif hasta anal sadistik dürtülerden rahatsız olmakta ve gerileme ile ödipal çatışmanın da üstesinden gelemediğinden savunmalar bu dürtülere karşı durmadan devam eder (Topçuoğlu, 2003:47).

Anal sadistik döneme gerilemenin ön koşulunun anal dönemde fiksasyon olması dolayısıyla özellikle tuvalet eğitiminde yaşanan güçlüklerin bunda etkili olduğu belirtilmiştir. Tuvalet eğitimindeki çatışmalar ile anal karakter özelliklerinin oluştuğunu, Freud bu özellikleri tutumluluk, düzenlilik ve inatçılık

olarak tanımlamıştır. Freud, anal karakter özelliklerinin obsesyonel nevrozda belirginleştiğini ifade etmiştir (Freud, 1908/2016: 199-209).

Kişi saldırgan ve anal erotik dürtülerini savunmalar yardımı ile bilinçdışında tutmaya çalışmaktadır. Karşıt tepki oluşturmada; dışarıdan çok nazik, aşırı temiz, düzenli ve titiz görünen kişi içinde saldırma, yok etme, nefret ve düzensizlik duygularını taşımakta olup bu duyguları bastırılmış ve bilinçdışında tutmuş olmaktadır. Yalıtımda; düşünce duygudan ayrılarak kişi zihnindeki düşüncelere dokunulmamasını sağlamaya çalışmaktadır. Yapma-bozmada; dürtüsel olarak yapılmış olanın yerine artık süperego'nun yaptırdığı geçirilerek bir davranış ikinci davranışla nötrlemeye çalışılmaktadır. OKB'de görülen tekrarlamalar özellikle yapma-bozma savunmasıdır. Yer değiştirmede; çatışma yaratan olumsuz duygular bastırılarak başka bir nesneye bu duyguların yansıtılması vardır. Suçluluk, öfke, kirlenme yerine tekrarlayan el yıkama, giyinme ve soyunma davranışları gelmesi yer değiştirme savunmasıdır.

Freud, mazoşist ego ve sadistik süperego arasındaki ilişkiyi obsesyonel nevroz olarak betimlemektedir. Süperego gerilmeye uğradığından katı ve acımasız bir yapıya bürünmektedir. Ego agresyonun dışa yöneltilmesinden kendini alıkoydukça süperego'nun sadizmi de o derece artmaktadır. Agresyon süperego'nun egoya saldırganlığı olarak içe dönmektedir. Bastırılan agresyonun kontrolden çıkmasını engellemek amacı taşıyan yeni önlemler yani kompulsiyonlar geliştirilmesi gerekmektedir (Toptaş, 2019:98).

Freud'dan sonra OKB ile ilgili çalışmalar onun görüşlerinin devamı şeklinde geliştirilmiştir. Anna Freud, bu bozukluğun tekrarlayıcı davranışlar görülen diğer bozukluklardan özgül savunmalar ve nesne ilişkilerindeki başarısızlık ile anal özelliklerde artış arasındaki ilişki ile ayrılabilceğinden bahsetmektedir. Klein, semptomları bir tamir gayreti olarak ifade etmekte olup obsesyonların içsel iyi nesnenin geri dönüşümsüz şekilde tahrip etme arzusuna karşı savunmalar olduğunu belirtmektedir. Mallinger, kontrol çabasının yetersiz kaldığı durumlarda semptomların ortaya çıktığını ve bu çabanın güçsüzlük korkusundan temel aldığını vurgulamaktadır. Kontrol etme ve bağımsızlık düşüncelerine sıklıkla, eleştiren ve cezalandıran ötekilerin yansıması olan kendisi ve ötekilerin temsillerinin sebep olduğunu belirtmektedir (Özer, 2015: 10). Salzman öfke duygusundan ziyade yetersizlik, onur yitimi, utanç, zayıflık

duygularının ortaya çıkmasını bastırma gayretinin OKB ile ilişkili olduğunu düşünmektedir. Leib, OKB'ye sahip kişilerin çoğunda annenin aşırı koruyucu ve omnipotan olarak içselleştirilmiş anne tasarımı ile kurulan ilişkinin rol oynadığı görüşünü vurgulamaktadır (Toptaş, 2019:100).

c. Bilişsel davranışçı yaklaşım ve obsesif kompulsif bozukluk

Davranışçı kuram OKB'nin semptomlarını klasik öğrenme kuramı ile açıklamaktadır. Obsesyonlar koşullanmış uyarılar olarak görülmektedir. Temelde kaygı veya korku uyandırmayan birtakım nesnelere ve düşüncelere koşullanma süreci ile birlikte anksiyete veya rahatsızlık oluşturabilen koşullanmış uyarılar haline gelmektedirler. Kişi obsesyonların yarattığı kaygının belirli ve tekrarlayan eylemlerle azaldığını keşfetmektedir. Buna bağlı olarak kompulsiyonlar ve ritüalistik davranışlar şeklinde görülen kaçma ve kaçınma stratejileri geliştirmektedir (Yalçın, 2021: 12).

OKB'nin oluşumu ve devamında klasik koşullanma ile öğrenilen korku veya kaygı, kaçınma davranışları yani edimsel koşullanma ile pekişmekte ve artarak devam etmektedir. Mowrer'e göre klasik koşullanma ile çeşitli uyarılara karşı kaygı gelişmektedir. Kaçma ve kaçınma davranışlarının kaygıyı azaltması nedeniyle kişi ödüllenenmiş olmakta ve edimsel koşullanma sonucu bu davranışlar pekişmektedir (Öznur ve Erdem, 2015:155-156). Kaçma ve kaçınma tepkilerinin bir kez öğrenildikten sonra sönmeye karşı dirençli olduğu belirtilmektedir (Butcher, vd.2013: 393).

Bilişsel kuram çerçevesinde obsesyon ve kompulsiyonların ortaya çıkmasına ve sürmesine işlevsiz değerlendirme ve inançların katkıda bulunduğu düşünülmektedir. Obsesyonlar ile normal zorlayıcı düşünceler arasında belirgin bir ayrım olmadığını, bu farklılığın düşüncelere atfedilen anlamla ilişkili olduğu belirtilmektedir. Farklı bilişsel yapılar temel alınıyor olsa da hepsi, istenmeyen girici düşünceler ve dürtülerin hatalı değerlendirmeler, bunların yoğunluğunun ve sıklığının artmasının temel bilişsel süreçler olduğunu öne sürmektedirler (Yılmaz, 2018:31; Durmuş, 2022: 25). Buna bağlı olarak, bilişsel yaklaşım şimdiki zamanda kişiyi etkileyen bilişsel yorumlar üzerinde durmaktadır (Toptaş, 2019:102).

OKB'nin etiyolojinde bilişlerin rolünü açıklayan farklı bilişsel modeller bulunmaktadır. Modellerin farklılaştığı nokta obsesyon ve kompulsiyonların oluşumunda bilişsel yapıların önemleriyle bağlantılıdır. Bu bilişsel modeller; abartılı sorumluluk algısı, bilişsel kontrol ve yanlış yorumlama olmak üzere en önemlileridir (Ayoğlu, 2012: 4; Özer, 2015: 10-11). OKB'ye ait şema temelli inanç ise abartılmış sorumluluk algısı, düşüncelerin aşırı önemsenmesi, düşünceleri kontrol etmeye verilen önem, tehlikenin aşırı biçimde değerlendirilmesi, abartılı tehdit algısı, belirsizliğe tahammülsüzlük ve mükemmeliyetçilik olarak günümüzde geçerliliğini sürdürmektedir (Salkovskis, 1985:579-580; Carr, 1974:316; Frost ve Steketee, 1997:294).

d. Bağlanma kuramı ve obsesif kompulsif bozukluk

Bağlanma kuramına göre erken yaşlarda gelişen ve içselleştirilen bağlanma stilleri ruh sağlığını doğrudan etkilemektedir. Ebeveynlerle olumsuz yaşantılar sonucunda güvenli bağlanma stili geliştirmeyen kişilerin sadece ilişkilerde sorun yaşamadıkları aynı zamanda psikopatolojilere de yatkınlık gösterdikleri ileri sürülmektedir (Sümer, vd.2009:39). Bu nedenle geliştirilen güvensiz bağlanma bazı kişilik bozuklukları ve ruh sağlığı açısından risk faktörü olarak görülmektedir (Shorey ve Snyder, 2006:15).

Bağlanma kuramı bakış açısından bakıldığında OKB semptomlarının gelişiminde ailenin önemli bir etkisi olduğu düşünülmektedir. Genetik ve genetik olmayan faktörlerin veya ikisinin etkileşimiyle semptomların ortaya çıkabileceği ifade edilmektedir (Grabe, vd.2006:1986; Nestadt, vd.2000:358). Bağlanma stilleri ve OKB arasındaki ilişkiyi inceleyen araştırmalarda obsesif kompulsif belirtiler gösterme oranının kaygılı bağlanma örüntüsüne sahip kişilerde daha yüksek olduğu görülmektedir (Myhr, vd.2004:447; Doron, vd.2009:1041). Ayrıca, bağlanma stilleri ile psikopatoloji arasındaki ilişkiye stresli yaşam olaylarının aracılık ettiği bulunmuş olup kaygılı ve kaçınan bağlanma stiline sahip kişilerin bu stresli yaşam olaylarını daha tehditkar algılayarak psikopatolojiye yatkın olmalarında etkili olduğu vurgulanmıştır (Pielage, vd.2000:296). Abartılmış tehdit algısına ek olarak, güvensiz bağlanmanın sorumluluk algısı ve düşünce kontrolü gibi obsesif kompulsif bozukluğun diğer bilişsel süreçleri ile ilgili ilişkisi görülmektedir (Doron, vd.2012:164). OKB'ye sahip kişiler ile yapılan çalışmaya göre kişilerin ebeveynlerini aşırı kontrol edici,

eleştirel ve koruyucu olarak algıladıkları görülmektedir. Ayrıca, biriktirme boyutundaki yüksek sonuçlar ile ebeveynin düşük duygusal sıcaklığı arasında ilişki olduğu belirtilmektedir (Ayoğlu, 2012:8).

4. Romantik İlişki Obsesif Kompulsif Belirtiler

Obsesif kompulsif bozukluğun klinik görünümündeki farklılıklar açısından bakıldığında kişiler yaşamlarının çoğu alanında işlevselliklerinde azalma yaşamaktadırlar. Birçok çalışmada OKB belirtilerinin şiddeti arttığında sosyal işlevsellikte ve yaşam kalitesinde azalmalar olduğu ve bu azalmanın kişilerarası ilişkilerde etkili olduğu sonucu rapor edilmektedir (Koran, vd.1996:786; Bystritsky, vd.2001:216; Angst, vd.2004:161). OKB'ye sahip kişilerde romantik ilişkilerde yaşanan sorunlarla bağlantılı olarak aile ilişkilerinin kalitesinin azaldığı düşünülmektedir (Steketee, vd.1997:925; Koran, 2000:514). Yapılan araştırmalarda OKB'ye sahip kişilerin yaklaşık olarak yarısının evliliklerinde sorun yaşadıkları, pek çoğunun ise evlenmeme eğiliminde olduğu ifade edilmektedir (Emmelkamp, vd.1990:58; Riggs, vd.1992:594; Torres, vd.2007:773). OKB belirtilerine sahip kişilerin, romantik partnerleri üzerinde aşırı kontrole ihtiyaç duyma eğilimine sahip olup bu eğilimin aşırı güvenlik ihtiyacı, ilişkiye dair yoğun endişe ve partnere bağımlılığa neden olduğu belirtilmektedir (Kasalova, vd.2020:140). Obsesyonların şiddetinin artması duygusal yakınlığın kurulması, sürdürülmesini zorlaştırırken ilişki tatmini, kendini açma davranışında azalmaya ve özellikle partnere dair obsesyonların artmasıyla bozukluğun seyrinin kötüleşmesine sebep olabileceği belirtilmektedir (Koran, 2000:515; Abbey, vd.2007:1189).

Literatürdeki çalışmalar sonucunda, obsesif kompulsif semptomlarının ve etkilerinin romantik veya yakın ilişkiler ile daha doğrudan bağlantılı olduğu görüşü araştırmacılar tarafından öne sürülerek OKB alt türlerine iki yeni boyut kazandırılmıştır (Doron, vd.2012a:240; Doron, vd.2012b:22). Romantik ilişki obsesif kompulsif belirtiler yakın ilişkilerde görülebilen bir obsesif kompulsif bozukluk alt boyutu olarak ele alınmaktadır (Doron, vd.2012). Romantik ilişki obsesif kompulsif belirtiler kontrol etme, güvence arama gibi davranışlar ve patolojik düzeyde şüpheler ilişki bağlamında ve partnerlerin birbirine karşı duygularında yoğun olarak gözlemlenmektedir (Doron, vd.2012b:17). Romantik

ilişki obsesif kompulsif belirtilerin; romantik ilişki odaklı obsesif kompulsif belirtiler (RİOOKB) ve partner odaklı obsesif kompulsif belirtiler (POOKB) olmak üzere iki farklı obsesif kompulsif semptom türü saptanmıştır (Trak ve İnözü, 2017:172).

İlişki obsesif kompulsif belirtiler, bireyin ebeveyn-çocuk, romantik partner, danışman gibi çeşitli yakın ilişkilerinde açığa çıkabilmektedir (Doron, vd.2014:174; Doron, vd.2017:109). Fakat çalışmalar bütün bu ilişkilerden ziyade romantik ilişki içerikli obsesif kompulsif belirtilerin araştırması üzerine yoğunlaşmaktadır. Romantik ilişki obsesif kompulsif belirtiler, partner odaklı olarak partnere yönelik veya ilişki odaklı olarak ilişkiye yönelik obsesyonlar ve bu obsesyonların yarattığı sıkıntıyı azaltma görevi gören kompulsiyonların varlığı olarak tanımlanmaktadır (Doron, vd.2014:175).

Romantik obsesyonlar çoğunlukla düşünce biçiminde görülmektedir. Fakat, partnerin görüntüsü gibi imge ya da partneri terk etmeye yönelik bir dürtü biçiminde de deneyimlenebilmektedir (Doron, vd.2014:2220). Romantik ilişki obsesif kompulsif belirtiler olağan endişe ve şüphelerden önemli noktalardan ayrılmaktadır. Düşünce, dürtü ve imgeler girici, birey tarafından istenmez ve kabul edilmezler. Bu girici düşünce, dürtü ya da imgeler bireyin değerleri ve ilişkiye dair öznel yaşantılarıyla çelişkili olup ego-distoniktir (Doron, vd.2014:178). Örneğin, kişi partnerine karşı duygularından emin olmasına rağmen “Onu seviyor muyum?” ya da ilişkisinden memnun olmasına rağmen “Bu doğru bir ilişki mi?” gibi düşünceleri zihninden atamayabilmektedir. İlişkide fiziksel görünümün önemi olmadığına inanan bir kişi “Yeterince güzel/yakışıklı mı?” gibi şiddetli düşünceler ile uğraşabilmektedir. Bütün bunlar, kişi için ego-distonik olmakla birlikte kişiyi rahatsız eder, suçluluk, kaygı, utanç gibi duygular yaşamasına neden olmaktadır. Kişi hissettiği kaygı ve rahatsızlığı nötralizasyon, onay arama, zihinsel ritüeller gibi tekrarlayıcı kompulsiyonlar ile azaltmaya çalışmaktadır (Doron, vd.2012b:21; Doron, vd.2014:179).

Romantik ilişki odaklı ve partner odaklı obsesif kompulsif belirtilerin başladığı yaşı belirlemek amacıyla yapılan bir araştırma yapılmamakla birlikte klinik deneyimlere bakıldığında genellikle erken yetişkinlik döneminde belirtilerin ortaya çıktığı görülmektedir. Erken yetişkinlik döneminde başlayan belirtilerin romantik aktiviteler ile sürmeye devam ettiği düşünülmektedir.

Belirtiler ilişkilere dair bağıllık göstergesi olan evlilik ya da çocuk sahibi olma gibi durumlar sonrasında da başlayabilmektedir. Bazı durumlarda romantik ilişki obsesif kompulsif belirtiler ilişkinin bitişi ile tetiklenebilmekte, kişi eski partnere ve ilişkiye dair obsesyonel düşünceler geliştirebilmektedir (Doron, vd.2014b:2220).

Romantik ilişki obsesif kompulsif belirtiler göz önünde bulundurulduğunda bu semptomların oluşmasında ve sürmesinde rol oynayan çeşitli faktörlerin olduğu düşünülmektedir. Erken dönem yaşantılarla ilişkili bağlanma tarzları, bilişsel çarpıtmalar, kişisel, sosyal ve ailesel faktörlerin romantik ilişki obsesif kompulsif belirtiler ile ilişkili olarak risk faktörleri olarak ele alınabileceği düşünülmektedir (Yıldırım, 2018:8). OKB'nin bilişsel modeline benzer olarak romantik ilişki obsesif kompulsif belirtilerde işlevsiz inanç ve değerlendirmeler olduğu belirtilmektedir. Yapılan çalışmalara göre düşüncelerin kontrolü, tehdidin abartılması, sorumluluğun abartılması, mükemmeliyetçilik, belirsizliğe tahammülsüzlük gibi inanışların ilişkili olduğu belirtilmektedir (Doron, vd.2012a; Doron, vd.2012b; Doron, vd.2016). OKB ve romantik ilişki obsesif kompulsif belirtilerin karşılaştırıldığı çalışma sonucunda süren ilişkinin doğru olmadığına yönelik değerlendirme ve ayrılık sonrasında yalnız kalmanın olumsuz değerlendirilmesi romantik ilişki obsesif kompulsif belirtiler gösteren bireylerde daha yoğun gözlemlenmektedir (Melli, vd.2018:48). Romantik ilişki obsesif kompulsif belirtiler gösteren kişilerde düşünceler, düşünce kontrolü, abartılı sorumluluk inançları daha fazla önemsenmekte olup kişinin düşüncelerini kendi duygu ve ilişkinin olumsuz göstergeleri olarak yorumlama eğiliminin belirtileri şiddetlendirici etkisi olduğu söylenmektedir (Doron, vd.2012b; Doron, vd.2014a). Bağlanma tarzı ve romantik ilişki obsesif kompulsif belirtiler arasındaki ilişkiye bakıldığında kaygılı bağlanan kişi ilişkisine ve duygusuna dair yoğun girici düşünce ve obsesif düşünce eğilimini daha şiddetli yaşamaktadır (Trak ve İnözü, 2019:125). Kaygılı bağlanma ile ilişkili olan obsesif güvensizlik ise kararsızlık, kıskançlık ve ilişkide huzursuzluğa yol açmasıyla romantik ilişki obsesif kompulsif belirtiler ile bağlantılı olarak görülmektedir (Brandes, vd.2020:2).

a. Romantik ilişki odaklı obsesif kompulsif belirtiler

Romantik ilişki obsesif kompulsif belirtilerin iki alt türünden ilki olan romantik ilişki odaklı obsesif kompulsif belirtiler romantik ilişkiye dair

obsesyonel düşünme ve kompulsif davranışları içermektedir. Romantik ilişki odaklı obsesif kompulsif belirtiler kişinin partnerine yönelik duyguları, partnerinin kişiye yönelik duyguları ya da ilişkinin doğruluğuna dair yoğun olarak obsesif meşguliyet ve şüpheleri barındırmaktadır. Örneğin partnere duyulan sevgiye dair obsesyonlar “Partnerimi seviyor muyum? Emin değilim.”, “Partnerimi gerçekten sevip sevmediğimi bir türlü aklımdan çıkaramıyorum.”, “Partnerime olan sevgimden sürekli bir şekilde şüphe duyuyorum.” şeklinde; partner tarafında sevmeye dair obsesyonlar “Beni seviyor mu?”, “Partnerimin bana olan sevgisiyle ilgili şüphelerimi bir türlü aklımdan çıkaramıyorum.”, “Partnerimin benimle birlikte olmak istemediği düşüncesi sürekli olarak bana rahatsızlık verir.” şeklinde; ilişkinin doğruluğuna dair obsesyonlar ise “Bu doğru bir ilişki mi?”, “İlişkimden sürekli şüphe duyarım.”, “İlişkimde bir şeylerin doğru olmadığına dair düşünceler bana rahatsızlık verir.” şeklinde görülmektedir. Bütün bu girici düşünceler ve tekrarlı değerlendirmeler kişide kuşku ve endişe yaratmaktadır.

İlişkide bu rahatsızlık veren obsesyonel düşüncelere karşılık kişi kendi sevgisi, partnerinin sevgisi ve doğru ilişkide olduğuna dair kompulsif davranışlar ile kaygısını azaltmaya çalışmaktadır. Kompulsif davranışlar onay arama, kontrol etme, karşılaştırma ve nötralizasyon şeklinde ortaya çıkmaktadır. Örneğin kompulsif davranışlar partneri neden sevdiğini kendine tekrar tekrar hatırlatma, partneri ne kadar sevdiğini tekrar tekrar kontrol etme, partnerin kendisini gerçekten sevdiğine dair kanıt arama, partnere sürekli kendisini sevip sevmediğini sorma, ilişkinin doğrulunu tekrar tekrar kontrol etme, ilişkinin doğru olduğuna dair sık sık onay arama şeklinde görülmektedir. Bütün bu belirtiler yalnızca var olan ilişki odaklı değil geçmiş ilişki ya da ilerde yaşanacak muhtemel ilişki için de geçerli olabilmektedir (Trak ve İnözü: 2017:172; Akkaya ve Yılmaz; 2021:379).

b. Partner odaklı obsesif kompulsif belirtiler

Romantik ilişki obsesif kompulsif belirtilerin iki alt türünden diğeri partner odaklı obsesif kompulsif belirtiler ilişkiden ziyade partneri merkeze alan obsesyonel düşünme ve kompulsif davranışları içermektedir. Partner odaklı obsesif kompulsif belirtiler partnerin dış görünüşü, sosyal becerileri, ahlak düzeyi, duygusal yönden istikrarı, zekası ya da mesleki yeterliliğine dair yoğun

şüphe ve obsesif düşünceler ile karakterizedir. Örneğin partnerin dış görünüşüne dair obsesyonlar “Partnerimin fiziksel kusurlarını görmezden gelmekte zorlanıyorum.”, “Partnerimin fiziksel görünüşündeki kusurlarla ilgili düşünceler beni rahatsız ediyor.” şeklinde; sosyal becerilerine dair obsesyonlar “Partnerimin sosyal konulardaki beceriksizliğiyle ilgili düşünceler her gün rahatsızlık veriyor.” şeklinde; ahlak düzeyine dair obsesyonlar “Partnerimin iyi ve ahlaklı bir insan olmadığı düşünceleri beni sürekli rahatsız ediyor.” şeklinde; duygusal yönden istikrarına dair obsesyonlar “Partnerimin zihinsel olarak dengesiz olduğu fikrini aklımdan atamıyorum.”, “Partnerimin duygusal olarak dengesiz olduğuna ilişkin şüpheler beni rahatsız ediyor.” şeklinde; zekasına dair obsesyonlar “Partnerimin yeterince akıllı ve derinlik sahibi biri olup olmadığına dair sürekli şüphe duyuyorum.” şeklinde; mesleki yeterliliğine dair obsesyonlar “Partnerimin hayatta veya modern dünyada başarılı olabilecek türden bir insan olup olmadığını sürekli düşünüyorum.” şeklinde görülmektedir.

Partner odaklı yoğun şüphe ve obsesyonlara eşlik eden karşılaştırma, güvence arama, kontrol etme ya da nötralizasyon kompulsiyonları sergilenmektedir. Kişi algılanan yetersizliklerin, sosyal ortamlarda fark edileceği ya da karşılaştırma yapacağı durumlardan kaçınma davranışı da gösterebilmektedir. Örneğin kompulsif davranışlar partnerin fiziksel kusurlarını diğer kadın/erkekleriyle karşılaştırma, partnerin sosyal yetersizliklerini sürekli telafi etmeye çalışma, partnerin ahlak düzeyini sürekli inceleme, partnerin duygusal tepkilerini diğer kadın/erkekleriyle karşılaştırma, partnerin yeterince zeki olup olmadığı konusundan çevredeki insanlardan onay arama ya da partnerin iş hayatındaki başarısına dair kanıt arama şeklinde görülmektedir (Trak ve İnözü: 2017:172; Akkaya ve Yılmaz; 2021:381).

Romantik İlişki Odaklı Obsesif Kompulsif Belirtiler	
Partnere Duyulan Sevgi	<p>“Partnerimi gerçekten sevmediğim fikrini aklımdan çıkaramıyorum.”</p> <p>“Partnerimi neden sevdiğimi kendime tekrar tekrar hatırlatmam gerektiğini hissederim.”</p> <p>“Partnerime olan sevgimden sürekli şüphe duyarım.”</p> <p>“Partnerimi ne kadar sevdiğimi tekrar tekrar kontrol etmem gerektiğini hissederim.”</p>
İlişki Doğruluğu	<p>“İlişkimden sürekli şüphe duyarım.”</p> <p>“İlişkimin doğru olup olmadığını tekrar tekrar kontrol ederim.”</p> <p>“İlişkimde bir şeylerin doğru olmadığına dair düşüncelerden aşırı derecede rahatsız olurum.”</p> <p>“Sık sık ilişkimin doğru olduğuna dair onay ararım.”</p>
Partner Tarafından Sevilme	<p>“Partnerimin bana olan sevgisiyle ilgili şüphelerimi aklımdan çıkarmakta zorlanırım.”</p> <p>“Sürekli, partnerimin beni gerçekten sevdiğine dair kanıt ararım.”</p> <p>“Partnerime sürekli beni sevip sevmediğini sorarım.”</p> <p>“Partnerimin aslında benimle birlikte olmak istemediği düşüncesi beni sürekli rahatsız eder.”</p>
Partner Odaklı Obsesif Kompulsif Belirtiler	
Ahlaklılık	<p>“Partnerimin ahlaki düzeyine ilişkin şüpheler beni sürekli rahatsız eder.”</p> <p>“Her gün, partnerimin iyi ve ahlaklı bir insan olmadığı düşüncesinden rahatsız olurum.”</p> <p>“Sürekli, partnerimin yeterince ahlaklı olduğuna dair kanıt ararım.”</p> <p>“Partnerimin ahlak düzeyini sürekli incelerim.”</p>
Sosyallik	<p>“Partnerimin sosyal becerilerini tekrar tekrar gözden geçiririm.”</p> <p>“Partnerimin sosyal becerileri ile ilgili düşünceler beni rahatsız eder.”</p> <p>“Partnerimin sosyal konulardaki beceriksizliğine ilişkin düşünceler beni her gün rahatsız eder.”</p> <p>“Sürekli, partnerimin sosyal yetersizliklerini telafi etmeye çalışırım.”</p>
Duygusal İstikrar	<p>“Partnerimin zihinsel olarak dengesiz olduğu fikrini aklımdan çıkarmakta zorlanırım.”</p> <p>“Partnerimin duygusal tepkilerini diğer kadın/erkeklerle karşılaştırma eğilimimi kontrol etmekte zorlanırım.”</p> <p>“Partnerimin duygusal olarak dengesiz olduğuna ilişkin şüpheler beni rahatsız eder.”</p> <p>“Partnerimin tuhaf bir şekilde davranıp davranmadığını sürekli incelerim.”</p>
Yeterlilik	<p>“Partnerimin hayatta bir şey başarma becerisini sürekli diğer kadın/erkekleriyle karşılaştırırım.”</p> <p>“Zihnim partnerimin hayatta başarılı olup olmayacağını değerlendirmekle çok meşguldür.”</p> <p>“Partnerimi düşündüğümde, modern dünyada başarılı olabilecek türden biri olup olmadığını merak ederim.”</p> <p>“Sürekli, partnerimin iş hayatındaki başarısına dair kanıt ararım.”</p>
Dış Görünüş	<p>“Partnerimle birlikteyken onun fiziksel kusurlarını görmezden gelmekte zorlanırım.”</p> <p>“Partnerimin fiziksel görünüşündeki kusurlarla ilgili düşünceler beni sürekli rahatsız eder.”</p> <p>“Partnerim aklıma her geldiğinde görünüşündeki kusurları düşünürüm.”</p> <p>“Partnerimin fiziksel kusurlarını diğer kadın/erkekleriyle karşılaştırma konusunda kontrol edemediğim bir dürtü hissederim.”</p>
Zeka	<p>“Partnerimin yeterince akıllı ve derinlik sahibi biri olup olmadığını sürekli sorgularım.”</p> <p>“Partnerimin yeterince zeki olup olmadığını konusunda çevremdeki insanlardan sık sık onay ararım.”</p> <p>“Partnerimin zeka seviyesini diğer kadın/erkeklerle karşılaştırma eğilimimi kontrol etmekte zorlanırım.”</p>

Şekil 1. Romantik İlişki Odaklı Obsesif Kompulsif Belirtiler ve Partner Odaklı Obsesif Kompulsif Belirtiler

c. Romantik ilişki odaklı ve partner odaklı obsesif kompulsif belirtilerin birbiriyle ilişkisi

Klinik gözlemler sonucunda romantik ilişki odaklı ve partner odaklı obsesif kompulsif belirtilerin etkileşim içinde oldukları, her iki semptom grubunun karşılıklı olarak birbirlerini etkiledikleri öne sürülmektedir. Doron ve arkadaşlarının (2012a:241) yaptığı çalışmanın boylamsal analizler sonucunda partner odaklı obsesif kompulsif belirtilerin ilişki odaklı obsesif kompulsif belirtilerin artışını yordadığı görülmektedir. Partnerin algılanan kusurlarına dair girici olan düşüncelerin yoğunluğu, ilişkinin kendisiyle ve kişinin partnerine karşı duygularıyla ilgili belirsizlik, şüphe ve meşguliyeti artırabilmektedir. Böylece kişide görülen partner odaklı obsesif kompulsif belirtilerin zamanla romantik ilişki odaklı belirtilerin yoğunlaşmasına neden olabileceği düşünülmektedir. Partnerinin başarı düzeyine dair girici düşüncelere sahip olan bir kişi bunu doğru bir ilişki içinde olmadığına dair gösterge olarak görebilmektedir (Doron, vd.2012a:236). Benzer şekilde, ilişki odaklı obsesif kompulsif belirtiler yaşayan kişi partnere dair kusur görme ve kusur arama gibi obsesif kompulsif belirtiler sergileyebilmektedir. Bunun sonucunda kişi, partnerini veya ilişkisini kompulsif bir şekilde çevresindeki olası partner veya başka ilişkilerle kıyaslama davranışı gösterebilmektedir (Doron, vd.2014a:178).

İlişkide kişinin romantik ilişki obsesif kompulsif belirtilerin benzer şekilde bir süre sonra diğer partner tarafından da yaşanabileceği görülmektedir. Yapılan bir araştırmaya göre; partnerlerden birinde görülen ilişki odaklı ve partner odaklı obsesif kompulsif belirtiler dört haftalık süreç içinde diğer partnerin ilişki odaklı ve partner odaklı obsesif kompulsif belirtileri yordadığı belirtilmektedir. Kişideki partnerine veya ilişkisine dair sahip olduğu obsesyonların ve bu obsesyonların yarattığı kaygı ve rahatsızlığı azaltma amaçlı kontrol davranışlarının diğer partner tarafından da benzer konularda sorgulamaya sebep olacağı düşünülmektedir (Doron, vd.2014a:178).

d. Romantik ilişki odaklı ve partner odaklı obsesif kompulsif belirtilerin sosyodemografik ve diğer değişkenlerle ilişkisi

Romantik ilişki odaklı ve partner odaklı obsesif kompulsif belirtilerin sosyodemografik verilere göre farklılıkları çalışmalar tarafından incelenmektedir.

94 erkek, 235 kadın olmak üzere toplam 328 kişi ile yapılan bir araştırmada romantik ilişki odaklı obsesif kompulsif belirtilerinin eğitim süresi, cinsiyet ve ilişki süresi ile arasında anlamlı bir ilişki görölmemiştir. Yaş değişkeni ile ilişki odaklı obsesif kompulsif belirtiler arasında ise çok güçlü olmasa da negatif yönde bir ilişki olduğu sonucu bulunmuştur (Doron, vd.2012b:21). 160 erkek, 225 kadın olmak üzere toplam 385 kişi ile yapılan diğer çalışmada partner odaklı obsesif kompulsif belirtilerinin cinsiyet, yaş ve ilişki ile arasında anlamlı bir ilişki görölmemiştir. Eğitim süresi ile partner odaklı obsesif kompulsif belirtiler arasında ise negatif yönde anlamlı bir ilişki olduğu sonucu bulunmuştur (Doron, vd.2012a:241). Bir çalışmada, romantik ilişki obsesif kompulsif belirtiler ile ilişki süresinin arasında anlamlı bir korelasyon bulunmamıştır (Doron, vd.2014b:2221). Diğer çalışmalarda da ilişki süresinin romantik ilişki obsesif kompulsif belirtiler ile anlamlı bir ilişkisi görölmemiştir (Doron, vd.2012a:241; Doron, vd.2012b:21; Doron, vd.2013:437). Öte yandan romantik ilişki obsesif kompulsif belirtilerinin etkilerini araştıran boylamsal başka bir çalışmada ise, ilişki süresi ile romantik ilişki obsesif kompulsif belirtileri arasında negatif yönde anlamlı bir ilişki olduğu bulunmuştur (Szepsenwol, vd.2016:103).

Türkiye’de de romantik ilişki obsesif kompulsif belirtiler ve sosyodemografik veriler arasındaki ilişkiyi inceleyen çalışmalar bulunmaktadır. 110 erkek, 161 kadın olmak üzere 18-63 yaş aralığında olan ve devam eden romantik bir ilişki içinde olan toplam 271 kişi ile yapılan araştırmada yaş, cinsiyet, ilişki süresi ve eğitim düzeyi ile romantik ilişki obsesif kompulsif belirtiler arasındaki ilişki incelenmiştir. Araştırma sonucunda romantik ilişki odaklı obsesif kompulsif belirtiler ile yaş ve ilişki süresi arasında negatif yönde düşük düzeyde anlamlı ilişki bulunurken partner odaklı obsesif kompulsif belirtiler ile değişkenler arasında anlamlı ilişki olmadığı görölmüştür (Trak ve İnözü, 2017:176). Başka bir çalışmada kadınlarda yaş ile romantik ilişki odaklı obsesif kompulsif belirtiler arasında anlamlı ve negatif yönde; erkeklerde yaş ile partner odaklı obsesif kompulsif belirtiler arasında anlamlı ve negatif yönde bir ilişki bulunmuştur (Yılmaz, 2021: 37-38). 66 erkek, 224 kadın olmak üzere 18-58 yaş aralığında olan ve devam eden romantik bir ilişki içinde olan toplam 290 kişi ile yapılan bir diğer araştırmada yaş, cinsiyet, ilişki süresi ve ilişki durumu ile romantik ilişki obsesif kompulsif belirtiler arasındaki ilişkiye bakılmıştır.

Bulgulara göre yaş ile ilişki odaklı obsesif kompulsif belirtiler arasında negatif yönde bir ilişki görülürken partner odaklı obsesif kompulsif belirtiler arasında anlamlı bir ilişki görülmemiştir. Romantik ilişki obsesif kompulsif belirtilerin cinsiyet değişkenine göre farklılaşmadığı sonucuna varılmıştır. Romantik ilişki odaklı obsesif kompulsif belirti düzeyinin bekarlarda evlilere oranla daha yüksek görüldüğü bulgusuna ulaşılmıştır. Romantik ilişki obsesif kompulsif belirtilerin ilişki süresi ile arasında negatif yönde ve anlamlı ilişki olduğu görülmüştür (Toroslu, 2020: 45). Bütün bu araştırma bulgularına bakıldığında romantik ilişki obsesif kompulsif belirtiler ile yaş, cinsiyet, ilişki süresi, eğitim düzeyi arasındaki ilişkiye dair karışık sonuçlar olduğu göze çarpmaktadır.

Romantik ilişki obsesif kompulsif belirtiler ile çeşitli değişkenlerle ilişkisinin araştırıldığı çalışmalar bu semptom türünün kişinin yaşamındaki etkilerine dair önemli bilgiler sunmaktadır. Hindistan'da yapılan bir araştırmaya göre romantik ilişki obsesif kompulsif belirtilere sahip kişi yaşamında aşırı dikkat dağınıklığına maruz kalmaktadır. Yalnızca dalgınlık, görevleri erteleme, rutinlere uyum sağlayamama ile sınırlı kalmamakta arkadaş, eş, ebeveyn veya çocuklarıyla ilişkideki zorluklar görülmektedir. Semptomlar kişinin utanç, umutsuzluk, hoşnutsuzluk, öfke duyguları dahil uzun vadede iyi oluşunu etkilemektedir (Sowmya, 2018:179). İran'da yapılan araştırma bulguları romantik ilişki obsesif kompulsif belirtilerin uzun dönemde depresyon ile anlamlı bir ilişkisi olduğunu göstermektedir. Ayrıca romantik ilişki obsesif kompulsif belirtilerden etkilenen kişide öfke ve saldırganlığın arttığı sonucuna ulaşılmıştır (Ghomian, vd.2021:405). İlişki doyumu, cinsel tatmin ve flört şiddeti gibi konularda yaşanan zorlukların romantik ilişki obsesif kompulsif belirtilerle ilişkili olduğu belirtilebilmektedir (Brandes, vd.2020:3). İlişki obsesif kompulsif belirtiler ağırlıklı olarak romantik ilişkiler odaklı bir kavram olduğundan dolayı cinsel doyum ve aldatma eğilimi kavramları ile doğrudan ve dolaylı etkileşimleri hakkındaki detaylı bilgilere ilerleyen bölümlerde yer verilecektir.

B. Cinsel Doyum

1. Cinsellik

Cinselliğin tarih öncesi dönemlerden günümüze kadar geçtiği her dönemde kendine has toplumsal kabul ve anlayışlara sahip olduğu söylenebilir (Tunç,

2005: 2). Cinsellik, bazen psikolojik ve sosyal işlevin en göz ardı ve ihmal edilen alanı, bazen de odak noktası haline getirilerek yaşamı etkisi altına alan, problem yaşandığında patolojik yapıda en büyük suçlu olarak kabul gören, bazı zamanlar toplumsal açıdan konuşulmasının olumsuz etki yaratacağı korkusuyla yasaklanan, bazen inanç sistemleri ve mitlerle yüceltilen ve gizemli hal alan, yalnızca cinsel organlar ile sınırlanmayacak kadar çok yönlü bir fenomendir (Gülsün, vd.2009:70). Özellikle Kinsey ve arkadaşlarının 1938 ve 1952 yılları arasında yaptıkları çalışmalar cinselliğin tabu olduğu dönemde cinselliğe dair tutumları değiştiren önemli çalışmalar olarak kabul edilmektedir. Amerikalılar üzerinde yapılan araştırmalar insan cinselliği hakkında dünya çapında bilgi kaynağı haline gelerek yirminci yüzyılda cinselliğe bilimsel yaklaşımın öncüsü olmuştur (Bullough: 1998:127).

Ülkemizde cinsellik son zamanlarda daha fazla konuşulabilir olmasına rağmen birçok konu halen tabu olarak görülmektedir. İncesu (2006'dan aktaran Ayatollahi, 2014: 14), cinselliğin hem en çok merak edilen, aynı zamanda en çok yasak konulan, hem hakkında en çok konuşulan, aynı zamanda en çok susulan, çok bilindiği söylenen aslında çok az bilinen, bir yandan çok övülen diğer yandan çok da utanılan bir kavram olduğunu ifade etmektedir.

Dünya Sağlık Örgütü'nün (DSÖ) cinsellik tanımı duygusal, fiziksel, entelektüel ve sosyal yönlerin kişiliği ve iletişimi zenginleştirici etkilerinin tümünü kapsamaktadır. Cinsel bir varlık olarak insan yalnızca bedensel sağlığı değil; düşünsel, duygusal ve toplumsal bütünlüğü, kişilik gelişimi, duyguların paylaşımı ve iletişimi olumlu anlamda zenginleştiren sağlamlığı kapsamaktadır. Cinsellik; ekonomik, politik, hukuki, dini, biyolojik, psikolojik, sosyal ve tarihi faktörlerin etkileşimi ile şekillenmektedir (Bozdemir ve Özcan, 2011:37). Cinselliğin temel işlevi biyolojik ve psikolojik olarak ikiye ayrılmaktadır. Üreme, kendi varlığını koruyabilme ve insan neslinin devamını sağlama, kendi metabolik süreçlerini yönetebilme cinselliğin biyolojik işlevini tanımlamaktadır (Varma, vd.2005:110). Cinsel ilişkiden haz duyma, sevmeye, sevilme gibi bireyin temel ihtiyaçlarını doyurulabilmesi cinselliğin psikolojik işlevini tanımlamaktadır (Demirtaş, 2018: 18). Cinselliğin yaşanması bağımsızlık, birey olmak, tek başınalık, kendini ötekine teslim edebilmek, ötekinin benzer yaşantılarına katılabilme, cinselliği özgürce yaşayabilmek, bütün olmak, bir ve birlikte olmak

ve varoluşun yeni boyutlarının keşfi anlamlarına gelmektedir. Cinsellik kişinin öznelliği ve benliği için önemli olduğu kadar kişilerarası ilişkilerinde, ilişkilerin ilerlemesi ve gelişmesinde de büyük rol oynamaktadır (Alkan, 2008: 52).

Cinsellik çocukluk, ergenlik ve yetişkinlik dönemleri dahil yaşamın tamamında var olan ve gelişmesini sürdüren insan doğasının temel bir içgüdüdür (Torun, vd.2011:24). Cinsel davranışın gelişiminde bireyin içinde yetiştiği toplum ve kültürel yapının cinselliğe bakış açısı önemli bir belirleyici olmaktadır. Dolayısıyla, birey cinselliğini toplumun şekillendirdiği taraftan öğrenme, yaşama ve düşünme eğiliminde olmaktadır (Demirtaş, 2018: 18). İnsan cinselliği; tutumları, değerleri, davranışları, duyguları, kişilikleri, zevkleri ve fiziksel görünümüne göre şekillenmektedir (Ayatollahi, 2014: 12).

2. Cinsel Fizyoloji

Cinsellik ve insan davranışlarına, cinsel uyarılara verilen fizyolojik yanıtlara dair 1950'li yıllara kadar literatürde yeterince çalışma bulunmadığı görülmektedir. 1954 yılında Masters ve Johnson toplam 12 yıl süren çalışmalarının sonucunda 1966 yılında insan cinsel tepkisinin anatomi ve fizyolojisini içeren “İnsanda Cinsel Davranış” adlı kitabı yayımlamışlardır. Günümüzde cinsel fizyolojiye dair bilinen bilgilerin temelini oluşturması açısından bu çalışma önem taşımaktadır. Masters ve Johnson, cinsel uyarılara karşı gelişen fizyolojik reaksiyonları yani cinsel yanıt döngüsünü uyarılma, plato, orgazm ve çözülme olarak dört ayrı evreye ayırmaktadır. Master ve Johnson tarafından yapılan bu çalışmalar devamında başka klinisyenleri de etkilemiş olup cinsel terapinin kurucularından olan Kaplan 1974'te cinsel yanıt döngüsünde farklı bir model öne sürmüştür. Cinsel yanıt döngüsünün sorunsuz bir şekilde tamamlanması normal cinsel işlevler olarak görülmektedir. Dolayısıyla cinsel yanıt döngüsünde yaşanan, her bir evreye karşılık gelen klinik semptomlar cinsel işlev bozukluklarını açıklamaktadır. Çağdaş cinsel işlev bozuklukları sınıflandırılmasında halen Masters ve Johnson cinsel yanıt döngüsü modeli temel alınmaktadır (Alkan, 2008:53; Duman, 2019:16).

a. Cinsel yanıt döngüsü

Masters ve Johnson'ın dört evresi olan cinsel yanıt modeli uyarı karşısında cinsel tepkiler sürecinde yaşanan değişikliklerin bölümlere

ayrılmasıdır. Cinsel yanıt döngüsünün dört evresi, kadın ve erkeklerde görülme şekli aşağıdaki gibi tanımlanmaktadır;

Uyarılma evresi; fiziksel uyarılar, zihinsel uyarılar ve fantaziler gibi cinsel çağrışımlar karşısında gelişen cinsel uyarılma ve heyecanlanma evresidir. Bedende psikolojik ve fizyolojik değişimlerin başladığı ilk evre olarak kabul edilmektedir. Kadınlarda; bu evrede genital organlar ve memelerde değişimler görülmektedir. Klitoriste hafif büyüme, vajinada uzunlamasına büyüme ve çapta artış meydana gelir. Memelerde kanlanma artışı, büyüme görülerek meme uçları erekte olmaktadır. Erkeklerde; peniste ereksiyon görülerek testislerde yükselme olmaktadır. Uyarının tipi ve süresi bu evrenin süresinde değişiklik görülmesine sebep olmaktadır. Cinsel yanıt döngüsünün en uzun bölümünden biri uyarılma evresi olarak kabul edilmektedir (Kankaya, 2015: 46; Duman, 2019:16-19).

Plato evresi; yoğun uyarılma evresinden sonra cinsel haz ve gerilimin arttığı, orgazm evresine kadar sürecek olan evredir. Plato evresi genital organlarda vazokonjesyonun en yüksek noktaya ulaşması ile karakterizedir. Kadınlarda; uyarı evresinde hafif büyüme görülen klitoriste belirgin değişimler meydana gelir. Klitoriste büzülerek geri çekilme, vajinada genişleme, memelerde belirgin büyüme gözlenir. Kan basıncında artma, hızlı soluk alıp verme, kalp atışında hızlanma ve kalça kaslarında kasılmalar olur. Erkeklerde; en sert ereksiyon bu evrede görülür. Testislerde büyüme ve yükselme en üst seviyeye ulaşır. Kan basıncında artma, hızlı soluk alıp verme ve kalp atışında hızlanma yaşanır. Plato evresinin süresi zamana ve kişiye göre değişmekle birlikte erken boşalması olan erkeklerde çok kısa sürmektedir (Kankaya, 2015: 47; Duman, 2019:16-19).

Orgazm evresi; cinsel gerilimin yerini rahatlamaya/boşalmaya/gevşemeye bırakması, erkekte ejakulasyon, kadında ise kas ve dokuların ritmik refleks kasılmaları ile karakterizedir. Orgazm evresi en kısa süren ancak duyumsanan en yoğun cinsel hazzın yaşandığı evredir. Kadınlarda; şiddeti ve sayısı değişen vajinal ritmik kasılmalar orgazm sırasında yaşanır. Vajinal kaslarda meydana gelen güçlü ve kısa aralıklı kasılmaların şiddeti ve aralık süresi uzar. Kan basıncında artma, hızlı soluk alıp verme ve kalp atışında hızlanma bu evrede devam etmektedir. Erkeklerde; Masters ve Johnson'ın iki aşamalı olarak tanımladıkları ejakulasyon gerçekleşmektedir. İlk aşamada boşalmanın

kaçınılmaz olduğu duygusu yaşanmakla birlikte meni sıvısı prostat kanalına birikir ve oradan uretraya çıkar. İkinci aşamada meni sıvısı uretral açıklıktan dışarıya boşalarak çoğunlukla doruk haz noktası eşlik eder (Duman, 2019:16-20).

Çözülme evresi; orgazmdan sonra fizyolojik reaksiyonların uyarılma evresi öncesine döndüğü, cinsel yanıt döngüsünün son evresidir. Orgazm yaşanmamışsa plato evresini takip eden evre çözülme evresi olmaktadır. Bu evrenin süresi cinsel uyarının süresi, cinsiyet, orgazm yaşanması gibi faktörlerden etkilenmektedir. Kadınlar açısından bu dönem çoklu orgazm yaşayabilmelerini mümkün kılması açısından önemli görülmektedir. Kadınlar kısa sürede yeniden uyarılabilir ve orgazm evresine dönebilmektedirler. Erkekler ise orgazm sonrası, kişiden kişiye ve deneyimden deneyime değışmekle birlikte, belli bir süre uyarılmaz ve sertleşme yaşamazlar. Bu nedenle erkeklerde tek tip cinsel yanıt döngüsü görülürken, kadınlarda bu döngü değışkenlik gösterebilmektedir (Kankaya, 2015: 48; Duman, 2019:16).

Kaplan'a göre (1974'ten aktaran İncesu, 2004:4), cinsel yanıt tek ve bağımsız bir bütün olmaktan ziyade görece bağımsız iki ayrı bölümden oluşmaktadır. İlki genital vazokonjesyon olan erkekte ereksiyon, kadında vajinal lubrikasyon, kabarma ve büyüme olarak görülmektedir. İlk bölüm Masters ve Johnson'ın uyarılma ve plato evrelerine denk düşmekte olup parasempatik sistem tarafından uyarılmaktadır. İkincisi erkekte ve kadında orgazmı sağlayan kas kasılmalarını içermektedir. İkinci bölüm Masters ve Johnson'ın orgazma evresine denk düşmekte olup sempatik sistem tarafından uyarılmaktadır.

Kaplan'ın 1974'te cinsel yanıt döngüsünde, cinsel işlevlerin bifazik niteliğini vurgulayarak evrelere cinsel isteği de eklemiştir. Cinsel istek evresi diğer evrelerden psikolojik açıdan bağımsız, cinselliğin başlatılması ve şekillendirilmesi açısından önemli bir evre olarak görülmektedir. İstek evresi, kişi tarafından cinselliğin arzulanması ve istenmesi olarak açıklanmaktadır. Fantaziler tarafından uyarılan cinsellik cinsel istek ve ilgiyi ortaya çıkarmaktadır. Cinsel istek evresinin klinik anlamda önemli olduğunun anlaşılması ile 1970'li yıllardan itibaren cinsel işlevlerin istek, uyarılma ve orgazm evrelerinden oluştuğu, bu evrelerde meydana gelen bozulmaların cinsel işlev bozukluklarında belirleyici olduğu kabul edilmektedir (İncesu, 2004:4).

3. Cinsel Doyumun Sosyodemografik ve Diğer Değişkenlerle İlişkisi

Cinsel doyum, kişinin cinsel ilişkisinden keyfi ve memnuniyetinin düzeyi olarak tanımlanmaktadır (Varma, vd.2005:110). Lawrance ve Byers (1995'ten aktaran Tuğut, 2016:183), bireyin cinsel ilişkisine dair öznel olarak yaptığı olumlu, olumsuz boyutların değerlendirilmesi sonucundaki duygusal tepkisini cinsel doyum olarak ifade etmektedirler. Cinsel doyum, cinsel yanıt döngüsünün son evresi ve cinsel bir hak olarak düşünülmektedir (Tuğut, 2016:183). Bireylerin fiziksel ve psikolojik sağlık durumları dahil olmakla birlikte genel yaşam kalitesinde cinsel doyum önemli bir faktör olarak görülmektedir (Davison, vd.2009:2695; Scott, vd.2012:385). Cinsel doyum; cinsel istek sıklığı, orgazm ve ilişki memnuniyeti, cinsel ilişki sıklığı, duygusal yakınlık, cinsel farkındalık ve odaklanma açılarından değerlendirilmektedir (Stulhofer, vd.2010:2; Tuğut, 2016:184).

Cinsel doyumun sosyodemografik değişkenler açısından farklılaşmasını araştıran çalışmalar literatürde mevcuttur. Araştırma sonuçlarına bakıldığında; erkeklerin kadınlara göre daha fazla cinsel doyum yaşadıkları bulgularının yanında, kadınların erkeklere göre daha fazla cinsel doyum yaşadıkları bulguları da göze çarpmaktadır (Ji ve Norling, 2004:33; Rehman, vd.2011:3108; Stephenson, vd.2011:613). Cinsel doyumun kadınlar ve erkeklerde farklılık göstermediği sonucuna ulaşan araştırmalar ise oldukça fazladır (McClelland, 2011:301; del Mar Sanches-Fuentes, vd.2014:71). Yapılan çalışmalar arasında bulgulara dair değerlendirmeye bakıldığında özellikle kadınların erkeklerden daha yüksek cinsel doyum bildirmelerinin sebebinin kadınların cinsel doyum için daha düşük beklentilere sahip olmaları olabileceği savunulmaktadır (Carpenter, 2010:397). Araştırmalardaki farklı sonuçları açıklamada cinsel doyumunu değerlendirirken erkeklerin fiziksel doyuma, kadınların ise duygusal yakınlığa ve doyuma öncelik vermelerinin belirleyici olabileceği düşünülmektedir (McClelland, 2011:301). Başka bir görüşe göre özellikle kadınların duygusal yönünü vurgulayan ve fiziksel zevke dair yatırımlarını önemsizleştiren cinsiyet normlarının bu farklılıkları açıklayabileceği düşünülmektedir (Bliss ve Horne, 2005:35).

Cinsel doyumunu yaşa göre inceleyen araştırma sonuçlarının bazıları yaşın cinsel doyumunu olumsuz etkilediğini belirtirken bazıları ise tam tersini

söylemektedir. Endirlik (2021: 38), cinsel doyuma dair yaptığı araştırmada 46 yaş ve üzeri katılımcıların, 24-35 yaş arası katılımcılara göre cinsel doyum alt boyutlarından sıklık ve iletişimde daha fazla doyum bildirdikleri sonucuna ulaşmıştır. Başka bir araştırmada artan yaş ve depresyon, anksiyete veya stres ile ilişkili olarak düşük cinsel doyum arasında anlamlı bir ilişki bulunmuştur (De Ryck, vd.2012:227). Evli kadınlarda cinsel doyumun araştırıldığı bir araştırmada ise cinsel doyumun yaşa göre anlamlı olarak farklılaşmadığı sonucuna ulaşılmıştır (Young, vd.2000:81).

Araştırmalar bireyin yüksek cinsel doyumunu ile iyi oluşu arasında ilişki olduğunu göstermektedir. Depresyon ve anksiyetenin varlığı ile cinsel doyum arasındaki ilişkiyi araştıran çalışmalarda depresyon ve anksiyetenin düşük cinsel doyum ile ilişkili olduğu görülmektedir. Varma ve arkadaşları (2005:113), menopozlu kadınların depresyon, anksiyete düzeyi ve cinsel doyum düzeyini araştırmışlardır. Araştırma sonucunda hafif şiddette depresyon, anksiyete ile cinsel doyum sorunları saptanmış olup özellikle cinsel ilişki sıklığı, dokunmada azalma, kaçınma ve orgazm sorunları görülmüştür. Başka bir çalışma erkeklerde düşük cinsel doyum ile en güçlü ilişkinin depresyon ile olduğu sonucuna ulaşmıştır (De Ryck, vd.2012:227). Özellikle fiziksel hastalıklar, yaralanmalar ve ilaç kullanımları da düşük cinsel doyum ile ilişkilendirilmektedir. Akkuş ve arkadaşları (2010:223), kronik romatizma hastalarının cinsel doyumlarını ve bunu etkileyen faktörleri araştırmışlardır. Araştırma sonucunda hastaların, hastalık başlangıcından önceki ve sonraki cinsel doyum seviyelerinin anlamlı derecede farklılaştığı bulunmuştur. Yapılan bir araştırmada cinsel doyum, daha iyi genel fiziksel sağlık ve daha fazla fiziksel aktivite ile ilişkili bulunmuştur (McCall-Hosenfeld, 2008:297).

Farley ve David (1980:56), 102 evli çift ile yaptıkları çalışmada cinsel doyumda kişiliğin rolünü araştırmışlardır. Dışadönük-içedönük, nevrotik ve psikotik kişilik özelliklerinin cinsel doyumla ilişkisi üzerine çalışılmıştır. Araştırma sonucunda kadınlar için en yüksek cinsel doyumun erkeğin kişilik özelliğinin kendisinininkiyle uyuruğu zaman meydana geldiği görülmüştür. Erkekler için ise en yüksek cinsel doyumun kadının psikotik kişilik özelliğine sahip olduğu durumlarda meydana geldiği sonucuna ulaşılmıştır.

Beden imajı ve benlik saygısının cinsel doyum ile ilişkisine dair araştırmalar olumlu beden imajının ve yüksek benlik saygısının yüksek cinsel doyumunu yordadığı sonucuna ulaşmışlardır. Higgins ve arkadaşları (2011:1643), üniversite öğrencilerinin cinsel doyumlarını araştırdıkları çalışma sonucunda yüksek cinsel doyum ile düşük cinsel suçluluk, yüksek cinsel rahatlık ve cinsel sıklık arasında anlamlı bir ilişki olduğunu belirtmektedirler. Özellikle erkeklerde benlik saygısı ve cinsel doyum arasında pozitif yönde anlamlı bir ilişki bulunmuştur. Pujols ve arkadaşları (2010:905), 18-49 yaş arasındaki kadınlarda cinsel doyum ile beden imajı arasındaki ilişkiyi incelemişlerdir. Araştırmaya göre kadınlarda kiloya dair endişe, fiziksel durum, cinsel çekicilik, cinsel ilişki sırasında bedene dair düşünceler dahil olmak üzere beden imajının çeşitli yönlerinin cinsel doyumun yordayıcısı olmaktadır.

Cinsel doyumun; ilişki doyumunu, çift uyumu, yakınlık derecesi, iletişim ve destek derecesi ile pozitif yönde anlamlı bir ilişkisi olduğu sonuçları literatürde mevcuttur (Henderson, vd.2009:50; MacNeil ve Byers, 2009:3; Dundon ve Rellini, 2010:896; Rubin ve Campbell, 2012:224). Sprecher (2002:190), 101 çift üzerinde cinsel doyumun ilişki doyumunu ile ilişkisini boylamsal araştırmada incelemiştir. Araştırma sonucunda cinsel doyum, hem erkeklerde hem kadınlarda ilişki doyumunu ve istikrarı, aşk, bağlılık ile pozitif yönde anlamlı bulunmuştur. Bağlanma ile cinsel doyum arasındaki ilişkiye bakıldığında; 21-75 yaşları arasındaki 116 çift ile yapılan araştırmaya göre daha yüksek düzeyde kaygılı ve kaçınan bağlanan bireylerde daha düşük cinsel doyum yaşandığı görülmektedir (Butzer, vd.2008:141).

4. Cinsel Doyum ile Romantik İlişki Obsesif Kompulsif Belirtiler Arasındaki İlişki

İşlevselliğin önemli bir boyutu olan cinsel doyum ile obsesif kompulsif bozukluğun arasındaki ilişkiyi inceleyen çalışmaların literatürde oldukça kısıtlı olması göze çarpmaktadır. Obsesif kompulsif bozukluğun bireyin yaşamındaki işlevsellik kaybına dair araştırmalar çoğunlukla sosyal yaşam ya da iş hayatına odaklanmaktadır. Sınırlı sayıda yapılan bu çalışmalar OKB'ye sahip kişilerde cinsel isteksizlik, erken boşalma, orgazm olamama gibi cinsel doyumla ilişkili sorunları ortaya koymuştur (Yılmaz ve Bahtiyar, 2019:93). Araştırma sonuçları

OKB'de %54 ile %73 arasında olmak üzere yüksek oranda cinsel doyum ve cinsel işlevsellik sorunları yaşandığını göstermektedir (Real, vd.2013:24).

OKB ile cinsellik odaklı ilk çalışmalardan biri OKB'ye sahip kadınların yaklaşık olarak %10'unda orgazm yaşayamama, %22'sinde cinsel uyarılma problemi yaşadığı; OKB'ye sahip erkeklerin yaklaşık olarak %25'inde düşük cinsel uyarılma, %12'sinde boşalma ve %6'sında sertleşme sorunları yaşadığı sonucuna ulaşmıştır. OKB'ye sahip kişilerin %39'unda düşük cinsel doyum yaşandığı belirtilmektedir (Monteiro, vd.1987:110). OKB tanısı almış kadınlar ile almamış kadınların cinsel doyumunu araştıran çalışma sonucunda OKB tanısı almış kişilerin %33'ünde orgazm evresinde sorunlar, %29'unda cinsel uyarılmada azalma, %62'sinde cinsel istek azalması ve %10'unda cinsel ilişkide haz yoksunluğu saptanmıştır (Vulink, vd.2006:22).

OKB ile diğer kaygı bozuklukları karşılaştırılarak cinsel doyumun incelendiği araştırmalar mevcuttur. Aksaray ve arkadaşları (2001:276), OKB tanısı almış ve yaygın anksiyete bozukluğu tanısı almış bireyleri karşılaştırdıkları araştırma sonucunda OKB tanısı almış bireylerde daha fazla cinsel uyarılma, orgazm sorunları ve cinsel kaçınma görüldüğü sonucuna ulaşmışlardır. Benzer şekilde başka bir araştırmada OKB tanısı almış ve panik bozukluk tanısı almış bireylerin cinsel doyumunu karşılaştırılmıştır. Araştırmaya göre özellikle cinsel doyum boyutlarından cinsel ilişki sıklığı sorunu OKB tanısı almış erkeklerde %57,1 ve kadınlarda %63,6 olmak üzere panik bozukluğu tanısı almış bireylerden daha fazla görülmektedir. OKB tanısı almış kadınların %24,2'sinde orgazm sorunları saptanmıştır (Aksoy, vd.2012:383). Ayrıca, OKB tanısı almış bireylerde sosyal kaygı bozukluğu tanısı almış bireylere oranla daha fazla orgazm ve erken boşalma sorunlarının görüldüğü bildirilmektedir (Yılmaz ve Bahtiyar, 2019:93).

OKB semptomlarının romantik ilişkilerde zorlanmalara yol açtığı gibi romantik ilişki obsesif kompulsif belirtiler de bu alanda bozulmalara yol açmaktadır. Romantik ilişki obsesif kompulsif belirtilerde odak nokta ilişkinin kendisi veya partner olmasından dolayı bu zorlanmalar daha belirgin olabilmektedir. Romantik ilişki obsesif kompulsif belirtiler, ilişki doyumunu çeşitli şekillerde etkilemektedir. Kişinin ilişkiye veya partnerine dair sürekli şüpheleri ilişki dinamiklerini olumsuz etkilemektedir (Doron, vd.2014a:174). İlişki doyumunu ile romantik ilişki obsesif kompulsif belirtiler arasındaki ilişkiyi

inceleyen çalışmalar bu etkiye dair sonuçları ortaya koymaktadır. Doron ve arkadaşları (2012b:22), romantik ilişki odaklı obsesif kompulsif belirtilerin ilişki doyumunu ile arasında negatif yönde anlamlı bir ilişkiye sahip olduğu sonucuna ulaşmışlardır. Benzer şekilde bir sonraki çalışmalarında partner odaklı obsesif kompulsif belirtiler ile ilişki doyumunu arasında da anlamlı bir ilişki olduğu görülmüştür (Doron, vd.2012a:234). Bu sonuçlar ile birlikte ilişki doyumunu ve romantik ilişki obsesif kompulsif belirtiler arasındaki ilişkinin çift yönlü olduğu düşünülmektedir. Yani, ilişki odaklı ve partner odaklı obsesif kompulsif belirtilerin ilişki doyumunu azaltabileceği gibi zayıf ilişki doyumunun ilişki odaklı ve partner odaklı obsesif kompulsif belirtileri arttırabileceği söylenebilir (Doron, vd.2014a:174). Trak ve İnoz (2017:180), romantik ilişki odaklı ve partner odaklı obsesif kompulsif belirti leklerinin psikometrik özelliklerini inceledikleri çalışmada romantik ilişki obsesif kompulsif belirtiler ile ilişki memnuniyetinin negatif yönde ilişkide oldukları sonucuna ulaşmışlardır. Bu ilişkide depresyon, anksiyete, stres ve güvensiz bağlanmanın etkilerinin ilişkiden duyulan memnuniyetsizliği anlamlı olarak yordadığı görülmektedir. Evli, en az bir çocuğa sahip 268 yetişkin ile yapılan başka bir araştırmada evlilik doyumunun partner odaklı obsesif kompulsif belirtiler ile stres ve anksiyete arasında düzenleyici rol oynadığı saptanmıştır (Baş, 2019: 52).

Cinsel doyum ve romantik ilişki obsesif kompulsif belirtiler arasındaki ilişkiyi inceleyen çalışmalar literatürde oldukça kısıtlıdır. Az sayıdaki bu araştırmalar çoğunlukla doğrudan romantik ilişki obsesif kompulsif belirtiler ile cinsel doyum arasındaki ilişkiyi incelemekten ziyade romantik ilişki obsesif kompulsif belirtiler ile ilişki doyumunu arasındaki ilişkide cinsel doyumun etkisini konu almaktadır. Doron ve arkadaşları (2014b:2218), romantik ilişki obsesif kompulsif belirtiler ve ilişki doyumunu arasındaki ilişkiyi incelemek için yaptıkları iki çalışma sonucunda bu belirtilerin düşük ilişki doyumunu ile ilişkisinden yola çıkarak cinsel doyumun aracılık etkisini incelemişlerdir. İlişkisel şüpheler ve memnuniyetsizliklerin görüldüğü romantik ilişki obsesif kompulsif belirtilerin cinsel deneyimlere yansıyabileceğini, keyifsiz ve hayal kırıklığı yaratan cinsel birlikteliklere sebep olabileceğini belirtmişlerdir. Buna ek olarak; yapılan araştırma sonuçlarının erkek ve kadınlarda düşük ilişki doyumunun düşük cinsel doyum ile ilişkili olduğunu ifade etmişlerdir. Doron ve arkadaşları bütün bu

bulguları birlikte ele alarak romantik ilişki obsesif kompulsif belirtilerin dolaylı olarak düşük cinsel doyum ile ilişkili olabileceği hipotezini incelemeyi amaçlamışlardır. Araştırma sonucunda romantik ilişki obsesif kompulsif belirtilerin düşük cinsel doyuma yol açan düşük ilişki doyumuna katkı sağladığı görülmüştür. Doron ve arkadaşlarına göre (2014b:2222), partnere veya ilişkiye dair sürekli şüphe ve kontroller yakınlık, bağlılık gibi ilişki süreçlerini etkileyerek duygusal ilişkiyi zayıflatabilir. Bununla birlikte azalan ilişki doyumuyla ortaya çıkan olumsuz duygu ve davranışlar cinsel ilişki sırasında alınan doyumunu azaltabilir.

C. Aldatma Eğilimi

Aldatma romantik eşten başka bir kişiyle duygusal veya cinsel bağ kurmak olarak tanımlanmaktadır (Sungur, 2017). Drigotas ve Barta (2001:295), aldatmayı iki kişilik ilişkide partnerin diğerini, ilişkideki duygusal ve fiziksel yakınlık seviyesini düzenleyen normları, ilişkinin dışında olan bir diğeriyle ihlal etmesi olarak tanımlamaktadırlar. Hall ve Fincham (2006:508), aldatmayı partnerler arasında kurulan karşılıklı anlaşma ve güvenin, ilişki dışındaki bir ötekinin duygusal, romantik veya cinsel anlamda ilişkiye dahil olması sonucu yıkılması olarak tanımlamaktadırlar. Aldatmanın görüldüğü ilişkilerde her partnerin aile kökenlerinin etkisinin, ilişkisel olaylarının ve kişisel özelliklerin bireye özgü olduğu ancak buna rağmen çeşitli aldatma temsillerinde paylaşılan ortak unsurların da bulunduğu karışık ve çok yönlü bir olgu olduğu söylenmektedir (Adaylar, 2021: 25). Aldatmanın literatürdeki tanımlarına bakıldığında aldatma kavramı yalnızca cinsel boyutu değil aynı zamanda duygusal boyutu da olabilen ve hem cinsel hem de duygusal olarak da yaşanabilen, sonucunda ilişki sorunlarına neden olan bir kavram olarak ele alınmaktadır.

Romantik ilişkilerde aldatma uzun geçmişe ve yaygınlığına rağmen sosyal bilimlerde son 30 yıldır araştırma konusu haline gelmiştir. Aldatma kavramı oldukça karmaşık bir yapıda olmakla birlikte klinik literatürde kuramsal düşünceler oldukça fazla, araştırma literatüründe ise oldukça seyrek. Aldatma literatürünün azlığı toplumda oldukça sık gözlenmesine rağmen, toplumun aldatmaya dair yaptırımları ile ilişkili olarak açıklanmaktadır. Popüler basında ve medyada sıkça işlenmesinin yanında aldatma kavramı araştırması zorlayıcı olarak

nitelendirilmektedir. Aldatmanın toplum tarafından onaylanmayan bir durum olmasından dolayı çalışmalarda cevaplanmamış pek çok soru olduğu, bu çalışmalardaki katılımcıların kimliklerinin sorulmadan yapılması gerektiği belirtilmektedir (Blow ve Hartnett, 2005:212; Polat, 2006:18; Kaya Örk, 2021:253).

Aldatma literatürde çeşitli görüşler temelinde sınıflandırılmaktadır. Sınıflandırmada tetikleyici olaylar, güdüleyici etkenler, ilişkisel hassasiyetler gibi özellikler temel alınmakla birlikte partnerlerin yalnızca birinin mi yoksa her ikisinin mi aldattığı, aldatmanın gizli olup olmadığı, aldatmanın duygusallıkla mı yoksa cinsellikle mi ilişkili olduğu gibi değişkenler etkili olmaktadır (Tortamış, 2014: 26). Chan (2009:264), geliştirdiği Kişilerarası Aldatma Modeli'ne göre kazara ve kasti olmak üzere iki tür aldatma olduğunu söylemektedir. Kazara aldatmada kişi başka hedefleri elde etmek adına partnerinin güven beklentilerini ihlal ederken, kasti aldatmada kişi partnerine zarar vermek adına güven beklentilerini ihlal etmektedir. Aldatmanın duygulara göre sınıflandırılmasında aldatma yalnızlığa bağlı, korkuya bağlı ve öfkeye bağlı ortaya çıkan aldatma olarak üçe ayrılmaktadır. Yalnızlığa bağlı ortaya çıkan aldatmada partner ilişkisinde yalnız ve partnerinden uzak hissetmektedir. İlişkide bu duyguları hisseden kişi partneriyle daha yakın olabilmek için onunla iletişim kurmaya, vakit geçirmeye, daha sevgi dolu ve cinsel anlamda istekli olmaya çalışabilir. Kişinin bu yaklaşımı sonuçsuz kaldığında başka bir kişiye yönelebilir, aşık olabilir veya ilişki yaşayabilir. Korkuya bağlı ortaya çıkan aldatmada partner değersizlik, yakınlık, bağlılık gibi nedenlerden ötürü romantik ilişkide olmaktan korku duymaktadır. Kişi korkularının kaynağını ilişki olarak görmekte ve kaçış olarak aldatmayı görmektedir. Öfkeye bağlı ortaya çıkan aldatmada partner ilişkide öfkesiyle başa çıkamayabilir. Öfke duyguları intikama dönüşerek partneri cezalandırma yolu olarak aldatmayı görebilmektedirler (Adaylar, 2021: 25).

Aldatmanın ilişkinin içeriğine göre sınıflandırıldığı görüşler de mevcuttur. Blow ve Hartnett (2005:214) aldatmayı cinselliğe, duygusallığa veya hem cinsellik hem de duygusallığa dayalı olarak sınıflandırırken, Thompson (1984:54) da benzer olarak aldatmayı cinsel, duygusal ve hem cinsel hem duygusal olarak ele almaktadır. Aldatmanın cinsellik ilişkisi, aşk ilişkisi, hayali eş seksi ve idare etme olarak sınıflandırıldığı görüşe göre; cinsellik ilişkisi duygusal bağ

kurulmadan yalnızca cinsel ilişkinin, aşk ilişkisi duygusal bağ ile başlayıp sonrasında cinsel ilişkinin, hayali eş seksi fotoğraf, video, telefon seksi, internet seksinin, idare etme geçici bir süre için bir başkası bulunana kadar cinsel ilişkinin var olduğu aldatmalardır (Levine, 1998:146). Subotnik (2007'den aktaran Tortamış, 2014: 27) aldatmayı kaçamak, romantik aşk, aldatmalar serisi ve uzun süreli olarak dörde ayırmaktadır. Kaçamak aldatma, uzun süreli olmasına rağmen duygusal yoğunluğun az olduğu ilişkilerde görülmektedir. Romantik aşk aldatması, duygusal bağ ve yakınlığın görüldüğü cinsel ilişkinin yaşanmadığı aldatmadır. Aldatmalar serisi uzun süreli romantik ilişkilerde görülebilen, duygusal bağ olmadan yaşanan cinsel birliktelikleri tanımlamaktadır. Uzun süreli aldatma ise partnerin duygusal yönden karmaşık ve arada kalmış hissettiği durumlarda görülen aldatma olarak belirtilmektedir.

1. Aldatmanın Etkileri ve Sonuçları

Aldatma ilişki içinde partnerlerin birbirlerine verdiği sözlerin bozulması ve hayallerin yıkılması anlamına gelmekle birlikte etkileri ve sonuçları değişkenlik gösterebilmektedir (Bischoff, 2003:749). Aldatma ile ilgili yapılan çalışmalara göre partner aldatma olayını öğrendiği zaman psikolojik zorlanmalar yaşamaktadır. Aldatma süreci ilişkiye ciddi zararlar vermekte, ayrılma veya boşanma ile sonuçlanabilmektedir (Müğezzinoğlu, 2014: 15). Ayrılma veya boşanmayla sonuçlanmayan aldatma sürecinde de ilişki daima etkilenmekte ve partnerler açısından etkileri acı verici olmaktadır (Blow, 2005:91).

Aldatma sonucunda saldırganlık davranışının görebileceği gibi utanç, öfke, kaygı, intikam, kıskançlık, incinme ve mahcubiyet gibi zorlayıcı duyguların ortaya çıkabileceği belirtilmektedir. Aldatılan partner ayrılma kaygısı, terkedilme tehdidi duygularının yanında bazı korkularının tetiklenmesiyle birlikte ilişkideki kontrolünü kaybettiği hissi gururunu kırabilmektedir (Levine, 2005:149). Aldatmada deneyimlenen acı verici duyguların yoğunluğu bazı kişilerde zamanla azalabilmekte bazıları için kalıcı ve zorlayıcı olarak aynı şiddette devam edebilmektedir. Aldatmada yaşanan acı deneyimler her ne kadar geçmiş olarak görülse de tetikleyici durumlar sonucunda eski acı verici deneyimler ve duyguların hatırlandığı belirtilmektedir (Blow, 2005:92).

Aldatılan partnerde depresyon ve travma sonrası stres bozukluğu belirtileri görülebilmektedir. Aldatılan partnerin kendisi, ilişkisi ve partnerine dair olumlu düşüncelerinde zedelenme ile bağlılık, güven ve empati duygularında azalma olduğu belirtilmektedir. Aldatmanın yaşandığı ilişkide çiftlerin bir arada gergin hissederek daha az zaman geçirdikleri, geçirilen zamandan keyif alınmadığı, ayrılık ve boşanmaya daha yatkın oldukları saptanmaktadır (Kankaya, 2015: 40). Aldatma durumunda aldatan partner de zorlayıcı ve olumsuz deneyimler yaşayabilmektedir. Aldatan partner çevresi veya toplum tarafından etiketlenme sonucu yargılanmayla karşılaştığında utanç ve kayıp duygularını yaşamaktadır (Levine, 2005:150).

Afifi, Falato ve Weiser (2001:305), aldatmanın öğreniş şeklinin ilişkideki etkisinde önemli olduğunu söylemektedirler. Partneri aldatma anında yakalama ve üçüncü bir kişiden aldatma ilişkisini öğrenme en olumsuz sonuçları yaratmakta olup ilişkiyi bitirici etkisi en çok olan öğrenme türleri olarak görülmektedir. Bu aldatmayı öğrenme türleri affetmeyi güçleştirmektedir. Partnerin kendisinin aldatma ilişkisini itiraf etmesi ilişkiyi bitirici etkisi en az olan öğrenme türü olarak görülmektedir. Partnere sorular sorarak aldatma ilişkisini öğrenmenin ise partnerin kendisinin itiraf etmesine kıyasla daha zarar verici olduğu belirtilmektedir.

2. Aldatmanın Sosyodemografik Değişkenlerle İlişkisi

Aldatma eğiliminin sosyodemografik verilere göre farklılıkları araştırmalar tarafından incelenmektedir. Literatür gözden geçirildiğinde aldatma kavramının sıklıkla cinsiyet değişkeni açısından farklılıklarının karşılaştırıldığı görülmektedir. Hansen (1987'den aktaran Toplu-Demirtaş, 2014:185), flört ilişkisinde aldatma kavramını ilk inceleyenlerden olmakla birlikte bir araştırmasında kadınların %54,4'ünün, erkeklerin ise %70,9'unun ilişki dışı deneyim yaşadıklarını belirtmektedir. Benzer şekilde, başka bir araştırmada ciddi bir flört ilişkisine sahip kadınların %68'inin, erkeklerin ise %75'inin ilişki dışında aldatma davranışları gösterdikleri saptanmıştır (Wiedermann ve Hurd, 1999:272). Bir diğer araştırmaya göre erkeklerin en az %20'si, kadınların ise en az %10'u partneri dışında biri ile cinsellik içeren aldatma davranışı göstermektedir (Levine, 2005:147). Yapılan araştırma bulgularının yaygınlığı

erkeklerin kadınlara oranla daha fazla aldatma eğiliminde olduklarını gösterse de aldatma ve cinsiyet değişkeni arasındaki ilişkiyi inceleyen çalışmalarda özellikle genç örneklem ile yapılan araştırma sonuçları bu oranın azaldığını göstermektedir (Atkins, vd.2001:745). Treas ve Giesen (2000:59), aldatmada cinsiyet değişkeni açısından farklılık oranının azaldığını ya da ortadan kalktığını ifade etmektedirler.

Aldatmanın türünde cinsiyet farklılıklarına odaklanan çalışmaya göre erkeklerin cinsellik içeren aldatmalara, kadınların ise duygusal ağırlıklı aldatmalara eğilimli oldukları sonucuna varılmıştır. Bu sonuca paralel olarak erkeklerin cinsellik içeren aldatılmadan, kadınların ise daha çok duygusal ağırlıklı aldatılmadan korktukları görülmektedir (Atkins, vd.2001:743; Green ve Sabini, 2006:332; Burchell ve Ward, 2011:659). Sungur (2017'den aktaran Gündebahar, 2020: 24), kadınların aldatma karşısında kendisini bir partner olarak yetersiz hissettiğini, erkeklerin aldatma karşısında kendisini bir partner olarak cinsel yönden yetersiz hissettiğini belirtmektedir.

Aldatma eğiliminin ilişki veya evlilik süresi değişkeni açısından farklılaşmasını inceleyen literatürde çalışmalar mevcuttur. Evliliğin ilk beş yılında veya yirmi yılı aşan evliliklerde aldatma eğiliminin arttığı belirtilmektedir. İlişkiye yapılan çeşitli yatırımlar, ilişki veya evlilik süresi, varsa çocuk sayısı gibi faktörlerin aldatma eğilimini etkilediği ifade edilmekle birlikte bu faktörlerin aldatmayı engellemediğini gösteren çalışmalar da mevcuttur (Adaylar, 2021: 29). Gelir düzeyi ve aldatma eğiliminin arasındaki ilişkiyi inceleyen çalışmalara bakıldığında gelir düzeyi arttıkça aldatma eğiliminin arttığını, gelir düzeyi ile aldatma eğilimi arasında anlamlı bir ilişki bulunmadığı sonucuna ulaşan karışık sonuçlar göze çarpmaktadır (Atkins, vd.2001:744; Kubat, 2012: 59; Dursun, 2016: 76).

Evlenme biçimi ve aldatma eğilimi arasındaki ilişkiyi inceleyen çalışmalara dair veriler literatürde oldukça kısıtlıdır. Yapılan bir çalışmada severek ve anlaşarak evlenen çiftlerde aldatma eğiliminin anlamlı derecede düşük olduğu görülmektedir (Dursun, 2016: 77). Başka bir çalışmadan yola çıkarak bağımsız, geleneksel ve ayırık evlilik türlerini kapsayan birlikteliklerin aldatma eğilimini etkilemesi beklenmektedir. Geleneksel evlilik türünde partnerler ilişkiye ve birbirlerine daha fazla bağlı olduklarını, bağımsız ve ayırık evlilik türünde

partnerler daha fazla ilişki alternatifi olduğunu ifade etmektedirler (Solomon, vd.2004:163). Literatürdeki bulgularla farklı olarak evlenme biçimi ile aldatma eğilimi arasında anlamlı bir fark olmadığı bulgusuna ulaşılan çalışmalar da mevcuttur (Polat, 2006: 79).

3. Aldatma Eğilimi ile Cinsel Doyum Arasındaki İlişki

Aldatma eğilimi ile cinsel doyum arasındaki ilişkiyi inceleyen, partnerlerin romantik ilişkideki cinsel tatminsizliklerinin aldatma eğilimini etkilediğini gösteren doğrudan ve dolaylı bulgular literatürde mevcuttur. Özellikle cinsel doyum ve aldatma eğilimi ilişkisine dair yapılan araştırmaların çoğunlukla evli bireyler ile yapıldığı dikkat çekmektedir. Prins ve arkadaşları (1993:49), aldatma eğilimine yönelik isteğin artmasının cinsel doyumun düşüklüğü ile bağlantılı olduğunu belirtmektedirler. Erkekler ile yapılan bir araştırma, romantik ilişkisinde düşük cinsel doyum yaşayan erkeklerin aldatma davranışı sergileme olasılığının yüksek olduğunu göstermektedir (Khodabakhshikoolae, 2016:5). Cinsellik içeren aldatma üzerine yapılan bir araştırmada partnerin dışında başka bir kişiyle cinsel ilişkideki artışın partner ile cinsel ilişkinin sıklığı ve kalitesinin azalması ile ilişkili olduğu sonucuna ulaşılmıştır (Thompson, 1983:15). Evliliklerinin ilk yılında olan bireyler ile yapılan araştırmada, ilişkide cinsel doyum olmaması halinde aldatma eğiliminde artış görülme olasılığının yüksek olduğu sonucuna ulaşılmıştır (Buss ve Shackelford: 1997:198). Aldatma davranışı gösteren bireylerin romantik ilişkilerinde düşük cinsel doyum bildirme olasılıklarının yüksek olduğu belirtilmektedir (Træen ve Stigum, 1998:50; Liu, 2000:371 ; Waite ve Joyner, 2001:259). Allen ve arkadaşları (2005:109), aldatma davranışı gösteren kişiler ve cinsel doyumlarını inceledikleri araştırmada aldatma öncesi dönemde katılımcıların %42'sinin ilişkide düşük cinsel doyum yaşadıklarını belirtmektedirler. Türkiye'de yapılan araştırma sonucunda aldatma eğilimi ile cinsel doyum arasında negatif yönde anlamlı bir ilişki olduğu görülmektedir (Kankaya, 2015: 90).

Bazı araştırma sonuçları cinsel doyum ve aldatma eğilimi arasındaki ilişkinin erkekler için daha güçlü olduğunu, kadınlar için var olmadığını desteklemektedir. Johnson (1970:281) kadınlar için cinsel doyum ve aldatma eğilimi arasında bir ilişki olmadığını, erkekler için aldatma davranışı gösteren

erkeklerin romantik ilişkisindeki cinsel doyumun, aldatma davranışı göstermeyen erkeklere oranla daha düşük olduğunu belirtmektedir. Başka bir araştırmaya göre aldatan erkeklerin ilişkideki cinsel deneyimlerden daha az doyum sağlaması aldatma eğilimini arttırmaktadır (Atkins, vd.2005:3). Literatürde aldatma eğilimi ve cinsel doyum arasındaki ilişkiyi inceleyen araştırmalarda kadınlar için anlamlı sonuçlar çıkan çalışmalar da vardır. Türkiye’de yapılan bir araştırma bulgularına göre kadınların ilişkilerinde yaşadıkları cinsel doyumda azalma veya problemlerin aldatma eğilimini arttırdığı görülürken, erkeklerin cinsel doyum ve aldatma eğilimi arasında anlamlı bir ilişki bulunmamıştır (Endirlik, 2021: 48).

Aldatma eğilimi ile evlilik doyumunu arasındaki ilişkiyi inceleyen çalışmalar evlilikten alınan doyum azaldıkça aldatma eğiliminin arttığını göstermektedir. Yapılan bir araştırmada evlilik doyumunu az olan partnerler evlilik doyumunu fazla olan partnere kıyasla dört kat daha fazla aldatma davranışı sergilemektedirler (Atkins, vd.2001:741). Kubat (2012: 64) ve Kankaya (2015: 91), araştırmalarında aldatma eğiliminin arttıkça evlilik doyumunun düştüğünü belirtmektedirler. İlişkide evlilik doyumunu etkileyen yaşantılar ile ilgili yapılan bir araştırma sonucunda cinsel ilişki ve masturbasyon sayısının evlilik doyumunu anlamlı şekilde etkilediği görülmektedir. Benzer şekilde cinsel aktivite, cinsel doyum ve evlilik doyumunu ilişkisini inceleyen araştırmaya göre cinsel ilişki sıklığı ve cinsel doyumun evlilik doyumunu ile ilişkili olduğu saptanmıştır (Anar, 2011: 29). Dolayısıyla, literatürdeki bütün bu sonuçlara bakıldığında aldatma eğilimi ve cinsel doyumun arasında anlamlı bir ilişki olduğu ve birbirlerini etkileyen iki kavram oldukları düşünülmektedir.

4. Aldatma Eğilimi ile Romantik İlişki Obsesif Kompulsif Belirtiler Arasındaki İlişki

Aldatma eğilimi ile romantik ilişki obsesif kompulsif belirtiler arasındaki ilişkiyi inceleyen çalışmalar literatürde oldukça yetersizdir. Littman ve arkadaşları (2023:4), romantik ilişki obsesif kompulsif belirtilerin partnerler arası geçişini ve partnerlerin aldatma eğilimini incelemişlerdir. Yüksek düzeyde romantik ilişki obsesif kompulsif belirtiler sergileyen ve maruz kalan partnerlerin aldatma eğilimleri diğerlerine göre anlamlı derecede yüksek olarak saptanmıştır. Balcı (2021: 101), çalışmasında güvensiz bağlanma stillerinin ilişki odaklı ve

partner odaklı obsesif kompulsif belirtiler üzerindeki yordayıcı rolünde aldatmaya yönelik niyetin aracı rolünü incelemiştir. Araştırma bulgularına göre partner odaklı obsesif kompulsif belirtilerin aldatmaya yönelik niyet ile pozitif yönde ilişkisi olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Romantik ilişki odaklı obsesif kompulsif belirtiler ile aldatmaya yönelik niyet arasında ise anlamlı bir ilişki olmadığı görülmüştür.

Literatürdeki bu bulgulara ek olarak aldatma eğilimi ile romantik ilişki obsesif kompulsif belirtiler arasındaki ilişkiyi doğrudan inceleyen herhangi bir çalışma bulunmamaktadır. Fakat önceki bölümde detaylı olarak verilen bilgilere göre aldatma eğiliminin cinsel doyum ve ilişki doyumu ile ilişkili olduğu anlaşılmaktadır. Araştırmalar romantik ilişkideki düşük cinsel doyum ve ilişki doyumunun aldatma eğilimini arttırdığını ortaya koymaktadır. Ayrıca, Doron ve arkadaşları (2012a:242) mükemmeliyetçi eğilimler ve bilişsel süreçlerin neden olduğu rahatsızlığı hafifletmek için partnerini diğer olası daha iyi partnerler ile karşılaştırma gibi nötralize edici davranışların partner odaklı obsesif kompulsif belirtiler ile ilişkili olduğunu belirtmektedirler. Ek olarak romantik ilişki odaklı obsesif kompulsif belirtilerde görülen ilişki doğruluğuna dair obsesyon ve kompulsiyonlar da kişinin daha iyi ilişki ve partner arama davranışı ile ilişkilendirilebilir. Dolayısıyla romantik ilişki obsesif kompulsif belirtilerin ilişkili olduğu kavramlardan yola çıkarak aldatma eğilimi arasında bir ilişki olması beklenmektedir.

III. YÖNTEM

Çalışmanın bu bölümünde; araştırma modeli, evren ve örneklem grubu, veri toplama araçları, verilerin toplanması ve verilerin analizine ilişkin bilgilerin yer aldığı Yöntem kısmı ele alınmıştır.

A. Araştırma Modeli

Mevcut araştırmada, nicel araştırma deseni çerçevesinde ilişkisel tarama modeli kullanılmıştır. İlişkisel tarama araştırmalarında genellikle iki veya daha fazla değişken arasındaki ilişkiler, bu değişkenlerin birlikte değişiminin derecesi veya belirli değişkenler açısından karşılaştırıldığında anlamlı farklılaşma olup olmadığı ortaya çıkarılmaya çalışılmaktadır (Gürbüz ve Şahin, 2018:107).

B. Araştırma Örneklemi

Çizelge 1. Katılımcıların Demografik Özellikleri

		n	%
Cinsiyetiniz	Kadın	279	69.8
	Erkek	121	30.3
Eğitim düzeyi	Lise Mezunu	26	6.5
	Üniversite Mezunu	209	52.3
	Yüksek Lisans /	165	41.3
	Doktora Mezunu		
Çalışma durumu	Çalışıyor	238	59.5
	Çalışmıyor	67	16.8
	Öğrenci	95	23.8
İlişki Durumu	Evli	132	33.0
	İlişkisi Var	179	44.8
	İlişkisi Yok	89	22.3
Psikiyatrik tanı	Evet	78	19.5
	Hayır	322	80.5
Psikiyatrik ilaç	Evet	50	12.5
	Hayır	350	87.5
	Toplam	400	100.0

Katılımcıların %69,8'si kadın, %30,3'ü erkektir. %6,5'i lise mezunu, %52,3'ü üniversite mezunu, %41,3'ü yüksek lisans/doktora mezunudur. %59,5'i

çalışıyor, %16,8'i çalışmıyor, %23,8'i öğrencidir. %33'ü evli, %44,8'inin ilişkisi var, %22,3'ünün yoktur. 'Sizi Yardım Almaya Yönlendiren Veya Profesyonel Yardım Aldığınız Psikiyatrik Tanınız Var mı ?' sorusuna %19,5'u evet, %80,5'i hayır cevabını vermiştir. %12,5'inin şu anda kullanmakta olduğu psikiyatrik ilaç var, %87,5'inin yoktur.

Katılımcıların yaşlarının ortalaması (\bar{X} =28.44, SS=5.90), en küçük yaş 19, en büyük yaş 50'dir.

C. Veri Toplama Araçları

Çalışmada "Bilgilendirilmiş Onam Formu", "Demografik Bilgi Formu", "Partnere İlişkin Obsesif Kompulsif Belirti Ölçeği (PİOKBÖ)", "Romantik İlişki Obsesyon ve Kompulsiyonları Ölçeği (RİOKÖ)", "Aldatma Eğilimi Ölçeği (AEÖ)" ve "Yeni Cinsel Doyum Ölçeği (YCDÖ)" kullanılarak veriler toplanmıştır.

1. Bilgilendirilmiş Onam Formu

Bilgilendirilmiş Onam Formu çalışmanın amacı, katılım için gerekli şartlar, araştırmacı hakkında bilgileri içeren form olup araştırmacı tarafından hazırlanmıştır. Formda araştırmanın hangi okul, araştırmacı ve danışman tarafından yürütüldüğü açıkça belirtilmiştir. Araştırmaya katılmak için 18 yaş üzeri romantik ilişkisi olan/evli veya en az bir kere romantik ilişki deneyimi olmuş kişiler olmak gerektiği açıklanmıştır. Çalışmanın gönüllük esasına dayalı olup, herhangi bir rahatsızlık hissedildiğinde çalışmanın yarıda bırakılabileceği bilgisi verilmiştir. Çalışmanın güvenilir sonuçlara ulaşabilmesi için istenenler belirtilerek, katılımcıdan istenen bilgilerin gizli tutularak yalnızca araştırma ve bilimsel yayın amaçlı kullanılacağı eklenmiştir. Tüm bu süreç içinde katılımcının araştırmaya dair sorularına yanıt ve araştırma sonuçları hakkında bilgi alabilmesi için araştırmacının mail adresi paylaşılmıştır.

2. Demografik Bilgi Formu

Demografik Bilgi Formu, araştırmacı tarafından geliştirilmiş olup katılımcılar hakkında demografik bilgiler hakkında bilgi toplama amacı taşımaktadır. Formda katılımcıların cinsiyet, yaş, ilişki durumu, eğitim durumu,

çalışma durumu hakkında soruları yanıtlamaları istenmiştir. Romantik ilişkisi olan ya da evli olan katılımcılardan süregiden romantik ilişkisinin ne kadar süredir devam etmekte olduğunu yıl ve ay olarak, romantik ilişkisi olmayan katılımcılardan ise son ilişkisinin süresini ve ne kadar zaman önce bittiğini yıl ve ay olarak cevaplandırması beklenmiştir. Ayrıca katılımcılara psikiyatrik tanısı olup olmadığı, var ise tanıyı belirtmeleri ve kullanmakta olduğu psikiyatrik ilaç olup olmadığı, var ise ilacın ismini belirtmeleri istenmiştir. Bu bilgiler ile araştırma sonuçlarını etkileyebilecek tanı ve ilaç kullanan katılımcıları elemek amaçlanmıştır.

3. Partnere İlişkin Obsesif-Kompulsif Belirti Ölçeği (PİOKBÖ)

Partnere İlişkin Obsesif-Kompulsif Belirti Ölçeği (PİOKBÖ), 2012 yılında Doron ve arkadaşları tarafından geliştirilmiştir. Bireylerin partner temalı obsesif-kompulsif belirtilerin şiddetini ölçmek için geliştirilmiş bir öz-bildirim ölçeğidir. 24 maddeden oluşan ölçek 5'li Likert tipinde 0= Bana hiç uygun değil ile 4= Bana çok uygun arasında derecelendirilmektedir. Ölçeğin alt ölçekleri Ahlaklılık, Sosyallik, Duygusal İstikrarlık, Yeterlilik, Görünüş ve Zeka olmak üzere altı tanedir (Doron, vd.2012:241). Ölçek puanının yüksekliği partnere ilişkin obsesif-kompulsif belirtilerin düzeyinin yüksek olduğunu gösterir. Doron ve arkadaşlarının yetişkin örneklem ile gerçekleştirdikleri çalışmanın sonucunda ölçeğin bütünü için iç tutarlılığına ilişkin Cronbach Alpha katsayısının .95 olduğu belirtilmiştir. Alt ölçekleri için iç tutarlılık Cronbach Alpha katsayıları; Ahlaklılık için .89, Sosyallik için .84, Duygusal İstikrarlılık için .84, Yeterlilik için .87, Dış Görünüş için .83 ve Zeka için .83 olarak bildirilmiştir. Ölçeğin yapı geçerliğinin değerlendirilmesi için obsesif-kompulsif belirti düzeyini, obsesif inançları, depresyon, anksiyete ve stres düzeyini, romantik ilişkilerde bağlanma stilini ve ilişki doyumunu ölçen ölçekler kullanılmıştır. İlişki doyumu puanları ile negatif korelasyonlar olduğu, diğerleri için pozitif korelasyonlar olduğu belirtilmiş ve yapı geçerliği desteklenmiştir (Doron, vd.2012:239).

Ölçek 2017 yılında Trak ve İnözü tarafından Türkçe'ye uyarlanmış ve psikometrik özellikleri incelenmiştir. Trak ve İnözü'nün örnekleme halen ilişki içinde bulunan 18-63 yaş arasında 271 yetişkin katılımcıdan oluşmaktadır. Ölçeğin bütünü için iç tutarlılık Cronbach Alpha katsayısı .94 olarak bildirilmiştir.

Alt ölçekleri için iç tutarlılık Cronbach Alpha katsayıları; Ahlaklılık için .88, Sosyallik için .77, Duygusal İstikrarlılık için .85, Yeterlilik için .83, Dış Görünüş için .88 ve Zeka için .71 olarak bildirilmiştir. Ölçeğin zaman içindeki tutarlılığına dair yapılan test-tekrar test analizi için ilk uygulamadan 4 hafta sonra 36 kişilik örneklem üzerinde yapılan çalışmada Pearson korelasyon katsayısı incelenerek .88 olduğu görülmüştür. İki çalışmadan elde edilen puanlarda pozitif yönde anlamlı ilişkiler bulunmuştur. İki yarı test geçerliğinin değerlendirilmesinde; Spearman-Brown katsayısının .89, iki yarı arasındaki korelasyonun .80 olduğu görülmüştür. Güvenirlik analizlerinden elde edilen sonuçlar orijinal çalışmanın değerlerine paralellik göstermiştir. Geçerlik özelliği için yapılan analiz sonuçlarının, ölçeğin altı faktörlü yapısı ile orijinal formun tutarlı olduğu görülmüş ve Türk örnekleminde geçerli olduğunu desteklediği görülmüştür. Çalışma sonucunda ölçeğin Türkçe formunun, Türk örneklemini için geçerli ve güvenilir olduğuna işaret etmiştir (Trak ve İnöz, 2017:181).

4. Romantik İlişki Obsesyon ve Kompulsiyonları Ölçeği (RİOKÖ)

Romantik İlişki Obsesyon ve Kompulsiyonları Ölçeği (RİOKÖ), 2012 yılında Doron ve arkadaşları tarafından geliştirilmiştir. Bireylerin romantik ilişkilerine dair obsesif-kompulsif belirtilerin şiddetini ölçmek için geliştirilmiş bir öz-bildirim ölçeğidir. 12 maddeden oluşan ölçek 5'li Likert tipinde 0= Bana hiç uygun değil ile 4= Bana çok uygun arasında derecelendirilmektedir. Ölçeğin alt ölçekleri Partnere Duyulan Sevgi, Partner Tarafından Sevilme ve İlişkinin Doğruluğu olmak üzere üç tanedir (Doron, vd.2012:18). Ölçek puanının yüksekliği romantik ilişkiye dair obsesif-kompulsif belirtilerin düzeyinin yüksek olduğunu gösterir. Doron ve arkadaşlarının yetişkin örneklem ile gerçekleştirdikleri çalışmanın sonucunda ölçeğin bütününe iç tutarlılığına ilişkin Cronbach Alpha katsayısının .93 olduğu belirtilmiştir. Alt ölçekleri için iç tutarlılık Cronbach Alpha katsayıları; Partnere Duyulan Sevgi için .84, Partner Tarafından Sevilme için .87 ve İlişkinin Doğruluğu için .79 olarak bildirilmiştir. Ölçeğin yapı geçerliğinin değerlendirilmesi için obsesif-kompulsif belirti düzeyini, obsesif inançları, depresyon, anksiyete ve stres düzeyini, romantik ilişkilerde bağlanma stilini ve ilişki doyumunu ölçen ölçekler kullanılmıştır. İlişki doyumunu puanları ile negatif korelasyonlar olduğu, diğerleri için pozitif

korelasyonlar olduğu belirtilmiş ve yapı geçerliği desteklenmiştir (Doron, vd.2012:20).

Ölçek 2017 yılında Trak ve İnözü tarafından Türkçe'ye uyarlanmış ve psikometrik özellikleri incelenmiştir. Trak ve İnözü'nün örnekleme halen ilişki içinde bulunan 18-63 yaş yaş arasında 271 yetişkin katılımcıdan oluşmaktadır. Ölçeğin bütünü için tutarlılık Cronbach Alpha katsayısı .89 olarak bildirilmiştir. Alt boyutları için iç tutarlılık Cronbach Alpha katsayıları; Partnere Duyulan Sevgi için .73, Partner Tarafından Sevilme için .83 ve İlişkinin Doğruluğu için .78 olarak bildirilmiştir. Ölçeğin zaman içindeki tutarlılığına dair yapılan test-tekrar test analizi için ilk uygulamadan 4 hafta sonra 36 kişilik örneklem üzerinde yapılan çalışmada Pearson korelasyon katsayısı incelenerek .89 olduğu görülmüştür. İki çalışmadan elde edilen puanlarda pozitif yönde anlamlı ilişkiler bulunmuştur. İki yarı test geçerliğinin değerlendirilmesinde; Spearman-Brown katsayısının .88, iki yarı arasındaki korelasyonun .79 olduğu görülmüştür. Güvenirlik analizlerinden elde edilen sonuçlar orijinal çalışmanın değerlerine paralellik göstermiştir. Geçerlik özelliği için yapılan analiz sonuçlarının, ölçeğin altı faktörlü yapısı ile orijinal formun tutarlı olduğu görülmüş ve Türk örnekleminde geçerli olduğunu desteklediği görülmüştür. Çalışma sonucunda ölçeğin Türkçe formunun, Türk örnekleme için geçerli ve güvenilir olduğuna işaret etmiştir (Trak ve İnözü, 2017:181).

5. Aldatma Eğilimi Ölçeği (AEÖ)

Aldatma Eğilimi Ölçeği (AEÖ), 2006 yılında Polat tarafından geliştirilmiştir. Sosyal mübadele kuramı görüşlerinden yola çıkarak geliştirilen ölçek 5'li Likert tipinde 1= Kesinlikle katılmıyorum ile 5=Tamamen katılıyorum arasında derecelendirilmektedir. 30 maddeden oluşan ölçeğin 18'i pozitif yani aldatma eğilimini işaret eden, 12'si ise negatif yani aldatma eğilimini işaret etmeyen maddelerdir. Ölçek puanının yüksekliği aldatma eğiliminin yüksek olduğunu gösterir. Polat'ın yetişkin örneklem ile gerçekleştirdiği çalışmanın sonucunda Cronbach Alpha katsayısı .95 ve iki yarı güvenliği de .95 olarak bildirilmiştir. Test-tekrar test güvenirliliği için bildirilen katsayı ise .84 olmuştur. Ölçek geçerliği için yapılan çalışmada eşini en az bir defa aldattığını ifade eden ve hiç aldatmadığını ifade eden iki ayrı örneklem puanları arasındaki farkın

anlamlılığı sınanmıştır. Çalışma sonucu ölçeğin geçerli ve güvenilir olduğuna işaret etmektedir (Polat, 2006:52-58).

6. Yeni Cinsel Doyum Ölçeği (YCDÖ)

Yeni Cinsel Doyum Ölçeği (YCDÖ), 2010 yılında Stulhofer ve arkadaşları tarafından geliştirilmiştir. Kadın ve erkeklerin cinsel doyumlarını ölçmek için geliştirilmiş likert tipi bir ölçektir. 5'li Likert tipinde olan ölçek 5= Son derece memnunuz ile 1= Hiç memnun değilim arasında derecelendirilmektedir. Ölçeğin en yüksek puanı 100, en düşük puanı ise 20 olmak üzere alınan puanın yüksek olması cinsel doyumun yüksek olduğunu göstermektedir. Ölçeğin alt boyutları; ben merkezli ve eş-partner/cinsel aktivite merkezli olmak üzere iki tanedir. Stulhofer ve arkadaşlarının 18-55 yaş grubundaki yetişkinlerle yaptıkları çalışmanın sonucunda ölçeğin iç tutarlılığına ilişkin Cronbach Alpha katsayısı .94 olduğu, madde toplam puan güvenilirlik katsayısının $r=.57-.61$ arasında değiştiği belirtilmiştir (Stulhofer, vd.2010:19-20).

Ölçek 2016 yılında Tuğut tarafından Türkçeye uyarlanmış ve geçerlik güvenilirlik çalışması yapılmıştır. Tuğut'un örnekleme 200 kadın ve 200 erkek olmak üzere 400 yetişkin katılımcıdan oluşmaktadır. Ölçeğin kadınlar için güvenilirlik Cronbach Alpha katsayısı .94 olarak bildirilmiştir. Alt boyutları için Cronbach Alpha katsayıları; Ben Merkezli için .90 ve Eş-Partner/Cinsel Aktivite Merkezli için .91 olarak bildirilmiştir. Ölçeğin erkekler için güvenilirlik Cronbach Alpha katsayısı .95 olarak bildirilmiştir. Alt boyutları için Cronbach Alpha katsayıları; Ben Merkezli için .93 ve Eş-Partner/Cinsel Aktivite Merkezli için .95 olarak bildirilmiştir. Çalışma sonucunun ölçeğin Türkiye örnekleme için geçerli ve güvenilir olduğuna işaret etmektedir. Ölçek kadın ve erkeğin cinsel doyumunu tek formda ölçme özelliğine sahiptir (Tuğut, 2016:186-190).

D. Verilerin Toplanması

Veri toplama sürecine geçmeden önce İstanbul Aydın Üniversitesi Etik Komisyonu'ndan etik onay alınmıştır. Veri toplama işlemi için katılımcılara Google Forms aracılığıyla ulaşılmıştır. Veri toplama sürecinde katılımcılardan herhangi bir kişisel bilgi istenmemiş olup katılım gönüllük esasına dayalı gerçekleştirilmiştir. Veri toplanması sürecinin başlangıcında, katılımcılardan

bilgilendirilmiş onam formunu okuyarak onay vermeleri istenmiştir. Onay vermelerinin ardından sırasıyla; Demografik Bilgi Formu, Romantik İlişki Obsesyon ve Kompulsiyonları Ölçeği (RİOKÖ), Partnere İlişkin Obsesif-Kompulsif Belirti Ölçeği (PİOKBÖ), Yeni Cinsel Doyum Ölçeği (YCDÖ) ve Aldatma Eğilimi Ölçeği (AEÖ) sunularak doldurmaları istenmiştir.

E. Verilerin Analizi

SPSS 27 programı kullanılarak veri analizi yapılmıştır. Ölçekler hesaplandıktan sonra, analize başlamadan önce tüm ölçüm araçlarının normal dağılım varsayımını sağlayıp sağlamadığı kontrol edilmiştir. Bu kontrol aşaması sırasında, ölçeklere ait çarpıklık ve basıklık değerlerine bakılmaktadır. Bu değerlerin -3 +3 referans aralığını içermektedir (Kalaycı, 2009). Bu değerlemenin sonucu olarak, parametrik testlerin kullanılması tercih edilmiştir.

Ölçeklerin birbiri arasındaki ilişkiyi analizi etmek için Pearson Korelasyon analizi, ölçek puanlarının kategorik demografik değişkenlere karşılaştırılmasını analiz etmek için Bağımsız Örneklem T-Testi ve ANOVA, aracı rol analizi için Process 3.5 uygulanmıştır. Ek olarak, bu çalışma için %95 güven aralığı, p değeri .05 olarak referans alınmıştır.

Çizelge 2. Partnere İlişkin Obsesif Kompulsif Belirti Ölçeği, Romantik İlişki Odaklı Obsesyon ve Kompulsiyonlar Ölçeği, Yeni Cinsel Doyum Ölçeği, Aldatma Eğilimi Ölçeğinin Çarpıklık ve Basıklık Değerleri

	Basıklık	Çarpıklık
Partnere İlişkin Obsesif Kompulsif Belirti Ölçeği	.66	1.11
Ahlaklılık	1.98	1.62
Sosyallik	.70	1.08
Duygusal İstikrar	.09	.97
Yeterlilik	.86	1.22
Dış Görünüş	2.48	1.81
Zeka	1.35	1.27
Romantik İlişki Odaklı Obsesyon ve Kompulsiyonlar Ölçeği	.37	.87
Partnere Duyulan Sevgi	1.57	1.21
İlişki Doğruluğu	-.47	.54
Partner Tarafından Sevilmek	.26	1.01
Yeni Cinsel Doyum Ölçeği	.97	-1.08
Ben-Merkezli	.82	-1.00
Eş-Partner / Cinsel Aktivite-Merkezli	.84	-1.18
Aldatma Eğilimi Ölçeği	1.69	1.38

IV. BULGULAR

A. Ölçeklerin Tanımlayıcı Değerleri

Çizelge 3. Partnere İlişkin Obsesif Kompulsif Belirti Ölçeği, Romantik İlişki Odaklı Obsesyon ve Kompulsiyonlar Ölçeği, Yeni Cinsel Doyum Ölçeği, Aldatma Eğilimi Ölçeğinin Tanımlayıcı Değerleri

	n	Min	Maks	\bar{X}	Ss.
Partnere İlişkin Obsesif Kompulsif Belirti Ölçeği	400	0	74	18.43	16.50
Ahlaklılık	400	0	16	2.52	3.53
Sosyallik	400	0	16	3.79	3.68
Duygusal İstikrar	400	0	16	3.95	4.10
Yeterlilik	400	0	16	3.40	3.79
Dış Görünüş	400	0	11	2.00	2.56
Zeka	400	0	15	2.78	3.03
Romantik İlişki Odaklı Obsesyon ve Kompulsiyonlar Ölçeği	400	0	48	12.30	9.29
Partnere Duyulan Sevgi	400	0	16	3.17	3.18
İlişki Doğruluğu	400	0	16	5.20	3.75
Partner Tarafından Sevilmek	400	0	16	3.93	3.86
Yeni Cinsel Doyum Ölçeği	400	20	100	80.38	16.17
Ben-Merkezli	400	10	50	40.30	8.12
Eş-Partner / Cinsel Aktivite-Merkezli	400	10	50	40.07	9.38
Aldatma Eğilimi Ölçeği	400	30	144	54.27	20.64

Partnere İlişkin Obsesif Kompulsif Belirti Ölçeği ortalaması (\bar{X} =18,43 SS=16,28), Ahlaklılık ortalaması (\bar{X} =2,49 SS=3,48), Sosyallik ortalaması (\bar{X} =3,75 SS=3,66), Duygusal İstikrar ortalaması (\bar{X} =3,93 SS=4,10), Yeterlilik ortalaması (\bar{X} =3,50 SS=3,81), Dış Görünüş ortalaması (\bar{X} =1,99 SS=2,60), Zeka ortalaması (\bar{X} =2,77 SS=3,03), Romantik İlişki Odaklı Obsesyon ve Kompulsiyonlar Ölçeği ortalaması (\bar{X} =12,62 SS=9,56), Partnere Duyulan Sevgi ortalaması (\bar{X} =3,22 SS=3,32), İlişki Doğruluğu ortalaması (\bar{X} =5,38 SS=3,89), Partner Tarafından Sevilmek ortalaması (\bar{X} =4,02 SS=3,89), Yeni Cinsel Doyum

Ölçeği ortalaması ($\bar{X}=79,99$ $SS=16,57$), Ben-Merkezli ortalaması ($\bar{X}=39,86$ $SS=8,49$), Eş-Partner/Cinsel Aktivite-Merkezli ortalaması ($\bar{X}=40,13$ $SS=9,30$) , Aldatma Eğilimi Ölçeği ortalaması ($\bar{X}=53,85$ $SS=19,74$) ‘tür.

B. Korelasyon Analizi Bulguları

Bu kısımda, ilişki süresi değişkeni ile ölçeklerin ilişkisi ve ölçüm araçlarının birbirleri ile ilişkisini analiz etmek için Pearson Korelasyon analizi uygulanmıştır. Sonuçlar Çizelge 4 ve 5’de verilmiştir.

Çizelge 4. Partnere İlişkin Obsesif Kompulsif Belirti Ölçeği, Romantik İlişki Odaklı Obsesyon ve Kompulsiyonlar Ölçeği, Yeni Cinsel Doyum Ölçeği, Aldatma Eğilimi Ölçeği Arasındaki İlişki

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
1-Partnere İlişkin Obsesif Kompulsif Belirti Ölçeği	1														
2-Ahlaklılık	.78**	1													
3-Sosyallik	.84**	.59**	1												
4-Duygusal İstikrar	.85**	.65**	.64**	1											
5-Yeterlilik	.78**	.44**	.55**	.56**	1										
6-Dış Görünüş	.65**	.42**	.49**	.44**	.43**	1									
7-Zeka	.85**	.55**	.70**	.65**	.67**	.51**	1								
8-Romantik İlişki Odaklı Obsesyon ve Kompulsiyonlar Ölçeği	.70**	.57**	.56**	.66**	.54**	.34**	.59**	1							
9-Partnere Duyulan Sevgi	.59**	.42**	.49**	.49**	.46**	.39**	.56**	.81**	1						
10-İlişki Doğruluğu	.68**	.54**	.56**	.64**	.54**	.33**	.57**	.90**	.63**	1					
11-Partner Tarafından Sevilmek	.53**	.49**	.41**	.56**	.40**	.19**	.41**	.86**	.50**	.69**	1				
12-Yeni Cinsel Doyum Ölçeği	-.46**	-.31**	-.45**	-.37**	-.32**	-.34**	-.41**	-.42**	-.35**	-.40**	-.33**	1			
13-Ben-Merkezli	-.39**	-.27**	-.37**	-.29**	-.29**	-.29**	-.36**	-.38**	-.33**	-.35**	-.31**	.91**	1		
14-Eş-Partner / Cinsel Aktivite-Merkezli	-.46**	-.30**	-.46**	-.40**	-.31**	-.34**	-.40**	-.39**	-.31**	-.39**	-.30**	.93**	.71**	1	
15-Aldatma Eğilimi Ölçeği	.42**	.24**	.36**	.34**	.28**	.39**	.41**	.27**	.32**	.30**	.10*	-.29**	-.17**	-.35**	1

** $p < .01$, * $p < .05$ Uygulanan testin ismi: Pearson Korelasyon Testi

Romantik İlişki Odaklı Obsesyon ve Kompulsiyonlar Ölçeği ile Partnere İlişkin Obsesif Kompulsif Belirti Ölçeği ($r=.69, p<.01$), Partnere Duyulan Sevgi ile Partnere İlişkin Obsesif Kompulsif Belirti Ölçeği ($r=.59, p<.01$), İlişki Doğruluğu ile Partnere İlişkin Obsesif Kompulsif Belirti Ölçeği ($r=.67, p<.01$), Partner Tarafından Sevilmek ile Partnere İlişkin Obsesif Kompulsif Belirti Ölçeği ($r=.52, p<.01$) değişkenleri arasında orta düzey pozitif korelasyonlar, Yeni Cinsel Doyum Ölçeği ile Partnere İlişkin Obsesif Kompulsif Belirti Ölçeği ($r=-.46, p<.01$), Ben-Merkezli ile Partnere İlişkin Obsesif Kompulsif Belirti Ölçeği ($r=-.38, p<.01$), Eş-Partner/Cinsel Aktivite-Merkezli ile Partnere İlişkin Obsesif Kompulsif Belirti Ölçeği ($r=-.46, p<.01$) değişkenleri arasında orta düzey negatif korelasyonlar, Aldatma Eğilimi Ölçeği ile Partnere İlişkin Obsesif Kompulsif Belirti Ölçeği ($r=.42, p<.01$) değişkenleri arasında orta düzey pozitif korelasyon saptanmıştır.

Romantik İlişki Odaklı Obsesyon ve Kompulsiyonlar Ölçeği ile Ahlaklılık ($r=.56, p<.01$), Partnere Duyulan Sevgi ile Ahlaklılık ($r=.44, p<.01$), İlişki Doğruluğu ile Ahlaklılık ($r=.53, p<.01$), Partner Tarafından Sevilmek ile Ahlaklılık ($r=.47, p<.01$) değişkenleri arasında orta düzey pozitif korelasyonlar, Yeni Cinsel Doyum Ölçeği ile Ahlaklılık ($r=-.29, p<.01$), Ben-Merkezli ile Ahlaklılık ($r=-.26, p<.01$), Eş-Partner/Cinsel Aktivite-Merkezli ile Ahlaklılık ($r=-.28, p<.01$) değişkenleri arasında düşük düzey negatif korelasyonlar, Aldatma Eğilimi Ölçeği ile Ahlaklılık ($r=.23, p<.01$) değişkenleri arasında düşük düzey pozitif korelasyon saptanmıştır.

Romantik İlişki Odaklı Obsesyon ve Kompulsiyonlar Ölçeği ile Sosyallık ($r=.54, p<.01$), Partnere Duyulan Sevgi ile Sosyallık ($r=.48, p<.01$), İlişki Doğruluğu ile Sosyallık ($r=.54, p<.01$), Partner Tarafından Sevilmek ile Sosyallık ($r=.39, p<.01$) değişkenleri arasında orta düzey pozitif korelasyonlar, Yeni Cinsel Doyum Ölçeği ile Sosyallık ($r=-.45, p<.01$), Ben-Merkezli ile Sosyallık ($r=-.36, p<.01$), Eş-Partner/Cinsel Aktivite-Merkezli ile Sosyallık ($r=-.47, p<.01$) değişkenleri arasında orta düzey negatif korelasyonlar, Aldatma Eğilimi Ölçeği ile Sosyallık ($r=.36, p<.01$) değişkenleri arasında orta düzey pozitif korelasyon saptanmıştır.

Romantik İlişki Odaklı Obsesyon ve Kompulsiyonlar Ölçeği ile Duygusal İstikrar ($r=.66, p<.01$), Partnere Duyulan Sevgi ile Duygusal İstikrar ($r=.52,$

$p<.01$), İlişki Doğruluğu ile Duygusal İstikrar ($r=.64$, $p<.01$), Partner Tarafından Sevilmek ile Duygusal İstikrar ($r=.54$, $p<.01$) değişkenleri arasında orta düzey pozitif korelasyonlar, Yeni Cinsel Doyum Ölçeği ile Duygusal İstikrar ($r=-.38$, $p<.01$), Ben-Merkezli ile Duygusal İstikrar ($r=-.29$, $p<.01$), Eş-Partner/Cinsel Aktivite-Merkezli ile Duygusal İstikrar ($r=-.41$, $p<.01$) değişkenleri arasında düşük ve orta düzey negatif korelasyonlar, Aldatma Eğilimi Ölçeği ile Duygusal İstikrar ($r=.32$, $p<.01$) değişkenleri arasında orta düzey pozitif korelasyon saptanmıştır.

Romantik İlişki Odaklı Obsesyon ve Kompulsiyonlar Ölçeği ile Yeterlilik ($r=.51$, $p<.01$), Partnere Duyulan Sevgi ile Yeterlilik ($r=.43$, $p<.01$), İlişki Doğruluğu ile Yeterlilik ($r=.50$, $p<.01$), Partner Tarafından Sevilmek ile Yeterlilik ($r=.38$, $p<.01$) değişkenleri arasında orta düzey pozitif korelasyonlar, Yeni Cinsel Doyum Ölçeği ile Yeterlilik ($r=-.32$, $p<.01$), Ben-Merkezli ile Yeterlilik ($r=-.29$, $p<.01$), Eş-Partner/Cinsel Aktivite-Merkezli ile Yeterlilik ($r=-.30$, $p<.01$) değişkenleri arasında düşük ve orta düzey negatif korelasyonlar, Aldatma Eğilimi Ölçeği ile Yeterlilik ($r=.29$, $p<.01$) değişkenleri arasında düşük düzey pozitif korelasyon saptanmıştır.

Romantik İlişki Odaklı Obsesyon ve Kompulsiyonlar Ölçeği ile Dış Görünüş ($r=.37$, $p<.01$), Partnere Duyulan Sevgi ile Dış Görünüş ($r=.43$, $p<.01$), İlişki Doğruluğu ile Dış Görünüş ($r=.33$, $p<.01$), Partner Tarafından Sevilmek ile Dış Görünüş ($r=.21$, $p<.01$) değişkenleri arasında orta düzey pozitif korelasyonlar, Yeni Cinsel Doyum Ölçeği ile Dış Görünüş ($r=-.34$, $p<.01$), Ben-Merkezli ile Dış Görünüş ($r=-.30$, $p<.01$), Eş-Partner/Cinsel Aktivite-Merkezli ile Dış Görünüş ($r=-.33$, $p<.01$) değişkenleri arasında orta düzey negatif korelasyonlar, Aldatma Eğilimi Ölçeği ile Dış Görünüş ($r=.39$, $p<.01$) değişkenleri arasında orta düzey pozitif korelasyon saptanmıştır.

Romantik İlişki Odaklı Obsesyon ve Kompulsiyonlar Ölçeği ile Zeka ($r=.56$, $p<.01$), Partnere Duyulan Sevgi ile Zeka ($r=.50$, $p<.01$), İlişki Doğruluğu ile Zeka ($r=.55$, $p<.01$), Partner Tarafından Sevilmek ile Zeka ($r=.39$, $p<.01$) değişkenleri arasında orta düzey pozitif korelasyonlar, Yeni Cinsel Doyum Ölçeği ile Zeka ($r=-.37$, $p<.01$), Ben-Merkezli ile Zeka ($r=-.32$, $p<.01$), Eş-Partner/Cinsel Aktivite-Merkezli ile Zeka ($r=-.37$, $p<.01$) değişkenleri arasında orta düzey

negatif korelasyonlar, Aldatma Eğilimi Ölçeği ile Zeka ($r=.41$, $p<.01$) değişkenleri arasında orta düzey pozitif korelasyon saptanmıştır.

Yeni Cinsel Doyum Ölçeği ile Romantik İlişki Odaklı Obsesyon ve Kompulsiyonlar Ölçeği ($r=-.40$, $p<.01$), Ben-Merkezli ile Romantik İlişki Odaklı Obsesyon ve Kompulsiyonlar Ölçeği ($r=-.37$, $p<.01$), Eş-Partner/Cinsel Aktivite-Merkezli ile Romantik İlişki Odaklı Obsesyon ve Kompulsiyonlar Ölçeği ($r=-.38$, $p<.01$) değişkenleri arasında orta düzey negatif korelasyonlar, Aldatma Eğilimi Ölçeği ile Romantik İlişki Odaklı Obsesyon ve Kompulsiyonlar Ölçeği ($r=.26$, $p<.01$) değişkenleri arasında düşük düzey pozitif korelasyon saptanmıştır.

Yeni Cinsel Doyum Ölçeği ile Partnere Duyulan Sevgi ($r=-.35$, $p<.01$), Ben-Merkezli ile Partnere Duyulan Sevgi ($r=-.33$, $p<.01$), Eş-Partner/Cinsel Aktivite-Merkezli ile Partnere Duyulan Sevgi ($r=-.32$, $p<.01$) değişkenleri arasında orta düzey negatif korelasyonlar, Aldatma Eğilimi Ölçeği ile Partnere Duyulan Sevgi ($r=.30$, $p<.01$) değişkenleri arasında orta düzey pozitif korelasyon saptanmıştır.

Yeni Cinsel Doyum Ölçeği ile İlişki Doğruluğu ($r=-.39$, $p<.01$), Ben-Merkezli ile İlişki Doğruluğu ($r=-.34$, $p<.01$), Eş-Partner/Cinsel Aktivite-Merkezli ile İlişki Doğruluğu ($r=-.38$, $p<.01$) değişkenleri arasında orta düzey negatif korelasyonlar, Aldatma Eğilimi Ölçeği ile İlişki Doğruluğu ($r=.28$, $p<.01$) değişkenleri arasında düşük düzey pozitif korelasyon saptanmıştır.

Yeni Cinsel Doyum Ölçeği ile Partner Tarafından Sevilmek ($r=-.31$, $p<.01$), Ben-Merkezli ile Partner Tarafından Sevilmek ($r=-.29$, $p<.01$), Eş-Partner/Cinsel Aktivite-Merkezli ile Partner Tarafından Sevilmek ($r=-.29$, $p<.01$) değişkenleri arasında düşük ve orta düzey negatif korelasyonlar, Aldatma Eğilimi Ölçeği ile Partner Tarafından Sevilmek ($r=.10$, $p<.05$) değişkenleri arasında düşük düzey pozitif korelasyon saptanmıştır.

Aldatma Eğilimi Ölçeği ile Yeni Cinsel Doyum Ölçeği ($r=-.28$, $p<.01$) değişkenleri arasında düşük düzey negatif korelasyon saptanmıştır.

Aldatma Eğilimi Ölçeği ile Ben-Merkezli ($r=-.18$, $p<.01$) değişkenleri arasında düşük düzey negatif korelasyon saptanmıştır.

Aldatma Eğilimi Ölçeği ile Eş-Partner/Cinsel Aktivite-Merkezli ($r=-.33$, $p<.01$) değişkenleri arasında orta düzey negatif korelasyon saptanmıştır.

Çizelge 5. İlişki Süresi ile Partnere İlişkin Obsesif Kompulsif Belirti Ölçeği, Romantik İlişki Odaklı Obsesyon ve Kompulsiyonlar Ölçeği, Yeni Cinsel Doyum Ölçeği, Aldatma Eğilimi Ölçeği Arasındaki İlişki

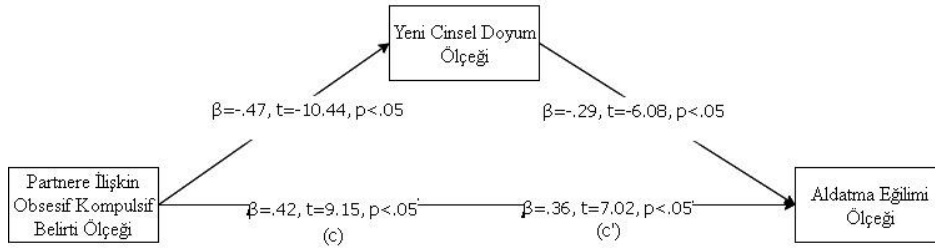
	İlişki Süresi
Partnere İlişkin Obsesif Kompulsif Belirti Ölçeği	-0.15**
Ahlaklılık	-0.15**
Sosyallik	-0.06
Duygusal İstikrar	-0.14*
Yeterlilik	-0.16**
Dış Görünüş	-0.05
Zeka	-0.16**
Romantik İlişki Odaklı Obsesyon ve Kompulsiyonlar Ölçeği	-0.17**
Partnere Duyulan Sevgi	-0.14*
İlişki Doğruluğu	-0.19**
Partner Tarafından Sevilmek	-0.09
Yeni Cinsel Doyum Ölçeği	0.00
Ben-Merkezli	0.03
Eş-Partner / Cinsel Aktivite-Merkezli	-0.03
Aldatma Eğilimi Ölçeği	-0.04

** $p < .01$, * $p < .05$ Uygulanan testin ismi: Pearson Korelasyon Testi

İlişki Süresi ve Partnere İlişkin Obsesif Kompulsif Belirti Ölçeği ($r = -.15$, $p < .05$), İlişki Süresi ve Ahlaklılık ($r = -.15$, $p < .05$), İlişki Süresi ve Duygusal İstikrar ($r = -.14$, $p < .05$), İlişki Süresi ve Yeterlilik ($r = -.16$, $p < .05$), İlişki Süresi ve Zeka ($r = -.16$, $p < .05$), İlişki Süresi ve Romantik İlişki Odaklı Obsesyon ve Kompulsiyonlar Ölçeği ($r = -.17$, $p < .05$), İlişki Süresi ve Partnere Duyulan Sevgi ($r = -.14$, $p < .05$), İlişki Süresi ve İlişki Doğruluğu ($r = -.19$, $p < .05$) düşük düzey negatif korelasyonlar tespit edilmiştir.

C. Aracılık Analizi Bulguları

Bu kısımda, aracılık analizi Process 3.5 uygulanmıştır. Sonuçlar Şekil 1 ve 2’de verilmiştir.

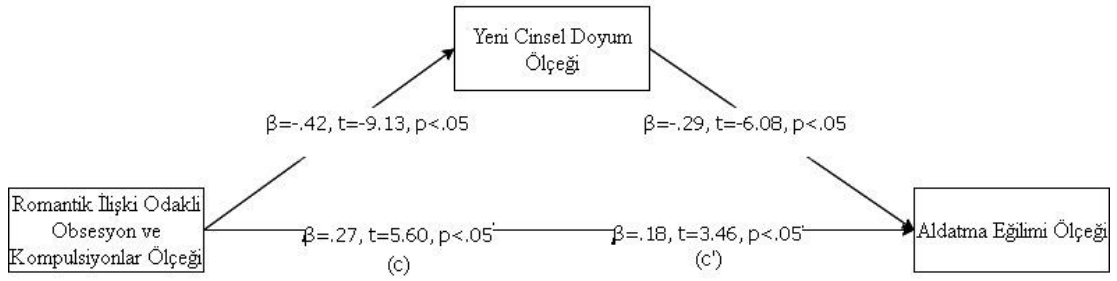

Şekil 2. Partnere İlişkin Obsesif Kompulsif Belirtilerin Aldatma Eğilimi ile İlişkisinde Cinsel Doyumun Aracı Rolü

Şekil 1’de görüldüğü üzere, partnere ilişkin obsesif kompulsif belirtilerin aldatma eğiliminin anlamlı düzeyde yordadığı görülmektedir. R^2 değeri .17 olup, yordayıcıların sonuç değişkenindeki varyansın %17’sini açıkladığını göstermektedir ($F(1,398)=83.65$, $p<.001$). Bulgular, partnere ilişkin obsesif kompulsif belirtilerin aldatma eğiliminin pozitif yönde yordadığı ($\beta=.42$, $t=9.15$, $p<.05$) saptanmıştır.

Aracı değişken olan cinsel doyum modele eklendikten sonra elde edilen regresyon modeli istatistiksel olarak anlamlıdır ($F(2,397)=45.36$, $p<.001$). Bağımsız değişkenlerden partnere ilişkin obsesif kompulsif belirtilerin ($\beta=.36$, $t=7.02$, $p<.05$) aldatma eğiliminin pozitif yönde, cinsel doyumun ($\beta=-.29$, $t=-6.08$, $p<.05$) aldatma eğiliminin negatif yönde yordamaktadır. R^2 değeri .19 olup, yordayıcıların sonuç değişkenindeki varyansın %19’unu açıkladığını göstermektedir

Aracı değişken modele dahil edildikten sonra, modeller arasında açıklanan varyans farkı .2 olarak tespit edilmiştir. Partnere ilişkin obsesif kompulsif belirtilerin beta katsayısı 0.42’den 0.36’ya azalmıştır fakat istatistiksel olarak anlamlılığını yitirmediğinden dolayı bu kısmi aracılık olduğu tespit edilmiştir. Sonuç olarak partnere ilişkin obsesif kompulsif belirtilerin aldatma eğilimi ile ilişkisinde cinsel doyumun kısmi aracılık etkisi söz konusudur. Bu iki değişkenin toplamda kısmi aracılık etkisi ($\beta=.06$, $p<.05$) olarak elde edilmiştir.

Şekil 3. Romantik İlişki Odaklı Obsesyon ve Kompulsiyonların ile İlişkinde Cinsel Doyumun Aracı Rolü

Şekil 2’de görüldüğü üzere, romantik ilişki odaklı obsesyon ve kompulsiyonların aldatma eğiliminin anlamlı düzeyde yordadığı görülmektedir. R^2 değeri .7 olup, yordayıcıların sonuç değişkenindeki varyansın %7’sini açıkladığını göstermektedir ($F(1,398)=31.37, p<.001$). Bulgular, romantik ilişki odaklı obsesyon ve kompulsiyonların aldatma eğilimini pozitif yönde yordadığı ($\beta=.27, t=5.60, p<.05$) saptanmıştır.

Aracı değişken olan cinsel doyum modele eklendikten sonra elde edilen regresyon modeli istatistiksel olarak anlamlıdır ($F(2,397)=25.01, p<.001$). Bağımsız değişkenlerden romantik ilişki odaklı obsesyon ve kompulsiyonların ($\beta=.18, t=3.46, p<.05$) aldatma eğilimini pozitif yönde, cinsel doyumun ($\beta=-.29, t=-6.08, p<.05$) aldatma eğilimini negatif yönde yordamaktadır. R^2 değeri .11 olup, yordayıcıların sonuç değişkenindeki varyansın %11’ini açıkladığını göstermektedir

Aracı değişken modele dahil edildikten sonra, modeller arasında açıklanan varyans farkı .04 olarak tespit edilmiştir. Romantik ilişki odaklı obsesyon ve kompulsiyonların beta katsayısı 0.27’den 0.18’e azalmıştır fakat istatistiksel olarak anlamlılığını yitirmediğinden dolayı bu kısmi aracılık olduğu tespit edilmiştir. Sonuç olarak romantik ilişki odaklı obsesyon ve kompulsiyonların aldatma eğilimi ile ilişkisinde cinsel doyumun kısmi aracılık etkisi söz konusudur. Bu iki değişkenin toplamda kısmi aracılık etkisi ($\beta=.09, p<.05$) olarak elde edilmiştir.

D. Karşılaştırma Analizi Bulguları

Bu bölümde, Algılanan Partnere İlişkin Obsesif Kompulsif Belirti Ölçeği, Romantik İlişki Odaklı Obsesyon ve Kompulsiyonlar Ölçeğine ait puanların sosyo-demografik değişkenlere yönünden karşılaştırılması için Bağımsız Gruplar

t-testi ve ANOVA testi uygulanmıştır. Sonuçlar Çizelge 6-11 arasında aktarılmıştır.

Çizelge 6. Cinsiyete Göre Partnere İlişkin Obsesif Kompulsif Belirti Ölçeği, Romantik İlişki Odaklı Obsesyon ve Kompulsiyonlar Ölçeğinin Karşılaştırılması

		n	\bar{X}	Ss.	t	Sd.	p
Partnere İlişkin Obsesif Kompulsif Belirti Ölçeği	Kadın	279	18.22	16.08	-0.40	398	0.690
	Erkek	121	18.93	17.48			
Ahlaklılık	Kadın	279	2.55	3.59	0.22	398	0.824
	Erkek	121	2.46	3.41			
Sosyallik	Kadın	279	3.86	3.62	0.61	398	0.543
	Erkek	121	3.62	3.81			
Duygusal İstikrar	Kadın	279	3.87	4.14	-0.57	398	0.566
	Erkek	121	4.12	4.04			
Yeterlilik	Kadın	279	3.53	3.80	1.07	398	0.287
	Erkek	121	3.09	3.75			
Dış Görünüş	Kadın	279	1.74	2.43	-3.13	398	0.002*
	Erkek	121	2.60	2.74			
Zeka	Kadın	279	2.66	2.89	-1.12	398	0.262
	Erkek	121	3.03	3.33			
Romantik İlişki Odaklı Obsesyon ve Kompulsiyonlar Ölçeği	Kadın	279	13.12	9.58	2.71	398	0.007*
	Erkek	121	10.40	8.30			
Partnere Duyulan Sevgi	Kadın	279	3.20	3.32	0.33	398	0.743
	Erkek	121	3.09	2.83			
İlişki Doğruluğu	Kadın	279	5.50	3.84	2.43	398	0.016*
	Erkek	121	4.51	3.46			
Partner Tarafından Sevilmek	Kadın	279	4.42	4.05	3.92	398	0.000*
	Erkek	121	2.80	3.11			
Yeni Cinsel Doyum Ölçeği	Kadın	279	80.46	16.58	0.16	398	0.875
	Erkek	121	80.18	15.24			
Ben-Merkezli	Kadın	279	39.51	8.50	-3.01	398	0.003*
	Erkek	121	42.14	6.84			
Eş-Partner / Cinsel Aktivite-Merkezli	Kadın	279	40.95	9.19	2.88	398	0.004*
	Erkek	121	38.04	9.54			
Aldatma Eğilimi Ölçeği	Kadın	279	50.66	16.66	-5.50	398	0.000*
	Erkek	121	62.59	25.94			

* $p < .05$ Kullanılan Test: Bağımsız Örneklem T-Testi

Partnere İlişkin Obsesif Kompulsif Belirti Ölçeği, Ahlaklılık, Sosyallik, Duygusal İstikrar, Yeterlilik, Zeka, Partnere Duyulan Sevgi, Yeni Cinsel Doyum Ölçeğinin cinsiyet gruplarına göre değerlendirildiğinde gruplar arasında anlamlı bir fark saptanmamıştır ($p > .05$).

Romantik İlişki Odaklı Obsesyon ve Kompulsiyonlar Ölçeğinden ($t(539)=2.91$, $p < .05$), İlişki Doğruluğu alt ölçeğinden ($t(539)=2.79$, $p < .05$), Eş-Partner/Cinsel Aktivite-Merkezli alt ölçeğinden ($t(398)=2.88$, $p < 0.05$) Partner Tarafından Sevilmek alt ölçeğinden ($t(539)=3.98$, $p < .05$) aldıkları puanlar

cinsiyet gruplarına göre değerlendirildiğinde gruplar arasında anlamlı bir fark saptanmıştır. Ortalamalar karşılaştırıldığında kadınlar, erkeklere göre daha fazla puan almıştır.

Ben-Merkezli alt ölçeğinden ($t(398)=-3.01$, $p<0.05$), Aldatma Eğilimi Ölçeğinden ($t(398)=-5.50$, $p<0.05$), Dış Görünüş alt ölçeğinden ($t(539)=-2.96$, $p<0.05$) aldıkları puanlar cinsiyet gruplarına göre değerlendirildiğinde gruplar arasında anlamlı bir fark saptanmıştır. Ortalamalar karşılaştırıldığında erkekler, kadınlara göre daha fazla puan almıştır.

Çizelge 7. Eğitim Düzeyine Göre Partnere İlişkin Obsesif Kompulsif Belirti Ölçeği, Romantik İlişki Odaklı Obsesyon ve Kompulsiyonlar Ölçeğinin Karşılaştırılması

		n	\bar{X}	Ss.	Var. K.	K.T	Sd.	K.O	F	p
Partnere İlişkin Obsesif Kompulsif Belirti Ölçeği	Lise Mezunu	26	21.62	18.62	G.Arası	320.56	2	160.28	0.59	0.556
	Üniversite Mezunu	209	18.50	15.36	G.İçi	108299.61	397	272.79		
	Yüksek Lisans / Doktora Mezunu	165	17.85	17.55	Toplam	108620.18	399			
	Toplam	400	18.43	16.50						
Ahlaklılık	Lise Mezunu	26	2.77	3.58	G.Arası	8.14	2	4.07	0.32	0.723
	Üniversite Mezunu	209	2.62	3.57	G.İçi	4975.66	397	12.53		
	Yüksek Lisans / Doktora Mezunu	165	2.36	3.49	Toplam	4983.80	399			
	Toplam	400	2.52	3.53						
Sosyallik	Lise Mezunu	26	4.23	4.19	G.Arası	14.71	2	7.35	0.54	0.582
	Üniversite Mezunu	209	3.90	3.68	G.İçi	5379.65	397	13.55		
	Yüksek Lisans / Doktora Mezunu	165	3.58	3.59	Toplam	5394.36	399			
	Toplam	400	3.79	3.68						
Duyusal İstikrar	Lise Mezunu	26	5.04	4.44	G.Arası	36.16	2	18.08	1.07	0.343
	Üniversite Mezunu	209	3.95	4.05	G.İçi	6682.63	397	16.83		
	Yüksek Lisans / Doktora Mezunu	165	3.77	4.12	Toplam	6718.79	399			
	Toplam	400	3.95	4.10						

Çizelge 7. (devamı) Eğitim Düzeyine Göre Partnere İlişkin Obsesif Kompulsif Belirti Ölçeği, Romantik İlişki Odaklı Obsesyon ve Kompulsiyonlar Ölçeğinin Karşılaştırılması

		n	\bar{X}	Ss.	Var. K.	K.T	Sd.	K.O	F	p
Yeterlilik	Lise Mezunları	26	3.65	4.09	G.Arası	13.89	2	6.95	0.48	0.617
	Üniversite Mezunları	209	3.22	3.49	G.İçi	5709.91	397	14.38		
	Yüksek Lisans / Doktora Mezunları	165	3.58	4.10	Toplam	5723.80	399			
	Toplam	400	3.40	3.79						
Dış Görünüş	Lise Mezunları	26	2.62	2.73	G.Arası	30.86	2	15.43	2.38	0.094
	Üniversite Mezunları	209	2.17	2.41	G.İçi	2574.14	397	6.48		
	Yüksek Lisans / Doktora Mezunları	165	1.70	2.68	Toplam	2605.00	399			
	Toplam	400	2.00	2.56						
Zeka	Lise Mezunları	26	3.31	3.54	G.Arası	12.33	2	6.17	0.67	0.512
	Üniversite Mezunları	209	2.64	2.76	G.İçi	3645.42	397	9.18		
	Yüksek Lisans / Doktora Mezunları	165	2.86	3.26	Toplam	3657.75	399			
	Toplam	400	2.78	3.03						
Romantik İlişki Odaklı Obsesyon ve Kompulsiyonlar Ölçeği	Lise Mezunları	26	12.58	6.54	G.Arası	90.61	2	45.31	0.52	0.593
	Üniversite Mezunları	209	12.71	9.26	G.İçi	34339.39	397	86.50		
	Yüksek Lisans / Doktora Mezunları	165	11.73	9.71	Toplam	34430.00	399			
	Toplam	400	12.30	9.29						
Partnere Duyulan Sevgi	Lise Mezunları	26	3.73	3.04	G.Arası	19.59	2	9.79	0.97	0.380
	Üniversite Mezunları	209	3.28	3.11	G.İçi	4006.85	397	10.09		
	Yüksek Lisans / Doktora Mezunları	165	2.94	3.28	Toplam	4026.44	399			
	Toplam	400	3.17	3.18						
İlişki Doğruluğu	Lise Mezunları	26	5.12	2.79	G.Arası	12.71	2	6.36	0.45	0.638
	Üniversite Mezunları	209	5.37	3.81	G.İçi	5605.29	397	14.12		
	Yüksek Lisans / Doktora Mezunları	165	5.00	3.82	Toplam	5618.00	399			
	Toplam	400	5.20	3.75						

Çizelge 7. (devamı) Eğitim Düzeyine Göre Partnere İlişkin Obsesif Kompulsif Belirti Ölçeği, Romantik İlişki Odaklı Obsesyon ve Kompulsiyonlar Ölçeğinin Karşılaştırılması

		n	\bar{X}	Ss.	Var. K.	K.T	Sd.	K.O	F	p
Partner Tarafından Sevilmek	Lise	26	3.73	3.53	G.Arası	7.74	2	3.87	0.26	0.772
	Mezunu									
	Üniversite Mezunu	209	4.06	3.88	G.İçi	5932.30	397	14.94		
	Yüksek Lisans / Doktora Mezunu	165	3.79	3.89	Toplam	5940.04	399			
Yeni Cinsel Doyum Ölçeği	Toplam	400	3.93	3.86						
	Lise	26	81.19	16.66	G.Arası	226.61	2	113.31	0.43	0.649
	Mezunu									
	Üniversite Mezunu	209	79.66	16.43	G.İçi	104063.14	397	262.12		
Ben-Merkezli	Yüksek Lisans / Doktora Mezunu	165	81.16	15.80	Toplam	104289.75	399			
	Toplam	400	80.38	16.17						
	Lise	26	39.77	7.88	G.Arası	86.21	2	43.11	0.65	0.521
	Mezunu									
Eş-Partner / Cinsel Aktivite- Merkezli	Üniversite Mezunu	209	39.93	8.37	G.İçi	26210.19	397	66.02		
	Yüksek Lisans / Doktora Mezunu	165	40.85	7.85	Toplam	26296.40	399			
	Toplam	400	40.30	8.12						
	Lise	26	41.42	9.96	G.Arası	81.80	2	40.90	0.46	0.629
Aldatma Eğilimi Ölçeği	Mezunu									
	Üniversite Mezunu	209	39.72	9.49	G.İçi	35037.10	397	88.25		
	Yüksek Lisans / Doktora Mezunu	165	40.30	9.18	Toplam	35118.90	399			
	Toplam	400	40.07	9.38						
Aldatma Eğilimi Ölçeği	Lise	26	54.54	22.69	G.Arası	28.61	2	14.30	0.03	0.967
	Mezunu									
	Üniversite Mezunu	209	54.01	19.30	G.İçi	169900.23	397	427.96		
	Yüksek Lisans / Doktora Mezunu	165	54.55	22.02	Toplam	169928.84	399			
	Toplam	400	54.27	20.64						

* $p < .05$ Kullanılan Test: Tek Yönlü Varyans Analizi (ANOVA)

Partnere İlişkin Obsesif Kompulsif Belirti Ölçeği, Ahlaklılık, Sosyallık, Duygusal İstikrar, Yeterlilik, Dış Görünüş, Zeka, Romantik İlişki Odaklı Obsesyon ve Kompulsiyonlar Ölçeği, Partnere Duyulan Sevgi, İlişki Doğruluğu, Partner Tarafından Sevilmek, Yeni Cinsel Doyum Ölçeği, Ben-Merkezli, Eş-Partner / Cinsel Aktivite-Merkezli, Aldatma Eğilimi Ölçeği eğitim düzeyi

gruplarına göre değerlendirildiğinde gruplar arasında anlamlı bir fark saptanmamıştır ($p>.05$).

Çizelge 8. Çalışma Durumuna Göre Partnere İlişkin Obsesif Kompulsif Belirti Ölçeği, Romantik İlişki Odaklı Obsesyon ve Kompulsiyonlar Ölçeğinin Karşılaştırılması

		n	\bar{X}	Ss.	Var.	K.T	Sd.	K.O	F	p
K.										
Partnere İlişkin Obsesif Kompulsif Belirti Ölçeği	Çalışıyor	238	18.52	16.81	G.Arası	850.13	2	425.06	1.57	0.210
	Çalışmıyor	67	15.58	14.56	G.İçi	107770.05	397	271.46		
	Öğrenci	95	20.22	16.89	Toplam	108620.18	399			
	Toplam	400	18.43	16.50						
Ahlaklılık	Çalışıyor	238	2.48	3.50	G.Arası	24.46	2	12.23	0.98	0.377
	Çalışmıyor	67	2.13	3.28	G.İçi	4959.33	397	12.49		
	Öğrenci	95	2.91	3.78	Toplam	4983.80	399			
	Toplam	400	2.52	3.53						
Sosyallik	Çalışıyor	238	3.90	3.81	G.Arası	13.11	2	6.55	0.48	0.617
	Çalışmıyor	67	3.40	3.08	G.İçi	5381.25	397	13.55		
	Öğrenci	95	3.78	3.73	Toplam	5394.36	399			
	Toplam	400	3.79	3.68						
Duygusal İstikrar	Çalışıyor	238	3.89	4.07	G.Arası	8.79	2	4.39	0.26	0.771
	Çalışmıyor	67	3.78	3.90	G.İçi	6710.00	397	16.90		
	Öğrenci	95	4.20	4.35	Toplam	6718.79	399			
	Toplam	400	3.95	4.10						
Yeterlilik	Çalışıyor	238	3.35	3.90	G.Arası	124.10	2	62.05	4.40	0.013*
	Çalışmıyor	67	2.43	2.88	G.İçi	5599.70	397	14.11		
	Öğrenci	95	4.20	3.93	Toplam	5723.80	399			
	Toplam	400	3.40	3.79						
Dış Görünüş	Çalışıyor	238	2.11	2.65	G.Arası	12.76	2	6.38	0.98	0.377
	Çalışmıyor	67	1.61	2.49	G.İçi	2592.24	397	6.53		
	Öğrenci	95	2.02	2.36	Toplam	2605.00	399			
	Toplam	400	2.00	2.56						
Zeka	Çalışıyor	238	2.79	3.06	G.Arası	31.47	2	15.74	1.72	0.180
	Çalışmıyor	67	2.22	2.63	G.İçi	3626.28	397	9.13		
	Öğrenci	95	3.12	3.17	Toplam	3657.75	399			
	Toplam	400	2.78	3.03						
Romantik İlişki Odaklı Obsesyon ve Kompulsiyonlar Ölçeği	Çalışıyor	238	12.10	9.57	G.Arası	39.60	2	19.80	0.23	0.796
	Çalışmıyor	67	12.97	9.50	G.İçi	34390.40	397	86.63		
	Öğrenci	95	12.33	8.46	Toplam	34430.00	399			
	Toplam	400	12.30	9.29						

Çizelge 8. (devamı) Çalışma Durumuna Göre Partnere İlişkin Obsesif Kompulsif Belirti Ölçeği, Romantik İlişki Odaklı Obsesyon ve Kompulsiyonlar Ölçeğinin Karşılaştırılması

		n	\bar{X}	Ss.	Var.	K.T	Sd.	K.O	F	p
Partnere	Çalışıyor	238	3.17	3.13	G.Arası	4.19	2	2.10	0.21	0.813
Duyulan Sevgi	Çalışmıyor	67	3.36	3.64	G.İçi	4022.25	397	10.13		
	Öğrenci	95	3.03	2.96	Toplam	4026.44	399			
	Toplam	400	3.17	3.18						
İlişki	Çalışıyor	238	5.08	3.89	G.Arası	9.61	2	4.80	0.34	0.712
Doğruluğu	Çalışmıyor	67	5.49	3.63	G.İçi	5608.39	397	14.13		
	Öğrenci	95	5.28	3.51	Toplam	5618.00	399			
	Toplam	400	5.20	3.75						
Partner	Çalışıyor	238	3.84	4.03	G.Arası	4.76	2	2.38	0.16	0.853
Tarafından	Çalışmıyor	67	4.12	3.56	G.İçi	5935.28	397	14.95		
Sevilmek	Öğrenci	95	4.01	3.66	Toplam	5940.04	399			
	Toplam	400	3.93	3.86						
Yeni Cinsel	Çalışıyor	238	79.19	16.63	G.Arası	1052.50	2	526.25	2.02	0.134
Doyum Ölçeği	Çalışmıyor	67	80.69	15.74	G.İçi	103237.25	397	260.04		
	Öğrenci	95	83.12	15.08	Toplam	104289.75	399			
	Toplam	400	80.38	16.17						
Ben-Merkezli	Çalışıyor	238	39.98	8.42	G.Arası	166.45	2	83.23	1.26	0.284
	Çalışmıyor	67	39.81	8.09	G.İçi	26129.95	397	65.82		
	Öğrenci	95	41.45	7.30	Toplam	26296.40	399			
	Toplam	400	40.30	8.12						
Eş-Partner /	Çalışıyor	238	39.21	9.62	G.Arası	461.14	2	230.57	2.64	0.073
Cinsel Aktivite-										
Merkezli	Çalışmıyor	67	40.88	8.73	G.İçi	34657.76	397	87.30		
	Öğrenci	95	41.66	9.04	Toplam	35118.90	399			
	Toplam	400	40.07	9.38						
Aldatma	Çalışıyor	238	55.90	21.20	G.Arası	1918.51	2	959.25	2.27	0.105
Eğilimi Ölçeği	Çalışmıyor	67	50.10	16.29	G.İçi	168010.33	397	423.20		
	Öğrenci	95	53.13	21.63	Toplam	169928.84	399			
	Toplam	400	54.27	20.64						

* $p < .05$ Kullanılan Test: Tek Yönlü Varyans Analizi (ANOVA)

Partnere İlişkin Obsesif Kompulsif Belirti Ölçeği, Ahlaklılık, Sosyallik, Duygusal İstikrar, Dış Görünüş, Zeka, Romantik İlişki Odaklı Obsesyon ve Kompulsiyonlar Ölçeği, Partnere Duyulan Sevgi, İlişki Doğruluğu, Partner Tarafından Sevilmek, Yeni Cinsel Doyum Ölçeği, Ben-Merkezli, Eş-Partner /

Cinsel Aktivite-Merkezli, Aldatma Eğilimi Ölçeği çalışma durumu gruplarına göre değerlendirildiğinde gruplar arasında anlamlı bir fark saptanmamıştır ($p>.05$).

Yeterlilik alt ölçeğinden ($F(2.397)=4.40$, $p<.05$) elde edilen puanları çalışma durumuna göre kıyasladığımızda ortalamalar arasında anlamlı farklılık tespit edilmiştir. Post-hoc testi olan Games-Howell bulguları incelendiğinde, öğrencilerin aldığı puanların çalışmayanlara göre kıyasladığımızda anlamlı düzeyde daha yüksek puana sahip olduğu tespit edilmiştir.

Çizelge 9. İlişki Durumuna Göre Partnere İlişkin Obsesif Kompulsif Belirti Ölçeği, Romantik İlişki Odaklı Obsesyon ve Kompulsiyonlar Ölçeğinin Karşılaştırılması

		n	\bar{X}	Ss.	Var. K.	K.T	Sd.	K.O	F	p
Partnere İlişkin Obsesif Kompulsif Belirti Ölçeği	Evli	132	14.86	15.27	G.Arası	15011.07	2	7505.53	31.83	0.000*
	İlişkisi Var	179	15.37	14.05	G.İçi	93609.11	397	235.79		
	İlişkisi Yok	89	29.88	17.81	Toplam	108620.18	399			
	Toplam	400	18.43	16.50						
Ahlaklılık	Evli	132	1.62	2.94	G.Arası	596.04	2	298.02	26.96	0.000*
	İlişkisi Var	179	2.07	2.97	G.İçi	4387.76	397	11.05		
	İlişkisi Yok	89	4.78	4.38	Toplam	4983.80	399			
	Toplam	400	2.52	3.53						
Sosyallik	Evli	132	3.70	3.73	G.Arası	258.75	2	129.38	10.00	0.000*
	İlişkisi Var	179	3.15	3.32	G.İçi	5135.61	397	12.94		
	İlişkisi Yok	89	5.22	3.92	Toplam	5394.36	399			
	Toplam	400	3.79	3.68						
Duygusal İstikrar	Evli	132	2.77	3.55	G.Arası	1126.23	2	563.11	39.97	0.000*
	İlişkisi Var	179	3.26	3.49	G.İçi	5592.56	397	14.09		
	İlişkisi Yok	89	7.06	4.49	Toplam	6718.79	399			
	Toplam	400	3.95	4.10						
Yeterlilik	Evli	132	2.85	3.81	G.Arası	236.32	2	118.16	8.55	0.000*
	İlişkisi Var	179	3.09	3.41	G.İçi	5487.48	397	13.82		
	İlişkisi Yok	89	4.82	4.14	Toplam	5723.80	399			
	Toplam	400	3.40	3.79						
Dış Görünüş	Evli	132	1.99	2.57	G.Arası	143.45	2	71.72	11.57	0.000*
	İlişkisi Var	179	1.49	2.07	G.İçi	2461.55	397	6.20		
	İlişkisi Yok	89	3.04	3.08	Toplam	2605.00	399			
	Toplam	400	2.00	2.56						

Çizelge 9. (devamı) İlişki Durumuna Göre Partnere İlişkin Obsesif Kompulsif Belirti Ölçeği, Romantik İlişki Odaklı Obsesyon ve Kompulsiyonlar Ölçeğinin Karşılaştırılması

		n	\bar{X}	Ss.	Var. K.	K.T	Sd.	K.O	F	p
Zeka	Evli	132	1.93	2.56	G.Arası	555.06	2	277.53	35.51	0.000*
	İlişkisi Var	179	2.31	2.58	G.İçi	3102.69	397	7.82		
	İlişkisi Yok	89	4.96	3.48	Toplam	3657.75	399			
	Toplam	400	2.78	3.03						
Romantik İlişki Odaklı Obsesyon ve Kompulsiyonlar Ölçeği	Evli	132	9.95	8.51	G.Arası	3294.22	2	1647.11	21.00	0.000*
	İlişkisi Var	179	11.43	8.60	G.İçi	31135.78	397	78.43		
	İlişkisi Yok	89	17.53	9.82	Toplam	34430.00	399			
	Toplam	400	12.30	9.29						
Partnere Duyulan Sevgi	Evli	132	2.66	3.03	G.Arası	214.56	2	107.28	11.17	0.000*
	İlişkisi Var	179	2.87	2.86	G.İçi	3811.88	397	9.60		
	İlişkisi Yok	89	4.53	3.62	Toplam	4026.44	399			
	Toplam	400	3.17	3.18						
İlişki Doğruluğu	Evli	132	4.19	3.49	G.Arası	574.19	2	287.09	22.60	0.000*
	İlişkisi Var	179	4.87	3.60	G.İçi	5043.81	397	12.70		
	İlişkisi Yok	89	7.37	3.61	Toplam	5618.00	399			
	Toplam	400	5.20	3.75						
Partner Tarafından Sevilme	Evli	132	3.11	3.39	G.Arası	356.66	2	178.33	12.68	0.000*
	İlişkisi Var	179	3.69	3.77	G.İçi	5583.38	397	14.06		
	İlişkisi Yok	89	5.63	4.18	Toplam	5940.04	399			
	Toplam	400	3.93	3.86						
Yeni Cinsel Doyum Ölçeği	Evli	132	79.33	17.45	G.Arası	5518.28	2	2759.14	11.09	0.000*
	İlişkisi Var	179	84.03	13.71	G.İçi	98771.47	397	248.79		
	İlişkisi Yok	89	74.58	17.00	Toplam	104289.75	399			
	Toplam	400	80.38	16.17						
Ben-Merkezli	Evli	132	39.99	9.01	G.Arası	579.33	2	289.67	4.47	0.012*
	İlişkisi Var	179	41.47	7.18	G.İçi	25717.07	397	64.78		
	İlişkisi Yok	89	38.40	8.18	Toplam	26296.40	399			
	Toplam	400	40.30	8.12						
Eş-Partner / Cinsel Aktivite-Merkezli	Evli	132	39.33	9.78	G.Arası	2522.19	2	1261.10	15.36	0.000*
	İlişkisi Var	179	42.55	7.96	G.İçi	32596.70	397	82.11		
	İlişkisi Yok	89	36.18	10.00	Toplam	35118.90	399			
	Toplam	400	40.07	9.38						

Çizelge 9. (devamı) İlişki Durumuna Göre Partnere İlişkin Obsesif Kompulsif Belirti Ölçeği, Romantik İlişki Odaklı Obsesyon ve Kompulsiyonlar Ölçeğinin Karşılaştırılması

		n	\bar{X}	Ss.	Var. K.	K.T	Sd.	K.O	F	p
Aldatma Eğilimi Ölçeği	Evli	132	50.33	18.22	G.Arası	10818.30	2	5409.15	13.50	0.000*
	İlişkisi Var	179	52.41	18.82	G.İçi	159110.54	397	400.78		
	İlişkisi Yok	89	63.84	24.44	Toplam	169928.84	399			
	Toplam	400	54.27	20.64						

* $p < .05$ Kullanılan Test: Tek Yönlü Varyans Analizi (ANOVA)

Partnere İlişkin Obsesif Kompulsif Belirti Ölçeğinden ($F(2.538)=42.09$, $p < .05$) elde edilen puanları ilişki durumuna göre kıyasladığımızda ortalamalar arasında anlamlı farklılık tespit edilmiştir. Post-hoc testi olan Games-Howell bulguları incelendiğinde, ilişkisi olmayanların aldığı puanların evli ve ilişkisi olanlara kıyasladığımızda anlamlı düzeyde daha yüksek puana sahip olduğu tespit edilmiştir.

Ahlaklılık alt ölçeğinden ($F(2.538)=28.13$, $p < .05$) elde edilen puanları ilişki durumuna göre kıyasladığımızda ortalamalar arasında anlamlı farklılık tespit edilmiştir. Post-hoc testi olan Games-Howell bulguları incelendiğinde, ilişkisi olmayanların aldığı puanların evli ve ilişkisi olanlara kıyasladığımızda anlamlı düzeyde daha yüksek puana sahip olduğu tespit edilmiştir.

Sosyallik alt ölçeğinden ($F(2.538)=15.68$, $p < .05$) elde edilen puanları ilişki durumuna göre kıyasladığımızda ortalamalar arasında anlamlı farklılık tespit edilmiştir. Post-hoc testi olan Games-Howell bulguları incelendiğinde, ilişkisi olmayanların aldığı puanların evli ve ilişkisi olanlara kıyasladığımızda anlamlı düzeyde daha yüksek puana sahip olduğu tespit edilmiştir.

Duygusal İstikrar alt ölçeğinden ($F(2.538)=57.11$, $p < .05$) elde edilen puanları ilişki durumuna göre kıyasladığımızda ortalamalar arasında anlamlı farklılık tespit edilmiştir. Post-hoc testi olan Games-Howell bulguları incelendiğinde, ilişkisi olmayanların aldığı puanların evli ve ilişkisi olanlara kıyasladığımızda anlamlı düzeyde daha yüksek puana sahip olduğu tespit edilmiştir.

Yeterlilik alt ölçeğinden ($F(2.538)=12.70$, $p < .05$) elde edilen puanları ilişki durumuna göre kıyasladığımızda ortalamalar arasında anlamlı farklılık tespit

edilmiştir. Post-hoc testi olan Games-Howell bulguları incelendiğinde, ilişkisi olmayanların aldığı puanların evli ve ilişkisi olanlara kıyasladığımızda anlamlı düzeyde daha yüksek puana sahip olduğu tespit edilmiştir.

Dış Görünüş alt ölçeğinden ($F(2.538)=9.71, p<.05$) elde edilen puanları ilişki durumuna göre kıyasladığımızda ortalamalar arasında anlamlı farklılık tespit edilmiştir. Post-hoc testi olan Tukey bulguları incelendiğinde, ilişkisi olmayanların aldığı puanların evli ve ilişkisi olanlara kıyasladığımızda anlamlı düzeyde daha yüksek puana sahip olduğu tespit edilmiştir.

Zeka alt ölçeğinden ($F(2.538)=43.57, p<.05$) elde edilen puanları ilişki durumuna göre kıyasladığımızda ortalamalar arasında anlamlı farklılık tespit edilmiştir. Post-hoc testi olan Games-Howell bulguları incelendiğinde, ilişkisi olmayanların aldığı puanların evli ve ilişkisi olanlara kıyasladığımızda anlamlı düzeyde daha yüksek puana sahip olduğu tespit edilmiştir.

Romantik İlişki Odaklı Obsesyon ve Kompulsiyonlar Ölçeğinden ($F(2.538)=27.96, p<.05$) elde edilen puanları ilişki durumuna göre kıyasladığımızda ortalamalar arasında anlamlı farklılık tespit edilmiştir. Post-hoc testi olan Games-Howell bulguları incelendiğinde, ilişkisi olmayanların aldığı puanların evli ve ilişkisi olanlara kıyasladığımızda anlamlı düzeyde daha yüksek puana sahip olduğu tespit edilmiştir.

Partnere Duyulan Sevgi alt ölçeğinden ($F(2.538)=11.91, p<.05$) elde edilen puanları ilişki durumuna göre kıyasladığımızda ortalamalar arasında anlamlı farklılık tespit edilmiştir. Post-hoc testi olan Tukey bulguları incelendiğinde, ilişkisi olmayanların aldığı puanların evli ve ilişkisi olanlara kıyasladığımızda anlamlı düzeyde daha yüksek puana sahip olduğu tespit edilmiştir.

İlişki Doğruluğu alt ölçeğinden ($F(2.538)=36.39, p<.05$) elde edilen puanları ilişki durumuna göre kıyasladığımızda ortalamalar arasında anlamlı farklılık tespit edilmiştir. Post-hoc testi olan Games-Howell bulguları incelendiğinde, ilişkisi olmayanların aldığı puanların evli ve ilişkisi olanlara kıyasladığımızda anlamlı düzeyde daha yüksek puana sahip olduğu tespit edilmiştir.

Partner Tarafından Sevilmek alt ölçeğinden ($F(2.538)=15.56, p<.05$) elde edilen puanları ilişki durumuna göre kıyasladığımızda ortalamalar arasında

anlamli farklılık tespit edilmiştir. Post-hoc testi olan Tukey bulguları incelendiğinde, ilişkisi olmayanların aldığı puanların evli ve ilişkisi olanlara kıyasladığımızda anlamlı düzeyde daha yüksek puana sahip olduğu tespit edilmiştir.

Yeni Cinsel Doyum Ölçeğinden ($F(3.397)=11.09, p<.05$) elde edilen puanları ilişki durumuna göre karşılaştırıldığında gruplar arası bir farkın olduğu saptanmıştır. Post-hoc testi olan Games-Howell çoklu karşılaştırma testi bulguları incelendiğinde, ilişkisi olanların aldığı puanların evli ve ilişkisi olmayanlara kıyasladığımızda anlamlı seviyede yüksek puan almıştır.

Ben-Merkezli alt ölçeğinden ($F(3.397)=4.47, p<.05$) elde edilen puanları ilişki durumuna göre karşılaştırıldığında gruplar arası bir farkın olduğu saptanmıştır. Post-hoc testi olan Tukey çoklu karşılaştırma testi bulguları incelendiğinde, ilişkisi olanların aldığı puanların ilişkisi olmayanlara kıyasladığımızda anlamlı seviyede yüksek puan almıştır.

Eş-Partner / Cinsel Aktivite-Merkezli alt ölçeğinden ($F(3.397)=15.36, p<.05$) elde edilen puanları ilişki durumuna göre karşılaştırıldığında gruplar arası bir farkın olduğu saptanmıştır. Post-hoc testi olan Games-Howell çoklu karşılaştırma testi bulguları incelendiğinde, ilişkisi olanların aldığı puanların evli ve ilişkisi olmayanlara kıyasladığımızda anlamlı seviyede yüksek puan almıştır.

Aldatma Eğilimi Ölçeğinden ($F(3.397)=13.50, p<.05$) elde edilen puanları ilişki durumuna göre karşılaştırıldığında gruplar arası bir farkın olduğu saptanmıştır. Post-hoc testi olan Games-Howell çoklu karşılaştırma testi bulguları incelendiğinde, ilişkisi olmayanların aldığı puanların evli ve ilişkisi olanlara kıyasladığımızda anlamlı seviyede yüksek puan almıştır.

Çizelge 10. Psikiyatrik Tanı Durumuna Göre Partnere İlişkin Obsesif Kompulsif Belirti Ölçeği, Romantik İlişki Odaklı Obsesyon ve Kompulsiyonlar Ölçeğinin Karşılaştırılması

		n	\bar{X}	Ss.	t	Sd.	p																																																																																																																																																																				
Partnere İlişkin Obsesif Kompulsif Belirti Ölçeği	Evet	78	21.28	16.03	1.70	398	0.089																																																																																																																																																																				
	Hayır	322	17.74	16.56				Ahlaklılık	Evet	78	2.83	3.79	0.87	398	0.387	Hayır	322	2.45	3.47	Sosyallik	Evet	78	4.62	3.74	2.22	398	0.027*	Hayır	322	3.59	3.64	Duygusal İstikrar	Evet	78	4.94	4.43	2.39	398	0.017*	Hayır	322	3.70	3.99	Yeterlilik	Evet	78	3.85	4.19	1.17	398	0.244	Hayır	322	3.29	3.68	Dış Görünüş	Evet	78	1.87	2.32	-0.50	398	0.615	Hayır	322	2.03	2.61	Zeka	Evet	78	3.18	3.09	1.32	398	0.189	Hayır	322	2.68	3.01	Romantik İlişki Odaklı Obsesyon ve Kompulsiyonlar Ölçeği	Evet	78	15.41	9.98	3.34	398	0.001*	Hayır	322	11.55	8.97	Partnere Duyulan Sevgi	Evet	78	3.69	3.36	1.62	398	0.106	Hayır	322	3.04	3.12	İlişki Doğruluğu	Evet	78	6.08	3.87	2.31	398	0.021*	Hayır	322	4.99	3.70	Partner Tarafından Sevilmek	Evet	78	5.64	4.59	4.47	398	0.000*	Hayır	322	3.52	3.55	Yeni Cinsel Doyum Ölçeği	Evet	78	77.29	17.12	-1.88	398	0.061	Hayır	322	81.12	15.86	Ben-Merkezli	Evet	78	38.67	8.14	-1.99	398	0.047*	Hayır	322	40.70	8.08	Eş-Partner / Cinsel Aktivite-Merkezli	Evet	78	38.63	10.39	-1.52	398	0.130	Hayır	322	40.42	9.10	Aldatma Eğilimi Ölçeği	Evet	78	55.51	20.74	0.59	398	0.554
Ahlaklılık	Evet	78	2.83	3.79	0.87	398	0.387																																																																																																																																																																				
	Hayır	322	2.45	3.47				Sosyallik	Evet	78	4.62	3.74	2.22	398	0.027*	Hayır	322	3.59	3.64	Duygusal İstikrar	Evet	78	4.94	4.43	2.39	398	0.017*	Hayır	322	3.70	3.99	Yeterlilik	Evet	78	3.85	4.19	1.17	398	0.244	Hayır	322	3.29	3.68	Dış Görünüş	Evet	78	1.87	2.32	-0.50	398	0.615	Hayır	322	2.03	2.61	Zeka	Evet	78	3.18	3.09	1.32	398	0.189	Hayır	322	2.68	3.01	Romantik İlişki Odaklı Obsesyon ve Kompulsiyonlar Ölçeği	Evet	78	15.41	9.98	3.34	398	0.001*	Hayır	322	11.55	8.97	Partnere Duyulan Sevgi	Evet	78	3.69	3.36	1.62	398	0.106	Hayır	322	3.04	3.12	İlişki Doğruluğu	Evet	78	6.08	3.87	2.31	398	0.021*	Hayır	322	4.99	3.70	Partner Tarafından Sevilmek	Evet	78	5.64	4.59	4.47	398	0.000*	Hayır	322	3.52	3.55	Yeni Cinsel Doyum Ölçeği	Evet	78	77.29	17.12	-1.88	398	0.061	Hayır	322	81.12	15.86	Ben-Merkezli	Evet	78	38.67	8.14	-1.99	398	0.047*	Hayır	322	40.70	8.08	Eş-Partner / Cinsel Aktivite-Merkezli	Evet	78	38.63	10.39	-1.52	398	0.130	Hayır	322	40.42	9.10	Aldatma Eğilimi Ölçeği	Evet	78	55.51	20.74	0.59	398	0.554	Hayır	322	53.97	20.63								
Sosyallik	Evet	78	4.62	3.74	2.22	398	0.027*																																																																																																																																																																				
	Hayır	322	3.59	3.64				Duygusal İstikrar	Evet	78	4.94	4.43	2.39	398	0.017*	Hayır	322	3.70	3.99	Yeterlilik	Evet	78	3.85	4.19	1.17	398	0.244	Hayır	322	3.29	3.68	Dış Görünüş	Evet	78	1.87	2.32	-0.50	398	0.615	Hayır	322	2.03	2.61	Zeka	Evet	78	3.18	3.09	1.32	398	0.189	Hayır	322	2.68	3.01	Romantik İlişki Odaklı Obsesyon ve Kompulsiyonlar Ölçeği	Evet	78	15.41	9.98	3.34	398	0.001*	Hayır	322	11.55	8.97	Partnere Duyulan Sevgi	Evet	78	3.69	3.36	1.62	398	0.106	Hayır	322	3.04	3.12	İlişki Doğruluğu	Evet	78	6.08	3.87	2.31	398	0.021*	Hayır	322	4.99	3.70	Partner Tarafından Sevilmek	Evet	78	5.64	4.59	4.47	398	0.000*	Hayır	322	3.52	3.55	Yeni Cinsel Doyum Ölçeği	Evet	78	77.29	17.12	-1.88	398	0.061	Hayır	322	81.12	15.86	Ben-Merkezli	Evet	78	38.67	8.14	-1.99	398	0.047*	Hayır	322	40.70	8.08	Eş-Partner / Cinsel Aktivite-Merkezli	Evet	78	38.63	10.39	-1.52	398	0.130	Hayır	322	40.42	9.10	Aldatma Eğilimi Ölçeği	Evet	78	55.51	20.74	0.59	398	0.554	Hayır	322	53.97	20.63																				
Duygusal İstikrar	Evet	78	4.94	4.43	2.39	398	0.017*																																																																																																																																																																				
	Hayır	322	3.70	3.99				Yeterlilik	Evet	78	3.85	4.19	1.17	398	0.244	Hayır	322	3.29	3.68	Dış Görünüş	Evet	78	1.87	2.32	-0.50	398	0.615	Hayır	322	2.03	2.61	Zeka	Evet	78	3.18	3.09	1.32	398	0.189	Hayır	322	2.68	3.01	Romantik İlişki Odaklı Obsesyon ve Kompulsiyonlar Ölçeği	Evet	78	15.41	9.98	3.34	398	0.001*	Hayır	322	11.55	8.97	Partnere Duyulan Sevgi	Evet	78	3.69	3.36	1.62	398	0.106	Hayır	322	3.04	3.12	İlişki Doğruluğu	Evet	78	6.08	3.87	2.31	398	0.021*	Hayır	322	4.99	3.70	Partner Tarafından Sevilmek	Evet	78	5.64	4.59	4.47	398	0.000*	Hayır	322	3.52	3.55	Yeni Cinsel Doyum Ölçeği	Evet	78	77.29	17.12	-1.88	398	0.061	Hayır	322	81.12	15.86	Ben-Merkezli	Evet	78	38.67	8.14	-1.99	398	0.047*	Hayır	322	40.70	8.08	Eş-Partner / Cinsel Aktivite-Merkezli	Evet	78	38.63	10.39	-1.52	398	0.130	Hayır	322	40.42	9.10	Aldatma Eğilimi Ölçeği	Evet	78	55.51	20.74	0.59	398	0.554	Hayır	322	53.97	20.63																																
Yeterlilik	Evet	78	3.85	4.19	1.17	398	0.244																																																																																																																																																																				
	Hayır	322	3.29	3.68				Dış Görünüş	Evet	78	1.87	2.32	-0.50	398	0.615	Hayır	322	2.03	2.61	Zeka	Evet	78	3.18	3.09	1.32	398	0.189	Hayır	322	2.68	3.01	Romantik İlişki Odaklı Obsesyon ve Kompulsiyonlar Ölçeği	Evet	78	15.41	9.98	3.34	398	0.001*	Hayır	322	11.55	8.97	Partnere Duyulan Sevgi	Evet	78	3.69	3.36	1.62	398	0.106	Hayır	322	3.04	3.12	İlişki Doğruluğu	Evet	78	6.08	3.87	2.31	398	0.021*	Hayır	322	4.99	3.70	Partner Tarafından Sevilmek	Evet	78	5.64	4.59	4.47	398	0.000*	Hayır	322	3.52	3.55	Yeni Cinsel Doyum Ölçeği	Evet	78	77.29	17.12	-1.88	398	0.061	Hayır	322	81.12	15.86	Ben-Merkezli	Evet	78	38.67	8.14	-1.99	398	0.047*	Hayır	322	40.70	8.08	Eş-Partner / Cinsel Aktivite-Merkezli	Evet	78	38.63	10.39	-1.52	398	0.130	Hayır	322	40.42	9.10	Aldatma Eğilimi Ölçeği	Evet	78	55.51	20.74	0.59	398	0.554	Hayır	322	53.97	20.63																																												
Dış Görünüş	Evet	78	1.87	2.32	-0.50	398	0.615																																																																																																																																																																				
	Hayır	322	2.03	2.61				Zeka	Evet	78	3.18	3.09	1.32	398	0.189	Hayır	322	2.68	3.01	Romantik İlişki Odaklı Obsesyon ve Kompulsiyonlar Ölçeği	Evet	78	15.41	9.98	3.34	398	0.001*	Hayır	322	11.55	8.97	Partnere Duyulan Sevgi	Evet	78	3.69	3.36	1.62	398	0.106	Hayır	322	3.04	3.12	İlişki Doğruluğu	Evet	78	6.08	3.87	2.31	398	0.021*	Hayır	322	4.99	3.70	Partner Tarafından Sevilmek	Evet	78	5.64	4.59	4.47	398	0.000*	Hayır	322	3.52	3.55	Yeni Cinsel Doyum Ölçeği	Evet	78	77.29	17.12	-1.88	398	0.061	Hayır	322	81.12	15.86	Ben-Merkezli	Evet	78	38.67	8.14	-1.99	398	0.047*	Hayır	322	40.70	8.08	Eş-Partner / Cinsel Aktivite-Merkezli	Evet	78	38.63	10.39	-1.52	398	0.130	Hayır	322	40.42	9.10	Aldatma Eğilimi Ölçeği	Evet	78	55.51	20.74	0.59	398	0.554	Hayır	322	53.97	20.63																																																								
Zeka	Evet	78	3.18	3.09	1.32	398	0.189																																																																																																																																																																				
	Hayır	322	2.68	3.01				Romantik İlişki Odaklı Obsesyon ve Kompulsiyonlar Ölçeği	Evet	78	15.41	9.98	3.34	398	0.001*	Hayır	322	11.55	8.97	Partnere Duyulan Sevgi	Evet	78	3.69	3.36	1.62	398	0.106	Hayır	322	3.04	3.12	İlişki Doğruluğu	Evet	78	6.08	3.87	2.31	398	0.021*	Hayır	322	4.99	3.70	Partner Tarafından Sevilmek	Evet	78	5.64	4.59	4.47	398	0.000*	Hayır	322	3.52	3.55	Yeni Cinsel Doyum Ölçeği	Evet	78	77.29	17.12	-1.88	398	0.061	Hayır	322	81.12	15.86	Ben-Merkezli	Evet	78	38.67	8.14	-1.99	398	0.047*	Hayır	322	40.70	8.08	Eş-Partner / Cinsel Aktivite-Merkezli	Evet	78	38.63	10.39	-1.52	398	0.130	Hayır	322	40.42	9.10	Aldatma Eğilimi Ölçeği	Evet	78	55.51	20.74	0.59	398	0.554	Hayır	322	53.97	20.63																																																																				
Romantik İlişki Odaklı Obsesyon ve Kompulsiyonlar Ölçeği	Evet	78	15.41	9.98	3.34	398	0.001*																																																																																																																																																																				
	Hayır	322	11.55	8.97				Partnere Duyulan Sevgi	Evet	78	3.69	3.36	1.62	398	0.106	Hayır	322	3.04	3.12	İlişki Doğruluğu	Evet	78	6.08	3.87	2.31	398	0.021*	Hayır	322	4.99	3.70	Partner Tarafından Sevilmek	Evet	78	5.64	4.59	4.47	398	0.000*	Hayır	322	3.52	3.55	Yeni Cinsel Doyum Ölçeği	Evet	78	77.29	17.12	-1.88	398	0.061	Hayır	322	81.12	15.86	Ben-Merkezli	Evet	78	38.67	8.14	-1.99	398	0.047*	Hayır	322	40.70	8.08	Eş-Partner / Cinsel Aktivite-Merkezli	Evet	78	38.63	10.39	-1.52	398	0.130	Hayır	322	40.42	9.10	Aldatma Eğilimi Ölçeği	Evet	78	55.51	20.74	0.59	398	0.554	Hayır	322	53.97	20.63																																																																																
Partnere Duyulan Sevgi	Evet	78	3.69	3.36	1.62	398	0.106																																																																																																																																																																				
	Hayır	322	3.04	3.12				İlişki Doğruluğu	Evet	78	6.08	3.87	2.31	398	0.021*	Hayır	322	4.99	3.70	Partner Tarafından Sevilmek	Evet	78	5.64	4.59	4.47	398	0.000*	Hayır	322	3.52	3.55	Yeni Cinsel Doyum Ölçeği	Evet	78	77.29	17.12	-1.88	398	0.061	Hayır	322	81.12	15.86	Ben-Merkezli	Evet	78	38.67	8.14	-1.99	398	0.047*	Hayır	322	40.70	8.08	Eş-Partner / Cinsel Aktivite-Merkezli	Evet	78	38.63	10.39	-1.52	398	0.130	Hayır	322	40.42	9.10	Aldatma Eğilimi Ölçeği	Evet	78	55.51	20.74	0.59	398	0.554	Hayır	322	53.97	20.63																																																																																												
İlişki Doğruluğu	Evet	78	6.08	3.87	2.31	398	0.021*																																																																																																																																																																				
	Hayır	322	4.99	3.70				Partner Tarafından Sevilmek	Evet	78	5.64	4.59	4.47	398	0.000*	Hayır	322	3.52	3.55	Yeni Cinsel Doyum Ölçeği	Evet	78	77.29	17.12	-1.88	398	0.061	Hayır	322	81.12	15.86	Ben-Merkezli	Evet	78	38.67	8.14	-1.99	398	0.047*	Hayır	322	40.70	8.08	Eş-Partner / Cinsel Aktivite-Merkezli	Evet	78	38.63	10.39	-1.52	398	0.130	Hayır	322	40.42	9.10	Aldatma Eğilimi Ölçeği	Evet	78	55.51	20.74	0.59	398	0.554	Hayır	322	53.97	20.63																																																																																																								
Partner Tarafından Sevilmek	Evet	78	5.64	4.59	4.47	398	0.000*																																																																																																																																																																				
	Hayır	322	3.52	3.55				Yeni Cinsel Doyum Ölçeği	Evet	78	77.29	17.12	-1.88	398	0.061	Hayır	322	81.12	15.86	Ben-Merkezli	Evet	78	38.67	8.14	-1.99	398	0.047*	Hayır	322	40.70	8.08	Eş-Partner / Cinsel Aktivite-Merkezli	Evet	78	38.63	10.39	-1.52	398	0.130	Hayır	322	40.42	9.10	Aldatma Eğilimi Ölçeği	Evet	78	55.51	20.74	0.59	398	0.554	Hayır	322	53.97	20.63																																																																																																																				
Yeni Cinsel Doyum Ölçeği	Evet	78	77.29	17.12	-1.88	398	0.061																																																																																																																																																																				
	Hayır	322	81.12	15.86				Ben-Merkezli	Evet	78	38.67	8.14	-1.99	398	0.047*	Hayır	322	40.70	8.08	Eş-Partner / Cinsel Aktivite-Merkezli	Evet	78	38.63	10.39	-1.52	398	0.130	Hayır	322	40.42	9.10	Aldatma Eğilimi Ölçeği	Evet	78	55.51	20.74	0.59	398	0.554	Hayır	322	53.97	20.63																																																																																																																																
Ben-Merkezli	Evet	78	38.67	8.14	-1.99	398	0.047*																																																																																																																																																																				
	Hayır	322	40.70	8.08				Eş-Partner / Cinsel Aktivite-Merkezli	Evet	78	38.63	10.39	-1.52	398	0.130	Hayır	322	40.42	9.10	Aldatma Eğilimi Ölçeği	Evet	78	55.51	20.74	0.59	398	0.554	Hayır	322	53.97	20.63																																																																																																																																												
Eş-Partner / Cinsel Aktivite-Merkezli	Evet	78	38.63	10.39	-1.52	398	0.130																																																																																																																																																																				
	Hayır	322	40.42	9.10				Aldatma Eğilimi Ölçeği	Evet	78	55.51	20.74	0.59	398	0.554	Hayır	322	53.97	20.63																																																																																																																																																								
Aldatma Eğilimi Ölçeği	Evet	78	55.51	20.74	0.59	398	0.554																																																																																																																																																																				
	Hayır	322	53.97	20.63																																																																																																																																																																							

* $p < .05$ Kullanılan Test: Bağımsız Örneklem T-Testi

Partnere İlişkin Obsesif Kompulsif Belirti Ölçeği, Ahlaklılık, Yeterlilik, Dış Görünüş, Zeka, Partnere Duyulan Sevgi, Yeni Cinsel Doyum Ölçeği, Eş-Partner / Cinsel Aktivite-Merkezli, Aldatma Eğilimi Ölçeği sizi yardım almaya yönlendiren veya profesyonel yardım aldığınız psikiyatrik tanı durumu gruplarına göre değerlendirildiğinde gruplar arasında anlamlı bir fark saptanmamıştır ($p > .05$).

Sosyallik alt ölçeğinden ($t(539)=2.34, p < .05$), Duygusal İstikrar alt ölçeğinden ($t(539)=2.92, p < .05$), Romantik İlişki Odaklı Obsesyon ve Kompulsiyonlar Ölçeğinden ($t(539)=3.53, p < .05$), İlişki Doğruluğu alt

ölçeğinden ($t(539)=2.75, p<.05$), Partner Tarafından Sevilmek alt ölçeğinden ($t(539)=4.24, p<.05$) aldıkları puanlar sizi yardım almaya yönlendiren veya profesyonel yardım aldığımız psikiyatrik tanı durumu gruplarına göre değerlendirildiğinde gruplar arasında anlamlı bir fark saptanmıştır. Ortalamalar karşılaştırıldığında psikiyatrik tanısı olanların, psikiyatrik tanısı olmayanlara göre daha fazla puan almıştır.

Ben-Merkezli alt ölçeğinden ($t(398)=-1.99, p<0.05$) aldıkları puanlar psikiyatrik yardım alma değişkeni yönünden kıyaslandığında gruplar arasında anlamlı düzeyde fark saptanmıştır. Ortalamalar karşılaştırıldığında psikiyatrik yardım almayanların, alanlara göre daha yüksek ortalamaya sahip olduğu görülmektedir.

Çizelge 11. Psikiyatrik İlaç Kullanma Durumuna Göre Partnere İlişkin Obsesif Kompulsif Belirti Ölçeği, Romantik İlişki Odaklı Obsesyon ve Kompulsiyonlar Ölçeğinin Karşılaştırılması

		n	\bar{X}	Ss.	t	Sd.	p																																																																																																																																																																				
Partnere İlişkin Obsesif Kompulsif Belirti Ölçeği	Evet	50	22.54	18.71	1.89	398	0.060																																																																																																																																																																				
	Hayır	350	17.85	16.10				Ahlaklılık	Evet	50	3.14	3.90	1.32	398	0.187	Hayır	350	2.43	3.48	Sosyallik	Evet	50	4.74	4.26	1.96	398	0.051	Hayır	350	3.65	3.57	Duygusal İstikrar	Evet	50	5.32	5.40	2.55	398	0.011*	Hayır	350	3.75	3.85	Yeterlilik	Evet	50	4.32	4.57	1.85	398	0.066	Hayır	350	3.27	3.65	Dış Görünüş	Evet	50	2.00	2.63	-0.01	398	0.994	Hayır	350	2.00	2.55	Zeka	Evet	50	3.02	3.09	0.61	398	0.541	Hayır	350	2.74	3.02	Romantik İlişki Odaklı Obsesyon ve Kompulsiyonlar Ölçeği	Evet	50	15.44	9.84	2.57	398	0.010*	Hayır	350	11.85	9.14	Partnere Duyulan Sevgi	Evet	50	3.46	3.22	0.69	398	0.491	Hayır	350	3.13	3.17	İlişki Doğruluğu	Evet	50	6.32	3.90	2.27	398	0.024*	Hayır	350	5.04	3.71	Partner Tarafından Sevilmek	Evet	50	5.66	4.66	3.43	398	0.001*	Hayır	350	3.68	3.67	Yeni Cinsel Doyum Ölçeği	Evet	50	78.24	17.83	-1.00	398	0.319	Hayır	350	80.68	15.92	Ben-Merkezli	Evet	50	39.42	8.21	-0.82	398	0.412	Hayır	350	40.43	8.11	Eş-Partner / Cinsel Aktivite-Merkezli	Evet	50	38.82	10.86	-1.01	398	0.313	Hayır	350	40.25	9.15	Aldatma Eğilimi Ölçeği	Evet	50	54.34	21.88	0.03	398	0.980
Ahlaklılık	Evet	50	3.14	3.90	1.32	398	0.187																																																																																																																																																																				
	Hayır	350	2.43	3.48				Sosyallik	Evet	50	4.74	4.26	1.96	398	0.051	Hayır	350	3.65	3.57	Duygusal İstikrar	Evet	50	5.32	5.40	2.55	398	0.011*	Hayır	350	3.75	3.85	Yeterlilik	Evet	50	4.32	4.57	1.85	398	0.066	Hayır	350	3.27	3.65	Dış Görünüş	Evet	50	2.00	2.63	-0.01	398	0.994	Hayır	350	2.00	2.55	Zeka	Evet	50	3.02	3.09	0.61	398	0.541	Hayır	350	2.74	3.02	Romantik İlişki Odaklı Obsesyon ve Kompulsiyonlar Ölçeği	Evet	50	15.44	9.84	2.57	398	0.010*	Hayır	350	11.85	9.14	Partnere Duyulan Sevgi	Evet	50	3.46	3.22	0.69	398	0.491	Hayır	350	3.13	3.17	İlişki Doğruluğu	Evet	50	6.32	3.90	2.27	398	0.024*	Hayır	350	5.04	3.71	Partner Tarafından Sevilmek	Evet	50	5.66	4.66	3.43	398	0.001*	Hayır	350	3.68	3.67	Yeni Cinsel Doyum Ölçeği	Evet	50	78.24	17.83	-1.00	398	0.319	Hayır	350	80.68	15.92	Ben-Merkezli	Evet	50	39.42	8.21	-0.82	398	0.412	Hayır	350	40.43	8.11	Eş-Partner / Cinsel Aktivite-Merkezli	Evet	50	38.82	10.86	-1.01	398	0.313	Hayır	350	40.25	9.15	Aldatma Eğilimi Ölçeği	Evet	50	54.34	21.88	0.03	398	0.980	Hayır	350	54.26	20.49								
Sosyallik	Evet	50	4.74	4.26	1.96	398	0.051																																																																																																																																																																				
	Hayır	350	3.65	3.57				Duygusal İstikrar	Evet	50	5.32	5.40	2.55	398	0.011*	Hayır	350	3.75	3.85	Yeterlilik	Evet	50	4.32	4.57	1.85	398	0.066	Hayır	350	3.27	3.65	Dış Görünüş	Evet	50	2.00	2.63	-0.01	398	0.994	Hayır	350	2.00	2.55	Zeka	Evet	50	3.02	3.09	0.61	398	0.541	Hayır	350	2.74	3.02	Romantik İlişki Odaklı Obsesyon ve Kompulsiyonlar Ölçeği	Evet	50	15.44	9.84	2.57	398	0.010*	Hayır	350	11.85	9.14	Partnere Duyulan Sevgi	Evet	50	3.46	3.22	0.69	398	0.491	Hayır	350	3.13	3.17	İlişki Doğruluğu	Evet	50	6.32	3.90	2.27	398	0.024*	Hayır	350	5.04	3.71	Partner Tarafından Sevilmek	Evet	50	5.66	4.66	3.43	398	0.001*	Hayır	350	3.68	3.67	Yeni Cinsel Doyum Ölçeği	Evet	50	78.24	17.83	-1.00	398	0.319	Hayır	350	80.68	15.92	Ben-Merkezli	Evet	50	39.42	8.21	-0.82	398	0.412	Hayır	350	40.43	8.11	Eş-Partner / Cinsel Aktivite-Merkezli	Evet	50	38.82	10.86	-1.01	398	0.313	Hayır	350	40.25	9.15	Aldatma Eğilimi Ölçeği	Evet	50	54.34	21.88	0.03	398	0.980	Hayır	350	54.26	20.49																				
Duygusal İstikrar	Evet	50	5.32	5.40	2.55	398	0.011*																																																																																																																																																																				
	Hayır	350	3.75	3.85				Yeterlilik	Evet	50	4.32	4.57	1.85	398	0.066	Hayır	350	3.27	3.65	Dış Görünüş	Evet	50	2.00	2.63	-0.01	398	0.994	Hayır	350	2.00	2.55	Zeka	Evet	50	3.02	3.09	0.61	398	0.541	Hayır	350	2.74	3.02	Romantik İlişki Odaklı Obsesyon ve Kompulsiyonlar Ölçeği	Evet	50	15.44	9.84	2.57	398	0.010*	Hayır	350	11.85	9.14	Partnere Duyulan Sevgi	Evet	50	3.46	3.22	0.69	398	0.491	Hayır	350	3.13	3.17	İlişki Doğruluğu	Evet	50	6.32	3.90	2.27	398	0.024*	Hayır	350	5.04	3.71	Partner Tarafından Sevilmek	Evet	50	5.66	4.66	3.43	398	0.001*	Hayır	350	3.68	3.67	Yeni Cinsel Doyum Ölçeği	Evet	50	78.24	17.83	-1.00	398	0.319	Hayır	350	80.68	15.92	Ben-Merkezli	Evet	50	39.42	8.21	-0.82	398	0.412	Hayır	350	40.43	8.11	Eş-Partner / Cinsel Aktivite-Merkezli	Evet	50	38.82	10.86	-1.01	398	0.313	Hayır	350	40.25	9.15	Aldatma Eğilimi Ölçeği	Evet	50	54.34	21.88	0.03	398	0.980	Hayır	350	54.26	20.49																																
Yeterlilik	Evet	50	4.32	4.57	1.85	398	0.066																																																																																																																																																																				
	Hayır	350	3.27	3.65				Dış Görünüş	Evet	50	2.00	2.63	-0.01	398	0.994	Hayır	350	2.00	2.55	Zeka	Evet	50	3.02	3.09	0.61	398	0.541	Hayır	350	2.74	3.02	Romantik İlişki Odaklı Obsesyon ve Kompulsiyonlar Ölçeği	Evet	50	15.44	9.84	2.57	398	0.010*	Hayır	350	11.85	9.14	Partnere Duyulan Sevgi	Evet	50	3.46	3.22	0.69	398	0.491	Hayır	350	3.13	3.17	İlişki Doğruluğu	Evet	50	6.32	3.90	2.27	398	0.024*	Hayır	350	5.04	3.71	Partner Tarafından Sevilmek	Evet	50	5.66	4.66	3.43	398	0.001*	Hayır	350	3.68	3.67	Yeni Cinsel Doyum Ölçeği	Evet	50	78.24	17.83	-1.00	398	0.319	Hayır	350	80.68	15.92	Ben-Merkezli	Evet	50	39.42	8.21	-0.82	398	0.412	Hayır	350	40.43	8.11	Eş-Partner / Cinsel Aktivite-Merkezli	Evet	50	38.82	10.86	-1.01	398	0.313	Hayır	350	40.25	9.15	Aldatma Eğilimi Ölçeği	Evet	50	54.34	21.88	0.03	398	0.980	Hayır	350	54.26	20.49																																												
Dış Görünüş	Evet	50	2.00	2.63	-0.01	398	0.994																																																																																																																																																																				
	Hayır	350	2.00	2.55				Zeka	Evet	50	3.02	3.09	0.61	398	0.541	Hayır	350	2.74	3.02	Romantik İlişki Odaklı Obsesyon ve Kompulsiyonlar Ölçeği	Evet	50	15.44	9.84	2.57	398	0.010*	Hayır	350	11.85	9.14	Partnere Duyulan Sevgi	Evet	50	3.46	3.22	0.69	398	0.491	Hayır	350	3.13	3.17	İlişki Doğruluğu	Evet	50	6.32	3.90	2.27	398	0.024*	Hayır	350	5.04	3.71	Partner Tarafından Sevilmek	Evet	50	5.66	4.66	3.43	398	0.001*	Hayır	350	3.68	3.67	Yeni Cinsel Doyum Ölçeği	Evet	50	78.24	17.83	-1.00	398	0.319	Hayır	350	80.68	15.92	Ben-Merkezli	Evet	50	39.42	8.21	-0.82	398	0.412	Hayır	350	40.43	8.11	Eş-Partner / Cinsel Aktivite-Merkezli	Evet	50	38.82	10.86	-1.01	398	0.313	Hayır	350	40.25	9.15	Aldatma Eğilimi Ölçeği	Evet	50	54.34	21.88	0.03	398	0.980	Hayır	350	54.26	20.49																																																								
Zeka	Evet	50	3.02	3.09	0.61	398	0.541																																																																																																																																																																				
	Hayır	350	2.74	3.02				Romantik İlişki Odaklı Obsesyon ve Kompulsiyonlar Ölçeği	Evet	50	15.44	9.84	2.57	398	0.010*	Hayır	350	11.85	9.14	Partnere Duyulan Sevgi	Evet	50	3.46	3.22	0.69	398	0.491	Hayır	350	3.13	3.17	İlişki Doğruluğu	Evet	50	6.32	3.90	2.27	398	0.024*	Hayır	350	5.04	3.71	Partner Tarafından Sevilmek	Evet	50	5.66	4.66	3.43	398	0.001*	Hayır	350	3.68	3.67	Yeni Cinsel Doyum Ölçeği	Evet	50	78.24	17.83	-1.00	398	0.319	Hayır	350	80.68	15.92	Ben-Merkezli	Evet	50	39.42	8.21	-0.82	398	0.412	Hayır	350	40.43	8.11	Eş-Partner / Cinsel Aktivite-Merkezli	Evet	50	38.82	10.86	-1.01	398	0.313	Hayır	350	40.25	9.15	Aldatma Eğilimi Ölçeği	Evet	50	54.34	21.88	0.03	398	0.980	Hayır	350	54.26	20.49																																																																				
Romantik İlişki Odaklı Obsesyon ve Kompulsiyonlar Ölçeği	Evet	50	15.44	9.84	2.57	398	0.010*																																																																																																																																																																				
	Hayır	350	11.85	9.14				Partnere Duyulan Sevgi	Evet	50	3.46	3.22	0.69	398	0.491	Hayır	350	3.13	3.17	İlişki Doğruluğu	Evet	50	6.32	3.90	2.27	398	0.024*	Hayır	350	5.04	3.71	Partner Tarafından Sevilmek	Evet	50	5.66	4.66	3.43	398	0.001*	Hayır	350	3.68	3.67	Yeni Cinsel Doyum Ölçeği	Evet	50	78.24	17.83	-1.00	398	0.319	Hayır	350	80.68	15.92	Ben-Merkezli	Evet	50	39.42	8.21	-0.82	398	0.412	Hayır	350	40.43	8.11	Eş-Partner / Cinsel Aktivite-Merkezli	Evet	50	38.82	10.86	-1.01	398	0.313	Hayır	350	40.25	9.15	Aldatma Eğilimi Ölçeği	Evet	50	54.34	21.88	0.03	398	0.980	Hayır	350	54.26	20.49																																																																																
Partnere Duyulan Sevgi	Evet	50	3.46	3.22	0.69	398	0.491																																																																																																																																																																				
	Hayır	350	3.13	3.17				İlişki Doğruluğu	Evet	50	6.32	3.90	2.27	398	0.024*	Hayır	350	5.04	3.71	Partner Tarafından Sevilmek	Evet	50	5.66	4.66	3.43	398	0.001*	Hayır	350	3.68	3.67	Yeni Cinsel Doyum Ölçeği	Evet	50	78.24	17.83	-1.00	398	0.319	Hayır	350	80.68	15.92	Ben-Merkezli	Evet	50	39.42	8.21	-0.82	398	0.412	Hayır	350	40.43	8.11	Eş-Partner / Cinsel Aktivite-Merkezli	Evet	50	38.82	10.86	-1.01	398	0.313	Hayır	350	40.25	9.15	Aldatma Eğilimi Ölçeği	Evet	50	54.34	21.88	0.03	398	0.980	Hayır	350	54.26	20.49																																																																																												
İlişki Doğruluğu	Evet	50	6.32	3.90	2.27	398	0.024*																																																																																																																																																																				
	Hayır	350	5.04	3.71				Partner Tarafından Sevilmek	Evet	50	5.66	4.66	3.43	398	0.001*	Hayır	350	3.68	3.67	Yeni Cinsel Doyum Ölçeği	Evet	50	78.24	17.83	-1.00	398	0.319	Hayır	350	80.68	15.92	Ben-Merkezli	Evet	50	39.42	8.21	-0.82	398	0.412	Hayır	350	40.43	8.11	Eş-Partner / Cinsel Aktivite-Merkezli	Evet	50	38.82	10.86	-1.01	398	0.313	Hayır	350	40.25	9.15	Aldatma Eğilimi Ölçeği	Evet	50	54.34	21.88	0.03	398	0.980	Hayır	350	54.26	20.49																																																																																																								
Partner Tarafından Sevilmek	Evet	50	5.66	4.66	3.43	398	0.001*																																																																																																																																																																				
	Hayır	350	3.68	3.67				Yeni Cinsel Doyum Ölçeği	Evet	50	78.24	17.83	-1.00	398	0.319	Hayır	350	80.68	15.92	Ben-Merkezli	Evet	50	39.42	8.21	-0.82	398	0.412	Hayır	350	40.43	8.11	Eş-Partner / Cinsel Aktivite-Merkezli	Evet	50	38.82	10.86	-1.01	398	0.313	Hayır	350	40.25	9.15	Aldatma Eğilimi Ölçeği	Evet	50	54.34	21.88	0.03	398	0.980	Hayır	350	54.26	20.49																																																																																																																				
Yeni Cinsel Doyum Ölçeği	Evet	50	78.24	17.83	-1.00	398	0.319																																																																																																																																																																				
	Hayır	350	80.68	15.92				Ben-Merkezli	Evet	50	39.42	8.21	-0.82	398	0.412	Hayır	350	40.43	8.11	Eş-Partner / Cinsel Aktivite-Merkezli	Evet	50	38.82	10.86	-1.01	398	0.313	Hayır	350	40.25	9.15	Aldatma Eğilimi Ölçeği	Evet	50	54.34	21.88	0.03	398	0.980	Hayır	350	54.26	20.49																																																																																																																																
Ben-Merkezli	Evet	50	39.42	8.21	-0.82	398	0.412																																																																																																																																																																				
	Hayır	350	40.43	8.11				Eş-Partner / Cinsel Aktivite-Merkezli	Evet	50	38.82	10.86	-1.01	398	0.313	Hayır	350	40.25	9.15	Aldatma Eğilimi Ölçeği	Evet	50	54.34	21.88	0.03	398	0.980	Hayır	350	54.26	20.49																																																																																																																																												
Eş-Partner / Cinsel Aktivite-Merkezli	Evet	50	38.82	10.86	-1.01	398	0.313																																																																																																																																																																				
	Hayır	350	40.25	9.15				Aldatma Eğilimi Ölçeği	Evet	50	54.34	21.88	0.03	398	0.980	Hayır	350	54.26	20.49																																																																																																																																																								
Aldatma Eğilimi Ölçeği	Evet	50	54.34	21.88	0.03	398	0.980																																																																																																																																																																				
	Hayır	350	54.26	20.49																																																																																																																																																																							

* $p<.05$ Kullanılan Test: Bağımsız Örneklem T-Testi

Partnere İlişkin Obsesif Kompulsif Belirti Ölçeği, Ahlaklılık, Sosyallik, Yeterlilik, Dış Görünüş, Zeka, Partnere Duyulan Sevgi, Yeni Cinsel Doyum Ölçeği, Ben-Merkezli, Eş-Partner / Cinsel Aktivite-Merkezli, Aldatma Eğilimi Ölçeği şunda psikiyatrik ilaç kullanıp, kullanmama durumu gruplarına göre değerlendirildiğinde gruplar arasında anlamlı bir fark saptanmamıştır ($p>.05$).

Duygusal İstikrar alt ölçeğinden ($t(539)=3.01, p<.05$), Romantik İlişki Odaklı Obsesyon ve Kompulsiyonlar Ölçeğinden ($t(539)=2.62, p<.05$), İlişki Doğruluğu alt ölçeğinden ($t(539)=2.89, p<.05$), Partner Tarafından Sevilmek alt ölçeğinden ($t(539)=3.07, p<.05$) aldıkları puanlar şunda psikiyatrik ilaç kullanıp, kullanmama durumu gruplarına göre değerlendirildiğinde gruplar arasında anlamlı bir fark saptanmıştır. Ortalamalar karşılaştırıldığında psikiyatrik ilaç kullananların, psikiyatrik ilaç kullanmayanlara göre daha fazla puan almıştır.

V.TARTIŞMA

Çalışmanın bu bölümünde Bulgular kısmındaki her bir bulgunun sırasına göre; korelasyon analizi, aracılık analizi, karşılaştırma analizine ilişkin bulguların değerlendirildiği ve literatür ışığında yorumların tartışıldığı Tartışma kısmı ele alınmıştır.

A. Romantik İlişki Odaklı Obsesif Kompulsif Belirtiler, Partner Odaklı Obsesif Kompulsif Belirtiler, Cinsel Doyum, Aldatma Eğilimi, İlişki Süresi Arasındaki İlişki ile İlgili Korelasyon Analizi Sonuçlarının Tartışılması

Çalışmanın bu bölümünde; romantik ilişki odaklı obsesif kompulsif belirtiler ile partner odaklı obsesif kompulsif belirtiler arasındaki ilişki, romantik ilişki obsesif kompulsif belirtiler ile cinsel doyum arasındaki ilişki, romantik ilişki obsesif kompulsif belirtiler ile aldatma eğilimi arasındaki ilişki, aldatma eğilimi ile cinsel doyum, ilişki süresi ile diğer değişkenler arasındaki ilişki ayrı ayrı incelenerek ele alınmıştır.

1. Romantik İlişki Odaklı Obsesif Kompulsif Belirtiler ile Partner Odaklı Obsesif Kompulsif Belirtiler Arasındaki İlişki ile İlgili Korelasyon Analizi Sonuçlarının Tartışılması

Romantik ilişki odaklı obsesif kompulsif belirtiler ile partner odaklı obsesif kompulsif belirtiler arasındaki ilişkiyi incelemek için yapılan korelasyon analizi sonucunda bu iki değişken arasında anlamlı ve pozitif yönlü ilişki olduğu saptanmıştır. Romantik ilişki odaklı obsesif kompulsif belirtilerin alt boyutları; partnere duyulan sevgi, ilişki doğruluğu ve partner tarafından sevilme ile partner odaklı obsesif kompulsif belirtilerin alt boyutları; ahlaklılık, sosyallik, duygusal istikrar, yeterlilik, dış görünüş ve zeka arasında yine anlamlı ve pozitif yönlü ilişki olduğu bulgulanmıştır. Bu doğrultuda, birinin puanı arttıkça diğerinin puanının da arttığı söylenebilir. Sınırlı sayıda çalışma olmasına rağmen bu çalışmadan elde edilen bulgu literatürdeki çalışma bulguları ile tutarlıdır. Doron

ve arkadaşları (2012a:241; 2014a:178), klinik deneyimleri ile uyumlu olarak romantik ilişki odaklı ve partner odaklı obsesif kompulsif belirtilerin birbiri ile etkileşim içinde oldukları sonucuna ulaşmışlardır. Araştırmadaki boylamsal analizler bu iki değişken arasındaki karşılıklı ilişkiyi ortaya koymuştur (Doron, vd.2012a:241). Yılmaz (2021: 46), korelasyon analizi bulgularını değerlendirdiği çalışmasında kadınlarda ve erkeklerde romantik ilişki odaklı ve partner odaklı obsesif kompulsif belirtilerin anlamlı ve pozitif yönlü ilişkisini ortaya koymuştur. Toroslu (2020: 76), araştırmasında romantik ilişki odaklı ve partner odaklı obsesif kompulsif belirtiler arasındaki korelasyon sonucunda iki değişkenin birbiri ile anlamlı düzeyde ilişkili olduğu sonucuna ulaşmıştır. Günhan (2021: 37), nesne ilişkileri perspektifinden romantik ilişki obsesif kompulsif belirtileri incelediği araştırmasında romantik ilişki odaklı ve partner odaklı obsesif kompulsif belirtiler arasında anlamlı ve pozitif yönlü ilişki bulmuştur. Literatürde romantik ilişki obsesif kompulsif belirtilerin alt boyutları arasındaki ilişkiyi inceleyen araştırmaların kısıtlılığı göze çarpmaktadır. Abak (2019: 57) ve Balcı (2021: 64), romantik ilişki odaklı ve partner odaklı obsesif kompulsif belirtilerin korelasyon analizi sonuçlarında birbirleri ile anlamlı ve pozitif yönde ilişki olduğunu ortaya koymuşlardır. Ayrıca, romantik ilişki odaklı ve partner odaklı obsesif kompulsif belirtiler alt boyutların da birbiri ile anlamlı ve pozitif yönde ilişkili olduğu sonucuna ulaşarak mevcut çalışma sonuçlarını destekler niteliktedir.

Bütün bu bulgulardan yola çıkarak, birey romantik ilişkisinde partnere duyduğu sevgi, partnerin kendisine duyduğu sevgi ve ilişkisinin doğruluğuna dair yoğun romantik ilişki odaklı obsesyonel düşünceler ile meşguliyeti sırasında odağını partnerine çevirebilmektedir. Böylece birey kendisini partnerinin zekası, sosyalliği, ahlaklılığı, dış görünüşü, mesleki yeterliliği ve duygusal istikrarı gibi konularda değerlendirirken ve partner odaklı obsesyonel düşünceler ile uğraşırken bulabilmektedir. Bu obsesyonlara karşı hissettiği duygulardan kurtulmak adına kompulsif davranışlar geliştirebilmektedir. Tam tersi şekilde, partner odaklı obsesif kompulsif belirtiler yaşayan kişi bir süre sonra obsesyon ve kompulsiyonları romantik ilişki odaklı olarak da yaşayabilmektedir (Doron, vd.2014a:178). Tüm bunların ışığında, romantik ilişki odaklı ve partner odaklı

obsesif kompulsif belirtilerin ilişkisine dair mevcut çalışmanın bulgusu ile literatürdeki bulgular uyumludur.

2. Romantik İlişki Odaklı Obsesif Kompulsif Belirtiler ve Partner Odaklı Obsesif Kompulsif Belirtiler ile Cinsel Doyum Arasındaki İlişki ile İlgili Korelasyon Analizi Sonuçlarının Tartışılması

Romantik ilişki odaklı obsesif kompulsif belirtiler ile cinsel doyum arasındaki ilişkiyi incelemek için yapılan korelasyon analizi sonucunda bu iki değişken arasında anlamlı ve negatif yönlü ilişki olduğu saptanmıştır. Alt boyutları arasındaki analiz sonuçlarına bakıldığında romantik ilişki odaklı obsesif kompulsif belirtilerin alt boyutları; partnere duyulan sevgi, ilişki doğruluğu ve partner tarafından sevilme ile cinsel doyum alt boyutları; ben merkezli ve eş-partner/cinsel aktivite merkezli arasında yine anlamlı ve negatif yönlü ilişki olduğu bulgulanmıştır. Buna göre romantik ilişki odaklı obsesif kompulsif belirtileri arttıkça cinsel doyumun azalacağı söylenebilmektedir. Partner odaklı obsesif kompulsif belirtiler ile cinsel doyum arasındaki ilişkiyi incelemek için yapılan korelasyon analizi sonucunda bu iki değişken arasında anlamlı ve negatif yönlü ilişki olduğu saptanmıştır. Alt boyutları arasındaki analiz sonuçlarına bakıldığında partner odaklı obsesif kompulsif belirtilerin alt boyutları; ahlaklılık, sosyallik, duygusal istikrar, yeterlilik, dış görünüş ve zeka ile cinsel doyum alt boyutları; ben merkezli ve eş-partner/cinsel aktivite merkezli alt boyutları arasında yine anlamlı ve negatif yönlü ilişki olduğu bulgulanmıştır. Bu bulgulara göre partner odaklı obsesif kompulsif belirtiler arttıkça cinsel doyumun azalacağı söylenebilir. Doron ve arkadaşlarının (2014b:2218), romantik ilişki obsesif kompulsif belirtiler, cinsel doyum ve ilişki doyumu arasındaki ilişkiyi inceledikleri araştırma sonuçları özellikle bu araştırma bulgularının değerlendirilmesi açısından önemlidir. Romantik ilişki odaklı ve partner odaklı obsesif kompulsif belirtilerin düşük cinsel doyum ile ilişkisine azalan ilişki doyumunun aracılık ettiği görüşünden yola çıkarak 150 katılımcı ile araştırma gerçekleştirilmiştir. Araştırma sonucunda romantik ilişki obsesif kompulsif belirtiler ile cinsel doyum arasında anlamlı ve negatif yönde bir ilişki olduğu saptanmış olup bu çalışmadan elde edilen bulguyu destekler niteliktedir.

Literatüre bakıldığında Doron ve arkadaşlarının (2014b) araştırması dışında romantik ilişki obsesif kompulsif belirtiler ile cinsel doyum ilişkisi ile ilgili doğrudan bir çalışma bulunmamaktadır. Bunun yanında romantik ilişki obsesyon ve kompulsiyonların yapısının ve çeşitli etkilerinin OKB ile benzer olduğuna yönelik görüşler ve bu görüşü destekler nitelikte çalışma bulguları mevcuttur (Doron, vd.2012a:241; Doron, vd.2012b:20; Doron, vd.2014a:174). Araştırma sonuçlarına bakıldığında OKB'ye özgü görülen ortak işleyiş süreçleri ve mekanizmaların ilişki odaklı obsesif kompulsif belirtiler ile tutarlı olduğu görülmektedir. Özellikle obsesyon ve kontrol kompulsiyonları olmak üzere OKB'de görülen genel semptomların romantik ilişki obsesif kompulsif belirtiler ile ilişkili olduğu sonucuna ulaşılmıştır (Doron, vd.2012a:241). Bu sonuçlardan yola çıkarak OKB'ye sahip kişinin özellikle ilişki yaşamında yaşadığı işlevsellik ile ilgili olumsuzluklar ve zorlanmaların, benzer şekilde romantik ilişki obsesif ve kompulsif belirtiler yaşayan kişide de ortaya çıkacağı görüşü mevcuttur. Romantik ilişki obsesif kompulsif belirtilerde yoğun meşguliyet kişinin romantik ilişkisi veya partneri olduğundan dolayı bu zorlanmalar OKB'ye kıyasla daha belirgin olabilmektedir (Doron, vd.2014a:174). Literatürdeki bütün bu bulgulardan yola çıkarak romantik ilişki obsesif kompulsif belirtiler ile cinsel doyum arasındaki ilişkiye, OKB ile cinsel doyum arasındaki ilişkinin incelendiği çalışmalar üzerinden bakılabilir.

Yılmaz ve Bahtiyar (2019:92) aktif cinsel yaşamı bulunan 18-45 yaş arasında 453 kişi ile OKB belirtileri, zihinsel kirlenme, tikslenme duyarlılığının cinsel doyumla ilişkisini değerlendirmişlerdir. Sonuçlara göre obsesyonel düşünceler ile cinsel doyum arasında anlamlı ve negatif yönlü bir ilişki olduğu görülmektedir. Real (2013:24), literatürde çalışmaların kısıtlılığına rağmen OKB'de yüksek oranda düşük cinsel doyum ve cinsel işlev bozukluğu bildirildiğini, kadın ve erkeklerin genellikle cinsel açıdan tatminsizlik yaşadıklarını ifade etmektedir. Vulink ve arkadaşları (2006:22), 19-52 yaş arasında 87'si OKB tanısı almış, 27'si OKB tanısı almamış kadınlarda cinsel doyumunu araştırmışlardır. Kontrol grubu ile karşılaştırıldığında OKB'ye sahip kadınlar daha fazla cinsel ilişki korkusu ve daha az cinsel ilişkiden alınan doyum bildirmişlerdir. OKB tanısı almış kişilerin %33'ünde orgazm evresinde sorunlar, %29'unda cinsel uyarılmada azalma, %62'sinde cinsel istek azalması ve

%10'unda cinsel ilişkide haz yoksunluğu saptanmıştır (Vulink, vd.2006:22). Sonuç olarak OKB semptomları ve cinsel doyum arasında anlamlı ve negatif yönde ilişki olduğu görülmüştür. Aksoy ve arkadaşları (2012:381), Bakırköy Ruh Sağlığı ve Sinir Hastalıkları Eğitim ve Araştırma Hastanesi'nde 20-60 yaş arasında OKB ve panik bozukluk tanısı almış toplam 80 kişide cinsel işlev ve cinsel doyumunu araştırmışlardır. Araştırma bulgularında OKB tanısı almış kişilerde cinsel doyum alt puanlarından alınan puan sonucunda düşük cinsel doyum panik bozukluk ve kontrol grubuna kıyasla daha yüksek olduğu görülmüştür. Aksaray ve arkadaşları (2001:273), OKB'nin cinsel yaşam üzerindeki etkilerini 21-37 yaş arasında 23'ü OKB tanısı almış, 26'sı yaygın anksiyete bozukluğu tanısı almış kadınlar üzerinde incelemiştir. Araştırma sonucunda OKB'nin cinsel doyumla ilişkili olarak özellikle orgazm olamama, kaçınma ve dokunma alt boyutlarında anlamlı ilişkisi olduğu görülmüştür. Literatür incelendiğinde OKB ve cinsel doyum ilişkisine dair sonuçların, araştırma bulgularıyla uyumlu ve bulguları destekler nitelikte olduğu söylenebilir.

Araştırma bulgularından ve literatürdeki mevcut bulgulardan yola çıkarak romantik ilişki odaklı olarak partnere duyulan sevgi, ilişki doğruluğu, partner tarafından sevilme ve partner odaklı olarak partnerin ahlaklılık, sosyallik, duygusal istikrar, yeterlilik, dış görünüş, zeka düzeyi ile ilgili yoğun obsesyon ve kompulsiyonlar arttığında; ben merkezli olarak kişisel deneyimler, duygular tarafından oluşan ve eş-partner/cinsel aktivite merkezli olarak eşin-partnerin cinsel davranış, tepkilerinden, cinsel birlikteliğin çeşitlilik, sıklığından aldığı cinsel doyum azalmaktadır. Cinsellik genel olarak romantik ilişkideki partnerin ilişkiye veya kişiye uygunluğunun ve uyumluluğunun değerlendirilmesinde bir araç olarak görülmektedir. Dolayısıyla, romantik ilişki obsesif kompulsif belirtilere sahip kişi düşük cinsel doyum ile birlikte ilişkiye veya partnere dair şüphe ve korkuları tetiklenebilir ve düşük doyum döngüsü sürebilir. Bu nedenle romantik ilişki obsesif kompulsif belirtiler ile cinsel doyum arasındaki ilişkinin çift yönlü olabileceği ve birbirini güçlendireceği düşünülmektedir (Doron, vd.2014b:2222).

3. Romantik İlişki Odaklı Obsesif Kompulsif Belirtiler ve Partner Odaklı Obsesif Kompulsif Belirtiler ile Aldatma Eğilimi Arasındaki İlişki ile İlgili Korelasyon Analizi Sonuçlarının Tartışılması

Romantik ilişki odaklı obsesif kompulsif belirtiler ile aldatma eğilimi arasındaki ilişkiyi incelemek için yapılan korelasyon analizi sonucunda bu iki değişken arasında anlamlı ve pozitif yönlü ilişki olduğu saptanmıştır. Alt boyutları arasındaki analiz sonuçlarına bakıldığında romantik ilişki odaklı obsesif kompulsif belirtilerin alt boyutları; partnere duyulan sevgi, ilişki doğruluğu ve partner tarafından sevilme ile aldatma eğilimi arasında yine anlamlı ve pozitif yönlü ilişki olduğu bulgulanmıştır. Buna göre romantik ilişki odaklı obsesif kompulsif belirtiler arttıkça aldatma eğiliminin de arttığı söylenebilmektedir. Partner odaklı obsesif kompulsif belirtiler ile aldatma eğilimi arasındaki ilişkiyi incelemek için yapılan korelasyon analizi sonucunda bu iki değişken arasında anlamlı ve pozitif yönlü ilişki olduğu saptanmıştır. Alt boyutları arasındaki analiz sonuçlarına bakıldığında partner odaklı obsesif kompulsif belirtilerin alt boyutları; ahlaklılık, sosyallik, duygusal istikrar, yeterlilik, dış görünüş ve zeka ile aldatma eğilimi arasında yine anlamlı ve pozitif yönlü ilişki olduğu bulgulanmıştır. Bu bulgulara göre partner odaklı obsesif kompulsif belirtiler arttıkça aldatma eğiliminin artacağı söylenebilir.

Literatüre bakıldığında romantik ilişki obsesif kompulsif belirtiler ile aldatma eğilimi arasındaki ilişkiyi inceleyen iki araştırma dışında doğrudan bu ilişkiyi inceleyen araştırma bulunmamaktadır. Littman ve arkadaşlarının (2023:4), yaş ortalamaları 25 olan toplam 50 çift ile romantik ilişki obsesif kompulsif belirtilerin partnerler arası geçişini ve partnerlerin aldatma eğilimini inceledikleri çalışma bu araştırmanın bulgularını destekler niteliktedir. Araştırma sonucunda, yüksek düzeyde romantik ilişki obsesif kompulsif belirtiler gösteren kişilerin partnerlerinin yüksek düzeyde romantik ilişki obsesif kompulsif belirtiler sergiledikleri, yüksek düzeyde romantik ilişki obsesif kompulsif belirtiler sergileyen ve maruz kalan partnerlerin aldatma eğilimleri de diğerlerine göre anlamlı derecede yüksek olarak saptanmıştır. Bir diğeri Balcı (2021: 101) tarafından güvensiz bağlanma stillerinin romantik ilişki obsesif kompulsif belirtiler üzerindeki yordayıcı rolünde aldatmaya yönelik niyetin aracı rolünün incelendiği araştırmadır. 18-65 yaş arasında toplam 317 katılımcı ile

gerçekleştirilen araştırma sonucunda partner odaklı obsesif kompulsif belirtiler ile aldatmaya yönelik niyet arasında anlamlı ve pozitif yönlü bir ilişki olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Tüm bulgulardan yola çıkarak partner odaklı obsesif kompulsif belirtilerde kişinin partnerinin ahlaklılık, sosyallik, duygusal istikrar, yeterlilik, dış görünüş ve zeka özelliklerini sürekli değerlendirmesi, partnerini yetersiz olarak algılamayı arttırabilmekte dolayısıyla partneri dışındaki olası partner arayışı eğilimi arttırabilmektedir. İlişki odaklı obsesif kompulsif belirtilerde kişinin ilişkisine yönelik partnere duyulan sevgi, ilişki doğruluğu ve partner tarafından sevilme ile ilgili obsesyonel düşünce ve tekrarlı değerlendirmeleri de kişinin aldatma eğilimini arttırabilmektedir. Ayrıca Brandes ve arkadaşları (2020:1-7), obsesif güvensizliğin partner odaklı obsesif kompulsif belirtilerin yeni ek bir alt boyutu olabileceği görüşünü ortaya atmışlardır. Obsesif güvensizlik partnerin algılanan güvenilmezliği ile ilgili obsesyonel şüpheler ve yoğun meşguliyet olarak tanımlanmaktadır. Obsesif güvensizliğin romantik ilişki obsesif kompulsif belirtiler ile ilişkili olan yaygın kompulsif davranışlar ile ilişkili olduğu belirtilmektedir. Örneğin; kişi partnerinin yeterliliklerini ve duygularını kontrol ettiği gibi partnerin güvenilirliği ile ilişkili kontrol kompulsiyonları sergileyebilmektedir. Sonuç olarak obsesif güvensizlik romantik ilişki obsesif kompulsif belirtiler ile ilişkili olarak aldatma eğilimini arttıran bir etken olarak görülebilir. Literatür bulguları incelendiğinde araştırma bulgularını destekler nitelikte sonuçların mevcut olduğu söylenebilmektedir.

4. Aldatma Eğilimi ile Cinsel Doyum Arasındaki İlişki ile İlgili Korelasyon Analizi Sonuçlarının Tartışılması

Aldatma eğilimi ile cinsel doyum arasındaki ilişkiyi incelemek için yapılan korelasyon analizi sonucunda bu iki değişken arasında anlamlı ve negatif yönlü ilişki olduğu saptanmıştır. Alt boyutları arasındaki analiz sonuçlarına bakıldığında cinsel doyum alt boyutları; ben merkezli ve eş-partner/cinsel aktivite merkezli ile aldatma eğilimi arasında yine anlamlı ve negatif yönlü ilişki olduğu bulgulanmıştır. Buna göre cinsel doyum azaldıkça aldatma eğiliminin arttığı söylenebilmektedir.

Literatür incelendiğinde Prins ve arkadaşları (1993:46), yaş ortalaması 41 ve evli olan toplam 214 katılımcı ile evlilik dışı ilişkileri araştırmışlardır. Araştırma sonucu kadın ve erkeklerde düşük cinsel doyumun aldatma eğilimini arttırdığı ve evlilik dışı ilişki yaşandığını göstermektedir. Thompson (1983:15), cinsellik içeren aldatma davranışlarını incelediği araştırma sonucunda partner dışındaki cinsel ilişkideki artışın cinsel ilişki sıklığında ve kalitesindeki azalma ile ilişkili olduğu sonucuna ulaşmıştır. Bu araştırma bulgusuyla uyumlu olarak aldatma eğilimindeki artışın cinsel doyumun azalması ile ilişkili olduğu görülmektedir. Buss ve Shackelford (1997:198), 107 evli çift ile yaptıkları çalışmada evliliklerin ilk yılındaki aldatma eğilimi davranışını araştırmışlardır. Birçok değişkenin incelendiği çalışmada ilişkideki düşük cinsel doyumun aldatma eğiliminde artış görülme olasılığını arttırdığı sonucuna ulaşmışlardır. Türkiye’de yapılan araştırmalar incelendiğinde araştırma bulgusunu destekleyici sonuçlar karşımıza çıkmaktadır. Kankaya (2015:90), 50 evli çift ile evli bireylerde aldatma eğilimi ve cinsel yaşantılar arasındaki ilişkiyi incelemiştir. Çalışma sonucu, aldatma eğilimi ile cinsel doyum arasında negatif yönde anlamlı bir ilişki ortaya koymuştur. Literatürde ağırlıklı olarak aldatma eğilimi ile cinsel doyum arasında anlamlı ve negatif yönlü ilişkisini destekler nitelikte bulgular mevcuttur (Træen ve Stigum, 1998:50; Liu, 2000:371; Waite ve Joyner, 2001:259; Allen, vd.2005:109).

5. İlişki Süresi ile Romantik İlişki Odaklı Obsesif Kompulsif Belirtiler, Partner Odaklı Obsesif Kompulsif Belirtiler, Cinsel Doyum, Aldatma Eğilimi Arasındaki İlişki ile İlgili Korelasyon Analizi Sonuçlarının Tartışılması

İlişki süresi ile romantik ilişki odaklı obsesif kompulsif belirtiler arasındaki ilişkiyi incelemek için yapılan korelasyon analizi sonucunda bu iki değişken arasında anlamlı ve negatif yönlü ilişki olduğu saptanmıştır. Alt boyutları arasındaki analiz sonuçlarına bakıldığında romantik ilişki odaklı obsesif kompulsif belirtilerin alt boyutları; partnere duyulan sevgi ve ilişki doğruluğu ile ilişki süresi arasında yine anlamlı ve negatif yönlü ilişki olduğu bulgulanmıştır. Partner tarafından sevilme alt boyutu ile ilişki süresi arasında ise anlamlı bir ilişki olmadığı sonucuna ulaşılmıştır. Buna göre ilişki süresi arttıkça partner tarafından sevilme dışında romantik ilişki odaklı obsesif kompulsif belirtilerin de arttığı söylenebilir. İlişki süresi ile partner odaklı obsesif kompulsif belirtiler

arasındaki ilişkiyi incelemek için yapılan korelasyon analizi sonucunda bu iki değişken arasında anlamlı ve negatif yönlü ilişki olduğu saptanmıştır. Alt boyutları arasındaki analiz sonuçlarına bakıldığında partner odaklı obsesif kompulsif belirtilerin alt boyutları; ahlaklılık, duygusal istikrar, yeterlilik ve zeka ile ilişki süresi arasında yine anlamlı ve negatif yönlü ilişki olduğu bulgulanmıştır. Sosyallik ve dış görünüş alt boyutları ile ilişki süresi arasında ise anlamlı bir ilişki olmadığı sonucuna ulaşılmıştır. Buna göre ilişki süresi arttıkça sosyallik ve dış görünüş dışında partner odaklı obsesif kompulsif belirtilerin de arttığı söylenebilir. Cinsel doyum ve aldatma eğilimi ile ilişki süresi arasında ise anlamlı bir ilişki olmadığı görülmüştür.

Literatür incelendiğinde, ilişki süresi ile romantik ilişki obsesif kompulsif belirtiler arasındaki ilişkiye dair bulguların farklılık gösterdiği görülmüştür. Doron ve arkadaşları (2012a:242; 2014b:2221), yaptıkları iki farklı çalışmada ilişki süresinin romantik ilişki obsesif kompulsif belirtileri etkilemediğini, bazı kişilerde iki yıllık ilişkilerinde belirtiler görülebilirken bazı kişilerde ise evliliklerinin tümünde görülebileceği belirtilmektedir. Trak (2016: 63) ise romantik ilişki odaklı ve partner odaklı obsesif kompulsif belirtilerin negatif yönlü ilişkisi olduğu, ilişki süresi uzadıkça belirtilerin azaldığı sonucuna ulaşmıştır. Bakçepınar (2019: 43), ilişki süresini kategorilere ayırarak incelediği araştırmasında ilişki süresi kısa olan kişilerin diğerlerine oranla daha fazla romantik ilişki obsesif kompulsif belirtiler bildirdiklerini raporlamıştır. Szepsenwol ve arkadaşlarının (2016:103), boylamsal bir çalışmadan romantik ilişki obsesif kompulsif belirtileri inceledikleri çalışmada ilişki uzunluğu ile belirtilerin negatif yönlü ilişkili olduğunu bulmuşlardır. Benzer şekilde, ilişkideki süre uzadıkça romantik ilişki odaklı ve partner odaklı obsesif kompulsif belirtilerin azaldığı sonucunu destekler bulgular literatürde göze çarpmaktadır (Toroslu, 2020: 74; Balcı, 2021: 72; Balandı, 2022: 66; Açar, 2022: 52). Literatür incelendiğinde araştırma bulguları ile uyumlu sonuçların mevcut olduğu ve bu sonuçların bulguları destekler nitelikte olduğu söylenebilmektedir.

B. Romantik İlişki Odaklı Obsesif Kompulsif Belirtiler ve Partner Odaklı Obsesif Kompulsif Belirtiler ile Aldatma Eğilimi Arasındaki İlişkide Cinsel Doyumun Aracı Rolü ile İlgili Aracılık Analizi Sonuçlarının Tartışılması

Romantik ilişki odaklı obsesif kompulsif belirtiler ile aldatma eğilimi arasındaki ilişkide cinsel doyumun aracılık etkisine dair yapılan analiz sonucunda; romantik ilişki odaklı obsesif kompulsif belirtilerin aldatma eğilimini anlamlı ve pozitif yönde yordadığı sonucuna ulaşılmıştır. Romantik ilişki odaklı obsesif kompulsif belirtiler arttığında aldatma eğiliminde de artma görülmektedir. Aracı değişken olan cinsel doyum modele eklendiğinde romantik ilişki odaklı obsesif kompulsif belirtilerin aldatma eğilimini anlamlı ve pozitif yönde, cinsel doyumun aldatma eğilimini anlamlı ve negatif yönde yordadığı saptanmıştır. Aracı değişken olan cinsel doyum analize eklendiğinde bağımlı değişken olan aldatma eğilimi ve bağımsız değişken olan romantik ilişki odaklı obsesif kompulsif belirtiler arasındaki ilişkinin anlamlılığını sürdürdüğü, fakat bu anlamlılık düzeyinde düşüş gerçekleştiği görülmüştür. Bütün bu sonuçlar ışığında cinsel doyumun kısmi aracılık etkisi olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Partner odaklı obsesif kompulsif belirtiler ile aldatma eğilimi arasındaki ilişkide cinsel doyumun aracılık etkisine dair yapılan analiz sonucunda; partner odaklı obsesif kompulsif belirtilerin aldatma eğilimini anlamlı ve pozitif yönde yordadığı sonucuna ulaşılmıştır. Partner odaklı obsesif kompulsif belirtiler arttığında aldatma eğiliminde de artma görülmektedir. Aracı değişken olan cinsel doyum modele eklendiğinde partner odaklı obsesif kompulsif belirtilerin aldatma eğilimini anlamlı ve pozitif yönde, cinsel doyumun aldatma eğilimini anlamlı ve negatif yönde yordadığı saptanmıştır. Aracı değişken olan cinsel doyum analize eklendiğinde bağımlı değişken olan aldatma eğilimi ve bağımsız değişken olan partner odaklı obsesif kompulsif belirtiler arasındaki ilişkinin anlamlılığını sürdürdüğü, fakat bu anlamlılık düzeyinde düşüş gerçekleştiği görülmüştür. Bütün bu sonuçlar ışığında cinsel doyumun kısmi aracılık etkisi olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Literatür incelendiğinde dört değişken bir arada incelenen ve değişkenlerin arasındaki ilişkiye odaklanan bir araştırmanın olmadığı görülmektedir. Bundan dolayı bulgular, değişkenler arasındaki ilişkiyi ayrı ayrı incelemiş doğrudan ve

dolaylı araştırmalar üzerinden yorumlanabilmektedir. Literatürdeki romantik ilişki obsesif kompulsif belirtiler ile aldatma eğilimi arasındaki ilişki incelendiğinde araştırma bulgularını destekler nitelikte olduğu önceki bölümlerde detaylı olarak açıklanmıştır. Özellikle değişkenler arasındaki ilişkiyi doğrudan inceleyen araştırmalar sonucunda romantik ilişki obsesif kompulsif belirtilerin maruz kalma ile partnerler arasında geçişin aldatma eğilimini arttırdığı; güvensiz bağlanma stilinin partner odaklı obsesif kompulsif belirtileri üzerindeki etkisinde aldatma eğiliminin aracı rolünün olduğu görülmüştür (Littman, vd.2023:4; Balcı, 2021:10). Romantik ilişki obsesif kompulsif belirtilerle ilişkili olan obsesif güvensizlik, mükemmeliyetçi eğilimler ve karşılaştırma gibi nötrale etme davranışlarının kişide diğer olası partnerler ile ilgili düşünce ve davranışlara yönelmeyi yani aldatma eğilimini arttırması beklenmektedir (Doron, vd.2012a:242; Brandes, vd.2020:1-79). Literatürde aldatma eğilimi ile birlikte incelenen bir diğer değişkenler ise ilişki doyumu ve evlilik doyumudur. Yapılan araştırmalar evlilik doyumunu azaldıkça aldatma eğiliminde artış görüldüğünü bildirmektedir. Evlilik doyumunu az olan partner, fazla olan partnere oranla dört kat daha fazla aldatma davranışı sergilemektedir (Atkins, vd.2001:741; Kubat, 2012: 64; Kankaya, 2015: 91). Evlilik veya ilişki doyumunu etkileyen etmenlerden bir tanesi partnerler arası cinsel yaşam olarak görülmektedir. Tüm yaşam kalitesinde olduğu gibi cinsel doyumun ilişki doyumunu ve ilişki kalitesi ile ilişkili olduğu söylenmektedir (Öztürk ve Arkar, 2014:17). Byers (2005:114), cinsel doyumun azalmasında partnerlerin çatışmalarının, birbirlerine karşı sevgide yoksunluk ve duygusal uzaklığın artmasının etkili olduğunu belirtmektedir. Araştırmalar cinsel ilişki sıklığı, mastürbasyon sayısı ve cinsel aktivitenin evlilik doyumunu etkilediği sonucuna ulaşmışlardır (Anar, 2011: 29). Literatürdeki cinsel doyum ile aldatma eğilimi arasındaki ilişki incelendiğinde araştırma bulgularını destekler nitelikte olduğu ve aralarında negatif yönlü ilişki olduğu görülmüştür. Aldatma eğilimi ile ilgili araştırmalarda romantik ilişki veya evlilikte görülen aldatma davranışının düşük cinsel doyumla ilişkili olduğu, cinsel ilişki sıklığının ve kalitesinin azalmasının bu ilişkide etkili olduğu sonuçları mevcuttur (Thompson, 1983:15; Træen ve Stigum, 1998:50; Liu, 2000:371 ; Waite ve Joyner, 2001:259; Kankaya, 2015: 90).

Bütün bu sonuçlar ışığında romantik ilişki obsesif kompulsif belirtiler ile aldatma eğilimi ilişkisi, aldatma eğilimi ile ilişki doyumu ilişkisi, ilişki doyumu ile cinsel doyum ilişkisi, aldatma eğilimi ile cinsel doyum ilişkisi arasındaki bağlantılar literatürde karşımıza ilişki doyumu ile romantik ilişki obsesif kompulsif belirtiler arasındaki ilişkide cinsel doyumun etkisini çıkarmaktadır. OKB'nin cinsel doyuma etkisi göz önüne alınarak romantik ilişki obsesif kompulsif belirtilerin de benzer şekilde cinsel doyuma etkisi olması beklenmektedir. Romantik ilişki obsesif kompulsif belirtiler ile cinsel doyum arasındaki ilişki literatürde oldukça kısıtlı olmasından dolayı yine ilişki doyumu değişkeni üzerinden bulgular tartışılabilir. Araştırmalar romantik ilişki obsesif kompulsif belirtiler ile ilişki doyumu arasında negatif yönlü ilişki olduğunu söylemektedir (Doron, vd.2012a:234; Doron, vd.2012b:22; Doron, vd.2014a:174; Trak ve İnözü, 2017:180). Doron ve arkadaşları (2014b:2218), bu sonuçlardan yola çıkarak yaptıkları çalışmada ilişkide görülen yoğun obsesyon ve kompulsiyonların cinsel deneyimlere yansıdığını, düşük ilişki doyumunun da buna etki ederek düşük cinsel doyuma yol açtığı sonucuna ulaşmışlardır.

Bütün bu sonuçlar bir bütün olarak ele alındığında romantik ilişki odaklı ve partner odaklı obsesif kompulsif belirtilerin aldatma eğilimi arasında pozitif yönlü ilişkisi olduğu, aynı zamanda cinsel doyumun romantik ilişki obsesif kompulsif belirtiler ve aldatma eğilimi ile negatif yönlü ilişkisi olduğu görülmektedir. Aracılık analizi sonuçları incelendiğinde cinsel doyumun, romantik ilişki odaklı ve partner odaklı obsesif kompulsif belirtiler ile aldatma eğilimi arasında kısmi aracılık etkisine sahip olduğu görülmüştür. Bu bağlamda, romantik ilişki obsesif kompulsif belirtilere sahip bir kişi kısa bir süre sonra aldatma eğilimi gösterebileceği gibi, bu kişi romantik ilişki obsesif kompulsif belirtilerin etkisi ile cinsel doyumda azalma yaşadığında aldatma eğilimi göstermesi de beklenebilir. Başka bir ifade romantik ilişki odaklı ve partner odaklı obsesif kompulsif belirtilere sahip bir kişi ilişkiye veya partnere dair yaşadıkları yoğun obsesyon ve kompulsiyonların sonucu olarak ilişkide olduğu partner dışında olası bir partnere yönelebilir ve aldatma eğilimi artabilir. Ancak romantik ilişki obsesyon ve kompulsiyonlara sahip kişi içinde bu belirtilerin etkisi ile de bulunduğu ilişkide cinsel doyumda azalma yaşayabilir ve bunun sonucunda aldatma eğiliminde artış gözükülebilmektedir.

C. Romantik İlişki Odaklı Obsesif Kompulsif Belirtiler, Partner Odaklı Obsesif Kompulsif Belirtiler, Cinsel Doyum, Aldatma Eğiliminin Sosyodemografik Değişkenler Yönünden Karşılaştırılması ile İlgili Analiz Sonuçlarının Tartışılması

Çalışmanın bu bölümünde; cinsiyet, eğitim düzeyi, çalışma durumu, ilişki durumu, psikiyatrik tanı, psikiyatrik ilaç kullanımı değişkenleri yönünden romantik ilişki odaklı obsesif kompulsif belirtiler, partner odaklı obsesif kompulsif belirtiler, cinsel doyum, aldatma eğiliminin karşılaştırılması ayrı ayrı incelenerek ele alınmıştır.

1. Cinsiyete Göre Romantik İlişki Odaklı Obsesif Kompulsif Belirtiler, Partner Odaklı Obsesif Kompulsif Belirtiler, Cinsel Doyum, Aldatma Eğiliminin Karşılaştırılması

Cinsiyet değişkeni ile ilgili araştırma bulgularına bakıldığında, romantik ilişki odaklı obsesif kompulsif belirtilerin cinsiyete göre anlamlı düzeyde farklılaştığı görülmüştür. Partnere duyulan sevgi dışında ilişki doğruluğu ve partner tarafından sevilme alt boyutlarının da cinsiyete göre anlamlı düzeyde farklılaştığı sonucuna ulaşılmıştır. Bulgular romantik ilişki odaklı obsesif kompulsif belirtiler ve ilişki doğruluğu, partner tarafından sevilme alt boyutları puanlarının kadınlarda erkeklere göre daha yüksek olduğunu ortaya koymuştur. Partner odaklı obsesif kompulsif belirtilerin cinsiyete göre anlamlı düzeyde farklılaşmadığı görülmüştür. Dış görünüş dışında ahlaklılık, sosyallik, duygusal istikrar, yeterlilik ve zeka alt boyutlarının da cinsiyete göre anlamlı düzeyde farklılaşmadığı sonucuna ulaşılmıştır. Bulgular dış görünüş alt boyutu puanlarının erkeklerde kadınlara göre daha yüksek olduğunu ortaya koymuştur. Cinsel doyum alt boyutların cinsiyete göre anlamlı düzeyde farklılaştığı görülmüştür. Bulgular eş-partner/cinsel aktivite merkezli alt boyutu puanlarının kadınlarda, ben merkezli alt boyutu puanlarının ise erkeklerde daha yüksek olduğunu ortaya koymuştur. Aldatma eğiliminin cinsiyete göre anlamlı düzeyde farklılaştığı görülmüştür. Bulgular aldatma eğilimi puanlarının erkeklerde kadınlara göre daha yüksek olduğunu ortaya koymuştur.

Romantik ilişki obsesif kompulsif belirtiler ile ilgili bulgular literatürde incelendiğinde araştırma bulguları ile uyumlu çalışmalardan bir tanesi kadınların

romantik ilişki odaklı obsesif kompulsif belirtilerin erkeklerden anlamlı olarak daha yüksek olduğu sonucuna ulaşmıştır (Özel, 2021: 51). Yılmaz (2015'ten aktaran Balandı, 2022: 73), 426 üniversite öğrencisi ile yaptığı ölçek uyarlama çalışmasında romantik ilişki odaklı obsesif kompulsif belirtilerin alt boyutu olan partner tarafından sevilme puanlarının kadınlarda erkeklerde göre anlamlı derecede yüksek olduğunu ortaya koymuştur. Yıldırım (2018: 79), araştırmasında partner tarafından sevilme alt boyutu puanlarından cinsiyete bağlı anlamlı fark olduğunu, kadınların erkeklere göre daha yüksek puanlar aldıklarını belirtmektedir. Partner odaklı obsesif kompulsif belirtiler alt boyu dış görünüşün erkeklerin kadınlardan anlamlı düzeyde yüksek puanlar aldığı bulgusuyla uyuşan çalışmalar literatürde mevcuttur. Abak (2019: 60), yaptığı araştırmasında benzer şekilde dış görünüş alt boyutu puanlarının erkeklerde kadınlara göre daha yüksek olduğunu saptamıştır. Balandı (2022: 59) ise partner odaklı obsesif kompulsif alt boyutu dış görünüş puanlarının erkeklerde daha yüksek olduğu sonucuna ulaşmıştır. Sonuç olarak erkekler kadınlara oranla partnerinin dış görünüşüne dair daha yoğun obsesyon ve kompulsiyon meşguliyetine sahiptir. Erkeklerin partnerlerinin dış görünüşüyle ilişkili olarak daha yoğun partner odaklı obsesif kompulsif belirtiyeye sahip olmaları evrimsel bakış açısı yönünden yorumlanabilir. Literatürdeki bulgular ışığında erkeklerin uzun vadede eş veya partner seçerken fiziksel görünüme daha fazla önem verdiği söylenebilir. Bunun nedeni evrimsel açıdan kadının fiziksel görünümünün sağlığı, gençliği ve bunlarla bağlantılı olarak doğurganlığı ve üremesine dair önemli bilgiler sunması olarak görülmektedir. Yapılan bir çalışmada, kültürler genelinde erkeklerin potansiyel partnerinde fiziksel çekiciliğe ve üremeye dair gençliğine kadınlardan daha fazla önem verdiği sonucuna ulaşılmıştır. Kadınlar ve erkekler arasındaki evrimsel farktan yola çıkarak partnerin dış görünüşü ile ilişkili obsesif kompulsif belirtilerin erkeklerde daha yoğun gözlenmesi bu nedenler ile bağlantılı olabilir (Buss, 2019:46-48).

Cinsel doyum ile ilgili bulgular literatürde incelendiğinde araştırma bulguları ile uyumlu çalışmalar mevcuttur. Stulhofer ve arkadaşları (2010:19), yeni cinsel doyum ölçeğini geliştirdikleri çalışmada cinsel doyum alt boyutlarının cinsiyete göre anlamlı düzeyde farklılaştığı sonucuna ulaşmışlardır. Ben merkezli alt boyut puanlarının erkeklerde daha yüksek iken eş-partner/cinsel aktivite

merkezli alt boyut puanlarının kadınlarda daha yüksek olduğu görülmüştür. Urş (2021: 60), cinsel doyumun evlilik uyumunu yordamasını incelediği çalışma sonucunda kadınlarda eş-partner/cinsel aktivite merkezli cinsel doyumun, erkeklerde ise ben merkezli cinsel doyumun evlilik uyumunu yordadığını bildirmiştir. Bütün bu sonuçlara bakıldığında kadınlar cinsel doyumunu partnerinin cinsel davranış, tepki, faaliyet, çeşitlilik ve sıklığı üzerinde daha fazla değerlendirirken, erkekler kişisel deneyim ve duyguları üzerinden daha fazla değerlendirmektedir. Özellikle kadınların erkeklerden daha az cinsel deneyim bildirdikleri göz önünde bulundurulduğunda herhangi yeni bir cinsel birlikteliğin potansiyel olarak daha önemli görülmesi beklenmektedir (Stulhofer, 2010:24).

Aldatma eğilimi ile ilgili bulgular literatürde incelendiğinde araştırma bulguları ile uyumlu birçok çalışma olduğu görülebilir. Endirlik (2021: 35), evli bireyler ile yaptığı çalışmasında aldatmaya yönelik niyetin cinsiyete göre farklılaştığını, toplam puanların erkeklerde kadınlardan daha fazla olduğu sonucuna ulaşmıştır. Kankaya (2015: 79), evli bireylerde aldatma eğilimi ve cinsel yaşantıları ile ilgili araştırma sonucunda erkeklerin aldatma eğiliminin daha yüksek olduğunu görmüştür. Adaylar (2021: 66), çalışması sonucunda yeni evli bireylerde aldatma eğiliminin erkeklerde daha yüksek olduğunu belirtmektedir. Bütün bu sonuçlara ve araştırma bulgularına uyumlu olarak aldatma eğiliminin cinsiyete göre farklılaştığı ve erkeklerde daha yüksek görüldüğünü saptayan başka çalışmalar da mevcuttur (Kantarıcı, 2009: 58; Dursun, 2016: 57; Gündebahar, 2020: 47; Şehitoğlu, 2021: 77). Literatürdeki çalışma sonuçlarında çeşitli farklılıklar olmakla birlikte araştırma bulgularını destekleyici kanıtların yanında toplumsal cinsiyet ve ataerkil bakış açısı da önemli bir noktadır. Knodel (1996:183), aldatma eğiliminin toplumlar arasında farklılıklar gösterebileceğini, kadınların ahlaki açıdan aldatma eğilimini erkeklerden daha yanlış bulduğunu belirtmektedir.

2. Eğitim Düzeyine Göre Romantik İlişki Odaklı Obsesif Kompulsif Belirtiler, Partner Odaklı Obsesif Kompulsif Belirtiler, Cinsel Doyum, Aldatma Eğiliminin Karşılaştırılması

Eğitim düzeyi ile ilgili araştırma bulgularına bakıldığında romantik ilişki odaklı obsesif kompulsif belirtiler ve alt boyutların, partner odaklı obsesif

kompulsif belirtiler ve alt boyutların, cinsel doyum ve alt boyutların, aldatma eğiliminin eğitim düzeyine göre anlamlı düzeyde farklılaşmadığı görülmüştür.

Trak ve İnöz (2017:176), romantik ilişki obsesif kompulsif belirti ölçeklerinin Türkçe'ye uyarlanma çalışmasında romantik ilişki odaklı ve partner odaklı obsesif kompulsif belirtilerin eğitim düzeyine göre farklılaşmadığı sonucuna ulaşmışlardır. Doron ve arkadaşları (2012b:21), araştırma bulgusuyla uyumlu olarak romantik ilişki odaklı obsesif kompulsif belirtilerin eğitim düzeyine göre anlamlı düzeyde farklılaşmadığını belirtmişlerdir. Doron ve arkadaşları (2012a:239), partner odaklı obsesif kompulsif belirtilerin araştırma bulgularından farklı olarak eğitim düzeyine göre anlamlı düzeyde farklılaştığı sonucuna ulaşmışlardır. Yılmaz'ın (2021: 45), çalışmasında romantik ilişki odaklı ve partner odaklı obsesif kompulsif belirtilerin hem kadınlarda hem erkeklerde eğitim düzeyine göre değişmediği görülmektedir. Cinsel doyumun eğitim düzeyine göre farklılaşmasını inceleyen araştırma bulguları literatürde farklılık göstermektedir. Bazı çalışmalarda yüksek cinsel doyumun yüksek eğitim düzeyi ile ilişkisi olduğu sonuçları mevcuttur (Basat, 2004:65; Jose ve Alfons, 2007:81; Vural ve Temel, 2010:26). Bazı çalışma bulguları ise araştırma bulguları ile uyumlu olarak cinsel doyumun eğitim düzeyine göre anlamlı farklılaşmadığını belirtmektedir (Ayatollahi, 2014: 84; Kankaya, 2015: 67; Rodoplu, 2019: 46, Endirlik, 2021: 40). Bütün bu sonuçlar ışığında cinsel doyumun eğitim düzeyine göre farklılaşmasına dair çelişkili bulguların araştırmadaki katılımcıların bireysel farklılıklarından kaynaklandığı düşünülmektedir. Aldatma eğiliminin düzeyine göre farklılaşmasını araştıran çalışmaların sonuçların araştırma bulgusuyla literatürde tutarlılık göstermektedir. Araştırma sonuçlarına göre kişinin eğitim düzeyinin aldatma eğilimini etkilemediği söylenebilir (Çavuşoğlu, 2011: 42; Kubat, 2012: 58; Alaçam, 2020: 37).

3. Çalışma Durumuna Göre Romantik İlişki Odaklı Obsesif Kompulsif Belirtiler, Partner Odaklı Obsesif Kompulsif Belirtiler, Cinsel Doyum, Aldatma Eğiliminin Karşılaştırılması

Çalışma durumu ile ilgili araştırma bulgularına bakıldığında partner odaklı obsesif kompulsif belirtin yeterlilik alt boyutunun çalışma durumuna göre anlamlı düzeyde farklılaştığı görülmüştür. Analiz sonucunda ise öğrenci grubunun

yeterlilik alt boyutunda anlamlı düzeyde daha yüksek puanlara sahip olduğu tespit edilmiştir.

Literatür incelendiğinde araştırma bulgusuna dair yapılan bir çalışma olmadığı görülmüştür. Mevcut bulgular partnerin yeterliliğine dair obsesyon ve kompulsiyonların öğrencilerde daha yoğun meşguliyet yaratmasını gelişim süreci ve etkileri üzerinden tartışılabilir. Üniversite yıllarında yaşanan romantik ilişkiler kişinin kimliğini kaybetme korkusu olmadan destekleyici ve romantik ilişki yaşayabileceği yakınlığa karşı yalıtılmışlık olarak tanımlanan gelişimsel krizin atlatılması dönemi demektir. Bu dönemde yaşanan romantik ilişkiler yetişkinlik döneminde yaşanacak romantik ilişkilerin provasına anlamına gelmektedir (Saraç, vd.2015:70). Çoğunlukla 18-25 yaş arasındaki dönemde kişilerin eğitimi tamamlama, işe başlama yanında evlilik kararı gibi gelişim görevini de bu yaş aralığında yerine getirdiği gözlenmektedir (Karabacak ve Çiftçi, 2016:26). Dolayısıyla bu dönemde olan öğrenci romantik ilişki yaşadığı veya potansiyel partnerine dair değerlendirmeler yapabilmektedir. Yeterlilik ile ilgili obsesyon ve kompulsiyonlarda görülen partnerin hayatta, modern dünyada ve iş yaşamında başarılı olup olamayacağına dair yoğun meşguliyet, değerlendirme, kanıt arama süreçleri gelişim döneminde kişinin yerine getirmesi beklenen görevlerinde hissettiği kaygı ile bağlantılı olabileceğini düşündürmektedir.

4. İlişki Durumuna Göre Romantik İlişki Odaklı Obsesif Kompulsif Belirtiler, Partner Odaklı Obsesif Kompulsif Belirtiler, Cinsel Doyum, Aldatma Eğiliminin Karşılaştırılması

İlişki durumu değişkeni ile ilgili araştırma bulgularına bakıldığında, romantik ilişki odaklı obsesif kompulsif belirtilerin ilişki durumuna göre anlamlı düzeyde farklılaştığı görülmüştür. Partnere duyulan sevgi, ilişki doğruluğu ve partner tarafından sevmek alt boyutlarının da ilişki durumuna göre anlamlı düzeyde farklılaştığı sonucuna ulaşılmıştır. Bulgular romantik ilişki odaklı obsesif kompulsif belirtiler ve partnere duyulan sevgi, ilişki doğruluğu, partner tarafından sevmek alt boyutları puanlarının ilişkisi olmayanlarda evli ve ilişkisi olanlara göre daha yüksek olduğunu ortaya koymuştur. Partner odaklı obsesif kompulsif belirtilerin ilişki durumuna göre anlamlı düzeyde farklılaştığı görülmüştür. Ahlaklılık, sosyallik, duygusal istikrar, yeterlilik, dış görünüş ve

zeka alt boyutlarının da ilişki durumuna göre anlamlı düzeyde farklılaştığı sonucuna ulaşılmıştır. Bulgular partner odaklı obsesif kompulsif belirtiler ve ahlaklılık, sosyallik, duygusal istikrar, yeterlilik, dış görünüş, zeka alt boyutları puanlarının ilişkisi olmayanlarda evli ve ilişkisi olanlara göre daha yüksek olduğunu ortaya koymuştur. Cinsel doyumun ilişki durumuna göre anlamlı düzeyde farklılaştığı görülmüştür. Ben merkezli ve eş-partner/cinsel aktivite merkezli alt boyutlarının da ilişki durumuna göre anlamlı düzeyde farklılaştığı sonucuna ulaşılmıştır. Bulgular cinsel doyum ve ben merkezli, eş-partner/cinsel aktivite merkezli alt boyutları puanlarının ilişkisi olanlarda evli ve ilişkisi olmayanlara göre daha yüksek olduğunu ortaya koymuştur. Aldatma eğilimin ilişki durumuna göre anlamlı düzeyde farklılaştığı sonucuna ulaşılmıştır. Bulgular aldatma eğilimi puanlarının ilişkisi olmayanlarda evli ve ilişkisi olanlara göre daha yüksek olduğunu ortaya koymuştur.

Romantik ilişki obsesif kompulsif belirtilerin ilişki durumuna göre farklılığını inceleyen mevcut çalışma bulgularına dair literatürde yeterince çalışma olmadığı görülmektedir. Doron ve arkadaşları (2014a:170), romantik ilişki obsesif kompulsif belirtilerin devam eden romantik ilişki olmadığında dahi görülebileceğini belirtmişlerdir. Böyle durumda obsesyon ve kompulsiyonlar geçmişte yaşanan veya gelecekte yaşanacak olan romantik ilişkiler ile ilgili olacağı eklenmiştir. Fakat, araştırmalarında romantik ilişki obsesif kompulsif belirtilerin en şiddetli ve yoğun yaşandığı dönemin romantik ilişki içinde olunan dönem olduğu sonucuna ulaşmışlardır. Mevcut araştırma bulgusuyla çelişkili olduğu görünen bu çalışma dışında bulguyu destekler nitelikte olan çalışma da mevcuttur. Balcı (2021: 76), araştırma sonucunda romantik ilişki odaklı ve partner odaklı obsesif belirtilerin ilişki durumuna göre anlamlı düzeyde farklılaştığını bulgulamıştır. İlişkisi olmayanlarda romantik ilişki obsesif kompulsif belirtilerin daha yüksek olduğu sonucu mevcut araştırma bulgusunu destekler niteliktedir. Evli veya ilişkisi olanlarda romantik ilişki obsesif kompulsif belirtilerin ilişkisi olmayanlara göre daha düşük olması mevcut romantik ilişkideki doyum ile yorumlanabilir. Doron ve arkadaşları (2012a:234; 2012b:22), romantik ilişki odaklı ve partner odaklı obsesif kompulsif belirtilerin ilişki doyumunu ile arasında negatif yönde anlamlı bir ilişkiye sahip olduğu sonucuna ulaşmışlardır. Ayrıca ilişki odaklı ve partner odaklı obsesif kompulsif

belirtilerin ilişki doyumunu azaltabileceği gibi zayıf ilişki doyumunun ilişki odaklı ve partner odaklı obsesif kompulsif belirtileri arttırabileceği sonuçları göz önünde bulundurulduğunda ilişkisi olmayanlarda belirtilerin daha yüksek olması beklenebilir (Doron, vd.2014a:174).

5. Psikiyatrik Tanı Almaya Göre Romantik İlişki Odaklı Obsesif Kompulsif Belirtiler, Partner Odaklı Obsesif Kompulsif Belirtiler, Cinsel Doyum, Aldatma Eğiliminin Karşılaştırılması

Psikiyatrik tanı değişkeni ile ilgili araştırma bulgularına bakıldığında, romantik ilişki odaklı obsesif kompulsif belirtilerin psikiyatrik tanı almaya göre anlamlı düzeyde farklılaştığı görülmüştür. İlişki doğruluğu ve partner tarafından sevilme alt boyutlarının da psikiyatrik tanı almaya göre anlamlı düzeyde farklılaştığı sonucuna ulaşılmıştır. Bulgular romantik ilişki odaklı obsesif kompulsif belirtiler ve ilişki doğruluğu, partner tarafından sevilme alt boyutları puanlarının psikiyatrik tanısı olanlarda psikiyatrik tanısı olmayanlara göre daha yüksek olduğunu ortaya koymuştur. Partner odaklı obsesif kompulsif belirtilerin sosyallik ve duygusal istikrar alt boyutlarının psikiyatrik tanı almaya göre anlamlı düzeyde farklılaştığı sonucuna ulaşılmıştır. Bulgular sosyallik ve duygusal istikrar alt boyutları puanlarının psikiyatrik tanısı olanlarda psikiyatrik tanısı olmayanlara göre daha yüksek olduğunu ortaya koymuştur. Cinsel doyumun sadece ben merkezli alt boyutunun psikiyatrik tanı almaya göre anlamlı düzeyde farklılaştığı görülmüştür. Bulgular ben merkezli alt boyut puanlarının psikiyatrik tanısı olmayanlarda psikiyatrik tanısı olanlara göre daha yüksek olduğunu ortaya koymuştur. Aldatma eğiliminin ise psikiyatrik tanı almaya göre anlamlı düzeyde farklılaşmadığı sonucuna ulaşılmıştır.

Literatür incelendiğinde romantik ilişki obsesif kompulsif belirtilerde komorbiditeyi araştıran herhangi bir çalışma bulunmamaktadır. Bundan dolayı mevcut araştırma bulguları OKB’de komorbiditeye araştıran çalışma bulguları ışığında yorumlanabilir. OKB tanısı almış kişilerin %90’ının yaşamları boyunca en az bir başka psikiyatrik tanı almakta oldukları belirtilmektedir. Yapılan araştırmalar; en yaygın komorbid bozuklukların depresyon, sosyal fobi, alkol/madde kullanım bozukluğu, özgül fobi ve yaygın anksiyete olduğunu göstermiştir (Veale ve Roberts, 2014:3). Mevcut araştırma bulguları bu sonuçlar

doğrultusunda yorumlandığında romantik ilişki obsesif kompulsif belirti düzeyinin psikiyatrik tanı alanlarda yüksek olması beklenen bulgu olarak karşımıza çıkmaktadır. Cinsel doyum ben merkezli alt boyutu puanının psikiyatrik tanısı olmayanlarda daha yüksek olduğu bulgusu psikiyatrik bozukluk ve cinsel doyum ilişkisinin incelendiği çalışmalar üzerinden yorumlanabilir. Yapılan çalışmalar OKB’de %57 ile %73 arasında yüksek bir oranda cinsel isteksizlik, erken boşalma, orgazm olamama başta olmak üzere cinsel doyum ve cinsel işlevsellik sorunları yaşandığını göstermektedir (Real, vd.2013:24; Yılmaz ve Bahtiyar, 2019:93). OKB ile yaygın anksiyete, panik bozukluk, sosyal kaygı bozukluğunda cinsel doyumun araştırma sonuçları cinsel doyum düzeyinin düşüklüğüne dikkat çekmektedir (Aksaray, vd.2001:276; Yılmaz ve Bahtiyar, 2019:93; Aksoy, vd.2012:383). Literatür incelendiğinde kişilerde cinsel doyum azaldıkça bedene ve cinsel aktiviteye dair memnuniyetsizlikler de artabilmektedir (Kılıçlar, 2018: 37). Dolayısıyla psikiyatrik tanı alan kişilerin cinsel aktivitede odağını bedenine yönlendirmiş olma ihtimali yükselmekte ve cinsel doyum azalmaktadır. Psikiyatrik tanı almayan kişiler cinsel doyumunu ben merkezli olarak daha yüksek değerlendirebilmektedirler.

6. Psikiyatrik İlaç Kullanımına Göre Romantik İlişki Odaklı Obsesif Kompulsif Belirtiler, Partner Odaklı Obsesif Kompulsif Belirtiler, Cinsel Doyum, Aldatma Eğiliminin Karşılaştırılması

Psikiyatrik ilaç kullanımı değişkeni ile ilgili araştırma bulgularına bakıldığında, romantik ilişki odaklı obsesif kompulsif belirtilerin psikiyatrik ilaç kullanımına göre anlamlı düzeyde farklılaştığı görülmüştür. Partnere duyulan sevgi dışında ilişki doğruluğu ve partner tarafından sevilme alt boyutlarının da psikiyatrik ilaç kullanımına göre anlamlı düzeyde farklılaştığı sonucuna ulaşılmıştır. Bulgular romantik ilişki odaklı obsesif kompulsif belirtiler ve ilişki doğruluğu, partner tarafından sevilme alt boyutları puanlarının psikiyatrik ilaç kullananlarda psikiyatrik ilaç kullanmayanlara göre daha yüksek olduğunu ortaya koymuştur. Partner odaklı obsesif kompulsif belirtilerin duygusal istikrar alt boyutunun psikiyatrik ilaç kullanımına göre anlamlı düzeyde farklılaştığı sonucuna ulaşılmıştır. Duygusal istikrar alt boyutları puanlarının psikiyatrik ilaç kullananlarda psikiyatrik ilaç kullanmayanlara göre daha yüksek olduğunu ortaya koymuştur. Cinsel doyum ve ben merkezli, eş-partner/cinsel aktivite merkezli alt

boyutlarının psikiyatrik ilaç kullanımına göre anlamlı düzeyde farklılaşmadığı görülmüştür. Aldatma eğiliminin de psikiyatrik ilaç kullanımına göre anlamlı düzeyde farklılaşmadığı sonucuna ulaşılmıştır.

Literatür incelendiğinde ilaç kullanımının romantik ilişki obsesif belirtiler ile ilişkisine dair bilinen bir çalışma olmadığı görülmüştür. Doron ve arkadaşları (2014a:177), klinik deneyimlerinden yola çıkarak OKB tedavisinde kullanılan yüksek dozda SSRI'ların bazı kişilerde romantik ilişki obsesif kompulsif belirtileri düzeylerinde azalmaya yardımcı olacağını öngörmektedir. Fakat bu öngörü mevcut araştırma bulguları ile örtüşmemektedir. Sonuç olarak ilaç kullanımının romantik ilişki obsesif kompulsif belirtilerinde farklılığını inceleyen daha uzun vadeli, kanıta dayalı çalışmalara ihtiyaç duyulduğu açıktır.

D. Sınırlılıklar

Mevcut çalışmanın araştırılan değişkenler ile ilgili olarak literatüre katkı sağlayacağı düşünülse de birtakım sınırlılıklar bulunmaktadır. İlk olarak, çalışmanın örneklemini klinik olmayanlardan oluşmakta olup klinik bir örneklem ile çalışma tekrarlandığında bulgular değişebilir. İkincisi, araştırma verileri için katılımcılara internet aracılığı ile ulaşılmıştır. Bu nedenle yalnızca internet erişimi olan ve elektronik cihaz kullanabilen katılımcılar bu çalışmaya dahil olabilmişlerdir. Araştırma örneklemini 19-50 yaş arası toplam 400 yetişkin yaş aralığında romantik ilişkisi olan, evli veya en az bir kere romantik ilişki deneyimi olmuş bireylerden toplanmış veriler ile sınırlıdır. Mevcut çalışmanın bir diğer sınırlılığı 400 kişinin 279'unun kadın, 121'inin erkek olmasından dolayı erkek katılımcılara daha az ulaşılabilmesidir. Araştırmanın konusu özellikle aldatma eğilimi ve cinsel doyum ile ilgili sorular toplumda hassas bir nokta olarak karşımıza çıktığı için katılımcıların cevaplarına sosyal kabul ve kişisel yanlılık hatalarının yansımış olabileceği düşünülmektedir.

VI.SONUÇ VE ÖNERİLER

Mevcut araştırmada romantik ilişki odaklı ve partner odaklı obsesif kompulsif belirtiler ile aldatma eğilimi arasındaki ilişkide cinsel doyumun aracı rolünü incelemek amaçlanmıştır. Araştırma; 19-50 yaş aralığında romantik ilişkisi olan, evli veya en az bir kere romantik ilişki deneyimi olmuş toplam 400 katılımcı ile gerçekleştirilmiştir. Yapılan korelasyon, karşılaştırma ve aracılık analizleri sonucunda aşağıdaki bulgulara ulaşılmıştır:

1. Romantik ilişki odaklı obsesif kompulsif belirtiler ile partner odaklı obsesif kompulsif belirtiler arasında anlamlı ve pozitif yönlü ilişki vardır.
2. Romantik ilişki odaklı obsesif kompulsif belirtiler alt boyutları; partnere duyulan sevgi, ilişki doğruluğu ve partner tarafından sevilme ile partner odaklı obsesif kompulsif belirtiler alt boyutları; ahlaklılık, sosyallik, duygusal istikrar, yeterlilik, dış görünüş ve zeka arasında yine anlamlı ve pozitif yönlü ilişki vardır.
3. Romantik ilişki odaklı obsesif kompulsif belirtiler ile cinsel doyum arasında anlamlı ve negatif yönlü ilişki vardır.
4. Romantik ilişki odaklı obsesif kompulsif belirtiler alt boyutları; partnere duyulan sevgi, ilişki doğruluğu, partner tarafından sevilme ile cinsel doyum alt boyutları; ben merkezli ve eş-partner/cinsel aktivite merkezli arasında anlamlı ve negatif yönlü ilişki vardır.
5. Partner odaklı obsesif kompulsif belirtiler ile cinsel doyum arasında anlamlı ve negatif yönlü ilişki vardır.
6. Partner odaklı obsesif kompulsif belirtiler alt boyutları; ahlaklılık, sosyallik, duygusal istikrar, yeterlilik, dış görünüş, zeka ile cinsel doyum alt boyutları; ben merkezli ve eş-partner/cinsel aktivite merkezli alt boyutları arasında anlamlı ve negatif yönlü ilişki vardır.

7. Romantik ilişki odaklı obsesif kompulsif belirtiler ile aldatma eğilimi arasında anlamlı ve pozitif yönlü ilişki vardır.
8. Romantik ilişki odaklı obsesif kompulsif belirtiler alt boyutları; partnere duyulan sevgi, ilişki doğruluğu ve partner tarafından sevilme ile aldatma eğilimi arasında anlamlı ve pozitif yönlü ilişki vardır.
9. Partner odaklı obsesif kompulsif belirtiler ile aldatma eğilimi arasında anlamlı ve pozitif yönlü ilişki vardır.
10. Partner odaklı obsesif kompulsif belirtiler alt boyutları; ahlaklılık, sosyallık, duygusal istikrar, yeterlilik, dış görünüş, zeka ile aldatma eğilimi arasında anlamlı ve pozitif yönlü ilişki vardır.
11. Aldatma eğilimi ile cinsel doyum arasında anlamlı ve negatif yönlü ilişki vardır.
12. Cinsel doyum alt boyutları; ben merkezli ve eş-partner/cinsel aktivite merkezli ile aldatma eğilimi arasında anlamlı ve negatif yönlü ilişki vardır.
13. İlişki süresi ile romantik ilişki odaklı obsesif kompulsif belirtiler arasında anlamlı ve negatif yönlü ilişki vardır.
14. İlişki süresi ile romantik ilişki odaklı obsesif kompulsif belirtiler alt boyutları; partnere duyulan sevgi, ilişki doğruluğu arasında anlamlı ve negatif yönlü ilişki vardır.
15. İlişki süresi ile partner odaklı obsesif kompulsif belirtiler arasında anlamlı ve negatif yönlü ilişki vardır.
16. İlişki süresi ile partner odaklı obsesif kompulsif belirtiler alt boyutları; ahlaklılık, duygusal istikrar, yeterlilik, zeka arasında anlamlı ve negatif yönlü ilişki vardır.
17. Romantik ilişki odaklı obsesif kompulsif belirtiler ile aldatma eğilimi arasında cinsel doyumun kısmi aracılık etkisi vardır.
18. Partner odaklı obsesif kompulsif belirtiler ile aldatma eğilimi arasında cinsel doyumun kısmi aracılık etkisi vardır.

19. Kadınların romantik ilişki odaklı obsesif kompulsif belirti düzeyi erkeklere göre anlamlı düzeyde yüksektir.
20. Kadınların ilişki doğruluğu, partner tarafından sevilme ile ilgili romantik ilişki odaklı obsesif kompulsif belirti düzeyi erkeklere göre anlamlı düzeyde yüksektir.
21. Erkeklerin dış görünüş ile ilgili partner odaklı obsesif kompulsif belirti düzeyi kadınlara göre anlamlı düzeyde yüksektir.
22. Erkeklerin ben merkezli cinsel doyum düzeyi kadınlara göre anlamlı düzeyde yüksektir.
23. Kadınların eş-partner/cinsel aktivite merkezli cinsel doyum düzeyi erkeklere göre anlamlı düzeyde yüksektir.
24. Erkeklerin aldatma eğilimi düzeyi kadınlara göre anlamlı düzeyde yüksektir.
25. Öğrencilerin yeterlilik ile ilgili partner odaklı obsesif kompulsif belirti düzeyi çalışmayanlara göre anlamlı düzeyde yüksektir.
26. İlişkisi olmayanların romantik ilişki odaklı obsesif kompulsif belirti düzeyi evli ve ilişkisi olanlara göre anlamlı düzeyde yüksektir.
27. İlişkisi olmayanların partnere duyulan sevgi, ilişki doğruluğu, partner tarafından sevilme ile ilgili romantik ilişki odaklı obsesif kompulsif belirti düzeyi evli ve ilişkisi olanlara göre anlamlı düzeyde yüksektir.
28. İlişkisi olmayanların partner odaklı obsesif kompulsif belirti düzeyi evli ve ilişkisi olanlara göre anlamlı düzeyde yüksektir.
29. İlişkisi olmayanların ahlaklılık, sosyallik, duygusal istikrar, yeterlilik, dış görünüş, zeka ile ilgili partner odaklı obsesif kompulsif belirti düzeyi evli ve ilişkisi olanlara göre anlamlı düzeyde yüksektir.
30. İlişkisi olanların cinsel doyum düzeyi evli ve ilişkisi olmayanlara göre anlamlı düzeyde yüksektir.
31. İlişkisi olanların ben merkezli, eş-partner/cinsel aktivite merkezli cinsel doyum düzeyi evli ve ilişkisi olmayanlara göre anlamlı düzeyde yüksektir.

32. İlişkisi olmayanların aldatma eğilimi düzeyi evli ve ilişkisi olanlara göre anlamlı düzeyde yüksektir.
33. Psikiyatrik tanısı olanların romantik ilişki odaklı obsesif kompulsif belirti düzeyi psikiyatrik tanısı olmayanlara göre anlamlı düzeyde yüksektir.
34. Psikiyatrik tanısı olanların ilişki doğruluğu, partner tarafından sevilme ile ilgili romantik ilişki odaklı obsesif kompulsif belirti düzeyi psikiyatrik tanısı olmayanlara göre anlamlı düzeyde yüksektir.
35. Psikiyatrik tanısı olanların sosyallik, duygusal istikrar ile ilgili partner odaklı obsesif kompulsif belirti düzeyi psikiyatrik tanısı olmayanlara göre anlamlı düzeyde yüksektir.
36. Psikiyatrik tanısı olmayanların ben merkezli cinsel doyum düzeyi psikiyatrik tanısı olanlara göre anlamlı düzeyde yüksektir.
37. Psikiyatrik ilaç kullananlarda romantik ilişki odaklı obsesif kompulsif belirti düzeyi psikiyatrik ilaç kullanmayanlara göre anlamlı düzeyde yüksektir.
38. Psikiyatrik ilaç kullananlarda ilişki doğruluğu, partner tarafından sevilme ile ilgili romantik ilişki odaklı obsesif kompulsif belirti düzeyi psikiyatrik ilaç kullanmayanlara göre anlamlı düzeyde yüksektir.
39. Psikiyatrik ilaç kullananlarda duygusal istikrar ile ilgili partner odaklı obsesif kompulsif belirti düzeyi psikiyatrik ilaç kullanmayanlara göre anlamlı düzeyde yüksektir.

Romantik ilişki obsesif kompulsif belirtilerin literatürde oldukça yeni olması ile birlikte sürdürücü ve ortaya çıkarıcı etmenlere dair var olan bilgilerin sınırlılığı göze çarpmaktadır. Belirtilerin etkileri, başlangıç yaşı, cinsiyet ve kültürlerde farklılığı, klinik görünümü, risk faktörleri, prognozu, komorbiditesi ve tedavi süreci ile ilgili kapsamlı ve güvenilir yeni araştırmalara ihtiyaç duyulmaktadır. Literatür incelendiğinde araştırmaların çoğunlukla romantik ilişki odaklı ve partner odaklı obsesif kompulsif belirtilerin risk faktörleri ile ilişkisine odaklandığı görülmektedir. Mevcut çalışma romantik ilişki odaklı ve partner odaklı obsesif kompulsif belirtiler ile aldatma eğilimi arasındaki ilişkide cinsel doyumun aracı rolünü inceleyerek literatürdeki eksikliğe önemli katkıda

bulunmuştur. Ek olarak aldatma eğilimi ve cinsel doyum ilişkisinin incelenmesi, sosyodemografik değişkenlere göre farklılaşmasını araştırarak literatürde kavramların anlaşılmasına katkıda bulunulduğu düşünülmektedir. Klinik anlamda romantik ilişki obsesif kompulsif belirtilerin OKB'nin yeni bir alt tipi olarak tanınmasına ve psikoterapi sürecinin desteklenmesinde önemli görülmektedir. Mevcut araştırma bulgularının desteklenmesi, karşılaştırılması veya çürütülmesi adına kanıta dayalı, güncel ve uzun vadeli bilimsel çalışmalara ihtiyaç duyulduğu açıktır. Sonuç olarak yapılan çalışma romantik ilişki odaklı ve partner odaklı obsesif kompulsif belirtiler, aldatma eğilimi, cinsel doyum arasındaki ilişkiye dair sonuçlar ile birlikte gelecekteki çalışmalara ışık tutacaktır.

VII. KAYNAKÇA

KİTAPLAR

AMERİKAN PSİKİYATRİ BİRLİĞİ, (2014). **Dsm-5 Tanı Ölçütleri Başvuru El Kitabı**, Çev. E. Köroğlu, Ankara, Hakemler Yayın Birliği.

BUTCHER, J. N., MINEKA, S. ve HOOLEY, J. M. (2013). **Anormal Psikoloji**, İstanbul, Kaknüs Yayınları.

DOUGHERTY, D. D., RAUCH, S. L. ve JENİKE, M. A. (2002). **A Guide To Treatments That Work**, Oxford University Press, 2nd Edition.

DUMAN, N. B. (2019). **Cinsel Sağlık**, Nobel Tıp Kitabevleri, 1. Baskı.

FREUD, S. (2016). **Cinsellik Üzerine**, Çev. Selçuk Budak, Ankara, Öteki Yayınevi.

FREUD, S. (2021). **Psikopatoloji Üzerine**, Çev. Selçuk Budak, Ankara, Öteki Yayınevi.

GÜRBÜZ, S. ve ŞAHİN, F. (2018). **Sosyal Bilimlerde Araştırma Yöntemleri**, Ankara, Seçkin Yayınevi, 5. Baskı.

LOUIS, C., KEITH, M. ve LAWRENCE, M. (2000). **Research Methods in Education**, New York, 5th Edition.

SUNGUR, M. (2017). **Sen, Ben ve Aramızdaki Her Şey**, Büyükkada Yayıncılık, İstanbul, 46. Baskı.

MAKALELER

ABBEY, R. D., CLOPTON, J. R. ve HUMPHREYS, J. D. (2007). "Obsessive–Compulsive Disorder and Romantic Functioning", **Journal of Clinical Psychology**, cilt 63, sayı 12, ss.1181-1192.

ABRAMOWITZ, J. S., TAYLOR, S. ve MCKAY, D. (2009). "Obsessive-Compulsive Disorder", **The Lancet**, cilt 374, sayı 9688, ss.491-499.

- AKKAYA, G. ve YILMAZ, T. (2021). “Romantik İlişkilerde Obsesif Kompulsif Belirtiler ve Risk Faktörleri Üzerine Bir Gözden Geçirme Çalışması”, **AYNA Klinik Psikoloji Dergisi**, cilt 8, sayı 3, ss.376-395.
- AKKUŞ, Y., NAKAS, D. ve KALYONCU, U. (2010). “Factors Affecting The Sexual Satisfaction of Patients with Rheumatoid Arthritis And Ankylosing Spondylitis”, **Sexuality and Disability**, sayı 28, ss.223-232.
- AKSARAY, BERKANT YELKEN, CEM KAPTANOĞLU, SÜLEYMAN OFLU, MURAT ÖZALTIN, G. (2001). “Sexuality in Women with Obsessive Compulsive Disorder”, **Journal of Sex & Marital Therapy**, cilt 27, sayı 3, ss.273-277.
- AKSOY, U. M., AKSOY, Ş. G., MANER, F., GOKALP, P. ve YANIK, M. (2012). “Sexual Dysfunction in Obsessive Compulsive Disorder and Panic Disorder”, **Psychiatria Danubina**, cilt 24, sayı 4, ss.381-385.
- ALLEN, E. S., ATKINS, D. C., BAUCOM, D. H., SNYDER, D. K., GORDON, K. C. ve GLASS, S. P. (2005). “Intrapersonal, Interpersonal, and Contextual Factors in Engaging in and Responding to Extramarital Involvement”, **Clinical Psychology: Science and Practice**, cilt 12, sayı 2, ss.101-130.
- ALTINTAŞ, E. ve ÖZÇÜRÜMEZ, G. (2015). “Obsesif Kompulsif Bozukluk Tanılı Hastaların Cinsiyet Farklılığı Açısından Değerlendirilmesi”, **Cukurova Medical Journal**, cilt 40, sayı 3, ss.409-417.
- ANGST, J., GAMMA, A., ENDRASS, J., GOODWIN, R., AJDACIC, V., EICH, D. ve RÖSSLER, W. (2004). “Obsessive-Compulsive Severity Spectrum in the Community: Prevalence, Comorbidity, and Course”, **European Archives of Psychiatry and Clinical Neuroscience**, sayı 254, ss.156-164.
- ATAK, H. ve TAŞTAN, N. (2012). “Romantik İlişkiler ve Aşk”, **Psikiyatride Güncel Yaklaşımlar**, cilt 4, sayı 4, ss.520-546.

- ATKINS, D. C., BAUCOM, D. H. ve JACOBSON, N. S. (2001). "Understanding Infidelity: Correlates in National Random Sample", **Journal of Family Psychology**, cilt 15, sayı 4, ss.735-749.
- ATKINS, D. C., YI, J., BAUCOM, D. H. ve CHRISTENSEN, A. (2005). "Infidelity in Couples Seeking Marital Therapy", **Journal of Family Psychology**, cilt 19, sayı 3, ss.470.
- ATMACA, S. (2017). "Lacan'ın Özne Kurulum Yaklaşımına Göre Obsesyon Nevrozu", **AYNA Klinik Psikoloji Dergisi**, cilt 4, sayı 1, ss.14-25.
- BISCHOFF, R. J. (2003). "Infidelity", **Journal of Couple & Relationship Therapy: Innovations in Clinical and Educational Interventions**, cilt 2, sayı 4, ss.73-78.
- BLISS, W. J. ve HORNE, S. G. (2005). "Sexual Satisfaction As More Than A Gendered Concept: The Roles of Psychological Well-Being and Sexual Orientation", **Journal of Constructivist Psychology**, cilt 18, sayı 1, s..25-38.
- BLOCH, M. H., LANDEROS-WEISENBERGER, A., ROSARIO, M. C., PITTENGER, C. ve LECKMAN, J. F. (2015). "Meta-Analysis of The Symptom Structure of Obsessive-Compulsive Disorder", **Focus**, cilt 13, sayı 2, ss.232-243.
- BLOW, A. J. (2005). "Facing It Head On: Helping Couples Move Through The Painful and Pernicious Effects of Infidelity", **Journal of Couple & Relationship Therapy: Innovations in Clinical and Educational Interventions**, cilt 4, sayı 2-3, ss.91-102.
- BLOW, A. J. ve HARTNETT, K. (2005). "Infidelity in Committed Relationships I: A Methodological Review", **Journal of Marital and Family Therapy**, cilt 31, sayı 2, ss.183-216.
- BOZDEMİR, N. ve ÖZCAN, S. (2011). "Cinselliğe ve Cinsel Sağlığa Genel Bakış", **Turkish Journal of Family Medicine and Primary Care**, cilt 5, sayı 4, ss.37-46.

- BRAITHWAITE, S. R., DELEVI, R. ve FINCHAM, F. D. (2010). “Romantic Relationships and The Physical and Mental Health of College Students.” **Personal Relationships**, cilt 17, sayı 1, ss.1-12.
- BRANDES, O., STERN, A. ve DORON, G. (2020). “I Just Can't Trust My Partner”: Evaluating Associations Between Untrustworthiness Obsessions, Relationship Obsessions and Couples Violence”, **Journal of Obsessive-Compulsive and Related Disorders**, cilt 24, 100500.
- BULLOUGH, VERN L. (1998). “Alfred Kinsey and The Kinsey Report: Historical Overview and Lasting Contributions”, **Journal of Sex Research**, cilt 35, sayı 2, ss.127–131.
- BURCHELL, J. L. ve WARD, J. (2011). “Sex Drive, Attachment Style, Relationship Status and Previous Infidelity as Predictors of Sex Differences in Romantic Jealousy”, **Personality and Individual Differences**, cilt 51, sayı 5, ss.657-661.
- BUSS, D. M. (2019). “The Evolution of Love in Humans”, **The New Psychology of Love**, sayı 1, ss.42-63.
- BUSS, D.M. ve SHACKELFORD, T.K. (1997). “Susceptibility to Infidelity in the First Year of Marriage”, **Journal of Research in Personality**, sayı 31, ss.193-221.
- BUTZER, B. ve CAMPBELL, L. (2008). “Adult Attachment, Sexual Satisfaction, and Relationship Satisfaction: A Study of Married Couples”, **Personal Relationships**, cilt 15, sayı 1, ss.141-154.
- BYERS, E. S. (2005). “Relationship Satisfaction and Sexual Satisfaction: A Longitudinal Study of Individuals in Long-Term Relationships”, **Journal of sex research**, cilt 42, sayı 2, ss.113-118.
- BYSTRITSKY, A., LIBERMAN, R. P., HWANG, S., WALLACE, C. J., VAPNIK, T., MAINDMENT, K. ve SAXENA, S. (2001). “Social Functioning and Quality of Life Comparisons Between Obsessive–Compulsive and Schizophrenic Disorders”, **Depression and Anxiety**, cilt 14, sayı 4, ss.214-218.

- CARPENTER, L. M. (2010). "Toward a Social Science of Sexual Satisfaction: Commentary on "Virginity Lost, Satisfaction Gained? Physiological and Psychological Sexual Satisfaction at Heterosexual Debut"", **Journal of Sex Research**, cilt 47, sayı 4, ss.395-398.
- CARR, A. T. (1974). "Compulsive Neurosis: A Review of the Literature", **Psychological Bulletin**, cilt 81, sayı 5, ss.311.
- CHAN, M. E. (2009). ""Why Did You Hurt Me?" Victim's Interpersonal Betrayal Attribution and Trust Implications", **Review of General Psychology**, 2009, cilt 13, sayı 3, ss.262-274.
- CLARK, D. A. ve GONZÁLEZ, A. D. P. (2014). "Obsessive-Compulsive Disorder", **The Wiley Handbook of Anxiety Disorders**, ss.497-534.
- CRINO, R., SLADE, T. ve ANDREWS, G. (2005). "The Changing Prevalence and Severity of Obsessive-Compulsive Disorder Criteria From DSM-III to DSM-IV", **American Journal of Psychiatry**, cilt 162, sayı 5, ss.876-882.
- DAVISON, S. L., BELL, R. J., LACHINA, M., HOLDEN, S. L. ve DAVIS, S. R. (2009). "The Relationship Between Self-Reported Sexual Satisfaction and General Well-Being in Women", **The Journal of Sexual Medicine**, cilt 6, sayı 10, ss.2690-2697.
- DERYCK, I., VAN LAEKEN, D., NÖSTLINGER, C., PLATTEAU, T., COLEBUNDERS, R. ve EUROSUPPORT STUDY GROUP. (2012). "Sexual Satisfaction Among Men Living with HIV in Europe", **AIDS and Behavior**, sayı 16, ss.225-230.
- DEL MAR SÁNCHEZ-FUENTES, M., SANTOS-IGLESIAS, P. ve SIERRA, J. C. (2014). "A Systematic Review of Sexual Satisfaction", **International Journal of Clinical and Health Psychology**, cilt 14, sayı 1, ss.67-75.
- DEMET, M. M., DEVECİ, A., DENİZ, F., TAŞKIN, E. O., ŞİMŞEK, E. ve YURTSEVER, F. (2005). "Obsesif Kompulsif Bozuklukta Sosyodemografik Özellikler ve Fenomenoloji", **Anadolu Psikiyatri Dergisi**, cilt 6, sayı 3, ss.133-144.

- DORON, G., DERBY, D. S., SZEPESENWOL, O. ve TALMOR, D. (2012a). “Flaws and All: Exploring Partner-Focused Obsessive-Compulsive Symptoms”, **Journal of Obsessive-Compulsive and Related Disorders**, cilt 1, sayı 4, ss.234-243.
- DORON, G., DERBY, D. S., SZEPESENWOL, O. ve TALMOR, D. (2012b). “Tainted Love: Exploring Relationship-Centered Obsessive Compulsive Symptoms in Two Non-Clinical Cohorts”, **Journal of Obsessive-Compulsive and Related Disorders**, cilt 1, sayı 1, ss.16-24.
- DORON, G., DERBY, D. S. ve SZEPESENWOL, O. (2014a). “Relationship Obsessive Compulsive Disorder (ROCD): A Conceptual Framework”, **Journal of Obsessive-Compulsive and Related Disorders**, cilt 3, sayı 2, ss.169-180.
- DORON, G., DERBY, D. ve SZEPESENWOL, O. (2017). “I Can’t Stop Thinking About My Child's Flaws”: An Investigation of Parental Preoccupation with Their Children's Perceived Flaws”, **Journal of Obsessive-Compulsive and Related Disorders**, sayı 14, ss.106-111.
- DORON, G., DERBY, D., SZEPESENWOL, O., NAHALONI, E. ve MOULDING, R. (2016). “Relationship Obsessive-Compulsive Disorder: Interference, Symptoms and Maladaptive Beliefs”, **Front Psychiatry**, cilt 7, sayı 58.
- DORON, G., MIZRAHI, M., SZEPESENWOL, O. ve DERBY, D. (2014b). “Right or Flawed: Relationship Obsessions and Sexual Satisfaction”, **The Journal of Sexual Medicine**, cilt 11, sayı 9, ss.2218-2224.
- DORON, G., MOULDING, R., KYRIOS, M., NEDELJKOVIC, M. ve MIKULINCER, M. (2009). “Adult Attachment Insecurities Are Related to Obsessive Compulsive Phenomena”, **Journal of Social and Clinical Psychology**, cilt 28, sayı 8, ss.1022-1049.
- DORON, G., MOULDING, R., NEDELJKOVIC, M., KYRIOS, M., MIKULINCER, M. ve SAR-EL, D. (2012). “Adult Attachment Insecurities are Associated with Obsessive Compulsive

- Disorder”, **Psychology And Psychotherapy: Theory, Research And Practice**, cilt 85, sayı 2, ss.163-178.
- DORON, G., SZEPESENWOL, O., KARP, E. ve GAL, N. (2013). “Obsessing About Intimate-Relationships: Testing The Double Relationship-Vulnerability Hypothesis”, **Journal of Behavior Therapy and Experimental Psychiatry**, cilt 44, sayı 4, ss.433-440.
- DRIGOTAS, S.M. ve BARTA, W. (2001). “The Cheating Heart: Scientific Explorations of Infidelity”, **Current Directions in Psychological Science**, cilt 10, sayı 5, ss.177-180.
- DUNDON, C. M. ve RELLINI, A. H. (2010). “More Than Sexual Function: Predictors of Sexual Satisfaction in A Sample of Women Age 40-70”, **Journal of Sexual Medicine**, cilt 7, ss.896-904.
- EMMELKAMP, P. M. G., DE HAAN, E. ve HOOGRUIN, C. A. L. (1990). “Marital Adjustment and Obsessive-Compulsive Disorder”, **The British Journal of Psychiatry**, cilt 156, sayı 1, ss.55-60.
- EŞEL, E. (2000). “Obsesif Kompulsif Bozukluğun Biyolojisi”, **Klinik Psikiyatri Dergisi**, cilt 3, sayı 1, ss.46-55.
- FARLEY, F. H., ve DAVIS, S. A. (1983). “Personality and Sexual Satisfaction in Marriage”, **Journal of Sex and Marital Therapy**, sayı 6, ss.56-62.
- FROST, R. O. ve STEKETEE, G. (1997). “Perfectionism in Obsessive-Compulsive Disorder Patients”, **Behaviour Research and Therapy**, cilt 35, sayı 4, ss.291-296.
- GHOMIAN, S., SHAEIRI, M. R. ve FARAHANI, H. (2021). “Relationship Obsessive Compulsive Disorder (ROCD) in Iranian Culture: Symptoms, Causes and Consequences”, **Journal of Fundamentals of Mental Health**, ss.379-408.
- GOODMAN, W. K., GRICE, D. E., LAPIDUS, K. A. ve COFFEY, B. J. (2014). “Obsessive-Compulsive Disorder”, **Psychiatric Clinics**, cilt 37, sayı 3, ss.257-267.
- GRABE, H. J., MEYER, C., HAPKE, U., RUMPF, H. J., FREYBERGER, H. J., DILLING, H. ve JOHN, U. (2000). “Prevalence, Quality of Life and

Psychosocial Function in Obsessive-Compulsive Disorder and Subclinical Obsessive-Compulsive Disorder in Northern Germany”, **European Archives of Psychiatry and Clinical Neuroscience**, cilt 250, ss.262-268.

GRABE, H. J., RUHRMANN, S., ETTTEL, S., BUHTZ, F., HOCHREIN, A., SCHULZE-RAUSCHENBACH, S. ve WAGNER, M. (2006). “Familiality of Obsessive-Compulsive Disorder in Nonclinical and Clinical Subjects”, **American Journal of Psychiatry**, cilt 163, sayı 11, ss.1986-1992.

GREEN, M. C., & SABINI, J. (2006). “Gender, Socioeconomic Status, Age, and Jealousy: Emotional Responses to Infidelity in a National Sample”, **Emotion**, cilt 6, sayı 2, ss.330-334.

GREENBERG, D. ve HUPPERT, J. D. (2010). “Scrupulosity: A Unique Subtype of Obsessive-Compulsive Disorder”, **Current Psychiatry Reports**, sayı 12, ss.282-289.

GÜLSÜN, M., AK, M. ve BOZKURT, A. (2009). “Psikiyatrik Açıdan Evlilik ve Cinsellik”, **Psikiyatride Güncel Yaklaşımlar**, cilt 1, sayı 1, ss.68-79.

HALL, J. H. ve FINCHAM, F. D. (2006). “Relationship Dissolution Following Infidelity: The Roles of Attributions and Forgiveness”, **Journal of Social and Clinical Psychology**, cilt 25, sayı 5, ss.508.

HENDERSON, A. W., LEHAVOT, K. ve SIMONI, J. M. (2009). “Ecological Models of Sexual Satisfaction Among Lesbian/Bisexual and Heterosexual Women”, **Archives of Sexual Behavior**, cilt 38, ss.50-65.

HETTEMA, J. M., NEALE, M. C. ve KENDLER, K. S. (2001). “A Review And Meta-Analysis of The Genetic Epidemiology of Anxiety Disorders”, **American Journal Of Psychiatry**, cilt 158, sayı 10, ss.1568-1578.

HIGGINS, J. A., MULLINAX, M., TRUSSELL, J., DAVIDSON SR, J. K. ve MOORE, N. B. (2011). “Sexual Satisfaction and Sexual Health

Among University Students in the United States.”, **American Journal Of Public Health**, cilt 101, sayı 9, ss.1643-1654.

INSEL, T. R, DONNELLY, E. F., LALAKEA, M. L., ALTERMAN, I. S. ve MURPHY, D. L. (1983). “Neurological and Neuropsychological Studies of Patients with Obsessive–Compulsive Disorder”, **Biological Psychiatry**, cilt 18, sayı 7, ss.741–751.

İNCESU, C. (2004). “Cinsel İşlevler ve Cinsel İşlev Bozuklukları”, **Klinik Psikiyatri Dergisi**, cilt 7, sayı 3, ss.3-13.

KARABACAK, A. ve ÇİFTÇİ, M. (2016). “Üniversite Öğrencilerinin Evliliğe İlişkin Tutumları ile Romantik İlişkilerde Akılcı Olmayan İnançları Arasındaki İlişkinin İncelenmesi”, **Psikoloji Çalışmaları**, cilt 36, sayı 2, ss.25-43.

KARAM, E. G., MNEIMNEH, Z. N., KARAM, A. N., FAYYAD, J. A., NASSER, S. C., CHATTERJI, S. ve KESSLER, R. C. (2006). “Prevalence and Treatment of Mental Disorders in Lebanon: A National Epidemiological Survey”, **The Lancet**, cilt 367, sayı 9515, ss.1000-1006.

KARNO, M., GOLDING, J. M., SORENSON, S. B. ve BURNAM, M. A. (1988). “The Epidemiology of Obsessive-Compulsive Disorder in Five US Communities”, **Archives Of General Psychiatry**, cilt 45, sayı 12, ss.1094-1099.

KARSLIOĞLU, E. H. ve YÜKSEL, N. (2007). “Obsesif Kompulsif Bozukluğun Nörobiyolojisi”, **Klinik Psikiyatri**, cilt 10, sayı 3, ss.3-13.

KASALOVA, P., PRASKO, J., OCISKOVA, M., HOLUBOVA, M., VANEK, J., KANTOR, K. ve BARNARD, L. (2020). “Marriage Under Control: Obsessive Compulsive Disorder and Partnership”, **Neuroendocrinology Letters**, cilt 41, sayı 3, ss.134-145.

KAYA ÖRK, E. (2021). “Bağlanma Kuramı Çerçevesinde Aldatma ve Boşanma”, **IBAD Sosyal Bilimler Dergisi**, sayı 10, ss.248- 263.

- KESSLER, R. C., BERGLUND, P., DEMLER, O., JIN, R., MERIKANGAS, K. R. ve WALTERS, E. E. (2005). "Lifetime Prevalence and Age-Of-Onset Distributions of DSM-IV Disorders in the National Comorbidity Survey Replication", **Archives Of General Psychiatry**, cilt 62, sayı 6, ss.593-602.
- KESSLER, R. C., CHIU, W. T., DEMLER, O. ve WALTERS, E. E. (2005). "Prevalence, Severity, and Comorbidity of 12-Month DSM-IV Disorders in the National Comorbidity Survey Replication", **Archives Of General Psychiatry**, cilt 62, sayı 6, ss.617-627.
- KHODABAKHSHIKOOLAE, A., BAHRAMI, S., RASSTAK, H. ve EGLIMA, M. (2016). "The Quality of Love and Sexual Satisfaction Survey Among Loyal and Unfaithful Married Men", **Quarterly Journal Of Social Work**, cilt 5, sayı 4, ss.05-12
- KNODEL, J., VANLANDINGHAM, M., SAENTIENCHAI, C. ve PRAMUALRATANA, A. (1996). "Thai Views of Sexuality and Sexual Behaviour", **Health Transition Review**, sayı 6, ss.179-201.
- KONKAN, R., ŞENORMANCI, Ö., GÜÇLÜ, O., AYDIN, E. ve SUNGUR, M. Z. (2012). "Obsesif Kompulsif Bozukluk ve Obsesif İnançlar", **Anatolian Journal of Psychiatry/Anadolu Psikiyatri Dergisi**, cilt 13, sayı 2, ss.91-96.
- KORAN, L. M., THIENEMANN, M. L. ve DAVENPORT, R. (1996). "Quality of Life For Patients with Obsessive-Compulsive Disorder", **The American Journal of Psychiatry**, ss.783-788.
- KORAN, L. M. (2000). "Quality of Life in Obsessive-Compulsive Disorder", **Psychiatric Clinics of North America**, cilt 23, sayı 3, ss.509-517.
- KYRIOS, M., SANAVIO, E., BHAR, S. ve LIGUORI, L. (2001). "Associations Between Obsessive-Compulsive Phenomena, Affect and Beliefs: Cross-Cultural Comparisons of Australian and Italian Data", **Behavioural and Cognitive Psychotherapy**, cilt 29, sayı 4, ss.409-422.

- LENANE, M. C., SWEDO, S. E., LEONARD, H., PAULS, D. L., SCEERY, W. ve RAPOPORT, J. L. (1990). "Psychiatric Disorders in First Degree Relatives of Children and Adolescents with Obsessive Compulsive Disorder", **Journal Of The American Academy of Child & Adolescent Psychiatry**, cilt 29, sayı 3, ss.407-412.
- LEVINE, S. B. (1998). "Extra Marital Sexual Affairs", **Journal Of Sex & Marital Therapy**, cilt 24, sayı 3, ss.207-216.
- LEVINE, S. B. (2005). "A Clinical Perspective on infidelity", **Sexual and Relationship Therapy**, cilt 20, sayı 2, ss.143-153.
- LITTMAN, R., LEIBOVITS, G., HALFON, C. N., SCHONBACH, M. ve DORON, G. (2023). "Interpersonal Transmission of ROCD Symptoms and Susceptibility to Infidelity in Romantic Relationships", **Journal of Obsessive-Compulsive and Related Disorders**, cilt 37, ss.100802.
- LIU, C. (2000). "A Theory of Marital Sexual Life", **Journal of Marriage and Family**, cilt 62, sayı 2, ss.363-374.
- MACNEIL, S. ve BYERS, E. S. (2009). "Role of Sexual Self-Disclosure in the Sexual Satisfaction of Long-Term Heterosexual Couples", **Journal of Sex Research**, cilt 46, ss.3-14.
- MATAIX-COLS, D., DO ROSARIO-CAMPOS, M. C. ve LECKMAN, J. F. (2005). "A Multidimensional Model of Obsessive-Compulsive Disorder", **American Journal Of Psychiatry**, cilt 162, sayı 2, ss.228-238.
- MCCALL-HOSENFIELD, J. S., FREUND, K. M., LEGAULT, C., JARAMILLO, S. A., COCHRANE, B. B., MANSON, J. E. ve BONDS, D. (2008). "Sexual Satisfaction and Cardiovascular Disease: The Women's Health Initiative", **The American Journal of Medicine**, cilt 121, sayı 4, ss.295-301.
- MCCLELLAND, S. I. (2011). "Who is the "Self" in Self Reports of Sexual Satisfaction? Research And Policy Implications", **Sexuality Research and Social Policy**, cilt 8, ss.304-320.

- MCKAY, D., ABRAMOWITZ, J. S., CALAMARI, J. E., KYRIOS, M., RADOMSKY, A., SOOKMAN, D. ve WILHELM, S. (2004). “A Critical Evaluation of Obsessive–Compulsive Disorder Subtypes: Symptoms Versus Mechanisms”, **Clinical Psychology Review**, cilt 24, sayı 3, ss.283-313.
- MELLI, G., BULLI, F., DORON, G. ve CARRARESI, C. (2018). “Maladaptive Beliefs in Relationship Obsessive Compulsive Disorder (ROCD): Replication and Extension in A Clinical Sample”, **Journal of Obsessive-Compulsive and Related Disorders**, cilt 18, ss.47-53.
- MYHR, G., SOOKMAN, D. ve PINARD, G. (2004). “Attachment Security and Parental Bonding in Adults with Obsessive-Compulsive Disorder: A Comparison with Depressed Out-Patients and Healthy Controls”, **Acta Psychiatrica Scandinavica**, cilt 109, sayı 6, ss.447-456.
- MOHAMMADI, M. R., GHANIZADEH, A., RAHGOZAR, M., NOORBALA, A. A., DAVIDIAN, H., AFZALI, H. M., ... ve TEHRANIDOOST, M. (2004). “Prevalence of Obsessive-Compulsive Disorder in Iran”, **BMC Psychiatry**, cilt 4, sayı 1, ss.1-8.
- MONTEIRO, W. O., NOSHIRVANI, H. F., MARKS, I. M. ve LELLIOTT, P. T. (1987). “Anorgasmia From Clomipramine in Obsessive-Compulsive Disorder: A Controlled Trial”, **The British Journal Of Psychiatry**, cilt 151, sayı 1, ss.107-112.
- NESTADT, G., SAMUELS, J., RIDDLE, M., BIENVENU, O. J., LIANG, K. Y., LABUDA, M., ... ve HOEHN-SARIC, R. (2000). “A Family Study of Obsessive-Compulsive Disorder”, **Archives of General Psychiatry**, cilt 57, sayı 4, ss.358-363.
- NICOLINI, H., ARNOLD, P., NESTADT, G., LANZAGORTA, N. ve KENNEDY, J. L. (2009). “Overview of Genetics and Obsessive–Compulsive Disorder”, **Psychiatry Research**, cilt 170, sayı 1, ss.7-14.
- ÖZNUR, T. ve ERDEM, M. (2015). “Analizden Nörobiyolojiye Obsesif Kompulsif Bozukluk”, **Anatolian Journal of Clinical Investigation**, cilt 9, sayı 3, ss.153-160.

- ÖZTÜRK, C. Ş. ve ARKAR, H. (2014). “Evli Çiftlerde Evlilik Uyumu ve Cinsel Doyum Arasındaki İlişkiler”, **Literatür ve Sempozyum**, cilt 1, sayı 3, ss.16-24.
- PALLANTI, S., GRASSI, G., SARRECCHIA, E. D., CANTISANI, A. ve PELLEGRINI, M. (2011). “Obsessive–Compulsive Disorder Comorbidity: Clinical Assessment and Therapeutic İmplications”, **Frontiers in Psychiatry**, cilt 2, sayı 70.
- PAULS, D. L., ALSOBROOK, J. P., GOODMAN, W., RASMUSSEN, S. ve LECKMAN, J. F. (1995). “A Family Study of Obsessive-Compulsive Disorder”, **The American Journal Of Psychiatry**, ss.76-84
- RACHMAN, S. (1998). “A Cognitive Theory of Obsessions”, **In Behavior and Cognitive Therapy Today**, ss.209-222.
- RASMUSSEN, S. A. ve EISEN, J. L. (1990). “Epidemiology of Obsessive Compulsive Disorder”, **The Journal Of Clinical Psychiatry**, cilt 51, sayı 10-3.
- RASMUSSEN, S. A. ve EISEN, J. L. (1990). “Epidemiology of Obsessive Compulsive Disorder”, **The Journal Of Clinical Psychiatry**.
- REGIER, D. A., NARROW, W. E. ve RAE, D. S. (1990). “The Epidemiology of Anxiety Disorders: The Epidemiologic Catchment Area (ECA) Experience”, **Journal Of Psychiatric Research**, cilt 24, ss.3-14.
- PIELAGE, S., GERLSMA, C. ve SCHAAP, C. (2000). “Insecure Attachment as a Risk Factor For Psychopathology: The Role of Stressful Events”, **Clinical Psychology & Psychotherapy: An International Journal Of Theory & Practice**, cilt 7, sayı 4, ss.296-302.
- PITTENGER, C., BLOCH, M. H. ve WILLIAMS, K. (2011). “Glutamate Abnormalities in Obsessive Compulsive Disorder: Neurobiology, Pathophysiology, and Treatment”, **Pharmacology & Therapeutics**, cilt 132, sayı 3, ss.314-332.
- PRINS, K.S., BUUNK, B.P. ve VANYPEREN, N.W. (1993). “Equity, Normative Disapproval, and Extramarital Relationships”, **Journal of Social and Personal Relationships**, cilt 10, ss.39- 53.

- PUJOLS, Y., MESTON, C. M., & SEAL, B. N. (2010). "The Association Between Sexual Satisfaction and Body Image in Women", **The Journal of Sexual Medicine**, cilt 7, sayı 2, ss.905-916.
- REAL, E., MONTEJO, Á., ALONSO, P. ve MENCHÓN, J. M. (2013). "Sexuality and Obsessive-Compulsive Disorder: The Hidden Affair", **Neuropsychiatry**, cilt 3, sayı 1, ss.23.
- REHMAN, U. S., RELLINI, A. H. ve FALLIS, E. (2011). "The Importance Of Sexual Self-Disclosure to Sexual Satisfaction and Functioning in Committed Relationships", **The Journal of Sexual Medicine**, cilt 8, sayı 11, ss.3108-3115.
- RIGGS, D. S., HISS, H. ve FOA, E. B. (1992). "Marital Distress and the Treatment of Obsessive Compulsive Disorder", **Behavior Therapy**, cilt 23, sayı 4, ss.585-597.
- ROBINS, L. N., HELZER, J. E., WEISSMAN, M. M., ORVASCHEL, H., GRUENBERG, E., BURKE, J. D. ve REGIER, D. A. (1984). "Lifetime Prevalence of Specific Psychiatric Disorders in Three Sites", **Archives of General Psychiatry**, cilt 41, sayı 10, ss.949-958.
- ROSARIO-CAMPOS, M. C., MIGUEL, E. C., QUATRANO, S., CHACON, P., FERRAO, Y., FINDLEY, D., ... ve LECKMAN, J. F. (2006). "The Dimensional Yale–Brown Obsessive–Compulsive Scale (DY-BOCS): An Instrument for Assessing Obsessive–Compulsive Symptom Dimensions", **Molecular Psychiatry**, cilt 11, sayı 5, ss.495-504.
- RUBIN, H. ve CAMPBELL, L. (2012). "Day-To-Day Changes in Intimacy Predict Heightened Relationship Passion, Sexual Occurrence, and Sexual Satisfaction: A Dyadic Diary Analysis", **Social Psychological and Personality Science**, cilt 3, ss.224-231.
- RUSCIO, A. M., STEIN, D. J., CHIU, W. T. ve KESSLER, R. C. (2010). "The Epidemiology of Obsessive- Compulsive Disorder in the National Comorbidity Survey Replication", **Molecular Psychiatry**, cilt 15, ss.53–63.

- SALKOVSKIS, P. M. (1985). "Obsessional-Compulsive Problems: A Cognitive-Behavioural Analysis", **Behaviour Research and Therapy**, cilt 23, sayı 5, ss.571-583.
- SARAÇ, A., HAMAMCI, Z. ve GÜÇRAY, S. (2015). "Üniversite Öğrencilerinin Romantik İlişki Doyumunu Yordaması", **Turkish Psychological Counseling and Guidance Journal**, cilt 5, sayı 43, ss.69-81.
- SEPAHVAND, T. (2018). "The Effectiveness of Integrated Model of Self-Regulation-Attachment Couple Therapy on Dimensions of Marital Satisfaction of Insecure Couples", **Avicenna Journal of Neuro Psycho Physiology**, cilt 5, sayı 4, ss.159-168.
- SCOTT, V. C., SANDBERG, J. G., HARPER, J. M. ve MILLER, R. B. (2012). "The Impact of Depressive Symptoms and Health on Sexual Satisfaction for Older Couples: Implications for Clinicians", **Contemporary Family Therapy**, cilt 34, ss.376-390.
- SHARMA, L. P. ve REDDY, Y. J. (2019). "Obsessive-Compulsive Disorder Comorbid with Schizophrenia and Bipolar Disorder", **Indian Journal of Psychiatry**, cilt 61, sayı 1, ss.140-148.
- SHOREY, H. S. ve SNYDER, C. R. (2006). "The Role of Adult Attachment Styles in Psychopathology and Psychotherapy Outcomes", **Review of General Psychology**, cilt 10, sayı 1, ss.1-20.
- SIMON, R. W. ve BARRETT, A. E. (2010). "Nonmarital Romantic Relationships and Mental Health in Early Adulthood: Does The Association Differ For Women and Men?", **Journal of Health and Social Behavior**, cilt 51, sayı 2, ss.168-182.
- SOLOMON, D. H., KNOBLOCH L. K. ve FITZPATRICK M. A. (2004). "Relational Power, Marital Schema, and Decisions to Withhold Complaints: An Investigation of The Chilling Effect on Confrontation in Marriage", **Communication Studies**, cilt 55, sayı 1, ss.146-167.
- SOWMYA, K. R. (2018). "Impact of Relationship Obsession on the Routine of an Individual", **International Journal of Indian Psychology**, cilt 6, sayı 4, ss.176-180.

- SPRECHER, S. (2002). "Sexual Satisfaction in Premarital Relationships: Associations with Satisfaction, Love, Commitment, and Stability", **Journal of Sex Research**, cilt 39, sayı 3, ss.190-196.
- ŠTULHOFERA, A., BUŠKOB, V. ve BROUILLARD, P. (2010). "Development and Bicultural Validation of The New Sexual Satisfaction Scale", **The Journal of Sex Research**, cilt 47, sayı 4, ss.257-268.
- STEIN, D. J., COSTA, D. L., LOCHNER, C., MIGUEL, E. C., REDDY, Y. J., SHAVITT, R. G., ... ve SIMPSON, H. B. (2019). "Obsessive-Compulsive Disorder", **Nature Reviews Disease Primers**, cilt 5, sayı 1, ss.52.
- STEPHENSON, K. R., AHROLD, T. K. ve MESTON, C. M. (2011). "The Association Between Sexual Motives and Sexual Satisfaction: Gender Differences and Categorical Comparisons", **Archives of Sexual Behavior**, cilt 40, ss.607-618.
- STEKETEE, G. (1997). "Disability and Family Burden in Obsessive-Compulsive Disorder", **The Canadian Journal Of Psychiatry**, cilt 42, sayı 9, ss.919-928.
- SÜMER, N., ÜNAL, S., SELÇUK, E., KAYA, B., POLAT, R. ve ÇEKEM, B. (2009). "Bağlanma ve Psikopatoloji: Bağlanma Boyutlarının Depresyon, Panik Bozukluk ve Obsesif-Kompulsif Bozuklukla İlişkisi", **Türk Psikoloji Dergisi**, cilt 22, sayı 63, ss.38-45.
- SZEPESENWOL, O., SHAHAR, B. ve DORON, G. (2016). "Letting It Linger: Exploring The Longitudinal Effects of Relationship-Related Obsessive-Compulsive Phenomena", **Journal of Obsessive-Compulsive and Related Disorders**, cilt 11, ss.101-104.
- SWEDO, S. E., PIETRINI, P., LEONARD, H. L., SCHAPIRO, M. B., RETTEW, D. C., GOLDBERGER, E. L., ... ve GRADY, C. L. (1992). "Cerebral Glucose Metabolism in Childhood-Onset Obsessive-Compulsive Disorder: Revisualization During Pharmacotherapy", **Archives of General Psychiatry**, cilt 49, sayı 9, ss.690-694.

- SWEDO, S. E., RAPOPORT, J. L., LEONARD, H., LENANE, M. ve CHESLOW, D. (1989). "Obsessive-Compulsive Disorder in Children and Adolescents: Clinical Phenomenology of 70 Consecutive Cases", **Archives Of General Psychiatry**, cilt 46, sayı 4, ss.335-341.
- SWETS, M., DEKKER, J., VAN EMMERIK-VAN OORTMERSSEN, K., SMID, G. E., SMIT, F., DE HAAN, L. ve SCHOEVEERS, R. A. (2014). "The Obsessive Compulsive Spectrum in Schizophrenia, A Meta-Analysis And Meta-Regression Exploring Prevalence Rates", **Schizophrenia Research**, cilt 152, sayı 2-3, ss.458-468.
- TAYLOR, S., MCKAY, D., MIGUEL, E. C., DE MATHIS, M. A., ANDRADE, C., AHUJA, N., ... ve STORCH, E. A. (2014). "Musical Obsessions: A Comprehensive Review of Neglected Clinical Phenomena", **Journal of Anxiety Disorders**, cilt 28, sayı 6, ss.580-589.
- TEMPLER, D. I. (1972). "The Obsessive-Compulsive Neurosis: Review of Research Findings", **Comprehensive Psychiatry**, cilt 13, sayı 4, ss.375-383.
- THOMPSON, A. P. (1983). "Extramarital Sex: A Review of the Research Literature", **Journal Of Sex Research**, cilt 19, sayı 1, ss.1-22.
- THOMPSON, A. P. (1984). "Extramarital Sexual Crisis: Common Themes and Therapy Implications", **Journal of Sex & Marital Therapy**, cilt 10, sayı 4, ss.239-254.
- TOPLU-DEMİRTAŞ, E., DOLUNAY-CUĞ, F. ve TEZER, E. (2014). "Aldatmaya Yönelik Tutum Ölçeği'nin Türkçe Uyarlaması: Geçerlik ve Güvenirlik Çalışmaları", **Turkish Psychological Counseling and Guidance Journal**, cilt 5, sayı 42, ss.184-194.
- TORUN, F., TORUN, S. D. ve ÖZAYDIN, A. N. (2011). "Erkeklerde Cinsel Mitlere İnanma Oranları ve Mitlere İnanmayı Etkileyen Faktörler", **Dusunen Adam: Journal of Psychiatry & Neurological Sciences**, cilt 24, sayı 1, ss.24-31.
- TRAK, E. ve İNÖZÜ, M. (2017). "Yeni Bir Obsesif-Kompulsif Semptom İçeriği: Romantik İlişki Obsesyon ve Kompulsiyonları Ölçeği ile

- Partnere İlişkin Obsesif-Kompulsif Belirti Ölçeği'nin Türkçe Formlarının Psikometrik Özellikleri”, **Klinik Psikiyatri Dergisi**, cilt 20, sayı 3, ss.171-185.
- TRAK, E. ve INOZU, M. (2019). “Developmental and Self-Related Vulnerability Factors in Relationship- Centered Obsessive Compulsive Disorder Symptoms: A Moderated Mediation Model”, **Journal of Obsessive-Compulsive and Related Disorders**, cilt 21, ss.121– 128.
- TREAS, J. ve GIESEN, D. (2000). “Sexual Infidelity Among Married and Cohabiting Americans”, **Journal of Marriage and Family**, cilt 62, sayı 1, ss.48-60.
- TRÆEN, B. ve STIGUM, H. (1998). “Parallel Sexual Relationships in the Norwegian Context”, **Journal of Community & Applied Social Psychology**, cilt 8, sayı 1, ss.41-56.
- TOPÇUOĞLU, V. (2003). “Obsesif Kompulsif Bozuklukta Psikanalitik Görüşler”, **Klinik Psikiyatri**, cilt 6, sayı 1, ss.46-50.
- TOPTAŞ, B. (2019). “Kuramsal Çerçeveden OKB”, **Türkiye Bütüncül Psikoterapi Dergisi**, cilt 2, sayı 3, ss.94-109.
- TORRES, A. R., DE ABREU RAMOS-CERQUEIRA, A. T., TORRESAN, R. C., DE SOUZA DOMINGUES, M., HERCOS, A. C. R. ve GUIMARÃES, A. B. C. (2007). “Prevalence and Associated Factors for Suicidal Ideation and Behaviors in Obsessive-Compulsive Disorder”, **CNS Spectrums**, cilt 12, sayı 10, ss.771-778.
- TUĞUT, N. (2016). “Yeni Cinsel Doyum Ölçeği'nin Türkçe Versiyonu: Geçerlik ve Güvenirlik Çalışması”, **The Journal of Happiness & Well-Being**, cilt 4, sayı 2, ss.183-195.
- TÜKEL, R., POLAT, A., ÖZDEMİR, Ö., AKSÜT, D. ve TÜRKSOY, N. (2002). “Comorbid Conditions in Obsessive-Compulsive Disorder”, **Comprehensive Psychiatry**, cilt 43, sayı 3, ss.204-209.
- VARMA, G. S., OĞUZHANOĞLU, N. K., KARADAĞ, F., ÖZDEL, O. ve AMUK, T. (2005). “Doğal ve Cerrahi Menopozda Depresyon ve

- Anksiyete Düzeyleri ile Cinsel Doyum Arasındaki İlişki”, **Klinik Psikiyatri Dergisi**, cilt 8, sayı 3, ss.109-115.
- VEALE, D. ve ROBERTS, A. (2014). “Obsessive-Compulsive Disorder”, **BMJ**, cilt 348, ss.1-6.
- VULINK, N. C., DENYS, D., BUS, L. ve WESTENBERG, H. G. (2006). “Sexual Pleasure in Women with Obsessive-Compulsive Disorder?”, **Journal of Affective Disorders**, cilt 91, sayı 1, ss.19-25.
- VURAL, B. K. ve TEMEL, A. B. (2010). “Cinsel Doyumun Yordanmasında Bazı Faktörlerin İncelenmesi”, **Anadolu Hemşirelik ve Sağlık Bilimleri Dergisi**, cilt 13, sayı 1, ss.24-34.
- YARYURA-TOBIAS, J. A. ve NEZİROGLU, F. (1975). “The Action of Chlorimipramine in Obsessive-Compulsive Neurosis: A Pilot Study”, **Curr Ther Res**, cilt 17, sayı 1, ss.111-6.
- YILMAZ, B. (2018). “Obsesif Kompulsif Bozukluk Tedavisinde Güncel Yaklaşımlar”, **Lectio Scientific**, cilt 2, sayı 1, ss.21-42.
- YILMAZ, B. VE BAHTİYAR, B. (2019). “Obsesif Kompulsif Bozukluk Belirtileri, Tikslenme Duyarlılığı ve Zihinsel Kirlenmenin Cinsel Doyumla İlişkisi”, **Klinik Psikoloji Dergisi**, cilt 3, sayı 2, ss.92-103.
- YOUNG, M., DENNY, G., YOUNG, T. ve LUQUIS, R. (2000). “Sexual Satisfaction Among Married Women”, **American Journal of Health Studies**, cilt 16, sayı 2, ss.73-84.
- JAKUBOVSKI, E., DINIZ, J. B., VALERIO, C., FOSSALUZA, V., BELOTTO-SILVA, C., GORENSTEIN, C., ... ve SHAVITT, R. G. (2013). “Clinical Predictors of Long-Term Outcome in Obsessive-Compulsive Disorder”, **Depression and Anxiety**, cilt 30, sayı 8, ss.763-772.
- JI, J. ve NORLING, A. M. (2004). “Sexual Satisfaction of Married Urban Chinese”, **Journal of Developing Societies**, cilt 20, ss.21-38.
- JOHNSON, R. E. (1970). “Extramarital Sexual Intercourse: A Methodological Note”, **Journal of Marriage and the Family**, ss.279-282.

- JOSE, O. ve ALFONS, V. (2007). “Do Demographics Affect Marital Satisfaction?”, **Journal of Sex and Marital Therapy**, sayı 33, ss.73-85.
- WAITE, L. J. ve JOYNER, K. (2001). “Emotional Satisfaction and Physical Pleasure in Sexual Unions: Time Horizon, Sexual Behavior, and Sexual Exclusivity”, **Journal of Marriage and Family**, cilt 63, sayı 1, ss.247-264.
- WIEDERMAN, M. W. ve HURD, C. (1999). “Extradyadic Involvement During Dating”, **Journal of Social and Personal Relationships**, cilt 16, sayı 2, ss.265-274.

TEZLER

- ABAK, E. (2019). “Ruminatif Düşünme Stili, Beden Algısı ve Sosyal Görünüş, Kaygısının Romantik İlişki ve Partner Odaklı Obsesif Kompulsif Semptomlarla İlişkisi”, Yüksek Lisans Tezi, Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi.
- AÇAR, Ş. (2022). “Ebeveynleşme, Partnere Bağlı Benlik Değeri, Obsesif İnançlar ve Obsesif Güvensizliğin Partner Odaklı Obsesif Kompulsif Belirtilerle İlişkisinin İncelenmesi”, (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Sosyal Bilimler Enstitüsü, Hacettepe Üniversitesi.
- ADAYLAR, E. (2021). “Yeni Evli Bireylerde Bağlanma Boyutları ve Aldatma Eğilimi İlişkisinde Duygu Düzenlemenin Aracı Rolü”, Yüksek Lisans Tezi, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, Maltepe Üniversitesi.
- ALAÇAM, S. (2020). “Evli Bireylerde Evlilik Doyumu, Aldatma Eğilimi ve Kişilik Özellikleri Arasındaki İlişkilerin İncelenmesi”, Yüksek Lisans Tezi, Işık Üniversitesi.
- ALKAN, E. Y. (2008). “Cinsel İşlev Bozuklukları ve Kişilerarası Tarz, Öfke, Kendilik Algısı”, Yüksek Lisans Tezi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Uygulamalı Psikoloji Anabilim Dalı, Ankara Üniversitesi.
- ANAR B. (2011). “Evli ve Çalışan Yetişkinlerin Toplumsal Cinsiyet Rollerini ile Evlilik Doyumu ve İş Doyumu İlişkisinin İncelenmesi”, Yüksek Lisans Tezi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, T.C. Çukurova Üniversitesi.

- AYATOLLAHI, M. (2014). “Cinsel Doyumu Yordayan Demografik ve Psikolojik Değişkenlerin İncelenmesi”, Yüksek Lisans Tezi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara Üniversitesi.
- AYOĞLU, Z. (2012). “OKB’ye İlişkin Gelişimsel Bir Model: Yetişkin Bağlanma Biçimleri, Ebeveyn Den Algılanan Psikolojik Kontrol Düzeyi ve Mükemmeliyetçilik Eğilimlerinin Obsesif Yorumlar Ve Belirtilerle Bağlantısının İncelenmesi”, Yüksek Lisans Tezi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Hacettepe Üniversitesi.
- BAKÇEPINAR, E. (2019). “Romantik İlişki ve Partner Temalı Obsesyon ve Kompulsyonların Şema Alanları Açısından İncelenmesi”, (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Başkent Üniversitesi.
- BALANDI, H. S. (2022). “Romantik İlişki ve Partner Temalı Obsesif Kompulsif Belirtilerin Geşalt Temas Biçimleri ve Romantik İlişkide Bilinçli Farkındalık Bağlamında İncelenmesi”, (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Haliç Üniversitesi.
- BALCI, E. S. (2021). “The Predictive Role of Insecure Attachment Styles on Relationship Centered and Partner Focused Obsessive Compulsive Symptoms: The Mediator Role of Relationship Satisfaction And Intention of Infidelity”, Yüksek Lisans Tezi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Başkent Üniversitesi.
- BASAT, Ç. (2004). “An Exploration of Marital Satisfaction, Locus of Control, and Self-Esteem as Predictors of Sexual Satisfaction”, Yüksek Lisans Tezi, Orta Doğu Teknik Üniversitesi.
- BAŞ, E. P. (2019). “Association of Relationship Obsessive-Compulsive Symptoms with Depression, Anxiety and Stress: Marriage and Child Related Factors as Moderators”, (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi), Sosyal Bilimler Enstitüsü, Abant İzzet Baysal Üniversitesi.
- ÇAVUŞOĞLU, Z. Ş. (2011). “Bağlanma Stilleri Evlilik Uyumu ve Aldatma Eğilimi Arasındaki İlişkinin İncelenmesi”, Yüksek Lisans Tezi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Maltepe Üniversitesi.

- DEMİRTAŞ, S. (2018). “Bağlanma Stilleri ile Cinsel Doyum Arasındaki İlişkide Ontolojik İyi-Oluş Düzeyinin Aracılık Etkisinin Yapısal Eşitlik Modellemesi ile Test Edilmesi”, (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi), İstanbul Arel Üniversitesi.
- DURMUŞ, H. T. (2022). “Obsesif Kompulsif Bozukluk ve Dissosiyasyon Birlikteliği; Dissosiyatif-OKB Alt Tipinin OKB’den Ayırıştırılması”, (Yayınlanmamış Tıpta Uzmanlık Tezi), Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi.
- DURŞUN, S. (2016). “Evli Bireylerin Bağlanma Stillere Göre Aldatma Eğilimlerinin ve Evlilik Doyumlarının İncelenmesi”, Yüksek Lisans Tezi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Beykent Üniversitesi.
- ENDİRLİK, S. (2021). “Evli Bireyler Arasında Cinsiyete Göre Algılanan Cinsel Doyum, Evlilik Tipleri ve Aldatmaya Yönelik Niyetleri Arasındaki İlişkilerin İncelenmesi”, Yüksek Lisans Tezi, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, İstanbul Kent Üniversitesi.
- KANKAYA, D. (2015). “Evli Bireylerde Aldatma Eğilimi ve Cinsel Yaşantılar”, Yüksek Lisans Tezi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Beykent Üniversitesi.
- GÜNDEBAHAR, Z. (2020). “Ölüm Kaygısı, Dürtüsellik ve Romantik İlişki Kalitesinin Aldatma Eğilimi ile Arasındaki İlişkide Benlik Farklılaşmasının Aracı Rolü”, (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Üsküdar Üniversitesi.
- GÜNHAN, İ. S. (2021). “Sınırdaki (Borderline) Kişilik Örgütlenmesinde İlişki ve Partner Obsesyonlarının Nesne İlişkileri Perspektifinden İncelenmesi”, Yüksek Lisans Tezi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Başkent Üniversitesi.
- KANTARCI, D. (2009). “Evli Bireylerin Bağlanma Stillere Göre Aldatma Eğilimleri ve Çatışma Yönetim Biçimlerinin İncelenmesi.” (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi), İstanbul Üniversitesi.

- KILIÇLAR, M. (2018). “Cinsel Doyum ile Beden İmajı ve Benlik Saygısı Arasındaki İlişki”, Yüksek Lisans Tezi, Işık Üniversitesi.
- Kubat, D. E. (2012). “Evli Bireylerde Aldatma Eğilimi ve Evlilik Doyumu İlişkisinin İncelenmesi”, Yüksek Lisans Tezi, Sosyal Bilimler Enstitüsü , T.C. Haliç Üniversitesi.
- MÜĞEZZİNOĞLU, S. (2014). “Romantik İlişkilerde Aldatma: Bağlanma Boyutları, Kişilik Özellikleri ve İlişki Bağlanımı”, Doktora Tezi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Gazi Üniversitesi.
- ÖZEL, E. P. (2021). “İlişki Odaklı ve Partner Odaklı Obsesif Kompulsif Belirtileri Yordamada Bağlanma Stillerinin Ve Evlilik Uyumunun Rolü”, Yüksek Lisans Tezi, Işık Üniversitesi.
- ÖZER, S. (2015). “Obsesif Kompulsif Bozukluk Hastalarının Obsesyon Alt Tiplerinin Çocukluk Travmaları Arasındaki İlişkinin İncelenmesi” Yüksek Lisans Tezi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Üsküdar Üniversitesi.
- POLAT, D. (2006). “Evli Bireylerin Evlilik Uyumları, Aldatma Eğilimleri ve Çatışma Eğilimleri Arasındaki İlişkilerin Bazı Değişkenler Açısından İncelenmesi”, Yüksek Lisans Tezi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara Üniversitesi.
- RODOPLU, A. (2019). “Evli Çiftlerde Evlilik Uyumu ile Cinsel Doyum Arasındaki İlişkinin İncelenmesi”, Yüksek Lisans Tezi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul Gelişim Üniversitesi.
- ŞEHİTOĞLU, G. (2021). “Erken Dönem Uyum Bozucu Şemalar, Romantik Kıskançlık ve Aldatma Eğilimi Arasındaki İlişkinin İncelenmesi”, Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Aydın Üniversitesi.
- TOROSLU, B. (2020). “Erken Dönem Uyum Bozucu Şemalar ile Romantik İlişki ve Partner Odaklı Obsesif-Kompulsif Belirtiler Arasındaki İlişkide, Mükemmeliyetçilik ve Belirsizliğe Tahammülsüzlüğün Aracı Rolü”, (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Başkent Üniversitesi.
- TORTAMIŞ, M. (2014). “Evli Bireylerde Romantik Kıskançlık Türü ve Aldatma Eğiliminin Şema Terapi Modeli Çerçevesinde Değerlendirilmesi”, (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Hacettepe Üniversitesi.

- TRAK, E. (2016). “Hatırlanan Ebeveyn İlgisi, Yetişkin Bağlanma Biçimleri ve Partnere Bağlı Benlik Değerinin Romantik İlişki Ve Partner Temalı Obsesif Kompulsif Bozukluk Semptomları İle İlişkisi”, (Yayımlanmamış, Yüksek Lisans Tezi), Hacettepe Üniversitesi.
- TUNÇ, S. (2005). “Gebelik ve Cinsel Doyum”, Yüksek Lisans Tezi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Ankara Üniversitesi.
- URŞ, M. (2021). “Evlilik Uyumunu Yordamada Psikolojik İyilik Hali ve Cinsel Doyumun Rolünün İncelenmesi”, Yüksek Lisans Tezi, Işık Üniversitesi.
- YALÇIN, N. (2021). “Obsesif Kompulsif Bozukluğun Bilişsel Davranışçı Kuram ve Psikanalitik Kuram Perspektifinden Karşılaştırılarak İncelenmesi”, Yüksek Lisans Projesi, Fatih Sultan Mehmet Vakıf Üniversitesi.
- YILDIRIM, B. (2018). “Beliren Yetişkinlikte Romantik İlişki Temalı ve Eş Odaklı Obsesif Kompulsif Belirtilerin Gelişimsel Yordayıcıları: Özerklik, Bağlanma ve Mükemmeliyetçilik”, (Yayımlanmamış, Yüksek Lisans Tezi), Hacettepe Üniversitesi.
- YILMAZ, E. (2021). “Ortoreksiya Nervozaanın Yordayıcıları: Romantik İlişki ve Partner Odaklı Obsesif Kompulsif Belirtiler, Mükemmeliyetçilik, Bilişsel Esneklik ve Benlik Saygısı”, Yüksek Lisans Tezi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Başkent Üniversitesi.

EKLER

Ek 1: Bilgilendirilmiş Onam Formu

Ek 2: Demografik Bilgi Formu

Ek 3: Partnere İlişkin Obsesif-Kompulsif Belirti Ölçeği (PİOKBÖ)

Ek 4: Romantik İlişki Obsesyon ve Kompulsiyonları Ölçeği (RİOKÖ)

Ek 5: Aldatma Eğilimi Ölçeği (AEÖ)

Ek 6: Yeni Cinsel Doyum Ölçeği (YCDÖ)

Ek 7: Etik Kurul Kararı

Ek 1: Bilgilendirilmiş Onam Formu

BİLGİLENDİRİLMİŞ ONAM FORMU

Değerli Katılımcı;

Sizi İstanbul Aydın Üniversitesi Klinik Psikoloji Tezli Yüksek Lisans programı öğrencisi Buse İstek tarafından, Prof. Dr. Cebrail Kısa danışmanlığında yürütülen yüksek lisans tez çalışmasına katılmaya davet ediyoruz.

Araştırmanın içeriği doğrultusunda bu çalışmaya; 18 yaşının üzerindeki **romantik ilişkisi olan/evli veya en az bir kere romantik ilişki deneyimi olmuş** bireylerin katılması uygun görülmektedir. Bu çalışmanın amacı; bireylerin romantik ilişkilerine dair tekrarlayan deneyim, duygu ve düşünceleri ile davranış eğilimleri arasındaki ilişkinin, bu ilişkiye aracılık eden etkenlerin incelenmesidir.

Çalışmaya katılım tamamen gönüllülük esasına dayanmaktadır. Çalışmanın herhangi bir noktasında kendinizi rahatsız hissetmeniz durumunda çalışmayı yarıda bırakabilirsiniz. Bu çalışmanın güvenilir sonuçlara ulaşabilmesi için tüm sorulara **samimiyetle ve eksiksiz** cevap vermeniz önemlidir. Ölçeklerdeki soruların doğru ya da yanlış cevabı bulunmamaktır ve sizi en iyi yansıtan cevabı işaretlemeniz beklenmektedir. Araştırmada sizden istenen bilgiler gizli tutulacak olup yalnızca araştırma ve bilimsel yayın amaçlı kullanılacaktır.

Araştırmayla veya ölçeklerle ilgili aklınıza gelen her türlü soru ve araştırma sonuçları hakkında bilgi edinmek için araştırmacıya mail adresi aracılığı ile ulaşabilirsiniz.

Katkılarınız ve ayırdığınız değerli zaman için çok teşekkürler.

Buse İstek

İstanbul Aydın Üniversitesi

Klinik Psikoloji Tezli Yüksek Lisans Öğrencisi

Araştırmaya tamamen gönüllü olarak katılıyorum. Verdiğim bilgilerin gizlilik esasına uygun olarak bilimsel amaçlı kullanılmasını kabul ediyorum.

Onaylıyorum.

Ek 2: Demografik Bilgi Formu

DEMOGRAFİK BİLGİ FORMU

Lütfen aşağıdaki soruları inceleyip cevaplayınız.

1. Cinsiyetiniz:

Kadın ()

Erkek ()

Diğer ()

Belirtmek istemiyorum ()

2. Yaşınız:

3. Medeni Durumunuz:

() Evli

() İlişkisi Var

() İlişkisi Yok

- Süregiden romantik ilişkiniz var ise ne kadar süredir devam etmekte olduğunu belirtiniz: Yıl: / Ay:
- Süregiden romantik ilişkiniz yok ise son ilişkinizin süresini ve ne kadar zaman önce bittiğini belirtiniz: Yıl: / Ay: sürdü; Yıl: / Ay: önce bitti.

4. Eğitim Durumunuz:

() Okur-yazar değil

() Okur-yazar

() İlkokul Mezunu

() Ortaokul Mezunu

() Lise Mezunu

Lisans Mezunu

Yüksek Lisans/Doktora Mezunu

5. Çalışma Durumunuz:

Çalışmıyor

Çalışıyor

Öğrenci

6. Sizi yardım almaya yönlendiren veya profesyonel yardım aldığınız herhangi bir psikiyatrik tanınız var mı?:

Evet

Hayır

- Cevabınız “Evet” ise tanıyı belirtiniz:

7. Şu anda kullanmakta olduğunuz psikiyatrik bir ilaç var mı?:

Evet

Hayır

- Cevabınız “Evet” ise ilacınızı belirtiniz:

Ek 3: Partnere İlişkin Obsesif-Kompulsif Belirti Ölçeği (PİOKBÖ)

PARTNERE İLİŞKİN OBSESİF KOMPULSİF BELİRTİ ÖLÇEĞİ (PİOKBÖ)

Aşağıda insanların romantik ilişkilerinde yaşayabilecekleri deneyimlere ilişkin ifadeler yer almaktadır. **Sizin** yakın ilişkilerinizde neler yaşadığınızı değerlendirmek istiyoruz. Lütfen aşağıdaki ifadelerin yakın ilişkilerinizde deneyimlediğiniz düşünce ve davranışları ne ölçüde yansıttığını belirtiniz. “Partner” ifadesiyle romantik ilişki içinde olduğunuz kişi (eş, sevgili, nişanlı, sözlü vb.) kastedilmektedir.

Rakamlar aşağıda görülen sözlü ifadelere denk gelmektedir.

Bana hiç uygun değil.	Bana biraz uygun.	Bana orta düzeyde uygun.	Bana oldukça uygun.	Bana çok uygun.
0	1	2	3	4

1	Partnerimin sahip olduğu ahlak düzeyinden memnunum.	0	1	2	3	4
2	Partnerimin sosyal becerilerini tekrar tekrar gözden geçiririm.	0	1	2	3	4
3	Partnerimin yeterince akıllı ve derinlik sahibi biri olup olmadığını sürekli sorgularım.	0	1	2	3	4
4	Partnerimin dış görünüşünden memnunum.	0	1	2	3	4
5	Partnerimin sosyal becerileri ile ilgili düşünceler beni rahatsız eder.	0	1	2	3	4
6	Partnerimin ahlaki düzeyine ilişkin şüpheler beni sürekli rahatsız eder.	0	1	2	3	4
7	Partnerimin zihinsel olarak dengesiz olduğu fikrini aklımdan çıkarmakta zorlanırım.	0	1	2	3	4
	Partnerimin yeterince zeki olup olmadığı konusunda çevremdeki insanlardan (arkadaşlarımdan, ailemden vs.) sık sık onay ararım.	0	1	2	3	4
	Partnerimle birlikteyken onun fiziksel kusurlarını görmezden gelmekte zorlanırım.	0	1	2	3	4
	Partnerimin hayatta “bir şey başarma” becerisini sürekli diğer kadın/erkekleriyle karşılaştırırım.	0	1	2	3	4
	Partnerimin zeka seviyesini diğer	0	1	2	3	4

	kadın/erkeklerinkiyle sürekli karşılaştırırım.					
	Partnerimin duygusal tepkilerini diğer kadın/erkeklerle karşılaştırma eğilimimi kontrol etmekte zorlanırım.	0	1	2	3	4
	Partnerimin yeterince zeki olmadığı düşüncesi beni çok rahatsız eder.	0	1	2	3	4
	Partnerimin fiziksel görünüşündeki kusurlarla ilgili düşünceler beni sürekli rahatsız eder.	0	1	2	3	4
	Her gün, partnerimin “iyi ve ahlaklı” bir insan olmadığı düşüncesinden rahatsız olurum.	0	1	2	3	4
	Partnerimin zeka seviyesinden memnunum.	0	1	2	3	4
	Sürekli, partnerimin yeterince ahlaklı olduğuna dair kanıt ararım.	0	1	2	3	4
	Partnerimin sosyal konulardaki beceriksizliğine ilişkin düşünceler beni her gün rahatsız eder.	0	1	2	3	4
	Partnerim aklıma her geldiğinde görünüşündeki kusurları düşünürüm.	0	1	2	3	4
	Partnerimin ahlak düzeyini sürekli incelerim.	0	1	2	3	4
	Sürekli, partnerimin sosyal yetersizliklerini telafi etmeye çalışırım.	0	1	2	3	4
	Partnerimin duygusal olarak dengesiz olduğuna ilişkin şüpheler beni rahatsız eder.	0	1	2	3	4
	Partnerimin sosyal becerilerinden memnunum.	0	1	2	3	4
	Partnerimin tuhaf bir şekilde davranıp davranmadığını sürekli incelerim.	0	1	2	3	4
	Zihnim partnerimin hayatta başarılı olup olmayacağını değerlendirmekle çok meşguldür.	0	1	2	3	4
	Partnerimin fiziksel kusurlarını diğer kadın/erkeklerinkiyle karşılaştırma konusunda kontrol edemediğim bir dürtü hissedirim.	0	1	2	3	4
	Partnerimi düşündüğümde, modern dünyada başarılı olabilecek türden biri olup olmadığını merak ederim.	0	1	2	3	4
	Sürekli, partnerimin iş hayatındaki başarısına dair kanıt ararım.	0	1	2	3	4

Ek 4: Romantik İlişki Obsesyon ve Kompulsiyonları Ölçeği (RİOKÖ)

ROMANTİK İLİŞKİ OBSESYON VE KOMPULSİYONLARI ÖLÇEĞİ (RİOKÖ)

Aşağıda insanların yakın ilişkilerinde yaşayabilecekleri deneyimlere ilişkin ifadeler yer almaktadır. **Sizin** yakın ilişkilerinizde neler yaşadığınızı değerlendirmek istiyoruz. Lütfen aşağıdaki ifadelerin yakın ilişkilerinizde deneyimlediğiniz düşünce ve davranışları ne ölçüde yansıttığını belirtiniz. “Partner” ifadesiyle romantik ilişki içinde olduğunuz kişi (eş, sevgili, nişanlı, sözlü vb.) kastedilmektedir.

Rakamlar aşağıda görülen sözlü ifadelere denk gelmektedir.

Bana hiç uygun değil.	Bana biraz uygun.	Bana orta düzeyde uygun.	Bana oldukça uygun.	Bana çok uygun.
0	1	2	3	4

	Partnerimi gerçekten sevmediğim fikrini aklımdan çıkaramam.	0	1	2	3	4
	Partnerimle ilgili şüphelerimi aklımdan kolaylıkla çıkarabilirim.	0	1	2	3	4
	İlişkimden sürekli şüphe duyarım.	0	1	2	3	4
	Partnerimin bana olan sevgisiyle ilgili şüphelerimi aklımdan çıkarmakta zorlanırım.	0	1	2	3	4
	İlişkimin doğru olup olmadığını tekrar tekrar kontrol ederim.	0	1	2	3	4
	Sürekli, partnerimin beni gerçekten sevdiğine dair kanıt ararım.	0	1	2	3	4
	Partnerimi neden sevdiğimi kendime tekrar tekrar hatırlatmam gerektiğini hissederim.	0	1	2	3	4
	Partnerimin beni sevdiğinden eminim.	0	1	2	3	4
	İlişkimde bir şeylerin “doğru olmadığına” dair düşüncelerden aşırı derecede rahatsız olurum.	0	1	2	3	4
	Partnerime olan sevgimden sürekli şüphe duyarım.	0	1	2	3	4
	Partnerime sürekli beni sevip sevmediğini sorarım.	0	1	2	3	4

	Sık sık ilişkimin “doğru” olduğuna dair onay ararım.	0	1	2	3	4
	Partnerimin aslında benimle birlikte olmak istemediği düşüncesi beni sürekli rahatsız eder.	0	1	2	3	4
	Partnerimi ne kadar sevdiğimi tekrar tekrar kontrol etmem gerektiğini hissedirim.	0	1	2	3	4

Ek 5: Aldatma Eğilimi Ölçeği (AEÖ)

ALDATMA EĞİLİMİ ÖLÇEĞİ

Bu ölçekte, evliliğiniz ile ilgili duygu ve düşüncelerinizi değerlendirmeniz istenmektedir. Her bir ifadeyi okuduktan sonra, buna ne derecede katıldığınızı ya da		Tamamen	Katılıyorum	Kararsızım	Katılmıyorum	Kesinlikle
1	Eşimle iletişim çatışması yaşadığım dönemlerde, beni anlayacak bir partner isterim.					
2	Eşimle düzenli aralıklarla cinsel ilişkiye giremediğimde (iş seyahatleri vs.), bu dönemlerde başkasıyla birlikte olmayı deneyebilirim.					
3	Zaman zaman, beni daha mutlu edebilecek bir başkasıyla birlikte olmayı düşünürüm.					
4	Eşimden aldığım cinsel doyum düşük olsa da, başkasıyla birlikte olmayı düşünmem.					
5	Evliliğimi artık kurtaramayacağımı hissettiğimde (her şeye rağmen devam edecek ya da boşanmayla sonuçlanacak), hayatımda başka birinin olması için açık kapı bırakırım.					
6	Eşim kendine ayrı bir sosyal çevre edinip onlarla yoğun bir ilişki içine girdiğinde; ben de ortak ilgilerimizi, hobilerimizi paylaşacağım bir partnerle vakit geçirmeyi deneyebilirim.					
7	Eşimden daha güzel/yakışıklı, çekici bir partnerle birlikte olmayı da düşünürüm.					
8	Giderek eşime olan sadakatim azalıyor.					
9	Evliliğimdeki romantizm bitse de, bunu bir başkasıyla gidermeyi düşünmem.					
10	Eşimden başka bir partneri düşünmek bile kendimi suçlu hissetmeme neden olur.					
11	Sevgi, anlayış ve desteğe ihtiyacım olduğunda; yine de bu isteğime					

	eşimden başka bir partnerin karşılık vereceğine inanmıyorum.					
12	Eşimle yaşayamadığım fantezileri gerçekleştirebileceğim bir teklif aldığımda, bunu değerlendirebilirim.					
13	Eşimin kıskanç davranışları, başka bir partnere yönelmeme neden olabilir.					
14	Salt farklı bir heyecan yaşamak için, eşimden başkasıyla birlikte olmam.					
15	Tek eşlilik bana göre değil.					
16	Eşimden ayrılmayı düşünsem de, başka biriyle birlikte olmam.					
17	Evliliğimdeki mutsuzluğun, başkasıyla birlikte olmama neden olacağımı sanmıyorum.					
18	Eşimin fiziksel çekiciliği azalsa da, başka bir insanı çekici olduğu için tercih etmem.					
19	Eşimin yoğun ilgisi, beni başka bir partnere itebilir.					
20	Eşimle anlaşmasam da “keşke başka biriyle evli olsaydım” diye düşünmem.					
21	Eşim bakımsız olduğunda, bakımlı ve hoş biriyle birlikte olmayı isterim.					
22	Eşim karı-koca rolünü, ana-baba rolünün arkasına atarsa başkasıyla birlikte olabilirim.					
23	Evliliğimi hiçbir koşulda riske atmam.					
24	Eşimin başka biriyle birlikte olduğunu öğrensem, ben de bir başkasıyla birlikte olmayı denerim.					
25	İlişkimiz rutinleştğinde yeni heyecanlar yaşamak için başkasıyla birlikte olabilirim.					
26	Elimde olmadan, salt ortamın uygun olması nedeniyle; başkasıyla birlikte olabilirim.					
27	Eşim bana zaman ayırmasa da, hayatıma başka bir partneri almayı düşünmem.					
28	Karşımdaki insan istedi diye, onunla birlikte olmam.					
29	Eşim başkasıyla birlikte olmamı hak ediyor.					
30	Eşim geçici cinsel işlev bozukluğu yaşarsa, cinsel ilişki için bir başkasıyla birlikte olmayı düşünürüm.					

Ek 6: Yeni Cinsel Doyum Ölçeği (YCDÖ)

YENİ CİNSEL DOYUM ÖLÇEĞİ

Aşağıda yer alan maddeleri okurken son altı ay içindeki cinsel yaşamınızı düşününüz. Son 6 ay içindeki cinsel yaşamınızı en iyi yansıtan, memnuniyet derecenizi belirten numarayı daire içine alınız.

Ölçek Maddeleri		Hiç memnun değilim	Biraz	Orta düzeyde	Çok	Son derece
1	Cinsel uyarılma yoğunluğum					
2	Cinsel boşalmamın (orgazm) kalitesi					
3	Cinsel ilişki boyunca kendimi cinsel zevke teslim etme ve bırakmam					
4	Cinsel ilişki boyunca odaklanmam / konsantrasyonum					
5	Eşim/partnerime cinsel tepki biçimim					
6	Vücudumun cinsel açıdan fonksiyonelliği (işlevselliği)					
7	Cinsel ilişki sırasında duygusal serbestliğim (açılmam)					
8	Cinsel ilişki sonrasındaki ruh halim					
9	Cinsel boşalma (orgazm) sıklığı					
10	Eşime/partnerime tattırdığım zevk					

11	Cinsel ilişki sırasında aldığım ve verdiğim arasındaki denge					
12	Cinsel ilişki boyunca eşimin/partnerimin duygusal paylaşımı (açılması)					
13	Cinsel ilişkiyi eşimin/partnerimin başlatması					
14	Eşimin/partnerimin cinsel boşalma (orgazm) becerisi					
15	Eşimin/partnerimin kendisini cinsel zevk için teslim etmesi (bırakması)					
16	Eşimin/partnerimin benim cinsel ihtiyaçlarımla ilgilenme tarzı					
17	Eşimin/partnerimin cinsel yaratıcılığı					
18	Eşimin/partnerimin cinsel ilişkiye hazır olması					
19	Cinsel ilişkimin çeşitliliği					
20	Cinsel ilişkimin sıklığı					

Ek 7: Etik Kurul Kararı

Evrak Tarih ve Sayısı: 28.09.2022-63538

T.C.
İSTANBUL AYDIN ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜ
Lisansüstü Eğitim Enstitüsü Müdürlüğü

Sayı :E-88083623-020-63538
Konu :Etik Onayı Hk.

28.09.2022

Sayın Buse İSTEK

Tez çalışmanızda kullanmak üzere yapmayı talep ettiğiniz anketiniz İstanbul Aydın Üniversitesi Etik Komisyonu'nun 08.09.2022 tarihli ve 2022/14 sayılı kararıyla uygun bulunmuştur. Bilgilerinize rica ederim.

Dr.Öğr.Üyesi Alper FİDAN
Müdür Yardımcısı

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Kodu : BS446KKHNZ Pin Kodu : 10692

Belge Takip Adresi : <https://www.turkiye.gov.tr/istanbul-aydin-universitesi-ebys?>

Adres : Beşyol Mah. İnönü Cad. No:38 Sefaköy , 34295 Küçükçekmece / İSTANBUL

Telefon : 444 1 428

Web : <http://www.aydin.edu.tr/>

Keş Adresi : iau.yazisleri@iau.hs03.kep.tr

Bilgi için : Tuğba SÜNNETÇİ

Unvanı : Yazı İşleri Uzmanı

Tel No : 31002

ÖZGEÇMİŞ

Buse İstek, 2012 yılında Yeditepe Üniversitesi Psikolojik Danışmanlık ve Rehberlik bölümünde lisans hayatına başladı. Lisans eğitimi sürecinde zorunlu stajlarını çeşitli okullarda ve Virgül Psikolojik Danışmanlık Merkezi'nde tamamladı. Yarenlik Yolu, Tohum Otizm Vakfı, Düşler Akademisi ve İstanbul Darülaceze Müdürlüğü'nde ise gönüllü olarak yer aldı. 2017 yılında onur derecesi ile lisans eğitimini tamamladı. Yüksek lisans eğitimine 2021 yılında kabul aldığı İstanbul Aydın Üniversitesi Klinik Psikoloji programında devam etti. Yüksek lisans eğitimi sürecinde süpervizyon eşliğinde danışan görmeye başladı. Aile Danışmanlığı, Bilişsel Davranışçı Terapi, Kısa Süreli Çözüm Odaklı Terapi, Özgül Öğrenme Güçlüğü Eğitim Uygulamaları ve Test, Psikanaliz ve Psikodinamik Terapilere Giriş eğitimlerini tamamladı. Psikodinamik Terapiler: Teori ve Uygulama eğitimine halen devam etmektedir. 2018-2019 yılları arasında Doğa Koleji ilkokul kademesinde okul psikolojik danışmanı olarak görev aldı. Şu anda aktif olarak psikodinamik yönelim ile yetişkin danışan görmeye devam etmektedir.

